การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ

(SPIRITUAL TOURISM)

พื้นที่สำคัญ ความรู้ในฐานวัฒนธรรม และ แนวทางการขยายความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน

โดย ศูนย์ความรู้และประสานงานสุขภาวะทางปัญญา

ภายใต้การสนับสนุนของ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

<u>รายชื่อคณะทำงาน</u>

1. นายสุภาพ ดีรัตนา	นักวิจัย
2. นางสาวนิพัทธ์พร เพ็งแก้ว	นักวิจัย
3. นางสาวจำเรียงรดา โมนะ	ผู้ประสานงานโครงการ
4. นางสาววิภาวรรณ ตินนังวัฒนะ	ผู้ประสานงานโครงการและบันทึกภาคสนาม
5. นางจารุปภา วะสี	ผู้อำนวยการศูนย์ความรู้และประสานงานสุขภาวะทางปัญญา
6. นางสาวอุษณีย์ เพียรภัทรพงศ์	ผู้ประสานงานศูนย์ความรู้และประสานงานสุขภาวะทางปัญญา

คำนำ

โครงการ “การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (Spiritual tourism) : พื้นที่สำคัญ ความรู้ในฐานวัฒนธรรม และแนวทางขยายความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน” โดยศูนย์ความรู้และประสานงานสุขภาวะทางปัญญา ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักสร้างเสริมระบบสื่อและสุขภาวะทางปัญญา สสส. เกิดขึ้นจากผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณที่ทางศูนย์ความรู้ฯ จัดขึ้นร่วมกับคุณสุภาพ ดีรัตนา ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทำให้ผู้เข้าร่วมเกิดความเข้าใจอันลึกซึ้งถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และสำนึกรักบรรพบุรุษผ่านการสื่อสารภาษาสนธยาของสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เกิดประสบการณ์ภายในจิตใจที่สร้างคุณค่าและความหมายต่อการดำเนินชีวิตของผู้คน

ด้วยความเชื่อมั่นว่าการเดินทางท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณสามารถช่วยเปลี่ยนผ่านจิตใจผู้คน ยกระดับจิตสำนึกของมนุษย์ได้ ศูนย์ความรู้ฯ จึงมุ่งมาดปรารถนาที่จะขยายความเข้าใจนี้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง เป็นหนทางหนึ่งที่ช่วยนำพาผู้คนในสังคมได้ฟื้นคืนจากความว้าวุ่นสับสน เยียวยาชีวิตจิตใจของตัวเองได้ นี่จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ผลักให้เราเดิน “ก้าวแรก” ไปเชิญชวนรุ่นพี่ที่เคารพรักและเป็นนักเดินทางแห่งชีวิตทั้งสองท่าน ท่านแรกคือ คุณสุภาพ ดีรัตนา (พี่ติ๋ม) ผู้ซึ่งประสิทธิ์ประสาทความรู้ทุกแขนงเอาไว้ในเนื้อในตัว ทั้งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ธรณีวิทยา วิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์ และอื่นๆอีกมากมาย เรื่องเล่าของพี่ติ๋มแม้จะนำทางไปได้ไกลถึงสุดขอบจักรวาล แต่ก็พาเรากลับมาสำรวจหยั่งลึกลงสู่ความเป็นมนุษย์ในจิตใจของเราเองอยู่เสมอ ท่านที่สองคือ คุณนิพัทธ์พร เพ็งแก้ว (พี่เอียด) นักเขียนผู้เล่าเรื่องศิลปวัฒนธรรมได้อย่างมีชีวิตชีวา ผู้เดินทางก้าวพ้นกาลและเวลา ได้รับสูตรยาพื้นบ้านจากนิมิต การเดินทางไปยังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์จึงเป็นไปเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และผู้ร่วมเดินทางอีกสองท่านคือ คุณจำเรียงรดา โมนะ (โบ้) และคุณวิภาวรรณ ตินนังวัฒนะ (กุ๋ย) จากสมาคมเครือข่ายการเรียนรู้ชีวิตองค์รวม (HOLLA) ที่สนใจการเดินทางท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ การเชื่อมโยงกับพลังงานของสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และโลกธรรมชาติ และการแพทย์แผนไทยที่มีมุมมองต่อชีวิตและสรรพสิ่งอย่างเป็นองค์รวม

ผู้เดินทางทุกท่านในโครงการนี้ล้วนเป็นผู้มีประสบการณ์การเดินทางเชิงจิตวิญญาณมาก่อน มากบ้างน้อยบ้างตามประสบการณ์ ทุกคนมีเรื่องเล่าการเดินทางที่พิเศษ มิใช่เพียงการก้าวเท้าดุ่มเดินไปอย่างที่เราเห็นเป็นรูปธรรมเพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมถึงการเดินทางสำรวจเข้าไปในจิตใจของตนเองซึ่งเป็นโลกของนามธรรมด้วย แต่อย่างไรก็ตามการเดินทางในโครงการนี้ ก็ยังนับว่าเป็นเรื่องท้าทายของทุกคน และค่อนข้างยากลำบากอยู่ดี เพราะสิ่งที่เราตั้งไว้เป็นหมุดหมายคือ การค้นหาหนทาง หรือแนวทางที่ผู้คนในสังคมจะใช้การท่องเที่ยวเชิงจิต

วิญญาณเป็นการเยียวยาจิตใจ เหมือนการอาบป่าในญี่ปุ่นซึ่งใช้เป็นทางเลือกในการรักษาผู้ป่วยในด้านการรักษาฟื้นฟูจิตใจได้ วิธีการหรือหนทางที่จะช่วยให้ผู้คนเริ่มออกเดินทางทางจิตวิญญาณได้นั้น จะเป็นอย่างไร และทำให้เกิดขึ้นได้อย่างไร ยังเป็นสิ่งที่พวกเราไม่อาจล่วงรู้ได้ ดังนั้น “ก้าวที่สอง” จึงคล้ายกับเราเดินออกไปบนความไม่รู้ ยังไม่มี “ทาง” ปรากฏให้เราเห็น การแกว่งเพนดูลัมเพื่อสำรวจหาพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ (Power spots) โดยพี่เอียด จึงเป็นการสร้างทิศทางให้กับพวกเราเป็นบาทฐานแรก บางที “ความไม่รู้” ก็เป็นตัวกำหนดให้เราออกเดินทางเพื่อที่จะไปสู่ “ความรู้” ต่อไป

ก้าวนี้สำคัญตรงที่พวกเรากำลังถากถางทางเพื่อให้ทุกอย่างเคลื่อนไป เราวางแผนการเดินทางไปยังภูมิภาคต่างๆ ของไทย เพื่อออกค้นหาคำตอบ และตั้งคำถามกับท่านผู้รู้เกี่ยวกับพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ สถานที่ต่างๆ มีทั้งศาสนสถาน พื้นที่ทางธรรมชาติ วัดวาอาราม ปราสาทหิน และภาพเขียนสีก่อนยุคประวัติศาสตร์ ฯลฯ (ที่ท่านกำลังจะได้อ่านในรายงานเล่มนี้) นอกจากประสบการณ์ที่เราจะได้เห็นจริงด้วยตาเนื้อแล้ว ยังมีเรื่องเล่าของพี่ติ๋มและพี่เอียดที่ชวนเราเชื่อมโยงจากจุดที่เรายืนอยู่ไปยังสถานที่ต่างๆ ทั่วโลก และจักรวาล ผ่านเรื่องราวทั้งตำนาน เทพนิยาย ปกรณัม รายงานทางวิชาการ และประสบการณ์อันอุดมของชีวิต ตลอดการเดินทางจึงเหมือนมีพี่ทั้งสองเป็นดั่งครู ผู้นำทางจิตวิญญาณ ผู้สร้างดุลยภาพระหว่างรูปกับนาม กล่าวคือ พี่เอียดนั้นมีความสามารถในการเชื่อมต่อจิตวิญญาณและพลังงานของสถานที่ สิ่งที่เหนือตัวตนและพ้นไปกว่าการรับรู้อย่างสามัญ ณ สถานที่เดียวกัน พี่เอียดจะเห็นโดยนิมิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ตาเนื้ออย่างเราไม่อาจเห็นได้ นามธรรมถูกควบแน่นและสื่อสารผ่านเรื่องเล่าของพี่เอียด ในขณะที่ภูมิปัญญาของพี่ติ๋มก็จะเข้าสอดประสานเชื่อมร้อยเรื่องราว และองค์ความรู้ที่ประจักษ์แจ้งเป็นรูปธรรมบรรยากาศการอยู่ร่วมในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์หนึ่งๆ พร้อมกับการรับฟังบทสนทนาของพี่ๆทั้งสอง จึงเหมือนการแปรพลังงานของสถานที่ ระหว่างนามกับรูป และรูปกับนาม ดุลยภาพที่แท้จริงของสถานที่จึงปรากฏชัดเจนในใจของผู้ร่วมเดินทาง สถานที่ซึ่งเราไปเยือนจึงไม่ใช่เพียงที่ๆ เราเห็นได้ แต่เป็นที่ๆ เรา “รู้สึกได้” และน่าแปลกที่ความสุขสงบในจิตใจเกิดขึ้นทันทีที่เรารู้สึกเชื่อมโยงกับพลังงานของสถานที่นั้นได้

“ก้าวที่สาม” หากจะให้ทดลองสรุปความสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดการเดินทางเป็นข้อความที่มีความหมายบางอย่าง ยอมรับว่าเป็นเรื่องยากเหลือเกิน อย่างไรก็ตามจากการร่วมเดินทางไปในโครงการนี้ ทำให้มีข้อค้นพบที่สำคัญว่า นี่อาจไม่ใช่การบุกเบิกถางทางใหม่ แต่เส้นทางเดินทางจิตวิญญาณ หรือใครอาจจะเรียกว่า เส้นทางจาริกแสวงบุญ ก็ได้ ยังคงมีอยู่ในทุกยุคทุกสมัย เพียงแต่รอยทางนั้นเลือนหายไป ถูกกลบด้วยจุดหมายปลายทางความรู้สึกที่ต้องไปให้ถึง จุดสูงสุดหรือส่วนที่สำคัญที่สุดของสถานที่กลายเป็นจุดหมายที่ผู้คนในยุคปัจจุบันมุ่งไปเพื่อตอบสนองความต้องการสูงสุดในชีวิตของตัวเอง ทำให้ความงามระหว่างทางและความหมายที่แท้จริงของสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่ต้องการสื่อความกับมนุษย์จึงถูกละเลยเสียสิ้น หากเราจะรื้อฟื้นเส้นทางจาริกให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง คงต้องเริ่มต้นที่การทำความเข้าใจสิ่งที่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ต้องการสื่อความกับมนุษย์อย่างแท้จริงเสียก่อน

เมื่อเราเดินทางไป “ถึง” สถานที่ศักดิ์สิทธิ์นั้นได้จริงๆ เราจะพบว่า ตัวเราเอง มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพในการเยียวยารักษาตนเองได้ แต่เราต้องก้าวข้ามบางอย่างก่อน เหมือนที่พี่เอียดบอกไว้ว่าเราต้องก้าวข้ามธรณีประตูเปลี่ยนผ่านตัวเอง มีพิธีกรรมที่เราต้องถอดถอนตัวตน ถอดหัวโขนของเราออก ทิ้งความรู้ทุกอย่างไว้ เหลือเพียงความเป็นมนุษย์ เข้าไปข้างในเพื่อชำระล้างจิตใจ และอย่างที่พี่ติ๋มได้กล่าวไว้ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ใดก็ตาม โบราณสถาน ปราสาทหิน สถานที่สำคัญทางธรรมชาติที่ทรงพลัง ล้วนสื่อความหมายที่เป็นเอกภาพเดียวกันทั้งหมด คือการเดินเข้าไปยังสถานที่นั้นๆ เป็นการเดินกลับเข้าไปข้างในตัวเอง เป็นการเดินลึกเข้าสู่ทางกลับบ้าน สู่ครรภ์มารดา แม่ที่แท้จริงของชีวิตคือแม่ของจักรวาล หากเราได้สัมผัสลึกซึ้งถึงความหมายนี้ การเดินทางจะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป

สำหรับพวกเราแล้ว การทำโครงการนี้อาจเป็น “ก้าวสุดท้ายที่ยังไม่ท้ายสุด” ชีวิตของเราก็ยังต้องเดินทางต่อไปด้วยเช่นกัน สิ่งที่เราชวนกันสรุปในตลอดการเดินทางครั้งนี้ ที่จะยังประโยชน์ให้กับผู้คนในสังคมได้ คือความเชื่อมั่นว่าการเดินทางช่วยเยียวยาจิตใจมนุษย์ได้จริงๆ องค์ประกอบสำคัญที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการเติบโตทางจิตวิญญาณในระหว่างการเดินทางได้แก่ ครูผู้นำทาง ผู้เป็นดั่งสะพานเชื่อมสนามพลังศักดิ์สิทธิ์ของสถานที่และสามารถบอกเล่าถึงสิ่งที่เป็นรหัสยนัยของสถานที่นั้นๆ, ผู้ร่วมเดินทางที่พร้อมรับฟังด้วยใจเปิดรับ, กระบวนการเพื่อการสะท้อนและใคร่ครวญตนเองในระหว่างการเดินทาง และผู้คนในพื้นที่หรือวิทยากรท้องถิ่นผู้มีใจรักผูกผันกับสถานที่นั้น และบรรยากาศของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในระหว่างทางที่ยากลำบาก ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นวัตถุดิบที่สำคัญให้เกิดความงอกงามในจิตใจของผู้ออกเดินทาง

ในมุมมองของผู้เขียน การเดินทางเป็นความหมายของการกลับบ้าน การกลับคืนสู่บ้านที่แท้จริงของตัวเอง นี่เป็นความหมายที่ลึกซึ้งและอบอุ่นในหัวใจยิ่งนัก การเริ่มต้นออกเดินทางท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณด้วยความรู้สึกนี้ ความเชื่อมั่นศรัทธาเช่นนี้ เป็นความรู้สึกแรกที่อยากให้เกิดขึ้นในใจของผู้เดินทางทุกคน ใจที่เปิดกว้าง พร้อมน้อมรับทุกสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นการเตรียมพร้อมอย่างเดียวที่เราทำได้ จึงขอเชิญชวนผู้อ่านให้มีใจเช่นนี้ในการพลิกอ่านบทต่อไปด้วย

การเดินทางท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ แม้ยังคงเป็นความสนใจเฉพาะกลุ่มคนไม่มากนัก เป็นรอยทางเล็กๆ แคบๆ อยู่บ้าง แต่ก็เชื่อมั่นว่า นี่คือหนทางอันสว่างไสว ที่จะพาผู้คนเรียนรู้และ“ก้าวต่อไป” ด้วยกันได้

อุษณีย์ เพียรภัทรพงศ์

ผู้ประสานงานศูนย์ความรู้และประสานงานสุขภาวะทางปัญญา

สารบัญ

ตอนที่ ๑ การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ เดินทางเพื่อการเยียวยา (SPIRITUAL TOURISM) *โดย นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว*

๑. พื้นที่สำคัญ พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ทางจิตวิญญาณ พื้นที่แห่งพลัง (Power Spots) คือพื้นที่เช่นใด 1-13

- **ตำแหน่งแห่งที่ของศาสนสถาน** 3

๒. การเดินทางไปยังพื้นที่แห่งพลัง (Power Spots) มีความสำคัญกับมนุษย์อย่างไร 14-25

- **เป้าหมายในการเข้าไปในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ Power spots** 18
  - **ภาคเหนือ** 20
  - **ภาคกลาง** 20
  - **ภาคใต้** 24
  - **ภาคอีสาน** 25

๓. พื้นที่แห่งพลัง (Power Spots) คือพื้นที่มีพลังงานเช่นใด 26-130

- **ภาคกลาง**
  - **การสำรวจพื้นที่เขาดีสลัก** 27
- **ภาคตะวันออก**
  - **การสำรวจพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สด๊กก๊อกธม** 42-51
    - *พิกัด ๑ ทางเดินเข้าสู่ปราสาท ตรงป้ายคำอธิบาย* 42
    - *พิกัด ๒ บันไดโคปุระ (ซุ้มประธาน) ซุ้มประตูทางเข้า- ออกตรงกลาง* 43
    - *พิกัด ๓ โคปุระ ทางทิศเหนือและใต้* 43
    - *พิกัด ๔ โคปุระชั้นในทิศตะวันออก ทางเข้าเป็นกาล -กาลเวลากลืนกินสรรพสิ่ง (ก่อนเข้าประตู)* 44

สารบัญ (ต่อ)

พิกัด ๕ เสานางเรียง ๖ คู่ ก่อนขึ้นปราสาทประธาน 46

พิกัด ๖ อาคารจัดแสดงเรื่องราวประวัติปราสาทสด๊กก๊อกธม 48

- **การสำรวจพื้นที่ปราสาทเขาน้อยสีชมพู** 52-53

พิกัด ๑ บันไดทางขึ้นเขาน้อย บันไดทั้งหมด ๒๕๔ ขั้น 52

พิกัด ๒ ศาลเจ้าแม่ เจ้าหญิงภุมรินทร์ 52

พิกัด ๓ ด้านหน้าปราสาทเขาน้อย 53

- **การสำรวจพื้นที่ต้นศรีมหาโพธิ์** 54-56

พิกัด ๑ ต้นโพธิ์ 54

พิกัด ๒ ศิวลึงค์ภายในวัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์ 56

- **การสำรวจเมืองศรีมโหสถ** 57-59

พิกัด ๑ ฐานเทวาลัยพระพิฆเนศ 57

- **การสำรวจสระแก้ว เมืองศรีมโหสถ** 59-66

พิกัด ๑ เสาหลักสระแก้ว 59

พิกัด ๒ สระขวัญ 61

พิกัด ๓ สระมรกต 61

พิกัด ๔ บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ 66

- **การสำรวจพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี** 66-67

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- **การสำรวจพื้นที่ พิพิธภัณฑ์ธรรมเจดีย์ พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปัณโณ)** 68-70

สารบัญ (ต่อ)

พิกัด ๑ อาคารพิพิธภัณฑ์ 68

พิกัด ๒ พระวิหาร 68

พิกัด ๓ พระธาตุเจดีย์ 69

- **การสำรวจพื้นที่ อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท** 70-81

พิกัด ๑ ภาพเขียนสีถ้ำวัว 70

พิกัด ๒ ภาพเขียนสีถ้ำคน 71

พิกัด ๓ หอนางอุสา 75

- **การสำรวจพื้นที่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียง** 81-87

พิกัด ๑ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียง 81

- **การสำรวจพื้นที่ เสาเฉลียง ผาแต้ม** 88-106

พิกัด ๑ เสาเฉลียง ผาแต้ม 88

พิกัด ๒ ลานหินแตก 95

พิกัด ๓ ผาแต้ม ห้องชมนิทรรศการ 96

พิกัด ๔ ภาพเขียนสีกลุ่มที่ ๑ ผาขาม 96

พิกัด ๕ ภาพเขียนสีกลุ่มที่ ๒ ผาแต้ม 99

พิกัด ๖ กลุ่มภาพเขียนสี ๓ ผาหมอนน้อย 103

- **การสำรวจพื้นที่ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย** 107-112

พิกัด ๑ สะพานนาคราช 107

พิกัด ๒ สระน้ำสี่ทิศ 108

พิกัด ๓ หลุมบรรจุวัตถุมงคล 109

พิกัด ๔ โถงปราสาทประธาน 112

สารบัญ (ต่อ)

พิกัด ๕ ปรางค์พรหมทัต 112

- **การสำรวจพื้นที่ แหล่งโบราณคดีบ้านโนนวัด** 113
- **การสำรวจพื้นที่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย** 117
- **การสำรวจพื้นที่ ภาพเขียนสี วัดเขาจันทน์งาม** 125-130

พิกัด ๑ ภาพเขียนสี 125

พิกัด ๒ ช่องแคบเขาจันทน์ 128

พิกัด ๓ พระนอน 129

พิกัด ๔ รอยพระพุทธบาท 129

ตอนที่ ๒ สู่การเยียวยาหนทาง (SPIRITUAL TRAVEL)

โดย สุภาพ ดีรัตนา

๔. กำเนิดและพัฒนาการของการเดินทาง การท่องเที่ยว 132

๕. เส้นทางแสวงบุญ 139

๖. การเดินทางสู่สถานศักดิ์สิทธิ์ คือ การเดินทางเข้าสู่ตนเอง 153

ตอนที่ ๓ บทส่งท้ายการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (SPIRITUAL TOURISM) โดย นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว

- **พื้นที่แห่งพลังงาน (Power Spots)** 169

สารบัญ (ต่อ)

- ความสำคัญและคุณประการของ Spirtual Tourism ในโลกยุคปัจจุบัน 173

ภาคผนวก

- บทสัมภาษณ์อ.ศรีศักร วัลลิโภดม 179
- บทสัมภาษณ์ พระไพศาล วิสาโล 187
- รวมงานเผยแพร่เพื่อการสื่อสารของโครงการ 199
  - โพสเฟซบุ๊คเพื่อเผยแพร่ผลงาน โดย นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว 199
  - คลิปการบรรยายโดยคุณสุภาพ ดีรัตนา ในยูทูป 200

การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ เดินทางเพื่อการเยียวยา

(SPIRITUAL TOURISM)

โดย นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว

๑. พื้นที่สำคัญ พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ทางจิตวิญญาณ พื้นที่แห่งพลัง (POWER SPOTS) คือพื้นที่เช่นใด?

แหล่งพื้นที่ต่างๆทั่วโลกนี้ แตกต่างกันไปตามภูมิประเทศ และพลังงานสถิตอยู่ในแต่ละแห่งหน แต่ละแหล่งเหมาะสม ค้ำชู ทำลาย สิ่งที่เข้าไปเกี่ยวข้อง ตามแต่สภาพกลุ่มพลังงานของแต่ละช่วงเวลา ความหมายนี้เห็นชัดอยู่ในคำอธิบายของท่านดาไลลามะองค์ปัจจุบัน (รูปที่ ๑.๑ และ๑.๒)[1] ที่กล่าวไว้ในเฟซบุค มหายาน ธิเบต[2] (อ่านพบเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๕)

รูปที่ ๑.๑ ท่านดาไลลามะองค์ปัจจุบัน

รูปที่ ๑.๒ ผู้ที่มาร่วมฟังท่านดาไลลามะเทศน์ธรรม

โดยท่านดาไลลามะ ได้เทศน์ธรรม ไว้เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๕ ที่หมู่บ้านพาดุม ซานสการ์ เมืองลาดัค อินเดีย ใจความว่า

“การสอนธรรมของอาตมาในวันนี้ **ไม่ได้มีเพียงมนุษย์มาฟังธรรมเท่านั้น แต่ยังมีผู้ที่เรามองไม่เห็น เทพเทวดาทั้งหญิง ชาย เทวดาในละแวกนี้ พระภูมิเจ้าที่ และแม้กระทั่งสัมภเวสีทั้งหลายก็มา** เขาเหล่านั้นอาจเป็นผู้ที่อาจดุร้าย แต่อาตมาได้ขอให้พวกเขา จงสร้างโพธิจิต จิตที่ปรารถนาบรรลุธรรมเพื่อเกื้อกูลสรรพชีวิต ขอให้พวกเขาเกิดปัญญา ในการเข้าใจความว่าง ขอให้เขาเมตตากรุณาต่อมนุษย์ และอย่าทำร้ายใคร

[1] ที่มาของภาพ : *ท่านดาไลลามะองค์ปัจจุบัน*. Tibetan journal. (2018). https://www.tibetanjournal.com/wp-content/uploads/2018/01/Dalai-Lama-Takes-Part-in-Prayers-by-Bodhi-Tree-in-Gaya.png และ *ผู้ที่มาร่วมฟังท่านดาไลลามะเทศน์ธรรม*. Tenzin Choejor (2022). Facebook : มหายาน ธิเบต.

[2] https://www.facebook.com/100005163437252/posts/2165662510282509/?sfnsn=mo

His Holiness disclosed that the teachings today were being attended not only by human beings, but also by other invisible beings—gods and goddess, local deities, landlord spirits and even ghosts, who are generally considered to be harmful. He encouraged those beings too to develop bodhichitta and the wisdom understanding emptiness and urged them to be kind to human beings and to avoid doing them harm."

[His Holiness the Dalai Lama at the teaching ground in Padum, Zanskar, Ladakh, UT, India on August 12, 2022. Photo by Tenzin Choejor]

คำปรารภจากองค์ดาไลลามะข้างต้นนี้บอกชัด โลกมิได้มีเพียงสิ่งมีชีวิตที่เรามองเห็น **"แต่ยังมีผู้ที่เรามองไม่เห็น เทพเทวดาทั้งหญิง ชาย เทวดาในละแวกนี้ พระภูมิเจ้าที่ และแม้กระทั่งสัมภเวสีทั้งหลายก็มา"**

สิ่งที่ดาไลลามะองค์ปัจจุบันกล่าวไว้ข้างต้น เป็นคำยืนยันที่ทำให้เรารู้ชัด เทวดา ยักษ์ ฤษี สัมภเวสี ที่สร้างเป็นงานจิตรกรรม ปูนปั้น ประติมากรรมตามศาสนสถานต่างๆ มิใช่เพียงศิลปะวัตถุไว้ตกแต่งสถานที่เท่านั้น แต่ยังมี "พวกเขา" อยู่จริง ในอีกมิติหนึ่ง ทาบซ้อนอยู่กับโลกและกาลเวลาหมุนเคลื่อนในพื้นที่ต่างๆ รายรอบตัวเรา และศาสนาจารย์โบราณ ครูช่างในอดีต ได้ถ่ายทอดสิ่งที่เห็นและสัมผัสด้วย "จิต" นี้ไว้ ในรูปธรรมของศิลปวัตถุ อยู่ควบคู่มากับศาสนสถาน โบราณสถาน นับเป็นพันๆปีมาแล้ว

นอกจากนี้ สิ่งสำคัญยิ่งในแต่ละพื้นที่ ก็คือพลังงานของโลก ในระดับต่างๆ ที่ปรากฏออกมาเป็นรูปธรรม ให้เรารู้จักกันในลักษณาการของ ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ดิน หิน ต้นไม้ สัตว์ต่างๆนานา แม้กระทั่งมนุษย์ ดังที่ครูเขมานันทะ (รูปที่ ๑.๓) เคยให้คำอธิบายไว้ว่า **"มนุษย์คือแสงสว่างที่รู้สึกตัวได้"**

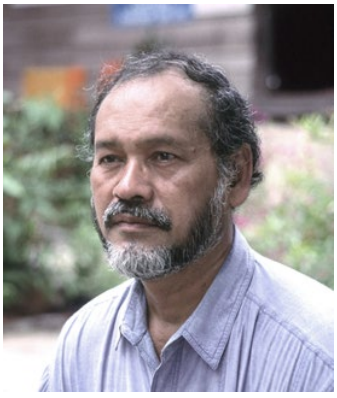

รูปที่ ๑.๓ ครูเขมานันทะ

ตำแหน่งแห่งที่ของศาสนสถาน

ศาสนสถานทุ่งเศรษฐี เมืองเพชรบุรี (รูปที่ ๑.๔) และศาสนสถานอีกหลายแห่ง ทั่วเมืองไทย ทั่วโลก มีตำแหน่งที่ตั้งกระจัดกระจายกันไปตามเนินเขา ยอดเขา ชะง่อนผา นานาภูมิประเทศ

รูปที่ ๑.๔ ศาสนสถานทุ่งเศรษฐี

ข้อน่าพิจารณาก็คือ เกือบทุกแห่งในโลก ล้วนให้ความสำคัญกับภูเขาในลักษณะสัมพันธ์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของจักรวาล ความสูงกลางหมู่เมฆคือที่อยู่ของเทพเจ้า ดังเช่นในประเทศอินโดนีเซีย ที่ราบสูงเดียงพลาโต สถานที่หยั่งรากครั้งแรกของวัฒนธรรมฮินดูบนยอดเขากลางแผ่นดินชวา เทวสถานซึ่งผู้วิจัยไปเยือนเมื่อสามสิบปีก่อน กับพระธาตุเจดีย์ และแหล่งโบราณสถานบนยอดเขาอีกหลายแห่งทั่วทุกภูมิภาคที่ไปเยือน ทั้งยังมีตำนานปรัมปรากำกับเล่ามาควบคู่ ต่างยืนยันความเชื่อนี้ให้แน่นแฟ้นขึ้น

ในทางหนึ่งพระธาตุเจดีย์บนยอดเขา มีหน้าที่ทางสังคมคือเป็น LANDMARK หมุดหมายบอกหลักเขตแดน แต่หน้าที่ทางจิตวิญญาณนั้น พระธาตุเจดีย์บนยอดเขาสูงลิบลิ่ว มีความหมายลึกซึ้งยิ่งนักสำหรับผู้จาริก “แสวงบุญ”

สำหรับคนที่ได้ฝึกการปฏิบัติภาวนาบนฐานการเคลื่อนไหว (Dynamic Meditation) ซึ่งมีหลักการอยู่ที่การจับความรู้สึกสดๆ ในทุกอิริยาบทของปัจจุบันขณะ ทั้งนั่ง ยืน เดิน นอน ฝึกการดูความคิด เห็นกระแสการเคลื่อนไปของความคิด เพื่อกลับมามีความรู้สึกตัวสดๆอยู่กับปัจจุบัน ซึ่งการเคลื่อนไหวในกิริยาต่างๆทั้งเดินจงกรม การเคลื่อนมือเป็นจังหวะ สิ่งนี้จะช่วยชาร์จพลังชีวิตให้ตื่นโพลงสว่างไสว ฝึกบ่อยๆเข้า และได้เดินทางไปปีนบันได ขึ้นเขา ไหว้พระธาตุ ไปตามสถานที่พลังงานสูง เขาจะพบว่าทุกสิ่งไม่เหมือนเดิมอีกแล้ว เพราะการฝึกจิตผ่านการเดินจงกรม การเคลื่อนไหว การDANCE เต้นระบำของมนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์ การเดินจาริกแสวงบุญ เป็นกระบวนการ Dynamic Meditation ที่ทำจากมิติภายในร่างกายมนุษย์

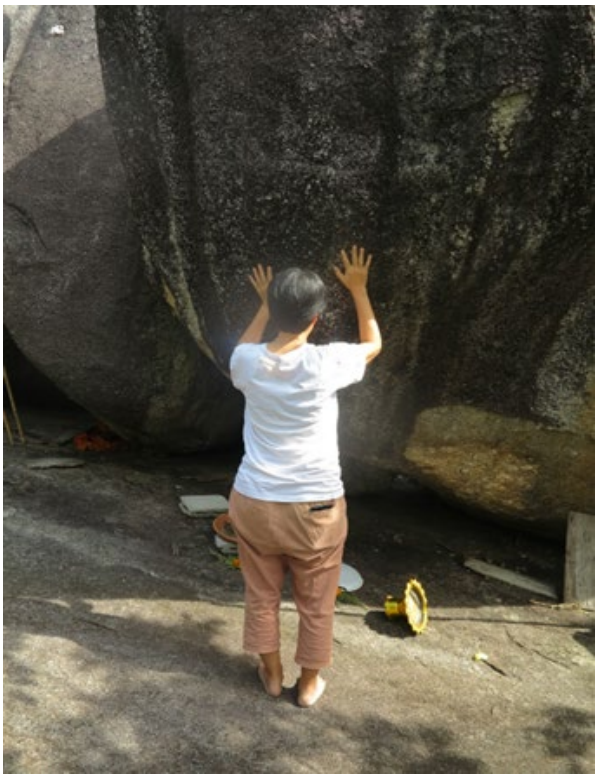

รูปที่ ๑.๕ มนุษย์อยู่ในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

แต่ถึงกระนั้น การฝึกจิตอย่างเดียวไม่พอ คุรุโบราณได้ซ่อนความเข้าใจลึกซึ้งบางอย่างไว้กับศาสนสถานสำคัญหลายแห่ง นั้นคือ ความก้าวหน้าทางจิต ความก้าวหน้าทางการภาวนา **มนุษย์ต้องอาศัยพลังงานของสถานที่ที่ตนไปภาวนาอยู่ด้วย** นั้นคือการฝึกจิตให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วจะต้องเข้าไปในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เปี่ยมพลังงาน (Power Spots) ด้วย จะช่วยจิตก้าวหน้าก้าวกระโดดเร็วมาก (รูปที่ ๑.๕)

ดังนั้นคนทุกชาติ ทุกยุค ทุกศาสนา จึงมีการจาริก เดินทาง ปลีกวิเวก เป็นสันยาสี นักบวชผู้ไม่เอาอะไรเลย ปลีกเร้นไปภาวนาตามภูเขา แหล่งพลังงานศักดิ์สิทธิ์ตามที่ต่างๆ (รูปที่ ๑.๖)

รูปที่ ๑.๖ ปลีกวิเวก

รูปที่ ๑.๗ รอยพระพุทธบาท

เป็นเช่นนี้ เขาไกรลาสในทิเบต แผ่นดินสวรรค์ สถานศักดิ์สิทธิ์จึงได้มีโยคี ฤษี นักบวช นักพรต ไปปฏิบัติสมาธิภาวนา จาริกแสวงบุญ อย่างเนืองแน่น ต่อเนื่องมาหลายพันปีจนถึงปัจจุบัน และโลกโบราณถึงมีตำนาน สัตว์ไปกินน้ำในรอยพระพุทธบาทแล้วแผลหาย คนไปดื่มน้ำในบางที่แล้วโรคหาย (รูปที่ ๑.๗) บางพื้นที่มีพลังศักดิ์สิทธิ์ช่วยให้โรคภัยไข้เจ็บทุเลาได้

รูปที่ ๑.๘ ดร.ไพรินทร์ โชติสกุลรัตน์

ในเรื่อง**พื้นที่แห่งพลัง** (Power Spots) นี้ ดร.ไพรินทร์ โชติสกุลรัตน์ นักวิชการศึกษาทางด้านจิตวิญญาณผู้หญิง (รูปที่ ๑.๘) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า

“พื้นที่แห่งพลัง หมายความถึงพื้นที่ที่มีพลังงานด้านบวกแตกต่างจากพื้นที่ทั่วไป ซึ่งอาจจะเป็นพลังงานด้านจิตวิญญาณ ด้านการเยียวยารักษา หรือให้แรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์กับชีวิต พื้นที่แห่งพลังเหล่านี้มักเป็นพื้นที่ที่มีความงามของธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นบนยอดเขา หน้าผา ถ้ำ ป่า ทะเลสาบหรือบ่อน้ำ เมื่อคนเดินเข้าไปแล้วจะรับรู้ถึงพลังที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวตนกระจ้อยร่อยของตนเอง พลังงานเหล่านี้สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

บางอย่างในชีวิตของผู้ที่เข้าไปสัมผัสพื้นที่นั้น ผู้คนจึงมักนิยมเดินทางไปจาริกแสวงบุญ รับพลัง หรือขอพรตามพื้นที่เหล่านี้ (รูปที่ ๑.๙)

รูปที่ ๑.๙ พระใหญ่แห่งเมืองคามาคุระประเทศญี่ปุ่น

ตั้งแต่อดีตกาลมา มนุษย์เรารู้จักพื้นที่แห่งพลังเหล่านี้ และมักจะกำหนดหมุดหมายให้พื้นที่เหล่านี้ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นได้เมื่อกลับมาอีกครั้ง หรือเพื่อให้ชุมชนหรือผู้จาริกอื่นๆ สามารถหาพื้นที่พบ ไม่ว่าจะเป็นด้วยวิธีง่าย ๆ เช่น การวาดภาพบนหน้าผาหรือฝาผนังถ้ำของมนุษย์ยุคโบราณ (รูปที่ ๑.๑๐ - ๑.๑๒)

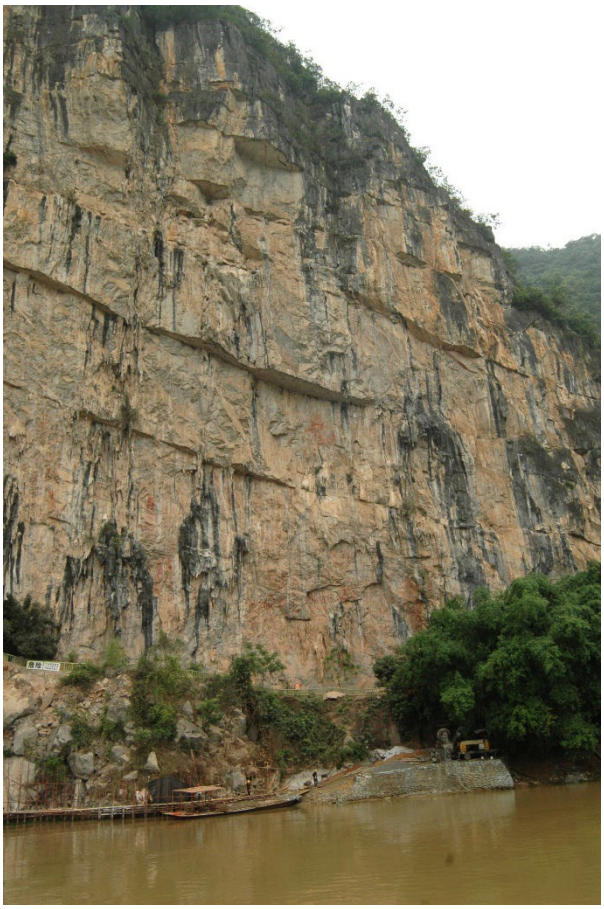

รูปที่ ๑.๑๐ และ ๑.๑๑

ผาลาย ที่มณฑลกวางสี

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

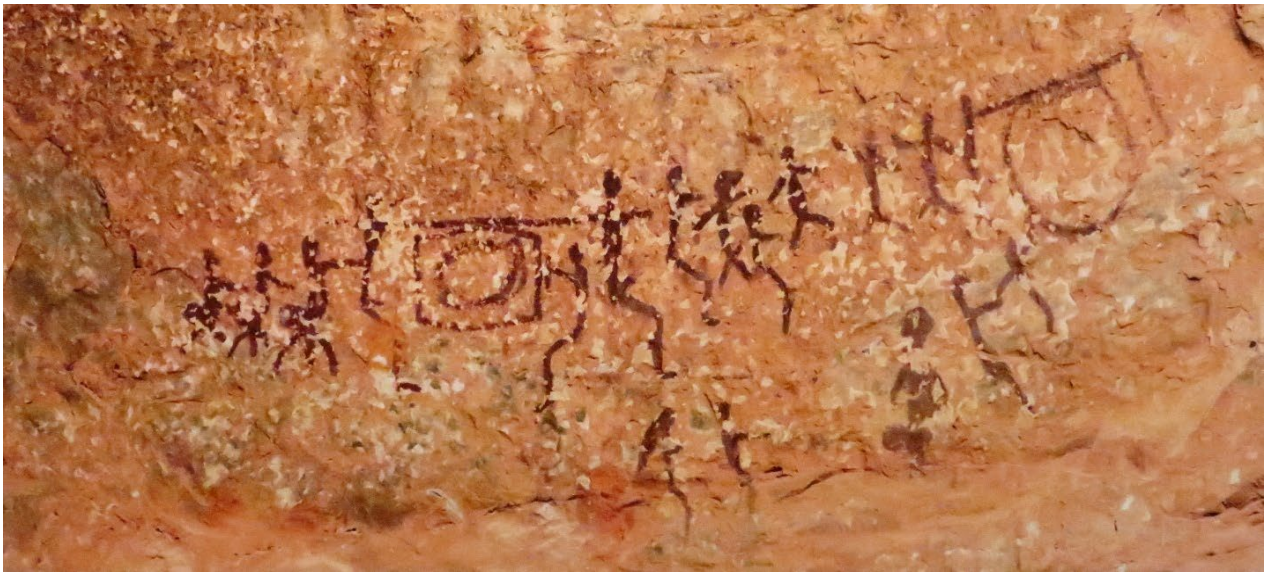

รูปที่ ๑.๑๒ ถ้ำตาดวง จังหวัดกาญจนบุรี

หรืออาจจะเป็นการเอาหินมาวางกอง (รูปที่ ๑.๑๓) *จนไปถึงในสมัยที่มีความก้าวหน้าทางสถาปัตยกรรม ก็มีการสร้างเป็นศาสนสถาน โบสถ์ วิหารขึ้นมาตามความเชื่อต่างๆ ของคนในพื้นที่ในแต่ละยุคสมัย*

รูปที่ ๑.๑๓ ลักษณะของหินตั้งตามที่ต่าง ๆ

แล้วมนุษย์เรารู้ได้อย่างไรว่าพื้นที่ไหนเป็นพื้นที่แห่งพลัง ในปัจจุบัน มีความพยายามที่จะใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์วัดคลื่นความถี่ของพลังงานในแต่ละพื้นที่ แต่นี่เป็นเรื่องสมัยใหม่ที่ต้องใช้เวลาในการพิสูจน์กันต่อไป ในโลกโบราณที่ไม่ได้มีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ สิ่งที่น่าจะเป็นไปได้คือ ตามวิถีแต่โบราณ ในแต่ละชุมชนจะมีผู้ที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อกับโลกของจิตวิญญาณ หรือผู้ที่มีปัญญาญาณหยั่งรู้ หรือสัมผัสกับพลังที่ละเอียดอ่อนได้ ซึ่งอาจจะเป็นพระ ผู้ปฏิบัติธรรม ฤษี หมอผี หรือแม่มด คนเหล่านี้เองที่น่าจะเป็นผู้หยั่งรู้และสร้างหมุดหมายพื้นที่แห่งพลังเหล่านี้ให้กับชุมชน แม้แต่ในชาวบ้านทั่วไปเอง บางคนก็สามารถรับรู้ถึงพื้นที่เหล่านี้ได้ เห็นได้จากตำนานหรือคำบอกเล่าของชุมชนที่มักจะบอกว่า มีคนเห็นแสงสว่างบนยอดเขาในยามค่ำคืน หรือมีนิมิตฝันว่าเทพมาบอกจนทำให้รู้ว่าที่นั่นคือพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ แล้วจึงมีการสร้างศาล เจดีย์หรือวัดวาอารามขึ้นที่นั่นขึ้นภายหลัง

มาร์ติน เกรย์[3] นักมานุษยวิทยาที่ทำการศึกษาเรื่องพื้นที่แห่งพลังรอบโลก ให้ความเห็นว่า คนสมัยก่อนน่าจะใช้วิธีการเสี่ยงทายเพื่อหาพื้นที่แห่งพลัง ด้วยการหมุนลูกตุ้มเพนดูลัม (รูปที่ ๑.๑๔) หรือไม้เสี่ยงทาย ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ขยายการรับคลื่นพลังงานให้ชัดเจนขึ้น ศาสตร์ฮวงจุ้ยของจีนก็น่าจะเป็นอีกวิธีที่นำมาใช้หาพื้นที่แห่งพลังเหล่านี้ได้ เพราะเป็นการศึกษาอิทธิพลของพลังงานธรรมชาติที่มีต่อแต่ละพื้นที่อย่างเป็นระบบ*

พื้นที่แห่งพลังที่กลายมาเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่มีชื่อเสียงของโลกก็เช่น สโตนเฮนจ์ ในอังกฤษ, ปิรามิด ในอียิปต์, มาชู ปิกชู ในเปรู และเขาไกรลาส ในทิเบต

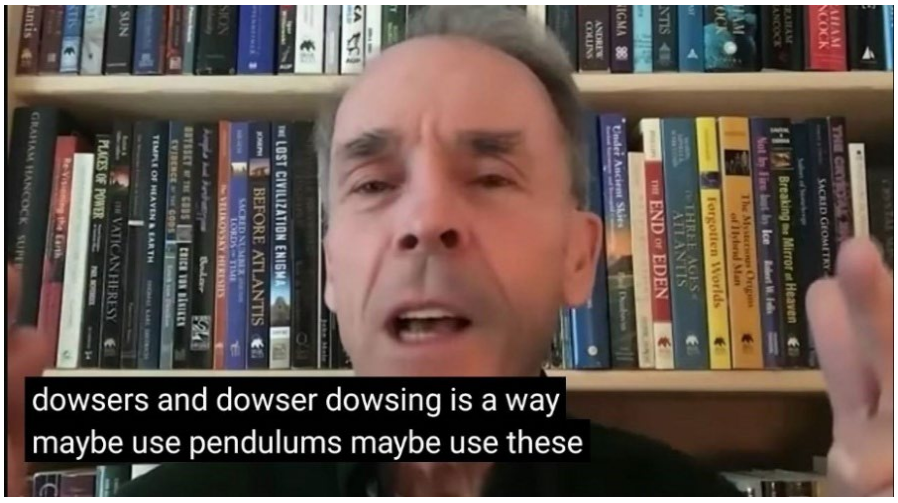

รูปที่ ๑.๑๔ มาร์ติน เกรย์

[3] มาร์ติน เกรย์ (Martin Gray) เป็นช่างภาพ และนักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม ชาวอเมริกัน ผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาประเพณีการจาริกแสวงบุญและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทั่วโลก และมีภาพถ่ายสถานที่จาริกแสวงบุญที่ได้รับการเคารพมากที่สุดในโลกเกือบ 1,000 แห่ง ในกว่า 125 ประเทศ มีภาพถ่ายลงในหนังสือหลายเล่ม เช่น Geography of Religion และ Sacred Earth และมีเว็บไซต์ขนาดใหญ่ชื่อ Places of Peace and Power ที่ SacredSites.com ซึ่งมีผู้เข้าชมประมาณหนึ่งล้านคนต่อเดือน (ที่มาของภาพและข้อมูลจาก https://sacredsites.com/martin_gray/biography.html)

ในมหาภารตะ อนุศาสนบรรพ กล่าวไว้ว่า พื้นที่บางแห่งบนโลกมีความศักดิ์สิทธิ์กว่าที่อื่น บ้างก็เป็นเพราะลักษณะของตัวมันเอง บ้างก็เป็นเพราะมีน้ำเป็นประกายแวววาว บ้างก็เกี่ยวข้องกับบุคคลศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ด้วยความเชื่อเช่นที่ว่านี้ ทำให้อินเดีย มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่แห่งพลังนี้มากมาย

ยกตัวอย่างเช่น พื้นที่แห่งพลังที่เกี่ยวข้องกับเทพปกรณัมของพระแม่สตี อันเป็นแหล่งจาริกแสวงบุญอันศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง ตามตำนานกล่าวว่า เมื่อพระแม่สตี ชายาองค์แรกของพระศิวะ สิ้นพระชนม์ด้วยการกระโดดเข้ากองไฟ พระศิวะเสียพระทัยมาก จนแบกร่างของพระนางไปทั่วจักรวาล พระวิษณุจึงใช้จักรตัดร่างของพระนางออกเป็น ๕๑ ชิ้นส่วน แต่ละชิ้นส่วนตกลงบนโลก และ ณ จุดนั้นได้กลายเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่เรียกว่า ศักติ ปิฐ มีการตั้งศาสนสถานถวายแด่พระแม่ ที่ผู้คนไปจาริกแสวงบุญกันเป็นจำนวนมากตั้งแต่อดีตจนถึงในปัจจุบัน

ในทักษิเณศวร เมืองโกลกัตตา ของอินเดีย มีโบสถ์ศักดิ์สิทธิ์ของพระแม่กาลี ตั้งอยู่บนฝั่งของแม่น้ำคงคา ณ ที่นี้ก็เป็นอีกพื้นที่แห่งพลังที่มีผู้ไปจาริกอย่างไม่ขาดสาย ท่านปรมหังสา โยคานันทะ (ค.ศ.๑๘๙๓-ค.ศ.๑๙๕๒) ผู้นำโยคะจากอินเดียไปเผยแพร่ที่อเมริกา จนได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งโยคะในโลกสมัยใหม่ ในวัยหนุ่มก่อนที่ท่านจะเดินทางไปอเมริกา ท่านมาทำสมาธิที่โบสถ์พระแม่กาลีนี้อยู่เสมอ จนได้รับพระพรจากพระแม่ที่มาปรากฏกายให้ท่านเห็น ท่านกล่าวไว้ว่า โบสถ์พระแม่กาลีนี้ เป็นศูนย์กลางของพลังด้านจิตวิญญาณ ท่านแนะนำให้ลูกศิษย์ได้เดินทางจาริกไปยังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางจิตวิญญาณ

ความเชื่อเรื่องพื้นที่แห่งพลังนี้ ไม่ได้จำกัดอยู่แต่กับเฉพาะศาสนิกที่มีศรัทธาในศาสนาเท่านั้น ในปัจจุบัน มีความนิยมในหมู่คนรุ่นใหม่ ที่จะเดินทางไปรับพลังตามสถานที่เหล่านี้ เช่น ในประเทศญี่ปุ่น การไปเที่ยวตามแหล่ง Power Spot หรือออกเสียงในภาษาญี่ปุ่นว่า Pawa-Supotto เป็นที่นิยมมาตั้งแต่ช่วงทศวรรษ ๑๙๙๐ จนมาถึงทุกวันนี้ ในทุกๆ ปี จะมีการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่เป็นพื้นที่แห่งพลังให้ผู้คนได้ไปเที่ยวและขอพรกัน แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มีตั้งแต่ศาลเจ้าใจกลางกรุงโตเกียว ศาลเจ้าในธรรมชาติ ทะเลสาบ และยอดเขาต่างๆ"

พื้นที่แห่งพลัง Power Spot นี้ ตัวผู้วิจัยพบวิธีตรวจสอบระดับของพลัง จากการใช้เพนดูลัมขยายการรับคลื่นพลังงานให้ชัดเจนขึ้น อันเป็นวิธีเดียวกันกับที่มาร์ติน เกรย์ ได้กล่าวไว้ โดยใช้ระดับพลังความศักดิ์สิทธิ์ตามแผนที่พลัง (Map of Spirituality) ของ Mindo O. Damalis (รูปที่ ๑.๑๕) ที่ไว้วัดระดับจิตของมนุษย์ และด้วยเหตุที่มนุษย์ก็คือรูปธรรมวัตถุอันจับต้องได้ของพลังงานกลุ่มหนึ่ง และทุกสิ่งในโลกก็คือพลังงานที่ปรากฏรูป-นามออกมาในลักษณาการต่างๆ

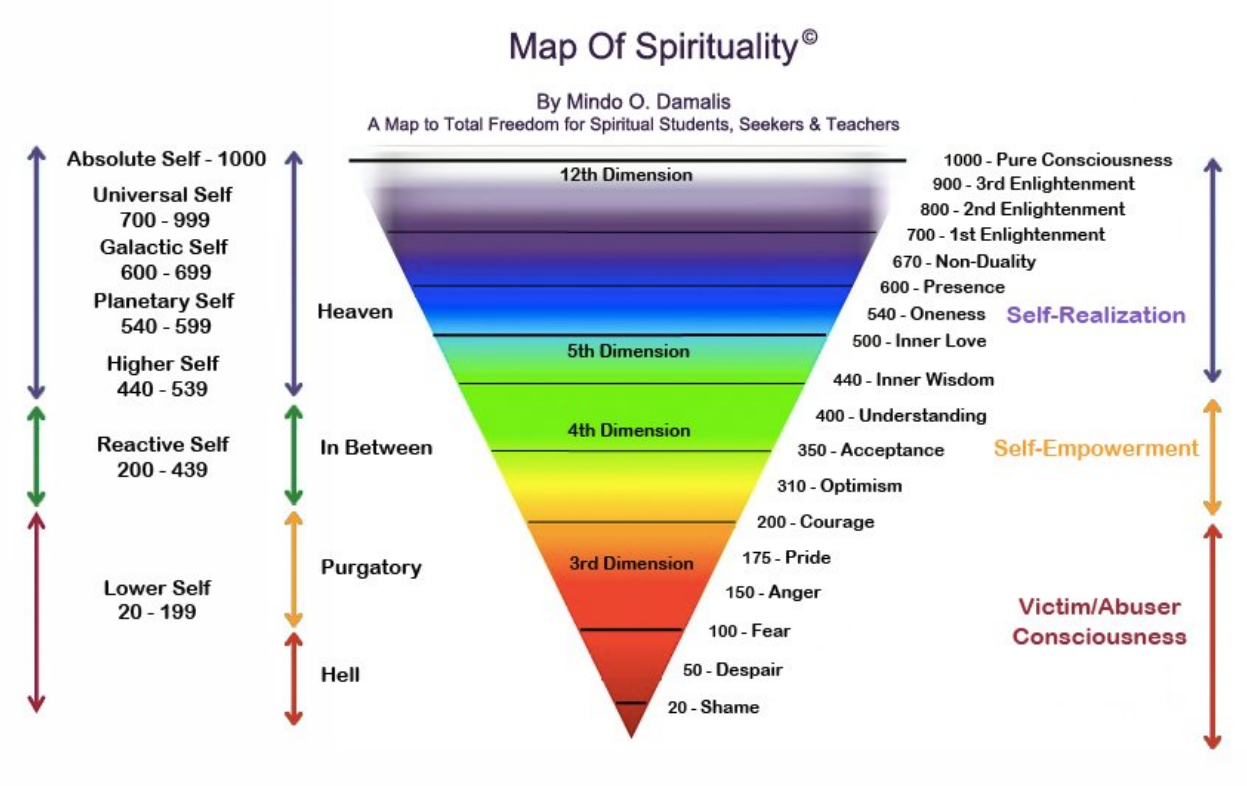

รูปที่ ๑.๑๕ Map of Spirituality ของ Mindo O. Damalis

ดังนั้น Map of Spirituality ที่ใช้แสดงระดับพลังงานทางจิตของมนุษย์ จึงสามารถให้เป็นเครื่องแสดงระดับพลังงานของสิ่งต่างๆ ทั้งสถานที่ ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ต้นไม้ สัตว์ อาหาร ขยะ สิ่งเป็นพิษ จิตฆาตกร ได้เช่นกัน ผู้วิจัยจึงใช้เพนดูลัมวัดพลังงานของสถานที่ วัตถุ และได้พบว่า สถานที่ เกจิอาจารย์ พระเครื่อง เครื่องรางของขลัง หิน อัญมณี น้ำมนต์ และวัตถุต่างๆ ที่มีพลังงานศักดิ์สิทธิ์สูงมากๆ จะมีพลังงานตาม Map of Spirituality ในระดับสีม่วงขึ้นไป จนสว่างจ้า โดยที่พระเครื่องที่มีพลังสว่างจ้าสูงสุดที่เคยตรวจวัดด้วยเพนดูลัมมา คือพระถ้ำเสือ เขาดีสลัก พุหางนาค อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี ซึ่งทีมวิจัยได้เข้าไปพุหางนาคเพื่อทำวิจัยในครั้งนี้ และได้ตรวจวัดด้วยเพนดูลัม พบว่าพื้นที่พุหางนาค เป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ พื้นที่แห่งพลัง Power Spot ในระดับขั้นสีสว่างจ้า(เหนือสีม่วง) อย่างชัดเจนมาก

ศาสนสถานทุ่งเศรษฐี เนินเจดีย์โบราณอายุพันกว่าปีสร้างด้วยศิลปะทวารวดีของเมืองเพชรบุรี ก็เป็น “พื้นที่แห่งพลัง” ด้วยเช่นกัน เป็น Power Spot ที่ตรวจสอบด้วยลูกตุ้มเพนดูลัม (Pendulum) แล้ว มีคลื่นพลังงานศักดิ์สิทธิ์ ระดับสีม่วง-ม่วง อยู่ทั่วบริเวณ เช่นเดียวกับสถานที่ในเมืองเพชรบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่แห่งพลัง(Power Spots) ระดับสีม่วงอีกหลายแห่ง อันได้แก่ วัดสระบัว ถ้ำรงค์ เขาวัง พระปรางค์วัดมหาธาตุ

ที่น่าสนใจคือพระพุทธบาทเขาลูกช้าง อ.ท่ายาง จ. เพชรบุรี (รูปที่ ๑.๑๖) ผู้วิจัยได้ตรวจวัดด้วยเพนดูลัมแล้ว เป็นพื้นที่แห่งพลัง ที่มีพลังงานระดับสีสว่างจ้า ตามแผนที่ Map of Spirituality ของ Mindo O. Damalis ซึ่ง ดร.ไพรินทร์ โชติสกุลรัตน์ได้ให้ข้อมูลผู้วิจัยว่า เพื่อนที่ทำงานด้านพลังงานกล่าวว่า หินพระพุทธบาทเขาลูกช้างเป็นหินที่มีพลังงานเชื่อมต่อกับพระแม่กาย่า เชื่อมต่อกับเทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาหิมาลัย เพื่อนๆ สายพลังงานของดร.ไพรินทร์จะมาดูหินที่เขาลูกช้าง เพื่อศึกษาข้อมูลเรื่องพลังงานพระแม่กาย่าที่นี่ เมื่อได้ข้อมูลนี้ ผู้วิจัยและดร.ไพรินทร์ก็ได้เข้าไปที่พระพุทธบาทเขาลูกช้าง ไปใช้เพนดูลัมตรวจเช็คพลังงาน พบว่าหินพระพุทธบาทเขาลูกช้างมีพลังงานสว่างจ้า เป็นพื้นที่แห่งพลัง Power Spot ที่มีพลังแรงมากๆ

รูปที่ ๑.๑๖ พระพุทธบาทเขาลูกช้าง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ทีมวิจัยได้เข้าไปสำรวจ ตรวจวัดค่าแห่งพลัง ในพื้นที่แห่งพลัง หลายแห่งของประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ในสถานที่ต่างๆดังนี้คือ

๑. สวนหินพุหางนาค ต.อู่ทอง อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๗

๒. อุทยานประวัติศาสตร์สด๊กก๊อกธม ปราสาทเขาน้อยสีชมพู โบราณสถานเมืองศรีมโหสถ วัดต้นศรีมหาโพธิ์ สระแก้ว สระมรกต พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี จ.ปราจีนบุรี สระแก้ว วันที่ ๒๐-๒๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๗

๓. พิพิธภัณฑ์ธรรมเจดีย์ อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียงจังหวัด อุดรธานี อุทยานแห่งชาติผาแต้ม จ.อุบลราชธานี วันที่ ๒๓-๒๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

๔. ปราสาทหินพนมวัน อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย แหล่งโบราณคดีโนนวัด วัดเขาจันทร์งาม จ.นครราชสีมา วันที่ ๒๘-๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๕. แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี และวัดโบสถ์ อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี, วัดใหญ่อินทราราม อ.เมือง จ.ชลบุรี วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๗

สำหรับประเด็น การท่องเที่ยวทางจิตวิญญาณกับการเยียวยามนุษย์ในสังคมปัจจุบัน ทีมวิจัยได้สัมภาษณ์นักวิชาการ ๓ ท่าน (รูปที่ ๑.๑๗) คือ

๑.หมอเดชา ศิริภัทร ประธานมูลนิธิข้าวขวัญ จ.สุพรรณบุรี วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๗

๒.ศาสตราจารย์พิเศษ ศรีศักร วัลลิโภดม วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๗

๓. พระไพศาล วิสาโล[4] วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๗

รูปที่ ๑.๑๗ (ซ้ายไปขวา) หมอเดชา ศิริภัทร, ศาสตราจารย์พิเศษ ศรีศักร วัลลิโภดม และพระไพศาล วิสาโล

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

[4] ที่มาภาพ https://semsikkha.org/2019/trainer-prapaisal/

๒. การเดินทางไปยังพื้นที่แห่งพลัง (POWER SPOTS) มีความสำคัญกับมนุษย์อย่างไร ?

วัฒนธรรมการเดินทางของคนไทยโบราณร้อยกว่าปีก่อน (รูปที่ ๒.๑) และย้อนกลับไปก่อนหน้านั้น ล้วนผูกพันอยู่กับการทำบุญ ไหว้พระในช่วงวันสำคัญทางนักขัตฤกษ์และเทศกาลต่างๆ โดยเฉพาะการไหว้พระธาตุเป็นสำคัญ อีกด้านก็คือเดินทางเพื่อค้าขาย เสาะแสวงหาเหล็กไหล เครื่องราง ของดีมีค่า ว่านยาศักดิ์สิทธิ์ หรือไม่ก็ไปหาเกลือ หาข้าว หาหม้อ หาน้ำตาล หาข้าวของเครื่องใช้จำเป็น ส่วนการท่องเที่ยวสำเริงอารมณ์อย่างที่เราเป็นๆกันอยู่ในชีวิตประจำวันของปัจจุบันนี้ ไม่เคยอยู่ในปฏิทินชีวิตชาวบ้านไทย จะให้ไปเที่ยวที่ไหนได้ แค่ออกพ้นชายทุ่ง รอบข้างก็มีแต่ป่ารกดงทึบ จะบ้าลุยป่าไปให้เสือขบ หมีตะปบ งูกัดเอารึอย่างไร ลงแม่น้ำเดี๋ยวก็โดนไอ้เข้งาบ เหมือนที่ชาละวันมางาบนางตะเภาทอง

รูปที่ ๒.๑ วัฒนธรรมการเดินทาง

ส่วนถนนหนทางก็ไม่มีใครมาเทคอนกรีต ราดยางให้รถวิ่งสะดวกสบายเหมือนเดี๋ยวนี้ รถก็ไม่มี มีแต่วัวเทียมเกวียน เทียมควาย ลากออดแอดพ้นหมู่บ้านไม่ไกล ยังมีโอกาสโดนโจรห้าร้อยปล้นชิงวัว ชิงควาย ชิงเงิน ชิงทองเอาซะอีก

เป็นมันอยู่แต่แบบนี้ เจอแต่แบบนี้คนไทยสมัยก่อน ไม่มีใคร “ไปท่องเที่ยว” กันหรอก

วัฒนธรรมท่องเที่ยวจึงเป็น “ของใหม่” ในช่วงที่มีการสร้างทางรถไฟ สร้างถนนบุกเบิกเข้าไปในพื้นที่ภาคต่างๆของประเทศ

ดังนั้นการเดินทางหลักๆของชาวนาชาวบ้านไทยยุคก่อน ถ้าไม่ไปทำมาค้าขาย ไม่ไปเยี่ยมเกลอเยี่ยมญาติ หลักๆที่เดินทางไปกัน ในยามหมดหน้านา ก็คือการ “จาริกแสวงบุญ” (รูปที่ ๒.๒)

รูปที่ ๒.๒ การจาริกแสวงบุญ

วัฒนธรรมเดินทางจาริกแสวงบุญมีอยู่ในทุกภูมิภาคทั่วโลก แขกอินเดียนั้นเชื่อในอาศรม ๔ วัยเด็ก(พรหมจรรยะ) ต้องศึกษาเล่าเรียน ผู้ใหญ่กระทำสัมมาอาชีวะเป็นผู้ครองเรือน (คฤหัสถะ) เมื่ออายุมากขึ้นก็เข้าป่าออกจาริกปฏิบัติธรรม (วานปรัสถะ) ครั้นแก่เฒ่าชราภาพมากขึ้น ก็ถึงวัย ผู้ละทิ้งทางโลก (สันยาสี) อันได้แก่การปฏิบัติเพื่อบรรลุโมกษธรรม สละทุกอย่างเหลือแต่ผ้านุ่งกับภาชนะสำหรับภิกขาจารเที่ยวจาริกไปทั่ว ส่วนนักพรตเต๋าในวัฒนธรรมจีนก็หายไปในการบำเพ็ญภาวนากลางป่าและเขาสูง ฟากยุโรปนั้นแผ่นดินสก็อตแลนด์คือเส้นทางจาริก

เก่าแก่ของผู้แสวงบุญ ฝรั่งอังกฤษทั้งหญิงและชาย ทั่วยุโรป สเปนฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี มีเส้นทางจาริกของเหล่าชาวบ้านฝรั่งกับแม่มดยุคโบราณ ที่ต่างสัญจรไปหาพลังปัญญาธรรมชาติที่จะสื่อสารปัญญาชั้นสูงมาให้ (รูปที่ ๒.๓)

รูปที่ ๒.๓ การจาริกแสวงบุญของผู้เขียน

ชาวบ้านไทยก็อยู่ในวัฒนธรรมจาริกแสวงบุญเช่นเดียวกับทุกเผ่าพันธุ์มนุษย์ในโลก การเดินทางไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยว แต่เพื่อแสวงบุญ ไหว้พระ ทำบุญ เพราะอุดมคติของคนไทยก่อนรับวัฒนธรรมตะวันตก คนไทยเราทุกชนชั้นมีชีวิตเพื่อสะสมบุญให้บรรลุนิพพาน หรือไปเกิดในยุคพระศรีอาริย์ คำสาปแช่งสูงสุดในจารึกหลักต่างๆคือให้ตกโลกันตนรก ไม่ให้ได้พบพระศรีอาริย์

ดังนั้นการเดินทางของบรรพชนเราก็คือเพื่อความก้าวหน้าทางจิตวิญญาณ และติดต่อกับเทพเทวดา หาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นสำคัญ ซึ่งต้องเดินทางเข้าไปในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ power spots จึงจะได้ในสิ่งที่ต้องการ สมใจ สมปรารถนา

ในโลกโบราณ พื้นที่พลังงานสูง power spots เป็นพื้นที่ซึ่งทำให้การก้าวหน้าทางจิตวิญญาณ เกิดการพัฒนาทางจิตไปสู่การหลุดพ้น ทำให้กระบวนการบรรลุโมกษะ พบพระเจ้า เป็นไปได้รวดเร็วขึ้น แต่ในโลกปัจจุบันนี้ หมอเดชา ศิริภัทร ประธานมูลนิธิข้าวขวัญ กล่าวถึงความสำคัญในการเดินทางไปในพื้นที่แห่งพลัง พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ power spots ว่า

“พื้นที่ต้องศักดิ์สิทธิ์จริง ซึ่งต้องพิสูจน์ก่อน คือคนที่มีเซ้นต์จะรู้ได้ วัดพลังงานได้ แต่ถ้าคนอื่นไม่เชื่อ ก็พิสูจน์ว่ามันมีจริง ไปลองรักษาดูก่อน พอรักษาแล้วมีข้อมูลว่ามันดีขึ้นจริง รักษาได้จริง มีความเชื่อถือแล้วก็พาเข้าไป คือคนส่วนใหญ่มันไม่มีเซ้นต์หรอก แต่ถ้ามีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มันก็ไม่เสียอะไร เที่ยวไปด้วย ได้ประโยชน์ด้วย จะไม่เอาหรือ ขนาดกินกาแฟยังมีวิวหลักล้าน คนที่มีเซ้นต์ จะรู้ว่าตรงจุดนี้ ต้องไปอยู่นานเท่าไหร่ ต้องทำยังไงบ้าง ต้องปรับจิตใจแบบไหน กินอาหารแบบไหน ใช้การวิจัยเอาเลย คนมีเซ้นต์เขาจะบอกต้องทำแบบนี้ดี ลองซิทำแบบนี้ดีไหม อีกคนบอกแบบนี้ดี วิธีไหนได้ผลเอาวิธีนั้นแหละ

พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ก็ต้องใช้เครื่องมือวัด ถ้าไม่มีเซ้นต์ก็ต้องใช้เพนดูลัมหรือว่าใช้เครื่องมืออะไรวัดเอา ถ้าศักดิ์สิทธิ์จริง ถ้ามันมีคุณสมบัติในการรักษาโรค ทางจิตวิญญาณก็น่าจะใช้ประโยชน์ได้ หรือว่าคนธรรมดาที่สุขภาพปกติอาจจะทำให้สุขภาพดีขึ้นก็ได้

ถ้าเกิดเรามีพื้นที่มีพลังงานศักดิ์สิทธิ์ พิสูจน์ได้ มันก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะไปเยียวยาจิตวิญญาณ เพราะพลังงานเป็นความถี่ ซึ่งคิดว่าคนที่ซึมเศร้าพลังงานแย่มาก มันถูกทำลายหมด ถ้าเรามีพื้นที่ไว้ฟื้นฟู คนที่เขาเข้าไม่ถึงธรรมะ พื้นที่พลังงานสูงจะเป็นประโยชน์ เพราะว่าคนสมัยนี้เขาไม่ได้ไปแสวงหาธรรมะในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ แต่ไปเพื่อรักษาโรค สมัยก่อนแสวงหาธรรมะ พื้นที่พวกนี้ทำให้เข้าถึงธรรมะได้ง่าย แต่เดี๋ยวนี้ไม่ เดี๋ยวนี้ต้องเอาคนเป็นโรคไปรักษากัน ซึ่งมันจำเป็นมากกว่า ถ้ามันมีจริงแล้วพิสูจน์ได้จริง ว่ามีผลต่อโรคเกี่ยวกับจิตวิญญาณทั้งหลาย มันก็ต้องใช้ประโยชน์ มันพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ได้ว่า มันหายหรือไม่หาย มันพิสูจน์ได้ วิจัยได้ทุกอย่าง เชื่อไม่เชื่อ ก็เอาผลการพิสูจน์ มาพิสูจน์กัน”

ส่วนการหลุดพ้น บรรลุโมกษะธรรม บรรลุนิพพานซึ่งเป็นเป้าหมายของการจาริกแสวงบุญ อย่างที่คนในโลกโบราณตั้งเป็นหมุดหมายของการเดินทางนั้น หมอเดชา ศิริภัทรกล่าวว่า

“การหลุดพ้นมันไม่ได้รักษาโรค แสวงหาความหลุดพ้นเป็นเรื่องของคนปกติที่ยกระดับกว่าคนธรรมดาขึ้นไปอีก แต่การป่วยไข้ของคนเดี๋ยวนี้ แค่เอาระดับต่ำๆให้ขึ้นมาธรรมดาได้ก็แย่แล้ว มันคนละแบบกับโลกยุคก่อนแล้ว สมัยก่อนคนธรรมดาอยากจะหลุดพ้น ก็ต้องไปหาพื้นที่ที่มันวิเศษใช่ไหม พื้นที่มีพลังงานสูงใช่ไหม แต่เดี๋ยวนี้ทำอย่างไรจะดึงคนต่ำกว่าปกติ ขึ้นมาให้แค่ปกตินี่ก็เก่งแล้ว สมัยก่อนยกระดับวิญญาณ สมัยนี้เอาให้รอดก่อน แล้วมันจะไปไหมล่ะคนสมัยนี้ ก็ต้องหลอกไปเที่ยวนั้นแหละ ให้ไปรักษา-ไม่ไป”

เป้าหมายในการเข้าไปในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ power spots

สิ่งสำคัญที่ผู้วิจัยประจักษ์ก็คือ พื้นที่พลังงานสูง พื้นที่แห่งพลัง Power spots คือพื้นที่ซึ่งช่วยให้คนที่เข้าไปถึง สามารถติดต่อกับพลังงานธรรมชาติชั้นสูงได้เร็วขึ้น ง่ายขึ้น พลังงานระดับสูงนั้นเรารู้จักกันในนามของเทพเทวะ เทวนารี คนเข้าไปเพื่อขอปัญญาญาณจากพลังงานเหล่านั้น อาจเป็นตำรับยารักษาโรคระบาด โรคร้ายแรง ต้องใช้พืชพันธุ์ใด ถามหาสถานที่ปลอดภัยจากภัยน้ำหลาก ทุพภิกขภัย ความแห้งแล้งอดอยาก การรับมือกับภัยธรรมชาติ เพื่อให้มนุษย์สามารถอยู่รอด ดำรงเผ่าพันธุ์สืบต่อไป

ดังนั้นการเดินทางจาริกเข้าไปในพื้นที่พลังงานสูง นอกเหนือจากการท่องเที่ยวของคนทั่วไปแล้ว ก็เพื่อจุดมุ่งหมายดังนี้คือ

๑. เข้าไปปฏิบัติภาวนา ยกระดับจิตวิญญาณ ให้พลังงานในพื้นที่ค้ำจุน ส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทางจิตวิญญาณ ไปสู่การหลุดพ้น

๒. เข้าไปติดต่อกับเทพ กับพลังงานชั้นสูง ไปให้พลังงานขั้นสูงเยียวยา เพื่อขอนิมิต เพื่อรักษาโรคภัยทางกาย ทางจิต สัมผัสพลังเทพให้มาช่วยในการดำรงอยู่รักษากายจิตให้แข็งแรงขึ้น ให้เป็นปกติขึ้น

แต่สิ่งสำคัญก็คือ แล้วเราจะรู้ได้อย่างไร ว่าพื้นที่ใดเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ พลังงานสูง power spots ซึ่งคนยุคก่อนก็เหมือนคนยุคนี้ ที่มีบางคน ดวงจิตเขามีสภาวะที่สัมผัสพลังงานขั้นสูงได้ สามารถรู้ได้ว่าพื้นที่ power spots อยู่บริเวณใด

ในโลกโบราณ คนที่สัมผัสรู้ได้ว่าบริเวณใดเป็น power spots เขาจะทำสัญลักษณ์เอาไว้ เป็นภาพเขียนสีบ้าง เจดีย์บ้าง สลักรอยภาพพระพุทธบาทไว้บ้าง ให้คนยุคหลัง รุ่นหลัง ว่าบริเวณนั้นเป็นพื้นที่ power spots เพื่อจะได้เดินทางเข้าไปชำระล้างจิต purify พัฒนาดวงจิต ติดต่อกับเทพ กับพลัง เพื่อขอนิมิต ขอคำตอบ ในสิ่งที่ตั้งใจแสวงหา (รูปที่ ๒.๔)

รูปที่ ๒.๔ การทำสัญลักษณ์บริเวณ Power spot

คนไทยเองก็อยู่ในวิถีเช่นนี้มาแต่โบราณ ดังที่จะยกตัวอย่างให้ฟังถึงเส้นทางจาริกต่างๆ ดังเช่นคนแต่ละภาค แต่ละจังหวัด นับเนื่องจากยุคโบราณมา เขามีวัฒนธรรมการจาริกภาวนา ทั่วทุก ๔ ภาคดังนี้

ภาคเหนือ (รูปที่ ๒.๕) มีเรื่องของพระธาตุประจำปีเกิด คนเหนือเชื่อในพระธาตุประจำปีเกิด ใครเกิดปีนักษัตรใด ต้องไปไหว้พระธาตุสำคัญองค์นั้นจึงจะได้กุศลแรง ไล่เรียงแต่ละปีคือ พระธาตุศรีจอมทอง จ.เชียงใหม่ ประจำปีชวด,พระธาตุลำปางหลวง จ.ลำปาง ประจำปีฉลู, พระธาตุช่อแฮ จ.แพร่ ประจำปีขาล, พระธาตุแช่แห้ง จ.น่าน ประจำปีเถาะ, พระธาตุวัดพระสิงห์ จ.เชียงใหม่ ประจำปีมะโรง, พระเจดีย์พุทธคยา ประเทศอินเดีย ประจำปีมะเส็ง, พระเจดีย์พระธาตุตะโก้ง (เจดีย์ชเวดากอง) ประเทศพม่า ประจำปีมะเมีย, พระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่ ประจำปีมะแม, พระธาตุพนม จ.นครพนม ประจำปีวอก, พระธาตุหริภุญไชย จ.ลำพูน ประจำปีระกา พระเจดีย์เกตุแก้วจุฬามณี สวรรค์ดาวดึงส์ ประจำปีจอ , พระธาตุดอยตุง จ.เชียงราย ประจำปีกุน

ภาคกลาง เมื่อเกือบ ๓๐ ปีก่อน ชาวสวนธนบุรีอายุ ๗๐–๘๐ ปี ที่ผู้วิจัยได้พบ เล่าให้ฟังว่า ปลายปีเก็บส้มเก็บพืชผลขายได้เงินเข้าพกเข้าห่อแล้ว คนสวนจะชวนกันเหมารถเหมาเรือ ไปไหว้หลวงพ่อโสธรเมืองฉะเชิงเทราได้ทำบุญทุกปีพาให้อุ่นใจและแสนสุข, แล้วยังมีหลักฐานอยู่ในจิตรกรรมสมัยร.๔ ที่วัดเขาวัง วัดมหาสมณาราม เมืองเพชรบุรี เป็นหลักฐานชัดว่า คนภาคกลางนั้น ข้าราชการ-ขุนนางจากนครหลวงกรุงเทพฯ อันมีสายตระกูลบุนนาคเป็นหลัก กับขุนนางชั้นสูงคนอื่นๆ ที่มาปกครองเมืองเพชรบุรี พวกขุนนางเหล่านี้นิยมไปไหว้พระพุทธบาทเมืองสระบุรี (รูปที่ ๒.๖) ไหว้กันเป็นกิจวัตรประเพณีสะสมบุญไว้ขึ้นสวรรค์

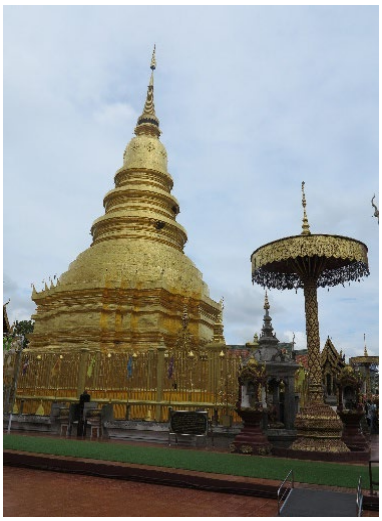

รูปที่ ๒.๕ พระธาตุหริภุญไชย จ.ลำพูน ประจำปีระกา

รูปที่ ๒.๖ ภาพจิตรกรรมการเดินทางไปไหว้พระพุทธบาทสระบุรี

ก็ขนาดวรรณกรรม **“สี่แผ่นดิน”** อันเลื่องชื่อของคุณชายคึกฤทธิ์ ในคืนแรกของการแต่งงาน ส่งตัวเจ้าสาวเสร็จฉากเด็ดนี้คุณชายคึกฤทธิ์ยังเขียนไว้ว่า

“ในห้องหอนั้น มีคุณเปรมนั่งอยู่หน้าเตียงคนเดียว คุณเปรมก้มลงกราบผู้ใหญ่ พลอยกราบคุณเปรม ท่านเจ้าคุณและคุณสายให้พรคู่บ่าวสาว เสร็จแล้วก็ออกจากห้องไป ปล่อยให้พลอยอยู่ตามลำพังกับคุณเปรมครั้งแรกในชีวิต

พลอยนั่งก้มหน้าดูพรมสีแดง เป็นลายดอกกุหลาบสีเหลืองอย่างพินิจพิเคราะห์ เหมือนกับจะทำความรู้จักกับขนสัตว์ในพรมนั้นทุกเส้น ทั้งสองคนต่างนั่งนิ่งอยู่อีกนาน ในที่สุด คุณเปรมก็กระถดตัวเข้าใกล้อีกนิดหนึ่ง และถามขึ้นด้วยน้ำเสียงที่เบาเกือบเป็นกระซิบ และด้วยถ้อยคำที่พลอยนึกไม่ถึงเลยว่า

“แม่พลอยจ๋า แม่พลอยเคยขึ้นพระบาทหรือยัง?”

คุณชายคึกฤทธิ์ซ่อน “ความนัย” ของการ “ขึ้นสวรรค์” ไว้ในคำถาม “ขึ้นพระบาท” ที่คุณเปรมถามแม่พลอย ไว้ในคืนแรกของการแต่งงาน ที่การขึ้นสวรรค์อันเป็นเป้าหมายในการสะสมบุญของคนไทย แต่เดิมล้วนผูกพันอยู่กับการจาริกแสวงบุญไปใน “พื้นที่แห่งพลัง”

ซึ่งพื้นที่แห่งพลังนี้ ชาวบ้านไทยโบราณรู้จักกันดีจากการไปไหว้พระธาตุ การเข้าไปในพื้นที่สำคัญทางศาสนา ที่ทุกกลุ่มชนชั้น ทุกอาชีพ ทุกภูมิภาค ยังปฏิบัติมั่นคงต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันนี้

ชาวบ้านชาวสวนกรุงเทพ เพชรบุรี ไปไหว้ พระปฐมเจดีย์ (รูปที่ ๒.๗), และชาวบ้านชาวนาเมืองเพชรไปไหว้พระบรมธาตุนครศรีธรรมราช (รูปที่ ๒.๘)

รูปที่ ๒.๗ พระปฐมเจดีย์

รูปที่ ๒.๘ พระบรมธาตุนครศรีธรรมราช

พระภิกษุสงฆ์ จากแผ่นดินไทยมักจาริกไปสักการะนมัสการพระพุทธบาทบนยอดเขาสุมนกูฏ ประเทศศรีลังกา (รูปที่ ๒.๙)[5] พระไปกันมาตั้งแต่ยุคสุโขทัยแล้ว ดังปรากฏหลักฐานเรื่องราวของเขาสุมนกูฏอยู่ในศิลาจารึกเขาสุมนกูฏ อักษรไทยสมัยสุโขทัย อายุเวลาประมาณพ.ศ.๑๙๑๒

รูปที่ ๒.๙ ยอดเขาสุมนกูฏ ประเทศศรีลังกา

ส่วนในเมืองเพชรบุรีก็มีหลักฐานการจาริกแสวงบุญไปเขาสุมนกูฏอยู่ในงานปูนปั้นสมัยอยุธยา ที่หน้าบันโบสถ์วัดไผ่ล้อม(ร้าง) (รูปที่ ๒.๑๐) ปาดปั้นรูปพระพุทธบาท บอกเล่าเรื่องราวการเดินทางของคณะสงฆ์ ปะขาว อุบาสก ที่ต้องเหนี่ยวสายโซ่ปีนขึ้นเขาไปสักการะรอยพระพุทธบาทประดิษฐาน ณ ยอดเขาสุมนกูฏ ลังกาทวีป

[5] ที่มาภาพ : *ศรีปาทะ (Sri Pada)*. [ภาพถ่าย] สืบค้นจากอินเตอร์เน็ต https://board.postjung.com/694884. (วันที่ 4 เมษายน 2568).

รูปที่ ๒.๑๐ หน้าบันโบสถ์วัดไผ่ล้อม

ในสมัยรัตนโกสินทร์เรื่องราวการจาริกไปเขาสุมนกูฏของภิกษุเมืองเพชร ยังมีบันทึกอยู่ใน**นิราศลังกา ฉบับวัดท่าไชยศิริ** ที่พระภิกษุชาวเพชรบุรีแต่งไว้เมื่อปีพ.ศ.๒๔๕๐ ช่วงปลายแผ่นดินรัชกาลที่ ๕ ดังที่ภิกษุชาวเพชรเขียนไว้ และอ.เสยย์ เกิดเจริญ สอบชำระไว้ดังข้อความที่ว่า

*“อีกทั้ง**รอยพระบาท**ของทรงพุทธ อยู่ยอดสุดศีรีเป็นที่ไหว้*

***สุมนกูฏ**นามเรียกสำเหนียกใน บาลีไขกล่าวความตามบุราณ*

จงรักษาข้าเจ้าให้เบาทุกข์ ให้มีสุขสุดแสนเป็นแก่นสาร

ได้ตลอดปลอดภัยอย่าใกล้พาล ความกันดารอย่ามีมาบีฑา”

คนทางกาญจนบุรี ทั้งพระและฆราวาส จะเดินทางไปไหว้เจดีย์ชเวดากอง (รูปที่ ๒.๑๑) ดังที่ปรากฏอยู่ในจิตรกรรมวัดเทวสังฆาราม ที่เขียนไว้สมัย ร.๕

รูปที่ ๒.๑๑ ภาพจิตรกรรมเจดีย์ชเวดากอง ที่วัดสังฆาราม

ภาคใต้ คนเฒ่าภาคใต้รอบทะเลสาบสงขลา ร้อยทั้งร้อย บอกผู้วิจัยว่า เสร็จหน้านา หรือมีโอกาสเมื่อใด ต้องเดินเท้า ถ่อเรือกันไป “ไหว้พระธาตุเมืองคอน” หรือพระบรมธาตุเมืองนครศรีธรรมราช (รูปที่ ๒.๑๒) ไปอยู่อุโบสถถือศีลกันที่วัดพระธาตุหลายๆวัน ผู้วิจัยถามด้วยความสงสัย ไปนั่งไปเดินรอบเจดีย์ทุกวันน่ะหรือ ไม่เบื่อบ้างหรือไง รึว่าไปชุมนุมนั่งสมาธิกันอยู่ที่นั่น ได้พบปะชื่นบานในหมู่เพื่อนแก่ๆ ด้วยกัน ตั้งใจอย่างนั้นใช่ไหม ยายบอกไม่ใช่หรอกลูก ไม่ได้ไปนั่งสมาธิอะไร ปวดหลังขดหลังแข็งมาทั้งปี นั่งตัวตรงไม่ไหว ใจสุขสบายแล้วไม่ต้องนั่งสมาธิ

รูปที่ ๒.๑๒ พระบรมธาตุเมืองนครศรีธรรมราช

แล้ว แต่ยายไปดูพระ พระพุทธรูปรอบพระธาตุ งามทุกองค์ แค่มองเฉยๆใจก็งามเหมือนได้ไปสวรรค์แล้ว รุ่นพ่อแม่ยายก็ไปดูพระกัน นั่งดูพระงามจับใจ กราบท่านยายน้ำตาไหล

<u>ภาคอีสาน</u> คนอีสานเดินทางไปไหว้พระธาตุต่างๆ มากมาย พระธาตุนครพนม พระธาตุศรีสองรัก จ.เลย, พระธาตุเชิงชุม จ.สกลนคร และวัดป่าสำคัญอีกมาก ที่คนอีสานเข้าไปกัน (รูปที่ ๒.๑๓)

รูปที่ ๒.๑๓ พระธาตุศรีสองรัก

ดังนั้นพื้นที่ที่คนไทยยุคก่อนเดินทางไปจาริกแสวงบุญ ไปไหว้พระทำบุญ จึงเป็นที่มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีวัตถุมงคลศักดิ์สิทธิ์ มีเกจิอาจารย์อริยบุคคลอยู่กัน ซึ่งก็คือ พื้นที่ที่มีพลังงานสูง power spots นั้นเอง

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

๓.พื้นที่แห่งพลัง POWER SPOTS คือพื้นที่มีพลังงานเช่นใด ?

ในการทำวิจัยหัวข้อ spiritual tourism ครั้งนี้ เราได้ลงทำงานภาคสนาม เข้าไปในพื้นที่พลังงานสูง มีจุดบ่งชี้ว่ามีลักษณะ power spots ในหลายแห่ง ซึ่งก่อนเดินทางเข้าไป ก่อนกำหนดเลือกสถานที่ทำวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ทำงาน ตามภาพที่ผุดขึ้นมาในสมาธิภาวนา เมื่อเข้าไปในพื้นที่แล้วก็ได้ใช้เพนดูลัมตรวจเช็คค่าความถี่ของพลังงานในแต่ละสถานที่ และติดต่อกับกลุ่มพลังงานในสถานที่เหล่านั้น โดยใช้แผนผัง Map of spirituality ของ มินโด ดามาลิซ เป็นเกณฑ์กำหนดค่าสูง-ต่ำของพลังงานในแต่ละสถานที่ การใช้แผนผังนี้มาเป็นเกณฑ์กำหนดได้เพราะเหตุผลที่ผู้วิจัยกล่าวไว้แล้วว่า ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มนุษย์ สัตว์ สิ่งของ พื้นที่ต่างๆ คือพลังงานที่เผยตัวตนออกมาเป็นรูปธรรมทางวัตถุที่แตกต่างกัน ทุกสรรพสิ่งในโลกคือพลังงาน ดังนั้นแผนผังที่ใช้วัดพลังงานทางจิตของมนุษย์ ก็จะสามารถวัดพลังงานของสถานที่ได้

หลายปีก่อน ผู้วิจัยไม่รู้ว่าจะให้เกณฑ์อะไรมากำหนดความแตกต่างของพลังงานในแต่ละสถานที่ จนประมาณต้นปีพ.ศ. ๒๕๖๔ ใกล้รุ่งวันหนึ่ง เทพมาบอกก่อนตื่นนอน ในกาลภวังค์ (dreamtime) ภาวะครึ่งหลับครึ่งตื่น เทพมาสอนให้วัดพลังงานของสถานที่ด้วยเพนดูลัม และให้ใช้ Map of spirituality ของ มินโด ดามาลิซ เป็นตัววัดกลุ่มพลังงานของแต่ละสถานที่ ผู้วิจัยตื่นมารีบจดไว้ และทดลองทำดู ซึ่งก็สามารถใช้วิธีนี้ได้ พอทำบ่อยเข้าก็ไม่ต้องใช้เพนดูลัมวัดแล้ว จะมีเสียงในแต่ละพื้นที่ บอกเลยว่าเป็นกลุ่มพลังงานสีอะไร ซึ่งมาใช้เพนดูลัมตรวจเช็คก็ตรงกันทุกครั้งกับเสียงที่ได้ยิน

เมื่อจะทำวิจัย spiritual tourism ในปีพ.ศ. ๒๕๖๗ ผู้วิจัยจึงได้ใช้แผนผังของมินโด ดามาลิซ เป็นเกณฑ์ และเมื่อเข้าไปในพื้นที่ก็ได้ติดต่อกับกลุ่มพลังงานในพื้นที่นั้น ว่ามีความถี่ของพลังงานระดับไหน ซึ่งพื้นที่ที่เข้าไปแทบทั้งหมดมีพลังงานความถี่สว่างจ้าเหนือสีม่วง ค่าความถี่ตามแผนผัง คือ ๑๐๐๐ และความถี่ สีม่วงค่อนสว่าง ค่าความถี่ ๙๐๐ โดยได้เข้าไปในพื้นที่ภาคกลาง และภาคอีสาน ของไทย ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละสถานที่ ดังนี้

ภาคกลาง

๑. **การสำรวจพื้นที่เขาดีสลัก** (รูปที่ ๓.๑) ในวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๗ บริเวณโบราณสถานพุหางนาค อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี ที่แห่งนี้ผู้วิจัยค้นพบตั้งแต่ปีพ.ศ.๒๕๖๕ ว่าเป็นพื้นที่พลังงานสว่างจ้า ศักดิ์สิทธิ์มาก และอาจารย์เดชา ศิริภัทรให้ความรู้ว่า เป็นแหล่งขุดพบพระถ้ำเสือ พระเครื่องสมัยทวารวดี อายุ ๑๕๐๐ ปี ซึ่งผู้วิจัยได้วัดพลังงานของพระถ้ำเสือด้วยเพนดูลัมแล้ว พบว่า สูงสุด สูงกว่าพระเครื่องทุกองค์ที่เคยวัดและตรวจสอบมา ซึ่งทีมวิจัยได้สัมภาษณ์ขอความรู้เรื่องพระถ้ำเสือและโบราณสถานพุหางนาค อ.อู่ทอง จากอาจารย์เดชา ศิรภัทร ดังนี้

รูปที่ ๓.๑ การสำรวจพื้นที่เขาดีสลักร่วมกับอ.เดชา ศิรภัทร

นิพัทธ์พร : เขตอำเภออู่ทองที่อาจารย์เคยขึ้นไปสำรวจ มีพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์อย่างไร

อ.เดชา : ผมไม่มีพลังจะไปจับเรื่องพวกนี้ อย่างมากผมก็เอาลูกตุ้ม(เพนดูลัม)ไปแกว่ง เพราะในอดีต ผมศึกษาเรื่องเดาว์ซิ่ง (dowsing)[6] มี ๒ วิธีใหญ่ๆ คือ พวกแอลรอด L rod กับวายรอด Y rod (รูปที่ ๓.๒) คือใช้ไม้ลักษณะ

[6] *วิกิพีเดียให้คำอธิบายว่า ดาวซิ่ง (อังกฤษ: dowsing) เป็นวิธีการพยากรณ์แบบหนึ่งที่อ้างว่าสามารถระบุตำแหน่งของแหล่งน้ำใต้ดิน โลหะ หรือแร่ธาตุที่ฝังอยู่ใต้ดิน อัญมณี น้ำมัน แม้กระทั่งหลุมฝังศพหรือกระทั่งการติดต่อกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติอย่าง ผีหรือวิญญาณโดยไม่มีการใช้อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์มาช่วย
วัตถุแท่งรูปร่างคล้ายตัว Y หรือตัว L จะเรียกว่า แท่งดาวซิ่ง (อังกฤษ: dowsing rod) บางครั้งมีการนำมาใช้ประกอบการทำดาวซิ่งด้วย ส่วนผู้ทำนายหรือ dowser บางครั้งอาจใช้เครื่องมือลักษณะอื่น หรืออาจไม่ใช้เครื่องมือประกอบเลยก็ได้
วิธีการดาวซิ่งเริ่มปรากฏขึ้นในยุคฟื้นฟูเวทมนตร์ในเยอรมนี (ราวคริสต์ศตวรรษที่ 15-16) และเป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่คนที่เลื่อมใสในลัทธิ Forteana หรือพวกที่เชื่อเรื่องรังสีในตัวมนุษย์ (radiesthesia)แม้ว่าจะไม่มีหลักการทางวิทยาศาสตร์ใด ๆ ที่ยอมรับวิธีการนี้ และไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ใด ๆ ยืนยันว่ามีประสิทธิผลจริง
อุปกรณ์ดาวซิ่งยุคใหม่

คล้ายหนังสติ๊ก รูปตัว Y กับแท่งโลหะรูปตัวแอล L แม่มดสมัยก่อนเขาใช้หาแหล่งน้ำใต้ดิน โลหะ แร่ธาตุ ต้องใช้พลังมากเพราะเป็นเครื่องมือที่หยาบ ตอนหลังเป็นรูปตัวแอล L หลังมาก็เป็นลูกตุ้มเพนดูลัม มันละเอียดมาก ไวมาก คนที่ใช้เดาว์ซิ่งเป็น จะรู้ว่ามีสายพลัง พื้นที่มีจุดพลังสูงมาก เขาเจอกัน จุดที่พลังเยอะๆ จะรู้ได้ ส่วนมากสถานที่มีพลังสูง จะเป็นสถานที่ผู้คนสมัยก่อนเคารพนับถือมาแต่โบราณ เราใช้เครื่องมือ dowsing ตรวจได้ อย่างผมก็ตรวจได้ด้วยวิธีนี้ ผมสัมผัสด้วย sixth sense ไม่ได้หรอก เพราะผมไม่มีsenseพวกนี้ แต่เครื่องมือ dowsing หัดใช้กันได้อยู่ ไม่ยาก ผมหัดใช้ได้ ผมใช้หาน้ำบาดาลมาเป็นร้อยๆบ่อแล้ว เครื่องมือdowsingมีจริง ใช้ได้จริง การตรวจวัดแบบนี้ไม่ใช่เครื่องมือวิทยาศาสตร์ แต่เราใช้เครื่องมือพวกนี้วัดได้ ตรวจหาของที่ต้องการได้

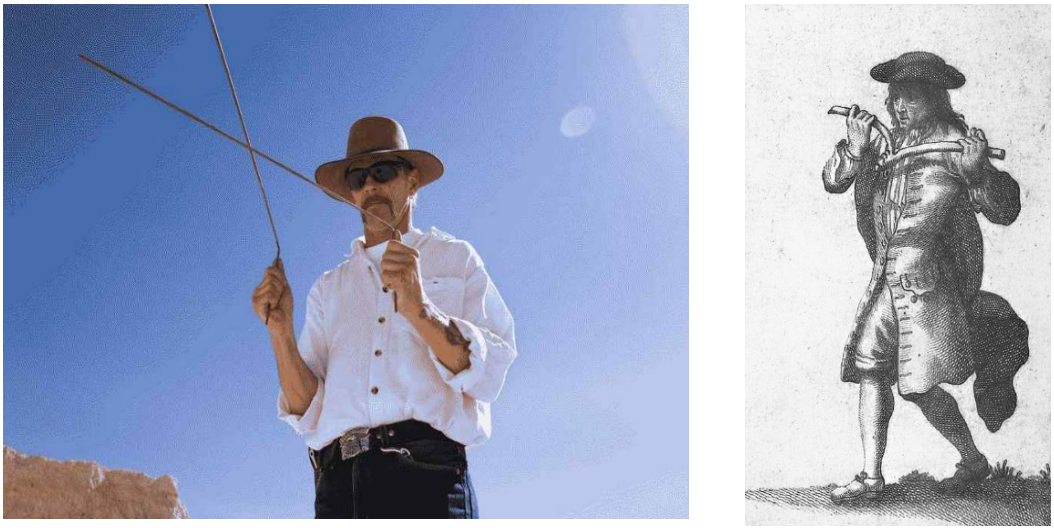

รูปที่ ๓.๒ เดาว์ซิ่ง (dowsing) แอลรอด L rod (ซ้าย) และวายรอด Y rod (ขวา)

ทีนี้ที่อู่ทองเป็นสถานที่เกิดของพุทธศาสนาในแผ่นดินสุวรรณภูมิ ศาสนาพุทธเกิดที่นั่น เราเชื่อว่าสุวรรณภูมิเกิดที่อู่ทอง แล้วก็มีหลักฐานอยู่ด้วย พบตั้งแต่สมัยหินเป็นต้นมา อู่ทองเคยเป็นเมืองท่า ติดต่อกับโรมัน ติดต่อกับจีน ตั้งแต่ยุคจิ๋นซี อู่ทองพบทั้งเหรียญโรมัน เหรียญจิ๋นซี อยู่ที่นี่แหละ หลักฐานมันชัด ลูกปัดมาจากสองฝ่ายนี้แหละ โบราณวัตถุเมืองอู่ทองมีตั้งแต่สมัยฟูนันยาวมาทวารวดี มาเฟื่องฟูสุดในสมัยทวารวดี แล้วหลังสมัยทวารวดีก็ร้างไป ความรุ่งเรืองย้ายไปที่อื่น เพราะทะเลยื่นไปข้างหน้าแล้ว แม่น้ำก็เปลี่ยนเป็นสาย แต่ก่อนเป็นจระเข้สามพัน ตอนหลังเป็นท่าจีน เพราะแม่น้ำเปลี่ยนสายคนก็ย้ายลงมา เรื่องพวกนี้แสดงว่า ตรงอู่ทองนั้นเป็นแหล่งเริ่มต้นต้องศักดิ์สิทธิ์ก่อน ไม่งั้นพวกนักบวชจะไปอยู่ทำไม ตามถ้ำตามเขาทั้งหลาย วัดถ้ำเสือพบพระเป็นล้านๆองค์ แต่ละถ้ำมีเป็นหมื่นเป็นแสนองค์ ขุดกันไม่จบไม่สิ้น ผมนี่รู้จักคนขุด คือที่แรกเขาเจอที่วัดถ้ำเสือก่อน

มีเครื่องมือจำนวนมากที่จัดว่าเป็นแท่งดาวซิ่งแบบ "ไฮเทค" ที่เข้ามาทำการค้ากับกิจการตำรวจและการทหาร แต่ไม่มีเครื่องมือใดที่ยอมรับว่าใช้งานได้อย่างมีประสิทธิผลจริง อุปกรณ์ที่โดดเด่นในจำพวกนี้ได้แก่ ADE 651, Sniffex, และ GT200 ทางการสหรัฐอเมริกาได้ทำการศึกษาและออกประกาศเตือนให้ระวังการจัดซื้อ "อุปกรณ์ตรวจจับระเบิดปลอม" เมื่อปี ค.ศ. 1999

นิพัทธ์พร : มีการขุดหาพระถ้ำเสือมาตั้งแต่ปีไหน

อ.เดชา : สมัยรัชกาลที่ ๕ เขาไปขุดขี้ค้างคาวแล้วไปเจอพระใต้นั้น เขาเรียกว่าพระถ้ำเสือ เพราะเขาเรียกถ้ำนั้นว่าถ้ำเสือ เคยมีเสืออยู่ในถ้ำ ตอนหลังไปสร้างวัด แรกๆได้พระมาน้อยเพราะเขาไม่สนใจ รุ่นนั้นเขาเรียกกรุเก่า เล่นกันองค์ละเป็นหมื่นเป็นแสน มีไม่มากไม่กี่พิมพ์ มาจากถ้ำเดียว คนไม่สนใจ พอช่วงหลังประมาณปีพ.ศ.๒๕๓๐ มีคนไปเจอที่ถ้ำอื่นอีกด้วย บังเอิญยังไงก็ไม่รู้ไปขุดเจอ เจอมาก ไปขุดเจอ ถ้ำไหนก็เจอ นักขุดพระไปขุดทุกถ้ำ ได้เป็นล้านๆ องค์

นิพัทธ์พร : เขาฝังไว้อย่างไรคะ

อ.เดชา : ไม่ได้ฝัง เขาใส่ไว้ในถ้ำ กองเฉยๆ ในถ้ำ ทีนี้ค้างคาวมันขี้ทับๆ พอถ้ำร้างเป็นพันๆปี ขี้ค้างคาวเป็นกองๆทับลงไป คนขุดขี้ค้างคาวลึกเป็นเมตรๆ เขาก็เจอ ผมยังเคยไปขุดต่อจากที่เขาขุดไว้ ได้มาหลายองค์ ยังมีเหลืออยู่เขาเอาไปไม่หมด อันนี้ผมไปพิสูจน์มาแล้ว พอพระออกมาเยอะคนก็เล่น เป็นกรุใหม่ คือออกทีหลัง แต่ก็เป็นพระรุ่นเดียวกันนั้นแหละ แต่พอออกเยอะๆเข้า เซียนก็ไม่เอา เพราะทำให้พระรุ่นเก่าราคาตก ถ้าออกมาเยอะ รุ่นเก่าก็ไม่แพง หนึ่งคือรุ่นเก่าไม่สวย พิมพ์ก็น้อยแถมแพง รุ่นใหม่พิมพ์สวยมีพิมพ์เยอะและราคาถูก มันเลยบอกว่าปลอมๆ

ปี พ.ศ.๒๕๓๐ อาจารย์มนัส โอภากุล พ่อของแอ๊ดคาราบาว เขาเป็นนักโบราณคดี เขาไม่เชื่อก็ไปพิสูจน์ว่ามันเก่าจริงไหม เขาไปสำรวจหมด ไปตรวจหมด กรมศิลป์ก็มารับรองว่ามันเก่า อ.มนัสก็เขียนตำรา พวกเซียนพระไม่เล่น เพราะคุมตลาดพระอยู่ ทีนี้พอไม่เล่น พระถ้ำเสือก็ไม่มีราคา กรมศิลป์ตามจับ ขายก็ไม่ได้ ถูกกรมศิลป์ตามจับ พวกคนขุดก็ฝังทิ้ง เรื่องอะไรจะโดนจับ ก็ฝังๆ เอาไปฝังไว้ คิดดูว่า สามสิบกว่าปีแล้ว นานๆเข้าก็ลืมไป ผมรู้จักคนขุด เขาก็เอามาให้ดูบ้าง เขาบอกจะเอาบ้างไหม เขาขุดมาขายเราก็เอา ตอนนี้ในตลาดไม่มีหรอก เซียนไม่เล่นแต่อยู่ที่ผมเยอะมาก ที่เล่นกันอยู่มีกรุเดียวคือกรุวัดเขาดีสลัก เพราะเขาดีสลักมีรอยพระพุทธบาทเก่าที่สุดในประเทศไทย อายุเวลาพันกว่าปี สมัยทวารวดี เป็นรอยพระพุทธบาทยาวเป็นเมตร ลวดลายทวาราวดี ๑๐๐ % อยู่บนยอดเขาเดี่ยวนี้รถยนต์ขึ้นได้ (รูปที่ ๓.๓)

รูปที่ ๓.๓ รอยพระพุทธบาทบนวัดเขาดีสลัก อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี

ทีนี้พอมีชื่อเสียง ถ้ำที่มีพระถ้ำเสือมี 2 ถ้ำ คือ ถ้ำประทุนกับถ้ำละมุด เขาก็ไปขุดกัน ที่ดังขึ้นมาก็เพราะพลตำรวจโทคำรณวิทย์ ธูปกระจ่าง เป็น นายกอบจ.ปทุมธานี เขาเป็นคนสุพรรณ เป็นนักเล่นพระ เขาอยากจะรู้ว่ามันจริงไหม เขาก็ไปสำรวจถ้ำ พี่ชายผมพาไปเอง ไปกับคนขุด พาไปที่ถ้ำเขาดีสลัก ไปดูในถ้ำ ดูรูขุด เขาไม่เชื่อหรอก ทีนี้มันมีเศษขี้ค้างคาวที่คนขุดทิ้งไว้ข้างนอก เอามาร่อนข้างนอกแล้วทิ้งไว้ คำรณวิทย์ไปคุ้ยดู บังเอิญไปเจอองค์ที่บิ่น คนขุดไม่เอา คำรณวิทย์เจอด้วยกับตัวเอง ดูแล้ว โอนี่มันเก่าจริง คุ้ยเจอเองในกองขี้ค้างคาว คำรณวิทย์ก็เลยเอาองค์นั้นมาเลี่ยมห้อยคอไว้ เขาเชื่อ เขาเอาเรื่องนี้ไปเขียน คำรณวิทย์มีชื่อเสียง คนก็เชื่อซิว่า อ้อ มันจริงเพราะคำรณวิทย์ก็ยังเชื่อ เขาไม่ได้เล่นพระ เขาเป็นตำรวจที่ดัง กรุนี้คนก็ค่อนข้างเชื่อ แม้เซียนไม่บอก แต่คนที่เชื่อก็เชื่อกรุเก่านี้แหละ เพราะฉะนั้นเรื่องพวกนี้มันมีหลักฐานทางโบราณคดี พระถ้ำเสือได้ชื่อว่าเป็นพระเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย เพราะมีนักโบราณคดีเอาไปเขียนเป็นเล่ม เขาอยู่กรมทรัพยากรธรณี เขาเป็นอธิบดี เขาเกษียณแล้วมาเขียน เขาเป็นคนสุพรรณ นักสะสมเอาทุกกรุมาเขียน แล้ววิเคราะห์ว่าศิลปะเก่ากว่ายุคทวาไปอีก เพราะว่าเศียรแทนที่จะแหลมแบบข้างบน เรามีสมัยไหนบ้างล่ะ สมัยลพบุรี เชียงแสน นี่ไม่เขาจะเป็นชั้นๆ ซึ่งเขาบอกว่ามันก่อนสมัยทวา เขาเทียบกับศิลปะอินเดีย เป็นชั้นๆ แบบนี้ไม่ใช่ว่าแหลมๆแบบนี้ หน้าตาเป็นจีนก็มี เพราะว่าจีนเก่ามาก เราสื่อสารกับจีนมานานแล้ว เพราะฉะนั้นที่นี่จะเป็นพระเก่าที่สุด ผมมีหลายกรุ ที่เขามาขุดให้ดู ปรากฏว่าศิลปะแบบศรีวิชัยก็มี ศิลปะแบบพระรอดก็มี เหมือนเลย นั่งเป็นพระรอด ดูนี่นะ พระถ้ำเสืออายุเวลายาวนาน ตั้งแต่ก่อนทวาถึงสมัยศรีวิชัยก็ร้างแล้ว ไม่มีแล้ว

นิพัทธ์พร : พวกพระเครื่องที่เจอนี้ มันอยู่ในพื้นที่ที่ชาวบ้านถือกันมาว่าเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ด้วยใช่ไหม

อ.เดชา : อยู่ในถ้ำ ตอนสร้างไม่รู้ว่าสร้างที่ไหน แต่ตอนใส่ใส่ตามถ้ำ เก็บไว้ในถ้ำ

นิพัทธ์พร : พื้นที่ตามถ้ำแถวเขาดีสลัก อู่ทอง สำหรับชาวบ้านสุพรรณ เมื่อก่อนถือเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ด้วยไหมคะ ก่อนจะร้างห่างเหินกันไป

อ.เดชา : แถวนั้นมีเจดีย์เยอะ หมายเลข ๑,๒,๓... ฐานแต่ละเจดีย์บางทีใหญ่กว่าที่ศรีเทพอีกนะ และบริเวณก็กว้าง เขาก็ตั้งหลายลูก แสดงว่าพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์คงอยู่ตามฐานเจดีย์นี้แหละ เขาถึงสร้างเจดีย์ แต่ว่าถ้ำนี้ เป็นถ้ำธรรมชาติ เขาก็เอาพระมาไว้ในถ้ำ

นิพัทธ์พร : แล้วทำไมถึงเรียกถ้ำเสือล่ะคะ

อ.เดชา : เพราะถ้ำแรกที่เขาไปเจอมีเสืออยู่ในนั้น ถ้ำมีเป็นร้อยๆถ้ำ แต่ถ้ำแรกที่เจอคือถ้ำเสือ และพระก็เลยเรียกพระถ้ำเสือ

นิพัทธ์พร : พื้นที่แถวนั้นมีลักษณะยังไงคะ ที่ว่ามีเป็นร้อยๆถ้ำ

อ.เดชา : เป็นภูเขาหินปูน เจดีย์เขาไม่ได้สร้างในถ้ำ เจดีย์เขาไปสร้างในพื้นที่อื่น แต่ว่าถ้ำเป็นถ้ำธรรมชาติมีค้างคาว เชื่อว่าสมัยก่อนมีฤาษีอาศัยอยู่มาก่อนที่ศาสนาพุทธจะเข้ามา เพราะว่าพระพิมพ์ฤาษีก็มี แล้วฤาษีจะอยู่ก่อนศาสนาพุทธเข้ามา พุทธเข้ามาแล้วก็ต่อเนื่องกัน เพราะมีพิมพ์ฤาษีที่ชัดเจนมาก ที่กำแพงเพชรก็มีพิมพ์ฤาษี อายุเวลา ๗๐๐ กว่าปี แต่ที่อู่ทองอายุเวลาตั้งพันกว่าปี เขาอยู่ด้วยกันทั้งนั้น ฤาษี พุทธ พราหมณ์ไม่แยกกัน ทีนี้ถ้าเรามีเซ้นต์ทางพลัง เราจะรู้ว่าพระถ้ำเสือพลังงานแรงมาก เดี๋ยวนี้มีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่ตรวจวัดพลังงานได้ พี่ชายผมเดี๋ยวนี้ไปอยู่เชียงใหม่ พี่เอาพระสมเด็จวัดระฆังกับพระถ้ำเสือไปให้ตรวจ ไม่ได้บอกคนตรวจหรอกว่ามาจากไหน พระถ้ำเสือเขาไม่รู้จัก เขารู้จักแต่พระสมเด็จฯ พระสมเด็จฯ ดูเหมือนจะพลัง ๒๐๐ เครื่องบอก ๒๐๐ ก็สูงมากแล้ว ปรากฏว่าพระถ้ำเสือตรวจวัดได้ ๑๐๐๐ กว่า พลังสูงกว่าพระสมเด็จวัดระฆัง ๕ เท่า เขาไม่เคยเห็นอะไรขนาดนี้ นี่คือใช้เครื่องมือตรวจวัด ทีนี้ที่เอียดใช้เพนดูลัมวัดสมเด็จวัดระฆัง ผลเป็นอย่างไร

นิพัทธ์พร : พลังงานระดับสีม่วงค่อนสว่าง ก็สูงมากแล้ว

อ.เดชา : แล้วพระถ้ำเสือล่ะ สว่างเท่านี้ไหม

นิพัทธ์พร : พลังงานสว่างจ้าเลย สูงกว่าพระสมเด็จวัดระฆังมาก

อ.เดชา : เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ยืนยันว่า พระถ้ำเสือศักดิ์สิทธิ์กว่าพระสมเด็จวัดระฆัง ถ้าเป็นกรุวัดเขาดีสลักองค์บิ่นๆ ข้างในเห็นเป็นผงสีขาวๆ ไม่ใช่ดินธรรมดา มีผงขาวเป็นก้อนๆ ผมถามหลวงปู่พระปลัดยม หลวงปู่บอกทำใส่ เขียนยันตร์ใส่ลงไปเหมือนกันเลย ไม่ใช่ผงธรรมชาติ เขาคงจะเอาดินตรงบริเวณที่มีพลังเยอะมาทำ ใครมีพลังลองแตะดูก็ได้ เยอะแยะไป ซึ่งพวกนี้ถ้าเรามี Sense พิสูจน์ได้ไง แสดงว่าพื้นที่นั้นต้องมีพลังเยอะ เขาก็ไปเอาดินจากพื้นที่นั้นมาทำ แล้วก็เอาพุทธคุณใส่เข้าไป แล้วก็เอาใส่ถ้ำไว้ให้เรา

นิพัทธ์พร : พื้นที่บริเวณอู่ทองนั้น แต่เดิมชาวบ้านที่สุพรรณบุรีเขาเห็นเป็นพื้นที่อะไร หรือใช้ทำอะไรบ้าง

เดชา : ไม่รู้เลย เพราะเป็นเมืองร้างเขาทิ้งไปนานแล้ว สมัยกรมพระยาดำรงราชานุภาพกับฟรานซิส การ์นิเยร์เข้าไปสำรวจ เขาเพิ่งจะรู้จักกัน แล้วกรมดำรงฯท่านเป็นนักโบราณคดี ท่านก็จะอ่านตำนาน ท่านก็จะมาโยงกับท้าวอู่ทอง

ท้าวอู่ทองเป็นคนราชวงศ์เชียงราย เป็นลูกเขยสุพรรณ แล้วไปสร้างอยุธยา กรมดำรงฯมานึกว่าอู่ทองก็คือเขาอู่ทองอยู่ที่เมืองอู่ทอง แล้วย้ายไปอยู่อยุธยา ที่จริงมันคนละสมัย

สมัยก่อนเขาไม่มีหลักฐานโบราณคดีใช่ไหม เขาก็เอาตำนานมาโยงกับชื่อสถานที่ กรมดำรงฯเป็นนักโบราณคดี แต่สมัยนั้นมันไม่มีการขุดค้นแบบวิทยาศาสตร์ ท่านก็ตั้งสมมติฐานว่าท้าวอู่ทองก็อยู่เมืองอู่ทอง คือชื่อเดียวกัน แล้วถึงย้ายไปอยุธยาเพราะว่าอยุธยาเป็นที่ดอน อาจจะแบบน้ำแห้ง เกิดโรคระบาด แล้วก็ย้ายไปใกล้ ซึ่งไม่ใช่เลยครับ มันคนละสมัยกันแล้ว

พื้นที่อู่ทอง พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ก็ต้องใช้เครื่องมือวัด ถ้าไม่มี Sense ก็ต้องใช้เพนดูลั่มหรือใช้เครื่องมืออะไรวัดเอา ถ้าศักดิ์สิทธิ์จริง ถ้ามีคุณสมบัติในการรักษาโรคทางจิตวิญญาณ ก็น่าจะใช้ประโยชน์ได้ หรือว่าคนธรรมดาที่สุขภาพปกติ อาจจะทำให้สุขภาพดีขึ้นก็ได้

จารุปภา : ต้องผ่าน Medium (คนทรง) ไหมคะ คนธรรมดาเข้าไปจะรับรู้ได้ไหม

อ.เดชา : ไม่รู้หรอก ผมก็ไม่รู้ ต้องใช้เครื่องมือวัดเอา

จารุปภา : หมายความว่า รับรู้พลังทางการเยียวยาได้ไหม หรือว่ายังไงเราก็ต้องมี Medium เพื่อจะผ่านไปที่เขาค่ะ

อ.เดชา : ไม่ต้องหรอก พลังมันก็เข้าได้แหละ เพียงแต่รับรู้หรือไม่รับรู้เท่านั้น ถ้าพื้นที่มีพลังมันต้องรักษาได้แหละ ถ้าอยากรู้ จะต้องพิสูจน์ มันวิจัยได้หมด

นิพัทธ์พร : ถ้าพื้นที่เหล่านี้ ที่เป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ในโลกโบราณเขาใช้วิธีการจาริกแสวงบุญ อาจารย์คิดว่าในโลกปัจจุบัน เราสามารถปรับหาวิธีการที่จะเปิดเป็นแหล่งให้คนจาริกเข้าไปในพื้นที่นั้นเพื่อเยียวยาตัวเองหรือเยียวยาคนป่วยมันพอจะเป็นไปได้ไหมคะ

อ.เดชา : มันต้องศักดิ์สิทธิ์จริง ทีนี้พอศักดิ์สิทธิ์จริง มันต้องพิสูจน์ก่อน คือคนที่มี Sense เรารู้ใช่ไหม แต่ว่าคนอื่นไม่เชื่อนะ ก็พิสูจน์ว่ามันมีจริง ก็ไปลองรักษาดูก่อน พอรักษาแล้วมันมีข้อมูลว่ามันดีขึ้นจริง รักษาได้จริง มีความน่าเชื่อถือแล้ว ก็พาเข้าไป คือคนส่วนใหญ่มันไม่มี Senseหรอก แต่ถ้ามีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มันก็ไม่เสียหายอะไร เที่ยวไปด้วย ได้ประโยชน์ด้วย จะไม่เอาหรือ ขนาดกินกาแฟยังมีวิวหลักล้าน

นิพัทธ์พร : กระบวนการรักษาตัวในพื้นที่เหล่านี้ อาจารย์มองเห็นหนทางไหมคะ ว่าจะต้องทำอย่างไร

อ.เดชา : ไม่รู้สิ คนที่มี Sense ก็น่าจะรู้ คนที่มีSenseนะจะรู้ว่า ตรงจุดนี้ต้องไปอยู่นานเท่าไหร่ ต้องทำอย่างไรบ้าง อะไรพวกนี้ ต้องปรับจิตใจแบบไหน กินอาหารแบบไหน วิจัยเอาเลย บางคนเขามี Sense เขาจะบอก ต้องทำแบบนี้ดี ลองทำแบบนี้ดีไหม อีกคนบอกแบบนี้ดี ลองทำกันเลย วิธีไหนได้ผล เอาวิธีนั้นแหละ

นิพัทธ์พร : ในโลกโบราณล่ะคะ อาจารย์พอทราบมา หรือเคยรู้ไหมคะว่ามันมีกระบวนการรักษายังไง

อ.เดชา : ไม่มี สมัยก่อนซึมเศร้าไม่มี บ้าก็บ้าไปเลย

นิพัทธ์พร : แล้วทำไมอาจารย์ถึงจำเพาะไปที่เรื่องซึมเศร้าเลยล่ะค่ะ

อ.เดชา : ซึมเศร้ามันน่ากลัวมาก เป็นโรคระบาดที่ไม่ติดต่อนะ แต่ว่าโอ้ระบาดเร็ว มันเกิดจากสภาพสังคม สภาพเทคโนโลยี สภาพวิถีชีวิตคนมันเปลี่ยน

๑. กับคนไม่นอนนี่ก็เป็นแล้วซึมเศร้า นี่ขนาดไม่ได้คิดมายานะ แค่ไม่นอนนะ แล้วเด็กสมัยนี้มันนอนดูมือถือ ไม่นอนหลับกันหรอก นี่ขนาดไม่ต้องพูดถึงเรื่องอื่น เรื่องไม่นอน มันทำให้ไม่นอนตั้งแต่เด็ก

๒. มันทำให้ โอ้โหสับสน วุ่นวาย ทำจิตใจวุ่นวายมาก ก่อกวนจิตใจ แค่เกมส์ก็แย่แล้ว ไม่ใช่แค่เกมส์ มันเป็นเรื่องกีฬาบ้าง เรื่องแฟชั่น เรื่องหนัง แต่ละเรื่องทำให้จิตใจอารมณ์ขึ้นๆลงๆ มีผลเยอะมาก อันหนึ่งก็คือมันไม่นอนมันเสียเวลานอน สองก็คือจิตใจมันอยู่ในโลกมายา มันไม่ไปดูต้นไม้หรอก เพื่อนยังไม่คุยด้วย จะคุยต้องคุยผ่านมือถือ คุยตรงๆไม่คุย เรื่องพวกนี้เป็นเรื่องที่มีผลมาก เทคโนโลยีพวกนี้ต้องการเวลาเรามาก มันเลยแย่งเวลาเรา โรคซึมเศร้ามันกระทบกับจิต แล้วจิตกับวิญญาณมันเกี่ยวข้องอะไรไม่รู้นะ มันทำให้จิตไม่มีพลัง ทีนี้ถ้ามีการเติมพลังไปในจิตได้มันก็น่าจะแก้ปัญหาตรงๆ เดี๋ยวนี้วิธีอื่นมันอ้อมนะ วิธีอื่นให้นอน ให้สมองได้พัก เพิ่มพลังสมอง เพิ่มอะไรขึ้นมา แต่กับจิตนี่มันไม่ตรง

นิพัทธ์พร : ในกระบวนการของโลกโบราณที่มีวิถีจาริกแสวงบุญไปในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ซึ่งมีกระจัดกระจายอยู่ทั่วโลก ทั่วโลกมีกระบวนการจาริกแบบนี้อยู่ อาจารย์คิดว่าเป็นเพราะอะไร

อ.เดชา : อันนั้นเป็นการหลุดพ้น มันไม่ได้รักษาโรค แสวงหาความหลุดพ้น-คนปกติให้ยกระดับกว่าคนธรรมดาขึ้นไปอีก แต่ทุกวันนี้ไม่ใช่ ไอ้ที่อยู่ต่ำๆให้ขึ้นมาธรรมดาได้ก็ยากแล้ว มันคนละแบบกัน สมัยก่อนคนธรรมดาอยากจะหลุดพ้น ก็ต้องไปหาพื้นที่ที่มันวิเศษใช่ไหม แต่เดี๋ยวนี้คนที่ต่ำกว่าคนปกติทำอย่างไรจะดึงขึ้นมาแค่ปกติได้ก็เก่งแล้ว เดี๋ยวนี้มันแย่ คนสมัยนี้ฆ่าตัวตายมันจะไปดีตรงไหน มันจุดต่ำสุดแล้ว คนมาฆ่าตัวตายได้มันตกต่ำถึงที่สุดแล้ว อย่างอายุไม่ถึง ๒๐ ฆ่าตัวตายแล้ว บ้า หนึ่งก็คือมันทุกข์มาก สองคือพวกนี้มันถือว่าตายแล้วมันจะหมดทุกข์ หมดโศก

เพราะเขาไม่เชื่อเรื่องชาติหน้า ชาติไหน ไม่เชื่อเรื่องกรรม มันๆซ้อนกันอยู่สองอย่าง สมัยนี้สอนให้ไม่เชื่อเรื่องกรรม เอาแต่เรื่องวัตถุอย่างเดียว สองคือพอมันทุกข์มากแก้ไม่ได้ ก็ตายซะ จะได้หมดทุกข์

คนฆ่าตัวตายมากเพราะสองสาเหตุ หนึ่งคือทุกข์มาก สองคือเชื่อว่าตายแล้วไม่มีอะไรเหลือ ถ้าเชื่อว่าตายแล้วเหลือ มันก็ไม่กล้าฆ่าตัวตายหรอก เพราะเดี๋ยวก็ไปเจอทุกข์หนักกว่าเก่าใช่ไหม แต่นี่ไม่มีแล้วไง ไอ้ความเชื่อพวกนี้ไม่มีเหลือแล้ว พอทุกข์แบบหาทางออกไม่ได้ ก็ฆ่าตัวตายดีกว่า เพราะฆ่าตัวตายมันเร็ว แป๊บเดียว โดดตึกรมควัน แป๊บเดียวก็ตายแล้ว มันง่ายกว่าไปทนทุกข์

จะแก้ปัญหานี้ วิธีแรกคือต้องให้เชื่อว่าตายแล้วไม่สูญ เชื่อในกฎแห่งกรรม มันก็จะระงับการฆ่าตัวตาย แต่คนไม่เชื่อ ทั้งที่มีงานวิจัยบอกว่าตายแล้วไม่สูญ เขาวิจัยกันมา ๕๐-๖๐ ปีแล้ว วิจัยมาร้อยกว่าประเทศ ประเทศไทยวิจัยกับจุฬาฯ กับคณะวิทยาศาสตร์นี้แหละ เขาวิจัยจากคนระลึกชาติได้ เขาจะสัมภาษณ์เด็กอายุไม่ถึง ๕ ขวบ สัมภาษณ์ว่าชาติก่อนชื่ออะไร อยู่ที่ไหน เป็นอะไรตาย มีอาชีพอะไร โอ้โห...ละเอียดมาก แล้วไปตามต่อเลยว่ามีตัวจริงไหม ตรวจสอบละเอียดมาก ถ้ามันจริงแสดงว่ามันต้องเป็นคนนั้นมันเกิดแน่แล้ว เพราะว่าให้ข้อมูลได้ไงใช่ไหม เด็กบางคนเกิดมา พอพูดได้ก็พูดเลย ไม่ใช่ว่าใครไปเตรียมไว้ให้ซะที่ไหน เดี๋ยวนี้ตั้งเยอะแยะนะ อย่างหมู่บ้านตะคร้อ อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์ หมู่บ้านเดียวตั้ง ๗๐ กว่าคน คือมีครูที่นั่น เขาได้อ่านบันทึกของด็อกเตอร์เอียนเขาก็ทำวิจัยคนระลึกชาติในหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นพิสูจน์ได้ เรื่องพวกนี้มันจะไปหลอกได้อย่างไร เรื่องความจำจากอดีตชาติ แล้วเด็กที่จำได้เพราะมันเกิดเร็ว ตายไม่กี่วันก็เกิดแล้ว มันก็จำได้ คนธรรมดาประมาณ ๒๕ ปีถึงมาเกิด นี่ตายไม่กี่วันมาเกิดก็จำได้ พอเกิดเร็วแผลเป็นยังอยู่ที่เก่านะ โดนยิงข้างหน้ารูมันเล็กใช่ไหมไปออกข้างหลังรูใหญ่เกิดมาใหม่เป๊ะเลยครับ มีแผลเป็นข้างหน้าเล็ก ข้างหลังใหญ่มาตั้งแต่เกิด ถ้าโดนแทงก็มีรูเดียวตรงกัน ทั้งโลกเป็นแบบนี้คือเกิดเร็วแผลเป็นยังอยู่ ไม่ว่าจะหมาหรือแมวก็ยังมี ที่เมืองจีนมีผัวเมียเลี้ยงหมาขาวแล้วมันมีสีดำตรงขาขวา พอมันตายหมาเกิดเป็นลูกเขานะ ลูกตัวขาวแล้วปานดำตรงกันกับรอยดำของหมา มีหมามาเกิดเป็นคนเป็นลูกเขา รอยดำยังติดมา

พี่ชายผมก็ด้วย ตอนเขายังหนุ่ม เขาเลี้ยงลิงไว้ตัวหนึ่งหางยาว แล้วเขาก็ผูกลิงกับเสา เสาก็มีที่รูดใช่ไหม มันขึ้นได้ลงได้ ทีนี้หางมันก็ยาวนะ พอหมามามันก็วิ่งหนีขึ้นไป วันหนึ่งหางไปพันอะไรไม่รู้รูดไม่ได้ เลยถูกหมากัดตาย พี่ชายผมสงสารมัน เลยเอาขี้เถ้าทาตัวลิงแล้วบอกว่า เฮ้ยมึงมาเกิดเป็นลูกกูเถอะนะ ปรากฏลูกชายคนแรกของพี่เกิดมาเนี่ยมีปานตรงกันเป๊ะ กับรอยขี้เถ้าที่ทาลิงไว้ แต่พอโตปานก็หายไป เพราะมันเป็นปานแบบไม่ใช่ปานนูน พี่เขาบอกว่า ไอ้ลิงนี่มันมาเกิดเป็นลูกชายคนโต

คือเรื่องพวกนี้มันเป็นเรื่องวิจัยได้ แต่ถามว่าคนสมัยใหม่ทำไมไม่อ่านกันบ้าง มีแต่จะเชื่อว่าตายแล้วสูญ ทั้งพิสูจน์ได้ไม่ยากเย็นอะไรหรอก แต่ไม่ได้เกิดทุกคนไง ถ้าไปเกิดเป็นเปรต เป็นอสูรกายคงวัดไม่ได้ มีแต่ที่เกิดเป็นคนเท่านั้นจึงพิสูจน์ได้ คนระลึกชาติได้มันเคยเกิดมาแล้วทั้งนั้น เพราะฉะนั้นบางทีมันต้องใช้หลายๆวิธี คือพวกที่ฆ่าตัวตายมันเกิดจากสองอย่าง หนึ่งคือทุกข์มาก รักษาไม่ได้เพราะรักษาไม่ถูกวิธี กับสองคือเชื่อว่าตายแล้วจะไม่เกิดก็

เลยฆ่าตัวตาย นี่ถ้าทุกข์แล้วรักษาได้ ให้ทุกข์น้อยหน่อย เขาก็ไม่ฆ่าตัวตายหรอก หรือถ้าเชื่อว่าตายแล้วต้องเกิดแน่ ถ้าฆ่าตัวตายจะบาปมาก เขาก็ไม่ฆ่าตัวตายหรอก เขาจะไปหาวิธีอื่นแก้ปัญหา

แต่คนสมัยนี้มันไปเป็นแบบนี้หมด น่ากลัวครับ เพราะเด็กสมัยนี้ไม่รู้ เขาเชื่ออะไรที่ไหนเล่า เขาเชื่อแบบยิ่งกว่าไสยศาสตร์อีก สมัยนี้มันเชื่อแบบไม่มีเหตุผลอะไรเลย ถ้าเชื่อก็เชื่อ แล้วแต่จะรับสื่อแบบไหน ไม่ใช่วิทยาศาสตร์เลยด้วยซ้ำ สมัยนี้ยิ่งมูเตลูกว่าสมัยก่อน สมัยก่อนยังมีครูบาอาจารย์บ้าง สมัยนี้ไม่มีเลย อยากจะเชื่อก็เชื่อ ศาสดาก็พวกดารา พวกนักกีฬา พวกเซื่อมจิต

นิพัทธ์พร : สถานที่พลังงานสูง อย่างในพื้นที่อู่ทองที่เราจะไปกัน อาจารย์มองว่าจะสามารถช่วยเหลือคนที่ทุกข์ยากในยุคปัจจุบันได้ไหม

อ.เดชา : เราก็พิสูจน์เอา ต้องพิสูจน์อย่างเดียว แล้วไม่รู้หรอก มันไม่เคยมีการใช้แบบนี้ไง สมัยก่อนก็แสวงบุญกัน ทั้งนั้นเขาไม่ได้มารักษาโรค เขาเดินกัน คือสมัยก่อนเขาเดินแสวงบุญ เดินไปเอาบุญ เขาไม่ได้ลำบากหรอก เขาอยากลำบากเพราะว่าต้องการบุญ อยู่บ้านมันสบาย

แต่เดี๋ยวนี้ เอาคนที่มันจะตายออกไปรักษา มันคนละแบบ มันคนละทางกันแล้ว สมัยก่อนยกระดับวิญญาณ สมัยนี้เอาให้รอดก่อน แล้วมันจะไปไหมล่ะคนสมัยนี้ ก็ต้องหลอกไปเที่ยวนั่นแหละ ให้รักษาตัว-ไม่ไป

นิพัทธ์พร : เพราะฉะนั้นถ้าเราเปิดสถานที่เหล่านี้ ถ้าพวกเราเองที่เข้าไปรู้แล้วว่าเป็นที่ซึ่งมีพลังงานสูง เราสามารถทำเป็นพื้นที่ให้คนไปเที่ยวก่อน

อ.เดชา : ไม่หรอก เราต้องไปลอง-รักษาได้จริงไหม แล้วต้องไปอยู่นานแค่ไหน พอรู้แล้วเราถึงจะไปวางแผนมา ทำอย่างไรคนมาอยู่ได้ นานเท่าไหร่ มันต้องไปหาวิธีทีหลัง แต่ช่วงแรกต้องไปวิจัยให้ได้ก่อนว่ามันรักษาได้จริงไหม ต้องไปอยู่นานแค่ไหน ต้องอยู่ตรงไหน แล้วพอรู้แล้ว ทำอย่างไรจะหลอกให้คนมาอยู่ในนี้ นานเท่านี้

จารุปภา : มีประเด็นน่าสนใจ ถ้าเกิดมันไปยาก อย่างภูเขาที่อาจารย์เดชาบอกว่าเมื่อก่อนเป็นการจาริกแสวงบุญไปลำบากเพื่อยกระดับจิต อันนี้ถ้าเกิดบอกว่ามันเป็นโรงพยาบาล มันเป็นที่เยียวยา มันอาจจะไม่ใช่ที่เดียวกันรึเปล่า เพราะคนป่วยเวลาเดินทาง พาขึ้นไปที่นั่น กับโรงพยาบาลที่มันเข้าถึงง่าย อันนี้ไม่แน่ใจ

อ.เดชา : นั่นน่ะซิ ก็ไปหาสถานที่ที่เข้าถึงง่ายๆได้ไหม มันมีหลายที่ ไม่ได้มีที่เดียว อย่างสุพรรณบุรีก็ยังมีวัดแค กับต้นมะขามมีพลังเหมือนกัน มันจะง่ายกว่าไหม ไปดูสถานที่พลังงานเท่าๆกัน ถ้าไปง่ายกว่าก็เอาที่ใกล้ๆ นี้แหละ ถ้ามันมีหลายที่ หรือถ้าพระเครื่องมีพลัง มันช่วยได้ไหม เอาพระไปอยู่กับตัวอย่างนี้ เพราะพลังพระก็มีใช่ไหม ง่ายดี

นิพัทธ์พร : ถ้าอย่างนี้ก็คือว่า ในขั้นตอนการทำงานของเรา เรามองมุมกว้างไว้ว่าพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นสามารถช่วยคนได้ ช่วยคนที่มีปัญหา เยียวยาได้ นั่นคือภาพมององค์รวมไว้ แต่ว่าในการทำงานของเราครั้งนี้ ทำวิจัยครั้งนี้ก็คือว่า ให้เราตรวจสอบพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ว่าอยู่ตรงไหน แต่กระบวนการที่จะเอาคนไปรักษา ยังไม่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ เพียงแต่เราดูภาพรวมไว้ว่า สถานที่ศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้สามารถรักษาคนได้ เยียวยาได้ แต่การจะรักษาคนได้จริงจะรักษาอย่างไร เราไปทำวิจัยต่อ เพียงแต่ครั้งนี้เราตรวจสอบให้รู้ว่าสถานที่พลังงานสูงอยู่ตรงไหนบ้าง

อ.เดชา : ถ้าเป้าหมายคือการรักษาคน อย่างที่เล่าทีแรก แล้วถ้าเรามีพระเครื่องวัดพลังงานแล้วสว่างจ้าเหมือนกันกับพลังงานในสถานที่ เราก็ใช้วิธีรักษาแบบไม่ต้องเดินทาง สมมติว่าเราใช้พระ เวลานอนเราเอาไปวางในตำแหน่งที่มีจักระ แล้วทดลองว่า เออ...มันจะช่วยรักษาได้ไหม เพราะว่ามันง่าย ถ้าเป็นพระเล็กๆนี่เราจะไปวางตรงนี้ ตรงหัวนอน มันทำได้อยู่แล้ว ดูซิว่าการรักษาแบบให้พระอยู่กับเราช่วงกลางคืน ช่วงเรานอน จะง่ายกว่าเดินทางไปในพื้นที่พลังงานสูง เราอยู่กับบ้านก็รักษาได้ แล้วพระนี่ก็เคลื่อนไหวได้ใช่ไหม ให้ยืมยังได้เลย ไม่ต้องไปเป็นเจ้าของก็ได้ พอหายป่วยแล้วก็เอาคืน ไปใช้รักษาคนอื่นต่อ ซึ่งพระถ้ำเสือผมมีเป็นหมื่นองค์ ทำแบบนี้จะง่ายกว่าเยอะ เพราะพระถ้ำเสือก็มาจากแหล่งนั้นแหละ แล้วใส่พุทธคุณไปด้วยใช่ไหมล่ะ นี้จะสะดวกกว่าเอาคนย้ายเข้าไปในพื้นที่ เราเอาพระอยู่ที่ไหนก็ได้ พระก็เล็ก พลังก็เยอะ ถ้าพลังมันสว่างจ้าใกล้กับจักระ จะแก้โรคได้ดีกว่า

วัตถุที่มีพลัง เวลาไปอยู่ใกล้ๆ สมอง ตอนเรานอนน่าจะมีผลเยอะ เพราะพลังมันดีไง แล้วตอนเรานอน มันต้องซ่อม พระมีหลายองค์เลือกเอา พระวัดถ้ำเสือ เขาดีสลัก มีหลายพิมพ์ พิมพ์เล็ก พิมพ์กลาง พิมพ์เล็กพิเศษ ถ้ารักษาคนได้ เวลานอนไปวางที่จักระ มีพลังรักษาได้

และถ้าเรารู้จักพื้นที่พลังงานสูง เราใช้วิธีป้องกันก็ได้ คือหนึ่งปีให้ไปเยี่ยมพื้นที่ มันจะไม่เป็นซึมเศร้า แบบนี้ ถ้าคุณไปอยู่ในพื้นที่พลังงานสูง เดือนละครั้ง หรือปีละสักครั้ง มาเที่ยวที่นี่นะ อยู่จังหวัดนี้ หรือไปเที่ยวตรงนี้ จะป้องกันโรคซึมเศร้าได้กี่เปอร์เซ็นต์ ก็ว่าไป

จารุปภา : คล้ายกับเรื่องอาบป่าค่ะ ที่หมอปัจจุบันในญี่ปุ่นก็ใช้ เซ็นต์ใบสั่งยาให้ไปอาบป่า

อ.เดชา : อย่างญี่ปุ่นทำไมใช้วิธีนี้ก่อน เพราะญี่ปุ่นมันซึมเศร้ามากกว่าเรา ชีวิตมันเคร่งเครียดกว่าเราเยอะ เพราะฉะนั้นมันก็ใช้วิธีนั้นก่อนใช่ไหม

ในพื้นที่สุพรรณบุรี ภาคเช้าเมื่อสนทนาเรื่อง Spiritual tourism กับอ.เดชา ศิริภัทรแล้ว ภาคบ่ายทีมวิจัยได้เข้าไปสำรวจโบราณสถานบริเวณเขาดีสลัก อ.อู่ทอง

สำหรับการสำรวจพื้นที่โบราณสถานพุหางนาคครั้งนี้ คุณเสน่ห์ คงทับ เจ้าหน้าที่วนอุทยานพุม่วง ได้พาทีมวิจัยเดินขึ้นเขาสำรวจพื้นที่สวนหินธรรมชาติและโบราณสถานหมายเลข ๒ ใช้เส้นทางหมายเลข ๒ ระยะทางประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร โดยมีการแวะชมจุดสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

จุดที่ ๑ ป้ายสวนหินพุหางนาค (รูปที่ ๓.๔)

จุดที่ ๒ สักการะหลวงปู่ใหญ่ ประดิษฐานภายในถ้ำสำนักสงฆ์พุหางนาค (รูปที่ ๓.๕)

จุดที่ ๓ ประตูเมืองลับแล ที่เชื่อว่ามีพญานาคคุ้มครองอยู่ (รูปที่ ๓.๖)

จุดที่ ๔ หินรูปแบบต่าง ๆ เช่น หินรูปหัวใจ หินรูปวานร หินรูปจระเข้ หินรูปปลาวาฬ หินรูปช้าง หินที่มีรากต้นโพธิ์ (รูปที่ ๓.๗)

จุดที่ ๕ ระหว่างการเดินทางชมพันธุ์พืชดึกดำบรรพ์ เช่น สลัดได จันผา ปรง (รูปที่ ๓.๘)

จุดที่ ๖ หินพญานาค ที่นักท่องเที่ยวมักจะมาขอพรแล้วประสบความสำเร็จ (รูปที่ ๓.๙)

จุดที่ ๗ โบราณสถานหมายเลข ๒ (รูปที่ ๓.๑๐)

รูปที่ ๓.๔ ป้ายสวนหินพุหางนาค

รูปที่ ๓.๕ หลวงปู่ใหญ่

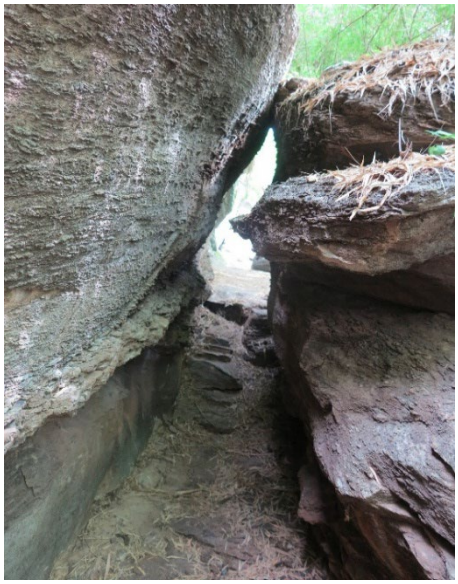

รูปที่ ๓.๖ ประตูเมืองลับแล

รูปที่ ๓.๗ หินรูปทรงต่างๆ

รูปที่ ๓.๘ ต้นจันผา

รูปที่ ๓.๙ หินรูปพญานาค

รูปที่ ๓.๑๐ โบราณสถานหมายเลข ๒

คุณเสน่ห์ คงทับ ได้ให้ข้อมูลเรื่องการค้นหาได้พบเจดีย์ว่า สมัยก่อนมีชาวบ้านหมู่บ้านศรีสรรเพชรหรือบ้านเขาพระ มาเลี้ยงวัวต้อนวัวเข้าป่า แล้วมาพบหินจึงไปบอกชาวบ้าน ๘ คนชวนกันไปหาดู ทั้ง ๘ คนเดินประดาหน้ากันไป ทางวัดเขาถ้ำเสือ ขากลับก็เดินกลับ พอตอนบ่าย ๆ ได้พบเจอเจดีย์แรก จึงตั้งชื่อว่าโบราณสถานลูกที่ ๑ แล้วมาพบเจดีย์ที่ ๒ คุณเสน่ห์กล่าวว่า

“เราพยายามหา ถ้ามีจริงเราก็ต้องเจอ เราอยากรู้ว่ามีจริงไหม ผมเป็นคนมาเจอรุ่นแรกๆ ตอนที่มาเจอ สภาพเละเทะ รื้อพังหมด หาองค์ไม่เจอ เป็นหินที่พังทลายลง ยอดเจดีย์ก็อยู่ข้างล่าง มียอดให้เห็นแต่พังทลายไปแล้ว ตรงมุมโน้นเราจะเห็นเจดีย์อีกลูกหนึ่ง แถวนี้มันจะมีทั่วไปหมด เราพากรมศิลป์เดินสำรวจพื้นที่มีกี่จุด หมายเลข ๒ เจอหลังหมายเลข ๑ วันเดียว มีเรื่องเล่าว่าเป็นเมืองลับแล เด็กปั่นจักรยานมาแล้วก็หายไป ตามหายังไงก็ไม่เจอ สมัยก่อนมันอาจจะมีจริงก็ได้นะ

คำว่าพุหางนาค ในสมัยนั้น ตรงที่เราขึ้นไปที่วัด จะมีพระนั่งขัดสมาธิ มีซุ้มหลังคาอยู่ตรงนั้น มันจะมีน้ำพุขึ้นมาทั้งปี แล้วมันก็ไหลลงไปที่คูเมืองโบราณ ชาวบ้านจะมาตักน้ำที่นี่ไปใช้กัน เพราะน้ำตรงแอ่งนั้นมันจะไม่แห้งเลยทั้งปี ชาวบ้านเห็นงูตัวใหญ่ๆ ลงมากินน้ำ เขาคงคิดว่าเป็นพญานาค เขาเรียกมาแต่เดิมว่าพุหางนาค เราโตมาเราก็ได้ยินเขาเรียกพุหางนาคแล้ว ตอนนี้ไม่มีน้ำผุดเพราะดินทรายเข้าไปปิดรูน้ำหมดแล้ว”

สำหรับกองอิฐเจดีย์โบราณสถานนี้ อ.เดชา เล่าเรื่องอิฐแดง (รูปที่ ๓.๑๐) ว่าเป็นแกลบข้าวเหนียวทั้งหมด เปลือกข้าวจะมีลาย ลายนี้เห็นชัด เพราะเปลือกข้าวซิลิกอนมันเยอะ มันจะไม่สลายตัว กลายเป็นร่องๆ แกลบจะไม่สลายตัว เผาแล้วก็จะทิ้งรอยไว้ ญี่ปุ่นมาศึกษาอยู่หลายปี เอาลายแกลบทุกสมัยมาเปรียบเทียบกัน สมัยไหนมีข้าวเจ้าเริ่มเข้ามาผสม เข้ามามากขึ้น เฉพาะภาคกลางกับภาคใต้ข้าวเจ้าจะขึ้นมาก่อน มากับพวกพราหมณ์อินเดีย ทางอีสานกับเหนือข้าวเจ้าเข้ามาช้า ตอนนี้ยังกินข้าวเหนียวอยู่

รูปที่ ๓.๑๐ อิฐที่มีลายแกลบข้าว

ผู้วิจัยได้ตรวจวัดด้วยเพนดูลัม พบว่าโบราณสถานพุหางนาค เป็นพื้นที่พลังงานสูง มีพลังงานสว่างจ้า เหนือสีม่วงขึ้นไป

ภาคตะวันออก

๑. **การสำรวจพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สด๊กก๊อกธม** บ้านหนองหญ้าแก้ว หมู่ที่ ๙ ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๗ (รูปที่ ๓.๑๑)

รูปที่ ๓.๑๑ การสำรวจพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สด๊กก๊อกธม

พิกัด ๑ ทางเดินเข้าสู่ปราสาท ตรงป้ายคำอธิบาย

ผู้วิจัยได้ตรวจวัดพลังงานของสถานที่ด้วยเพนดูลัม (รูปที่ ๓.๑๒) พบว่าพลังงานสีสว่างจ้า เป็นพื้นที่พลังงานสูงมาก ทีมวิจัยได้ตั้งจิตสงบนิ่ง ก่อนเข้าปราสาท (รูปที่ ๓.๑๓)

รูปที่ ๓.๑๒วัดพลังงานด้วยเพนดูลัม

รูปที่ ๓.๑๓ เดินเข้าปราสาท

พิกัด ๒ บันไดโคปุระ (ซุ้มประธาน) ซุ้มประตูทางเข้า- ออกตรงกลาง

สีสว่างจ้ามากกว่าพิกัดที่ ๑ (รูปที่ ๓.๑๔) ก่อนขึ้นบันไดไปสู่การเปลี่ยนมิติแห่งเวลา ชำระล้างดวงจิต เวลาเข้าไปในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และเมื่อผู้วิจัยได้ทำสมาธิ เข้าไปติดต่อกับพลังงานศักดิ์สิทธิ์ในปราสาท พลังงานบริเวณนี้สื่อสารเล่าเรื่อง สถานที่แห่งนี้มีพิธีราชาภิเษก เคยมีการตรวจพลังงานก่อนสร้าง

รูปที่ ๓.๑๔ บันไดโคปุระ (ซุ้มประธาน)

พิกัด ๓ โคปุระ ทางทิศเหนือและใต้ (รูปที่ ๓.๑๕)

รูปที่ ๓.๑๕ โคปุระ ทิศเหนือและใต้

พิกัด ๔ โคปุระชั้นในทิศตะวันออก ทางเข้าเป็นกาล -กาลเวลากลืนกินสรรพสิ่ง (ก่อนเข้าประตู)

รูปที่ ๓.๑๖ ทางเข้าโคปุระทิศตะวันออก

เมื่อสร้างปราสาทแล้ว สถานที่นี้ไม่มีการฆ่าฟัน มีแต่โรงทาน เป็นที่พึ่งพาของผู้คน มีคนนั่งตอกหินนั่งแกะสลักหิน ไม่มีพลังงานแห่งความทุกข์ยาก งานช่างทำด้วยความสุข ทุกวันขึ้น ๑๕ ค่ำ มีการบวงสรวงไหว้พระศิวะ ที่เลือกวันนี้เพราะพลังงานแรง ติดต่อกับเทพได้เร็ว ประตูเปิด

โดยการสร้างเทวสถานของคนยุคศาสนาพราหมณ์เรืองในพื้นที่นี้ จะกระทำโดย

๑. เลือกสถานที่ ที่มีพลังงานขั้นสูง รอบนอกพลังงานสีม่วงค่อนสว่าง จุดศูนย์กลางสว่างจ้า ในแผนภูมิจะบอกไว้เลยว่าพลังงานสูงมากจะสามารถชำระล้างและเยียวยาผู้ป่วยได้ (รูปที่ ๓.๑๗)

รูปที่ ๓.๑๗ จุดศูนย์กลางของเทวสถาน

๒. เมื่อเลือกสถานที่แล้ว กลุ่มพราหมณ์ที่จะสร้างสถานที่ บุคคลศักดิ์สิทธิ์ บุคคลที่จะเชื่อมต่อกับพลังงานได้ จะเข้ามาดูสถานที่ และเริ่มวางตำแหน่ง ตำแหน่งตามแผนผังที่มีอยู่แล้ว ศึกษาสืบทอดกันมาในวิชาของพราหมณ์โบราณ สถาปนิกโบราณ เขารู้ว่าตำแหน่งไหนเป็นอย่างไร เขาเข้ามาดูสถานที่ และทำพิธีกรรมเชื่อมต่อกับเทพ กับพระศิวะ กับเทพที่นับถือ กับเทพในสถานที่นั้น เริ่มชี้จุดกันว่าสถานที่แห่งนี้ ตรงไหนจะเป็นที่ตั้งศูนย์กลางให้ได้ก่อน เหมือนตั้งเทวสถานตรงกลาง แล้วหันหน้าทางทิศตะวันออก พอได้จุดเทพมาบอกก็ปักจุดเทพกันเลย เริ่มวางสถานที่ต่าง ๆ จุดไหนอะไร ยังไง

๓. ทำพิธีปลุกเสกสถานที่ ขออนุญาตใช้สถานที่ ทำพิธีกรรมอย่างน้อย ๓ วัน ๓ คืน ดูวันฤกษ์ยาม เลือกวันที่จะมาทำพิธีกรรมด้วย หลังจากนั้นก็เหมือนพิธีลงเสาเอกในปัจจุบันนี้ แล้วลงหิน ของศักดิ์สิทธิ์

๔. ลงมือสร้างศาสนสถาน แบบจำลองจักรวาล ซึ่งก็คือ Body ของเราเป็นภาพสะท้อนของจักรวาลเหมือนกัน เป็นศูนย์รวมพลังงานต่าง ๆจุดศูนย์กลางก็เหมือนสะดือ สิ่งก่อสร้าง แกะสลักแต่ละก้อนและเชื่อมโยงอะไร ภาพอะไร มีราชาภิเษกเหมือนขึ้นบ้านใหม่ มันจำลองมาอยู่ในวิถี พลังงาน พลังงานคนอยู่ที่นี่ จิตกับหิน เทพเป็นหนึ่งเดียวกัน

ในประเด็นนี้ คุณสุภาพ ดีรัตนา กล่าวว่า

“พอพี่เอียดพูดทำให้เข้าใจศัพท์ ๒ คำ โลกของฮินดู อินเดียทั้งหมดโดยเฉพาะอินเดียใต้ คือ เรื่องศิลปศาสตร์กับวัสดุศาสตร์ เป็นตำราแค่ ๒ เล่ม วัสดุศาสตร์ กับศิลปศาสตร์เมื่อรวมกันแล้วคือ พลังงานของช่างกับพลังงานของวัสดุ เป็น ดิน น้ำ ลม ไฟ หรืออะไรก็แล้วแต่ ล้วนเป็นหนึ่งเดียวกัน รวมเป็นตรีกาย หรือตรีกาย่า คือ พลังของช่าง พลังของวัสดุที่ช่างไปหามา และเห็นก่อนล่วงหน้าด้วย พลังของเทพด้วย พี่เอียดอธิบายสั้นๆครบหมดเลย

นิพัทธ์พร : เป็นชุดพลังงานของเขา ผนึกบิดรวมกันเป็นก้อนๆ ควบแน่น แล้วมันก็กระจายพลังออกมาหมด ทำให้เกิดสถานที่นี้ คุ้มครองสถานที่นี้ ใครที่เข้ามาในรัศมีนี้จะได้รับการเยียวยา ได้รับการชำระล้าง แล้วกลับไปสู่ความสงบในจิตตัวเอง และเชื่อมต่อจิตตัวเองกับวัสดุทั้งหลายในเทวสถานนี้ได้ เหมือนกับเทพ กับช่าง สรรพสิ่งจึงเป็นหนึ่งเดียวกัน เพราะเหตุแห่งนี้ เพราะจิตเปิดแล้ว เข้าไปแบบสลายอัตตาตัวตน ตัวตนไม่มี เป็นแค่กลุ่มพลังงานเท่านั้น

พิกัด ๕ เสานางเรียง ๖ คู่ ก่อนขึ้นปราสาทประธาน

ในการผ่านเสานางเรียง ๖ คู่ ก่อนขึ้นปราสาทประธาน (รูปที่ ๓.๑๘)

รูปที่ ๓.๑๘ เสานางเรียง

คุณสุภาพ ดีรัตนา กล่าวว่า

“พอมาถึงตรงนี้ คือบรรณาลัย สิ่งเราเรียนมาสั่งสมกันมาหลายชั่วโคตร ก่อนเข้าบรรณาลัยนี้ เราทิ้งมันไว้ทั้งหมดให้เหลือแต่ตัวเปล่า ๆ เข้าไปเจอแต่ wisdom ไม่ใช่แค่ทิ้ง knowledge เพื่อไปเจอ wisdom ทั้ง decompose และ compose ใหม่ ตรงนี้เป็นจุดสำคัญมากๆ ตรงเสานางเรียง ก่อนขึ้นบันไดกลาง

นิพัทธ์พร : เป็นการเตรียมตัวเรา พอเห็นสัญลักษณ์พวกนี้ มันจะค่อยๆทิ้งไปทีละอย่างๆ

สุภาพ : ทางเดินที่เรามาถึงตรงนี้ก่อนขึ้นบันไดกลางจะเหลือแค่ ๖ คู่ คู่ที่ ๗ คือตัวเรา สัตตบริพัน หรือว่าเขาพระสุเมรุ ที่ล้อมรอบด้วยภูเขา ๗ ลูก นทีสีทันดร ๗ ช่อง หรืออะไรต่าง ๆ ทั้งน้ำทั้งดิน จะรวมเหลือแค่ตัวเรา ที่เดินทางเข้าไปหาตัวตนที่ไม่มีตัวตน บรรณาลัยจึงสำคัญแบบนั้น ถ้าสมัยก่อนจะมีพราหมณ์นั่งอ่านพวกบรรดาพระเวทต่างๆ เรียกว่า บ้านที่มีไฟ แต่ทิ้งหมด เราต้องทิ้งอย่างเดียว แม้แต่ข้อธรรมคำสอนพวกนี้ เพื่อให้เราเข้าใจความว่าง เพราะเรามาเป็นรูปเพื่อกลับไปเป็นความว่างและกลับไปกลับมาระหว่างความว่างกับรูป สิ่งที่พี่เอียดอธิบายคือพราหมณ์มากำหนดสถานที่ มาทำอะไร เสร็จแล้วก็ควบรวมแล้วกระจายออกไป แรงที่ส่งออกและสะท้อนกลับเป็นปฏิสัมพันธ์กัน คล้ายๆการอาบป่าเหมือนกัน

นิพัทธ์พร : พออาบป่าภายนอกเสร็จแล้วเราเข้าสู่ความเข้าใจในสถานที่นี้ ค่อยๆปลดเปลื้องไปทีละส่วน สลายตัวตนไปรวมกับเทพ การรวมกับเทพคือ ความว่าง (emptiness) ไปรวมกับพลังงานของจักรวาล สถานที่ถึงสำคัญที่เราต้องมา

ในประเด็นนี้ทีมวิจัย คุณจำเรียงรดา(โบ้) โมนะ กับคุณวิภาวรรณ(กุ๋ย) ตินนังวัฒนะ ซึ่งกำลังศึกษาวิชาแพทย์แผนไทย ได้ให้ความรู้เพิ่มเติม กล่าวถึงเส้นสมุนา ที่ตั้งอยู่แกนกลางร่างกายถึงสำคัญมาก กดจุดผิดก็ตาย ลิ้นกระด้างคางแข็ง อัมพฤก อัมพาต ถ้ากดจุดถูกจุดก็หาย นี่เป็นการเชื่อมโยงภายนอกกับภายใน ที่พี่เอียดพูดถึงเทวสถานแทน body ของมนุษย์ การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณจึงเป็นเชื่อมต่อของภายนอกและภายในของมนุษย์ผ่านอากาศธาตุ (๑๐ ช่องทวาร ได้แก่ ตา ๒ หู ๒ จมูก ๒ ปาก ๑ ช่องปัสสาวะ ๑ ช่องอุจจาระ ๑ ช่องคลอด ๑)

สุภาพ : ตรงกับที่ Giovanni Boccaccio เขียนไว้ เป็นชื่อของกวีเอกคนหนึ่งในสมัยของเรเนซองส์ หรือก่อนเรเนซองส์ ทำให้เกิดหนังสือบันเทิงทศวาร ของ The Decameron ที่พูดถึงทวารทั้ง ๑๐ เอาไว้

เมื่อเดินมาถึงโคปุระของปราสาท

สุภาพ : เดินมาถึงตรงนี้ ตำแหน่งโคปุระชั้นในสุดไปปรางค์ประธานจะมีเสานางเรียง ๖ คู่ กายที่เราปลดออกหมดแล้ว เสานางเรียงคู่ที่ ๗ จะกลมกลืนรวมกับสภาวะองค์รวมกับเทพ ที่พี่เอียดพาเราเดินเวียนทางนี้ก่อน เหมือนเวลาเราเข้าไปวัดสุทัศน์ วัดโพธิ์ ปกติเราจะเวียนขวา แต่นี่เราเวียนซ้าย คือ ค่อยๆ ย้อนกาลเวลาจากปัจจุบันไปสู่หลักกิโลเมตรที่ ๐ เป็นจุดกำเนิดของสรรพสิ่ง ที่นครวัดก็เวียนซ้าย แต่ประตูเข้าทางทิศตะวันตก ตอนนี้เรายืนบนพื้นที่สี่เหลี่ยม และวงกลม ซึ่งคือ จัตุรัสมณฑล สี่เหลี่ยมคือพื้นพิภพ วงกลมคือสวรรค์ นี่เป็นสากล ดูอย่างตรา UNESCO มีสี่เหลี่ยมอยู่ด้านนอก วงกลมอยู่ตรงกลาง หรือวงกลมอยู่ด้านนอกสี่เหลี่ยมอยู่ตรงกลาง อัดกรอบอยู่ด้วยกันและหมุนด้วย

ศิวลึงค์ ฐานโยนี ในปราสาทประธาน (รูปที่ ๓.๑๙) ตรวจวัดพลังงานด้วยเพนดูลัมพบว่า พลังงานรอบๆ ฐานโยนีสว่างจ้า ส่วนศิวลึงค์จำลองพลังงานสีม่วง เป็นของใหม่ไม่ได้ผ่านการประจุพลัง ตอนทำพิธีใช้น้ำนมโคกับน้ำมะพร้าวราดลงไปที่ศิวลึงค์

รูปที่ ๓.๑๙ ศิวลึงค์ และฐานโยนี

นิพัทธ์พร : คนทั่วไปอยู่นานไปก็ไม่ดี พลังงานแรงมาก แม้แต่กษัตริย์ก็อยู่ได้ไม่นาน มนุษย์กับเทพจึงอยู่ปนกันไม่ได้ เยี่ยมเยือนกันได้ แต่อยู่นานไม่ได้

พิกัด ๖ อาคารจัดแสดงเรื่องราวประวัติปราสาทสด๊กก๊อกธม

ภายในอาคารแสดงถึง ประวัติความเป็นมา เอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม การบูรณะ ความเชื่อ วัฒนธรรมเขมร การจำลองแกะสลักหิน และหินที่แกะสลัก วัตถุโบราณ ดังภาพตัวอย่าง (รูปที่ ๓.๒๐)

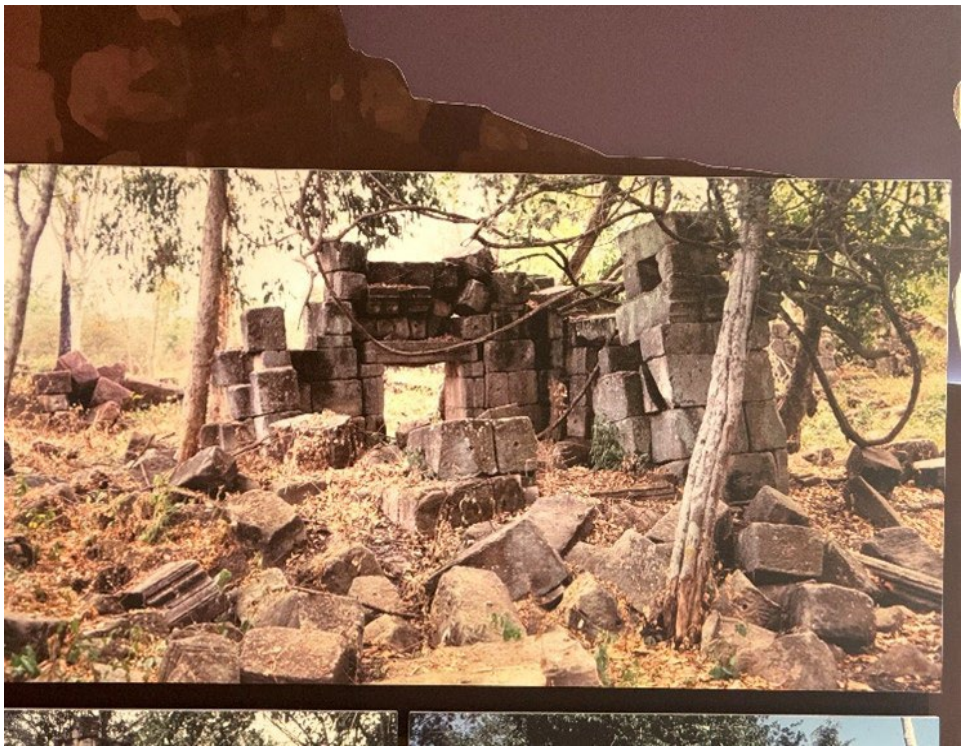

รูปที่ ๓.๒๐ ภาพถ่ายภายในอาคารจัดแสดงประวัติปราสาทสด๊กก๊อกธม

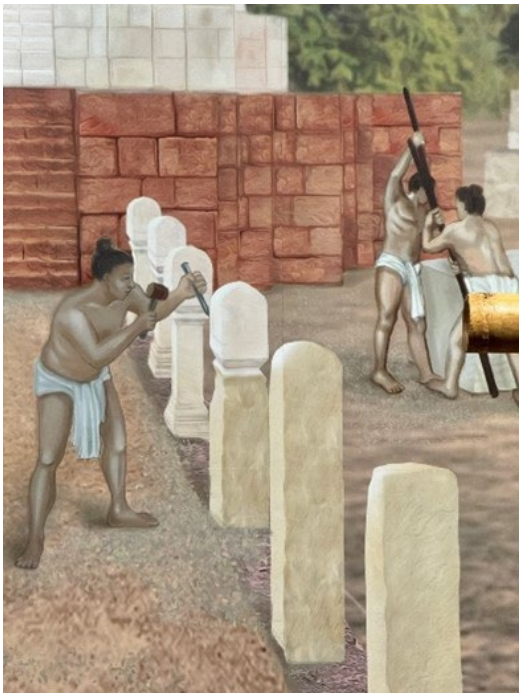

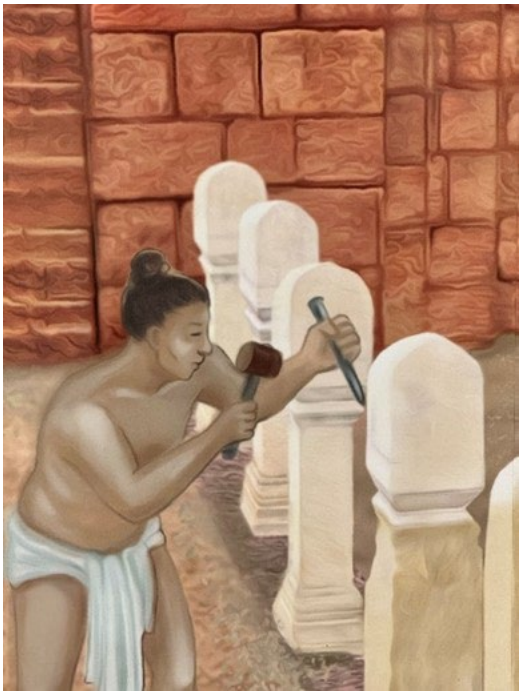

รูปที่ ๓.๒๐ ภาพถ่ายภายในอาคารจัดแสดงประวัติปราสาทสด๊กก๊อกธม (ต่อ)

รูปที่ ๓.๒๐ ภาพถ่ายภายในอาคารจัดแสดงประวัติปราสาทสด๊กก๊อกธม (ต่อ)

๒. การสำรวจพื้นที่ปราสาทเขาน้อยสีชมพู ต.คลองน้ำใส อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๗ (รูปที่ ๓.๒๑)

รูปที่ ๓.๒๑ ปราสาทเขาน้อยสีชมพู

พิกัด ๑ บันไดทางขึ้นเขาน้อย บันไดทั้งหมด ๒๕๔ ขั้น

พลังงานสีคราม (รูปที่ ๓.๒๒)

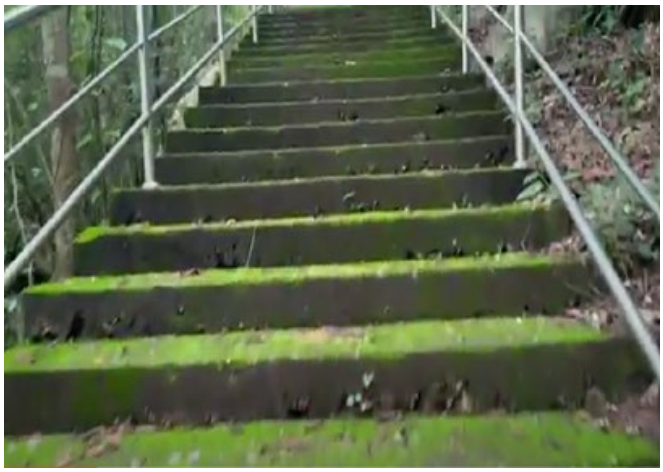

รูปที่ ๓.๒๒ บันไดทางขึ้นเขาน้อย

พิกัด ๒ ศาลเจ้าแม่ เจ้าหญิงภุมรินทร์

พลังงานสีม่วงค่อนคราม

พิกัด ๓ ด้านหน้าปราสาทเขาน้อย (รูปที่ ๓.๒๓)

พลังงานสีม่วงค่อนคราม พลังงานไม่ได้อบอวลด้วยพลังงานที่ควบแน่นเหมือนปราสาทสด๊กต๊อกธม ที่นี่เหมือนถูกทิ้งร้าง

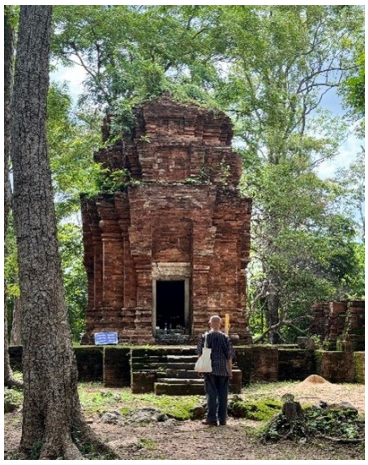

รูปที่ ๓.๒๓ บริเวณรอบปราสาทเขา

๓. **การสำรวจพื้นที่ต้นศรีมหาโพธิ์** ตำบล โคกปีบ อำเภอศรีมโหสถ ปราจีนบุรี วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

พิกัด ๑ ต้นโพธิ์

ผู้วิจัยตรวจวัดพลังงานด้วยเพนดูลัม พบพลังงานสว่างจ้า ที่ผืนดินตรงนี้จึงปลูกต้นโพธิ์ ส่วนเนื้อไม้ต้นโพธิ์พลังงานสีครามค่อนม่วง ตัวต้นโพธิ์สีม่วงค่อนสว่าง ไม้ค้ำต้นโพธิ์สีสว่างจ้า ไม่มีอะไรฝังอยู่ข้างล่าง พลังงานที่นี่สื่อสารมาว่า บริเวณนี้เคยมีพระภิกษุมาชุมนุมนั่งเทศน์ ไม่ใช่พราหมณ์ เป็นพื้นที่หล่อพระมาเป็นพันปี เพราะมีพระเกจิอาจารย์อรหันตภิกษุจำนวนมากมาชุมนุมกัน มาทำพิธีหล่อพระจึงทำให้พื้นที่นี้ศักดิ์สิทธิ์ พื้นที่นี้เคยมีวัดโบราณปลุกเสกเสมา วัตถุศักดิ์สิทธิ์

ต้นโพธิ์อยู่มาตั้งแต่ยุคทวารวดี ตายแล้วงอกขึ้นใหม่ แตกกิ่งใหม่ต่อเนื่องกันมา การแตกงอกจากเหง้าเดิมต้นเดิม (รูปที่ ๓.๒๔)

รูปที่ ๓.๒๔ ต้นศรีมหาโพธิ์

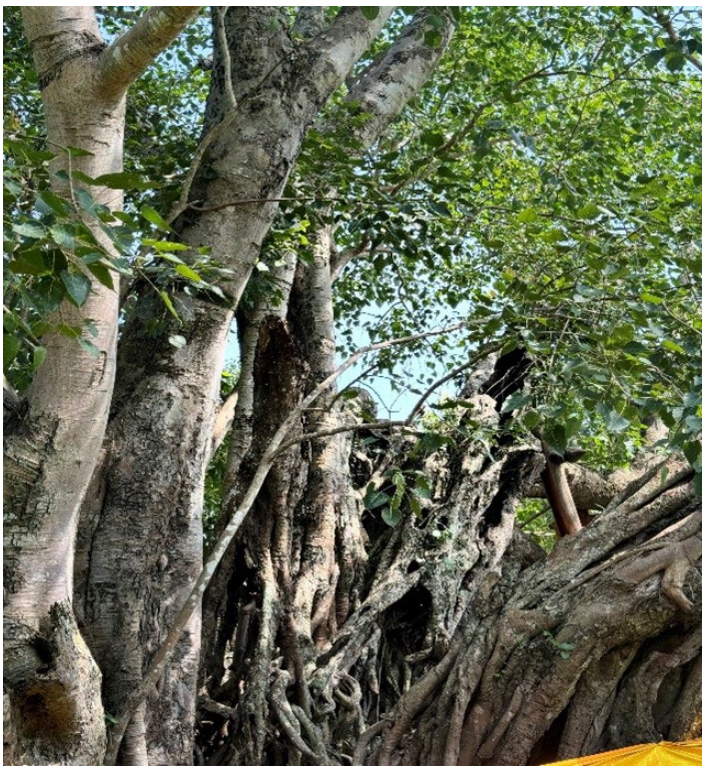

รูปที่ ๓.๒๔ ต้นศรีมหาโพธิ์ (ต่อ)

สุภาพ : ไม้ค้ำต้นโพธิ์ เหมือนประตู ๓ ช่อง เสาโทริอิ ที่อยู่หน้าศาลเจ้าและวัดในประเทศญี่ปุ่น การที่ทำประตูแบบนี้ในการเข้าไปศาสนสถานซึ่งเป็นวงกลมแต่เขาหักเหลี่ยมเป็นสี่ทิศ อันนี้เป็นแกนเหนือใต้ ตรงนี้หันหน้าเข้าหาตะวันออก ตะวันตก เหมือนกับศิวลึงค์ที่ไปดูมา ฐานล่างเป็นสี่เหลี่ยมหักมุมเป็นแปดเหลี่ยม บนสุดเป็นวงกลม เพราะทุกสิ่งทุกอย่างเวียนหมดเลยหมุนขึ้นเบื้องบน แล้วกลับลงสู่ฐานราก

พิกัด ๒ ศิวลึงค์ภายในวัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์

พลังงานภายในวัดสีคราม (รูปที่ ๓.๒๕) ศิวลึงค์ (ใหญ่) พลังงานสีม่วง ศิวลึงค์ (เล็ก) พลังงานสีคราม

รูปที่ ๓.๒๕ ศิวลึงค์ในวัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ

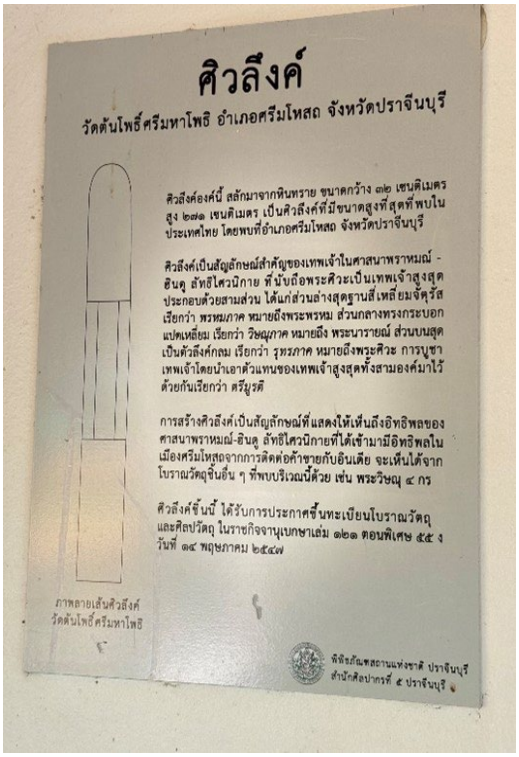

๔. การสำรวจเมืองศรีมโหสถ อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๗

พิกัด ๑ ฐานเทวาลัยพระพิฆเนศ โบราณสถานหมายเลขที่ ๒๒ เมืองศรีมโหสถ อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี (รูปที่ ๓.๒๖)

รูปที่ ๓.๒๖ ฐานเทวาลัยพระพิฆเนศ

ผู้วิจัยใช้เพนดูลัมตรวจวัดพลังงานบริเวณด้านหน้าฐานเทวาลัยพระพิฆเนศองค์ใหญ่ และพระพิฆเนศองค์เล็ก พลังงานสีม่วงค่อนสว่าง (รูปที่ ๓.๒๗-๘)

รูปที่ ๓.๒๗ จุดที่วางพระพิฆเนศ

เทวาลัยนี้เป็นเทวาลัยหลักกลางเมืองศรีมโหสถ เห็นเป็นพื้นที่รักษาคนโรคเรื้อน ภาพที่เห็นและทีมวิจัยบันทึกไว้คือ *เห็นยายเฒ่านุ่งผ้าซิ่นดูแลและปลูกดอกดาวเรืองอยู่รอบๆ องค์พระ และมีการถวายพวงมาลัยดอกดาวเรือง ถวายน้ำผึ้ง น้ำมะพร้าว บูชาเพื่อเบิกทางนำร่องขจัดอุปสรรค ที่นี่มีการขนส่งเกลือ ค้าขายขบวนเกวียนเกลือจากแปดริ้วไปเขมร เกลือใส่ตะกร้าหวายใช้ใบไม้รองข้างในและใบไม้แห้งปิดฝา (กระชุ)* เกลือจึงเป็นตัวชี้ขาดการล่มสลายของยุค *ตรงนี้ใช้เกลือทำยาด้วย เมื่อ มองไปเห็นเป็นเพิงพัก เรือนไม้ไผ่ไว้บำบัดรักษาคนโรคเรื้อน* พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ เป็นโรคเรื้อนกวางด้วย และมีต้นกระเบา กระเบียนเยอะมาก โรคเรื้อนกวางรุนแรงที่สุด มีสระน้ำสำหรับคนโรคเรื้อนใช้โดยเฉพาะ

รูปที่ ๓.๒๘ พระพิฆเนศองค์ใหญ่ (ซ้าย), พระพิฆเนศองค์เล็ก (ขวา)

แถวนี้มีหมู่บ้านโพนกระเบา ตรวจสอบจากหมอต้อม ภก.ดร.สุภาภรณ์ ปิติพร รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้ข้อมูลว่า ต้นกระเบาเป็นยาหลักใช้รักษาโรคเรื้อน

ระหว่างเดินทางไปสระแก้ว สระขวัญ เผอิญได้พบกับเกษตรกรท่านหนึ่ง ได้ทราบข้อมูลว่า แถวนี้มีสถานพยาบาลคามิลเลียน โซเชียล เซนเตอร์ ตั้งมา ๔๐-๕๐ ปีแล้ว (ในปีพ.ศ.๒๕๐๘ นักบวชคามิลเลียน ได้ก่อตั้ง “นิคมนักบุญคามิลโล โคกวัด” ต.โคกปีบ อ.ศรีมโหสถ เป็นศูนย์สงเคราะห์ ให้การรักษาและที่พักอาศัยแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อนระยะต่าง ๆ ที่ยากจนและถูกทอดทิ้ง ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมการประกอบอาชีพ เช่น การแกะสลักไม้ การทอผ้า การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชผักสวนครัว เพื่อช่วยเพิ่มรายได้ ซึ่งจัดให้มีขึ้นบนที่ดินของศูนย์ฯ) เกษตรกรที่ทีมวิจัยได้พบบอกเราว่า ฝรั่งมาสร้างสถานพยาบาลไว้เพื่อรักษาคนเป็นโรคเรื้อน เลี้ยงสัตว์หมู แพะ วัว มีโบสถ์คริสต์ ตอนนี้รับเลี้ยงคนชรา ใครที่ไม่มีคนรับเลี้ยงก็มาอยู่ที่นี่ เขามีคนดูแล อยู่ฟรีกินฟรีหมด คนอพยพมาจากอีสาน เป็นโรคเรื้อน คนแถวนี้ไม่เป็น

ทวยเทพแหล่งพลังงานในพื้นที่ให้ข้อมูลว่า ยุคสมัย ๘๐๐ กว่าปีก่อน พื้นที่นี้ใช้ดูแลรักษาคนเป็นโรคเรื้อน และในพื้นที่ยังอุดมไปด้วยต้นกระเบา ตัวยาหลักในการรักษาโรคเรื้อน มาในยุคปัจจุบัน พื้นที่นี้ก็ยังเป็นสถานพยาบาลรักษาคนเป็นโรคเรื้อนอยู่เช่นเดิม เช่นเดียวกับเมื่อ ๘๐๐ กว่าปีก่อน

๕. การสำรวจสระแก้ว เมืองศรีมโหสถ อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๗

พิกัด ๑ เสาหลักสระแก้ว (รูปที่ ๓.๒๙)

พลังงานสีม่วง-ม่วง

รูปที่ ๓.๒๙ สระแก้ว

คุณสุภาพ ดีรัตนา ให้ความรู้ว่า โบราณสถานนี้มีการขุดหินธรรมชาติลงไปเป็นสระ แล้วให้ตัวผนังกลายเป็นขอบไปโดยปริยาย ขอบจึงไม่พังทลาย (รูปที่ ๓.๓๐)

รูปที่ ๓.๓๐ สระเมืองศรีมโหสถ

รูปที่ ๓.๓๐ สระเมืองศรีมโหสถ (ต่อ)

ทั้งสระแก้ว สระขวัญ สระมรกต จะใช้วิธีการเซาะร่อง เป็นศิลปะการเอาออก ไม่ใช่สร้างเพิ่มขึ้น เทคนิควิธีที่น่าสนใจคือ เขมรจะใช้น้ำกรดกัดหินก่อนสลัก เพื่อทำให้หินอ่อนตัวลงและลดความร้อน ใช้ใบมีดสัมผัสกับหินหิน แล้วตัดไปเรื่อยๆ ศิลปะการเอาออกของคนสมัยโบราณ คือการลดทอนส่วนเกินทุกอย่าง ถ้าเราเอาไปสร้างขึ้นกลางลานคือเราเปลี่ยนทัศนคติอีกแบบหรือเราเปลี่ยนจิตใจเลย คือสร้างศักยภาพ สร้างตัวตน สร้างบางสิ่งขึ้นมาเป็นการสั่งสม

สรีดภงส์ เป็นคำโบราณ คำศัพท์นี้มาก่อน เขื่อนกั้นน้ำ การแกะสลัก ขอบสระที่มี ช้าง ม้า สิงห์ วัวครบทุกทิศ เพื่อจะทำให้สระนี้เป็นสระศักดิ์สิทธิ์ เมื่อใดที่มีรูปเคารพ สถานที่ตรงนั้นจะแปรสภาพทันที เหมือนที่กบาลสะเปียน น้ำทุกหยดผ่านศิวลึงค์-โยนีเป็นพันองค์ แล้วถึงจะลงไปที่ตัวทะเลสาบเขมร จุดเริ่มต้นของสายน้ำศักดิ์สิทธิ์ศักดิ์สิทธิ์ตั้งแต่ตรงนั้น ทำแต่ต้นทาง กบาลแปลว่าหัว สเปียนคือสะพาน เริ่มที่หัวสะพาน

สระทุกสระที่มีรูปสัตว์ชนิดต่างๆ สระที่อยู่ในป่าหิมพานต์ เชิงเขาพระสุเมรุ ก่อนที่จะขึ้นไปสวรรค์ฉกามาพจร สวรรค์ชั้นแรกคือจาตุมหาราชิกา ไปจนสวรรค์ดาวดึงส์ (ชั้นที่ ๒) ยอดเขาพระสุเมรุ ป่าหิมพานต์เป็นถิ่นที่อยู่ของนักสิทธิ์ วิทยาธร คนธรรพ์ มักกะลีผล กินนร กินรี ครุฑ นาค สัตว์หิมพานต์ต่างๆ ที่ปรากฏในปราสาทเขมรก็เช่น ปราสาทนาคพัน มีนาคสองตัวพันกันตรงกลาง สี่ทิศจะมีช้างม้าสิงห์วัว กำกับอยู่เพื่อต้องการที่จะบอกว่า เป็นสระอโนดาต ที่ชุมนุมพระปัจเจกพระพุทธเจ้า ของศาสนาพุทธ

พิกัด ๒ สระขวัญ

เมืองศรีมโหสถ อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี

การวัดพลังงาน พลังงานสีครามค่อนม่วง สระแก้วเป็นของกษัตริย์ สระขวัญเป็นของข้าราชบริพารใช้น้ำ เมืองศรีมโหสถ เมืองแห่งการรักษาพยาบาล

พิกัด ๓ สระมรกต

หมู่ที่ ๑ ตำบลโคกไทย อำเภอศรีมโหสถ ปราจีนบุรี

การวัดพลังงานตรงรอยพระพุทธบาท พลังงานสว่างจ้า มีความศักดิ์สิทธิ์สูง (รูปที่ ๓.๓๑)

รูปที่ ๓.๓๑ สระมรกต

รูปที่ ๓.๓๑ สระมรกต (ต่อ)

ผู้วิจัยใช้สมาธิจิตเพ่งเข้าไปดูรอยพระพุทธบาท ตรงกลางมีรอยกากบาท เห็นว่าในอดีตมีการปักเสาหินตรงนั้น มีคาถาเยธัมมา ยอดเสามีธรรมจักร เสาหินใหญ่ที่สุด รอบๆ บริเวณนี้มีพระภิกษุ และปะขาวหญิง บูชา ทำพิธี

คุณสุภาพ ดีรัตนา กล่าวว่า ภาพที่ผู้วิจัยเห็นจากสมาธิ ปัจจุบันนักวิชาการตรวจสอบแล้วตรงตามที่ผู้วิจัยได้เห็นทุกประการ ธรรมจักรยอดเสาปัจจุบันอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร ส่วนคาถาเยธัมมานั้น เป็นการพูดถึงพระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ รวมเป็นมาตราเดียวกัน สมัยทวารวดีจะมีคาถาเยธัมมาเป็นหลักในการสร้างศาสนสถาน หรือการสร้างขวัญของเมือง คาถานี้จะไปอยู่ในเจดีย์ สถูป หรือฝังในตัวของธรรมจักร มีความว่า

เย ธมฺมา เหตุปฺปภวา ธรรมเหล่าใด เกิดแต่เหตุ

เตสํ เหตุ ตถาคโต พระตถาคต กล่าวเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น

เตสญฺจ โย นิโรโธ จ และความดับของธรรมเหล่านั้น

เอวํ วาที มหาสมโณ พระมหาสมณะมีวาทะอย่างนี้

ในการศึกษาปริญญาโททางด้านจารึกภาษาไทยของผู้วิจัย ได้รับความรู้ว่า คาถาเยธัมมานี้เก่าแก่สุดปรากฏในแผ่นดินไทยตั้งแต่สมัยพุทธศาสนาแรกเข้ามาช่วงสมัยทวารวดี คนที่เรียนจารึกต้องเรียนคาถานี้เป็นคาถาแรก และคาถา เย ธมฺมาฯ นี้ นับว่าเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา เป็นคาถาคัดมาจากพระวินัยปิฎก มหาวรรค มหาขันธกะ ตอนพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะบรรพชา โดยมีเรื่องย่ออยู่ในพระไตรปิฎกฉบับประชาชน ภาค ๔ ความย่อแห่งพระไตรปิฎก เล่ม ๔, ๒๕๓๙, หน้า ๒๑๗ ความว่า

“สมัยนั้น สัญชัยปริพาชก (ปริพาชก คือ นักบวชที่ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนา) อาศัยอยู่ ณ กรุงราชคฤห์ พร้อมด้วยบริษัทปริพาชกหมู่ใหญ่ จำนวน ๒๕๐ คน และสมัยนั้น สารีบุตรและโมคคัลลานะประพฤติพรหมจรรย์ในสำนักสัญชัยปริพาชก ต่างทำกติกากันว่า ใครได้บรรลุอมตธรรมก่อน จงบอกแก่อีกคนหนึ่ง สารีบุตรปริพาชกได้เห็นพระอัสสชิเข้าไปสู่กรุงราชคฤห์ เพื่อบิณฑบาต มีความเลื่อมใสในความสงบเสงี่ยมเรียบร้อยของท่าน จึงรอจนได้โอกาสก็เข้าไปถามถึงหลักธรรมในศาสนาที่ท่านบวช ท่านกล่าวหลักธรรมเพียงย่อๆ ให้ฟังว่า **ธรรมเหล่าใดเกิดแต่เหตุ พระตถาคตทรงแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น และความดับแห่งธรรมเหล่านั้น** สารีบุตรได้ฟังก็ได้ดวงตาเห็นธรรม แล้วนำมาเล่าให้โมคคัลลานะฟัง โมคคัลลานะก็ได้ดวงตาเห็นธรรม จึงพากันไปลาปริพาชก ๒๕๐ คน เพื่อจะไปบวชในสำนักพระบรมศาสดา แต่ปริพาชกเหล่านั้นขอไปด้วย จึงพร้อมกันไปลาสัญชัยผู้เป็นอาจารย์ สัญชัยขอให้อยู่กันบริหารหมู่คณะถึง ๓ครั้ง แต่สารีบุตรกับโมคคัลลานะไม่ยอม คงลาไป พร้อมทั้งปริพาชก อีก ๒๕๐ คน สัญชัยเสียใจ ถึงอาเจียนเป็นโลหิต เมื่อปริพาชกทั้งหลาย ได้ไปเฝ้าทูลขอบวชในพระพุทธศาสนาต่อพระผู้มีพระภาคก็ได้รับพระพุทธานุญาตให้เป็นภิกษุ ด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทา

คาถาเยธัมมาพูดถึง การตั้งอยู่และดับไป และยังเป็นคาถาที่อยู่ในประวัติชีวิตของพาหิยะมาณพ อรหันต์ที่ถูกแม่วัวขวิดตาย เป็นคาถาสั้นที่สุดที่ให้บรรลุธรรมได้ พาหิยะมาณพฟังพระพุทธเจ้าแสดงธรรมคาถาเยธัมมาแล้ว

บรรลุอรหันต์ แต่ยังไม่ทันบวชก็ไปถูกแม่วัวขวิดตาย เรื่องนี้เป็นต้นเรื่องที่มาให้ คาร์ล แอดอล์ฟ เกลเลอโรป (Karl Adolph Gjellerup; ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๕๗ - ๑๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๑๙) กวีและนักเขียนนวนิยายชาวเดนมาร์ก ได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม ปี ค.ศ. ๑๙๑๗ ซึ่งเป็นผู้เขียนงานวรรณกรรมอิงพุทธศาสนา "Der Pilger Kamanita" หรือ The Pilgrim Kamanita ที่เสฐียรโกเศศและนาคะประทีปในชื่อ "กามนิต" ซึ่งจบชีวิตจากการพยายามตามหาพระพุทธเจ้าแล้วไปถูกวัวขวิดตาย

สำหรับพื้นที่รอยพระพุทธบาทแห่งนี้ ผู้วิจัยเห็นจากสมาธิ ตรงนี้มีการทำพิธี สวดมนต์ ล้อมสายสิญจ์ขึงเป็นยันต์ พระสงฆ์เป็นคนทำ ตอกรอยเท้า ตอกไปรดน้ำมนต์ลงในรอยพระพุทธบาท และว่าคาถาตลอด เหมือนปลุกเสกพระ รอบข้างสว่าง ทำพิธีสวดมนต์

สิ่งที่พลังงานในพื้นที่อยากจะบอกผ่านผู้วิจัยก็คือ ที่ตรงนี้เป็นพื้นที่ผ่าน เข้า-ออกมิติ ทำพิธีเข้าไปสื่อสารกับพลัง ปลุกเสกให้คนเข้ามาที่นี่ ทั้งนักบวช ชนชั้นสูง คนที่มีพลังจิต ผ่านเข้า-ออก สื่อสารกับเทพธรรมชาติ พุทธกับเทพอยู่รวมกันที่นี่ พระแม่ธรณีเทพสูงสุด เป็นทางผ่านเข้า-ออก มาถามคำถามที่เป็นความทุกข์ของประชาชน พราหมณ์ปุโรหิตถาม ไม่ว่าจะเป็นการขาดแคลนอดอยาก โรคภัยไข้เจ็บ อาหาร ฤดูกาล **เรื่องหลักที่ถามคือ เรื่องของน้ำ น้ำเป็นเรื่องหลัก น้ำท่วม น้ำขาด การขุดบารายว่าจะต้องขุดตรงไหน จักรวาลให้มาขอความรู้ตรงนี้ เพื่อแก้ปัญหาความทุกข์ของประชาชน การทำเขื่อนเก็บกักน้ำ ที่นี้ไม่เกี่ยวกับการรบ เป็นเรื่องความเป็นอยู่ของประชาชนยุคพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗**

คุณสุภาพ ดีรัตนา กล่าวถึง นิตยสาร เนชั่นแนลจีโอกราฟิก บอกถึงเขมรเป็นสังคมพลังน้ำ ที่อยู่ได้ด้วยน้ำเท่านั้น ดังนั้นต้องกำกับแม่น้ำโขงให้ได้ แม่น้ำโขงไหลลงสู่ปากอ่าวที่เคยเป็นอาณาจักรฟูนันเก่า โดนน้ำทะเลหนุนเลี้ยวซ้ายมาโตนเลสาปวันละ ๗ ครั้ง ช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก ที่ไม่เกี่ยวกับการล่มของเมืองพระนคร หลังจากที่พระเจ้าชัยวรมันที่ ๒ สร้างนครวัดเสร็จแล้ว จากนั้นมาบารายตะวันตก ตะวันออก มีผลสะเทือนจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก ทำให้เมืองพระนครอ่อนแอ จนถึงพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ขึ้นครองราชย์ต้องรบกับจาม ก็ต้องเจียดเวลามาดูเรื่องน้ำเป็นหนึ่งในกรณียกิจของกษัตริย์เขมร ต้องดูแลเรื่องชลประทาน เหมือนโรมันจนสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ต้องแผ่ขยายอาณาเขตไปหาแหล่งน้ำใหม่ๆ โดยใช้อโรคยาศาลาที่แผ่งกายมา ดูพื้นที่มาจนถึงตรงนี้ มาเพราะมีปัญหาบารายตะวันตก ตะวันออกแห้งเกือบหมด สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ จึงแผ่ขยายเพื่อหาแหล่งน้ำใหม่ ไปจนถึงเมืองสิงห์ ละโว้ เกิดเส้นทางการค้าด้วย เส้นทางน้ำมีหลี่ผี มีคอนพะเพ็ง มาจากการพลิกของเปลือกโลก ทางยุโรปเกิดยุคน้ำแข็งยุคเล็กๆขึ้นมา เป็นเรื่องภัยธรรมชาติที่สะเทือนถึงยุโรป ตรงนี้สังคมพลังน้ำของเมืองพระนคร กระทบกระเทือนมากที่สุด ศรีมโหสถเป็นเมืองที่มีการจัดการน้ำที่ดี ว่าทำไมเราเห็นสระแก้ว สระมรกตถึงขุดได้ดีขนาดนั้น มนุษย์จะไม่ดิ้นรนถ้าไม่มีปัญหาเรื่องน้ำ เราต้องย้ายเมืองไปก็เพราะเรื่องน้ำ

ผู้วิจัยดูด้วยสมาธิพบว่า มีการมาทำพิธีขอความรู้ที่นี่ พอมาถึงช่วงความเจริญอยู่ที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา เริ่มเฟื่องฟูขึ้นมา บริเวณนี้ถูกทิ้งร้างเป็นป่ามาตั้งแต่ยุคสุโขทัย ไม่มีใครเข้ามาทำพิธีขอความรู้อีก เป็นเมืองความลับ

ประชาชนไม่ได้เข้ามา นอกจากชนชั้นสูง เดี๋ยวนี้ก็ยังเป็นที่ผ่านมิติได้ถ้าจะทำ ผู้หญิงทำพิธีวัน ๘ ค่ำ ขึ้นหรือแรมทำได้ ส่วนวัน ๑๕ ค่ำทำไม่ได้แรงเกินไป ต่อไปในอนาคตจะมีการทำอีก พิธีกรรมที่ทำไว้ศักดิ์สิทธิ์ กันพลังงานลบเข้าไม่ได้

พิกัด ๔ บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์

พลังงานสว่างจ้า ก่อนผ่านการทำพิธี พื้นที่นี้มีพลังงานสว่างจ้าอยู่แล้ว (รูปที่ ๓.๓๒)

รูปที่ ๓.๓๒ บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์

๖. การสำรวจพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี ถนนปราจีนอนุสรณ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๗

เป็นพื้นที่จัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ค้นพบในจังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดในภูมิภาคภาคตะวันออก โบราณวัตถุชิ้นสำคัญที่พบ ได้แก่ ทับหลังจากปราสาทเขาน้อยสีชมพู ทับหลังจากปราสาทสด๊กก๊อกธม รวมถึงจารึกที่พบจากปราสาททั้ง ๒ แห่ง และเมืองศรีมโหสถ นครรัฐแรกเริ่มแห่งลุ่มน้ำบางปะกง โบราณวัตถุชิ้นสำคัญ ได้แก่ พระคเณศ พระวิษณุจตุรภุช พระพุทธรูปปางสมาธิ รวมถึงเครื่องสัมฤทธิ์ประกอบพิธีกรรมที่มีจารึกภาษาเขมรกล่าวถึงพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ดังภาพตัวอย่าง (รูปที่ ๓.๓๓)

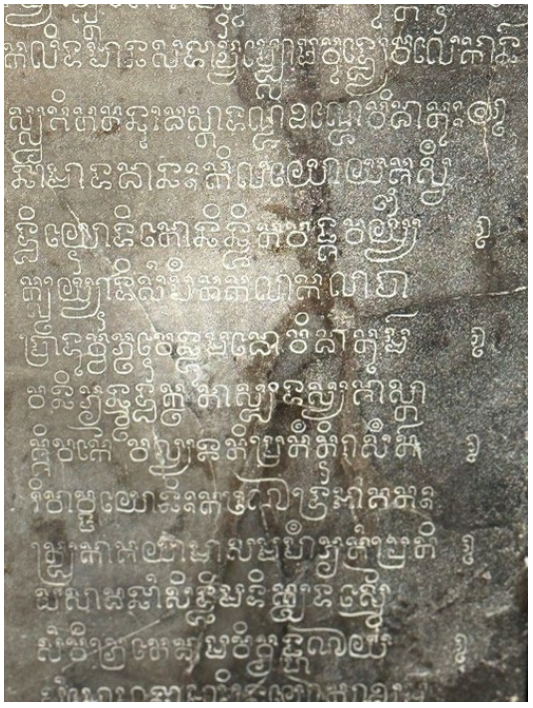

รูปที่ ๓.๓๓ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. การสำรวจพื้นที่ พิพิธภัณฑ์ธรรมเจดีย์ พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัวญาณสัมปัณโณ) เลขที่ ๙๐๖ หมู่ที่ ๑๔ บ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

พิพิธภัณฑ์ธรรมเจดีย์ มีพื้นที่ ๑๘๑ ไร่ มีอาคาร ๓ หลัง ได้แก่ อาคารพิพิธภัณฑ์จัดแสดง พระวิหาร พระธาตุเจดีย์ โดยมีพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ เป็นองค์ประธานการออกแบบก่อสร้าง การออกแบบเริ่มจากพิพิธภัณฑ์ พระวิหาร และพระธาตุเจดีย์ ให้ตั้งในแนวเดียวกันกับจิตกาธาน สถานที่พระราชทานเพลิง สรีรสังขารขององค์หลวงตาพระมหาบัวญาณสัมปันโน มีการกำหนดให้เป็นทิศทางเดียวกันนี้เป็นแนวตรงไปถึง พุทธคยา สถานที่ตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดินแดนพุทธภูมิในประเทศอินเดีย

พิกัดที่ ๑ อาคารพิพิธภัณฑ์ พลังงานสว่างจ้า ภายในอาคารจัดแสดงด้วยกัน ๖ ห้อง ประกอบด้วย

ห้องที่ ๑ ธรรมะของพระพุทธเจ้า กล่าวถึงต้นเหตุแห่งทุกข์ กิเลส (โลภะ โทสะ โมหะ)

ห้องที่ ๒ จากกตัญญู มีสัจจะ สู่ร่มกาสาวพัสตร์ กล่าวถึงเรื่องราวชีวิตของหลวงตามหาบัว ตั้งแต่กำเนิด จุดพลิกผันถึงการออกบวช

ห้องที่ ๓ จากปริยัติมุ่งมั่นเพียรพยายาม สู่การปฏิบัติ กล่าวถึง เรื่องราวของหลวงตาในการเรียนปริยัติ และการฝึกปฏิบัติกับครูบาอาจารย์

ห้องที่ ๔ เมตตา อบรม สั่งสอน กล่าวถึง เรื่องราวของหลวงตา สร้างวัดป่าบ้านตาด และการแสดงธรรมต่าง ๆ

ห้องที่ ๕ บารมีหลวงตาช่วยชาติ กล่าวถึง เรื่องราวของหลวงตา ทำโครงการผ้าป่าช่วยชาติ ระดมทองคำเข้าคลังหลวง

ห้องที่ ๖ ละสังขาร พุทธบริษัท ๔ สามัคคีบูชา กล่าวถึง เรื่องราว การละสังขารและการสร้างพิพิธภัณฑ์ธรรมเจดีย์แห่งนี้

หมายเหตุ ภายในอาคารจัดแสดง ห้ามบันทึกภาพและเสียง ให้รับฟังวิทยากร

พิกัดที่ ๒ พระวิหาร พลังงานสว่างจ้า ภายในพระวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปนาม พระพุทธวิสุทธิมงคลศาสดา เจ้าฟ้าจุฬาภรณนฤมิตร และรูปเหมือนหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต และองค์หลวงตา

พระมหาบัว ญาณสัมปันโน (รูปที่ ๓.๓๔)

รูปที่ ๓.๓๔ พระวิหาร

พิกัดที่ ๓ พระธาตุเจดีย์ พลังงานสว่างจ้า ออกแบบผสมศิลปะล้านช้าง บนยอดเป็นทองคำบริสุทธิ์ ความสูง ๓๓ เมตร ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ พระอรหันตธาตุ และอัฐิธาตุขององค์หลวงตาพระมหาบัวญาณสัมปันโน และซุ้มทิศยอดประกอบเจดีย์ ๔ ทิศ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำ พระพุทธรูปเงิน พระพุทธรูปพิงค์โกลด์ และพระพุทธรูปแก้วสารพัดนึก(หินจุยเจีย) ตอนกลางพระธาตุเจดีย์ เป็นห้องโถงประดิษฐานบุษบกทองคำภายในบรรจุพระรัตนเจดีย์และอัฐิธาตุขององค์หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน (รูปที่ ๓.๓๕)

รูปที่ ๓.๓๕ พระธาตุเจดีย์

ภาพแกะสลักโลหะที่บอกเล่าเรื่องราวของหลวงตามหาบัว ๔ แผ่น

- ภาพในหลวงรัชกาลที่ ๙ และพระราชินีถวายทองคำหลวงตามหาบัว (รูปที่ ๓.๓๖)
- ภาพในหลวงรัชกาลที่ ๙ ถวายพระยศเป็นพระธรรมวิสุทธิมงคล
- ภาพเจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณ์ทรงบาตร และทรงเป็นประธานโครงการการก่อสร้างที่พิพิธภัณฑ์
- ภาพ บรรยากาศหมู่บ้านตาด ทำไร่ เลี้ยงวัว เลี้ยงควาย พระสงฆ์ออกบิณฑบาตร (รูปที่ ๓.๓๗)

รูปที่ ๓.๓๖ ภาพในหลวงรัชกาลที่ ๙ และพระราชินี

รูปที่ ๓.๓๗ ภาพหมู่บ้านตาด

๒. การสำรวจพื้นที่ อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท ที่ตั้ง ๑๙๔ ตำบล เมืองพาน อำเภอบ้านผือ อุดรธานี

พิกัดที่ ๑ ภาพเขียนสีถ้ำวัว พลังงานสีน้ำเงิน

เป็นภาพเขียนด้วยสีแดง จำนวน ๑๐ ภาพ มีสัตว์เป็นภาพวัว และไม่ทราบชนิด ๒ ตัว ในภาพมีภาพแม่วัว ลูกวัว กิ่งไม้ อายุราว ๒๐๐๐-๑๐๐๐ ปี แถวบนเป็นแม่วัว ๒ ตัวหันหน้าไปทางเดียวกัน ส่วนลูกวัว ๒ตั วหันหน้าตรงกันข้าม ให้สังเกตที่โหนกวัว แถวล่างจะเป็นกิ่งไม้ สัตว์อีก ๒ ชนิดที่ไม่ทราบ วิทยากรนำชมสันนิษฐานว่าเป็นกระจง (รูปที่ ๓.๓๘)

รูปที่ ๓.๓๘ ภาพเขียนสีถ้ำวัว

พิกัดที่ 2 ภาพเขียนสีถ้ำคน พลังงานม่วงค่อนสว่าง

เป็นภาพเขียนบนผนังหินธรรมชาติ อายุราว ๒,๐๐๐ -๑,๐๐๐ ปี ภาพคน ๗ คน เขียนเป็นโครงร่างและแบบเงาทึบ ในอิริยาบถที่แตกต่างกัน ทั้งหันหน้า หันข้าง ยืนตรง คนที่ยืนตรงกลางเห็นอวัยวะเพศชายชัดเจน (รูปที่ ๓.๓๙)

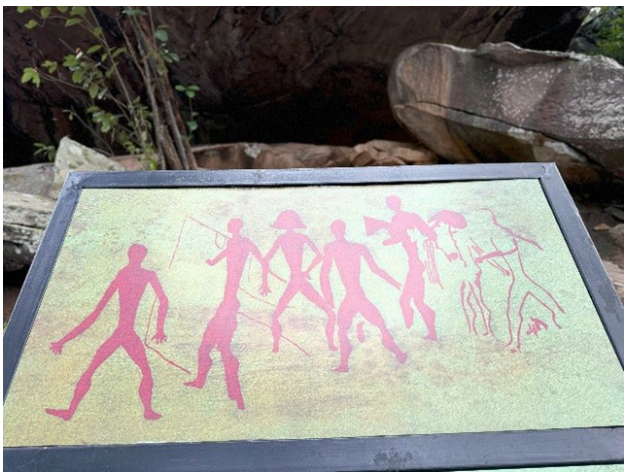

รูปที่ ๓.๓๙ ภาพเขียนสีถ้ำคน

วิทยากรบรรยาย เป็นภาพเขียนยุคเกษตรกรรม มีการเลี้ยงสัตว์ไว้เป็นอาหารและใช้งาน ภาพที่เห็นถ้ามองจากซ้ายไปขวา จะเห็นว่าคนที่ ๑ เป็นผู้ชายร่างกายบึกบึน คนที่ ๒ เป็นผู้ชาย คนที่ ๓ เป็นผู้หญิงเอวเล็ก คนที่ ๔ เป็นชายร่างกายเห็นอวัยวะเพศ คนที่ ๕,๖,๗ วาดเป็นลายเส้น ไม่ระบุว่าเป็นหญิงหรือชาย สันนิษฐานว่าสมัยนั้นยังไม่มี

ศาสนา คนมาเซ่นไหว้ผีบรรพบุรุษ หรือภูตผีปิศาจตามเผ่า หินที่อยู่ตรงภาพเขียนสีนี้ไม่ได้มีการสกัดแต่งเป็นไปตามธรรมชาติ แล้วที่สำคัญจุดไหนที่มีแหล่งภาพเขียนสี หินจะเกิดความมัน จะเกิดจากไขมันที่มีคนมานอนอยู่มนุษย์ในยุคมานอน หินจะเกลี้ยงเหมือนเราเอาขัดมันหน้าปูน

ผู้วิจัยตรวจสอบด้วยสมาธิ พบว่า สถานที่นี้ เป็นสถานที่พาคนป่วยมารักษา ไม่ใช่การต้มยา แต่เป็นการนวดน้ำมัน ต่อกระดูกเข้าเฝือก มีพืชใช้รักษากระดูกได้ ต้นสูงประมาณฟุตกว่าๆ ดอกสีขาวๆบ้าง ชมพูบ้าง ต้นเหมือนข้อต่อ เป็นเถา เข้าป่าไปก็เจอ ที่นี่มีชุกชุมมาก สถานที่นี้เหมาะแก่การรักษากระดูก เอามาต้ม น้ำเอามากิน กากมันเอามาประคบ คล้ายเฝือกไม้ไผ่แล้วรัดด้วยเถาวัลย์ รักษากล้ามเนื้อฉีก ที่นี่มีการรักษาด้วยยา แต่ไม่ใช่การมาขอนิมิตร มีฤษีมาอยู่กันและหมอยามาอยู่

วิทยากรนำชมสถานที่ กล่าวเสริมว่า แถวนี้มีเถาเอ็นอ่อน

คุณจำเรียงรดา โมนะ และคุณวิภาวรรณ ตินนังวัฒนะ ผู้ร่วมวิจัยและกำลังศึกษาแพทย์แผนไทยสันนิษฐานว่า พืชใช้รักษาเอ็น กระดูก น่าจะเป็น พืช ๓ ชนิดนี้ เป็นเถาทั้งหมด ได้แก่ เพชรสังฆาต เถาเอ็นอ่อน เถาวัลย์เปรียง[7]

๑. <u>เพชรสังฆาต</u> (รูปที่ ๓.๔๐) แก้กระดูกแตกหัก ขับปัสสาวะ แก้ริดสีดวงทวาร ใช้เถามาตำแล้วพอกตรงที่กระดูกแตกหัก

รูปที่ ๓.๔๐ เพชรสังฆาต

[7] ที่มาภาพและข้อมูล : *เพชรสังฆาต,เถาเอ็นอ่อน* และ *เถาวัลย์เปรียง* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เนต https://www.disthai.com/17032153 และ https://pharmoffice.kku.ac.th/iss/smhcontrol/herb/330. (วันที่ 4 เมษายน 2568)

๒. <u>เถาเอ็นอ่อน</u> (รูปที่ ๓.๔๑) แก้ปวดเมื่อย รักษาโรคกระดูก กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น

รูปที่ ๓.๔๑ เถาเอ็นอ่อน

๓. <u>เถาวัลย์เปรียง</u>[8] (รูปที่ ๓.๔๒) แก้ปวดกล้ามเนื้อและข้อ เส้นเอ็นอักเสบ ปวดจากข้อเข่าเสื่อม สำหรับสตรีช่วยทำให้มดลูกเข้าอู่ ด้วยการใช้เถาสดนำมาทุบให้ยุ่ย แล้ววางทาบลงบนหน้าท้อง แล้วนำหม้อเกลือที่ร้อนมานาบลงไปบนเถาวัลย์เปรียง จะช่วยทำให้มดลูกเข้าอู่ได้เร็วขึ้น

รูปที่ ๓.๔๒ เถาวัลย์เปรียง

วิทยากรนำชมสถานที่ฟังแล้วกล่าวให้ความรู้เพิ่มเติมว่า ถัดไปจากแถวนี้มีถ้ำปู่เจ ท่านเป็นพระชื่อ เจ ท่านเอาสมุนไพรตามภูเขามารักษา สมุนไพรแถวนี้ บอระเพ็ด กำลังเสือโคร่ง ใช้รักษาคน

ผู้วิจัยตรวจสอบด้วยสมาธิพบว่า มองเห็นพืชที่ใช้รักษาผู้ป่วย ลักษณะสมุนไพรเป็นหัว ใบคล้ายใบบัว ไม่ใช่กวาวเครือขาว เพราะว่าถ้าเป็นกวาวเครือขาวหัวจะเกลี้ยง นี่หัวไม่เกลี้ยง หัวเป็นตุ่ม ๆ และที่นี่ ที่เห็นในนิมิตมีกลิ้งกลางดง กวาวเครือแดง

[8]ที่มาภาพและข้อมูล *เถาวัลย์เปรียง* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เนต. https://medthai.com/เถาวัลย์เปรียง.(วันที่ 4 เมษายน 2568)

ที่นี่อากาศไม่ชื้นเพราะต้องจุดไฟ ก่อไฟให้หินร้อนๆ ให้คนมานอน (คุณจำเรียงรดา และคุณวิภาวรรณ ให้ความรู้ว่าภาพที่ผู้วิจัยเห็นในนิมิตนั้น แพทย์แผนไทยเรียกว่าหัตถการย่างยา ช่วยกระจายลม) นิมิตที่เห็นนั้น ในกระบวนการรักษาคนบาดเจ็บ คนป่วยมีเทวดามาช่วยด้วย ทำพิธีเชิญกัน พอเห็นเทวดามา กับจับมือกันมา เขาก็เลยเขียนภาพไว้ ตรงหินนี้เป็นที่ฤษีนั่ง ประจุพลังงานลงในหินให้หินรักษาคน ไม่ใช่แค่รมไฟอย่างเดียว (ดร.ไพรินทร์ โชติสกุลรัตน์ ที่เรียนปริญญาเอกทางด้านจิตวิญญาณให้ความรู้ว่า สถานที่ซึ่งเกจิอาจารย์ ผู้ได้ฌานขั้นสูงไปอยู่ ไปชุมนุมกันอยู่ แม้จะจากไปแล้ว แต่พลังงานชั้นสูงจะยังอยู่ ณ ที่แห่งนั้นไม่ได้สลายไปไหน)

ภาพในนิมิตที่เห็น พวกหมอรักษาคนบาดเจ็บจะเอาน้ำว่านมาราดไว้บนหินแล้วให้มันแห้ง พอคนมานอนแล้วเหงื่อออก ธาตุยา พลังงานชั้นสูงจะซึมเข้าไปในตัว รักษาโรคปอด ระบบหายใจ ให้ลมเดินทั่วตัว หายใจได้หายใจดี มันมีสมุนไพรอีกอย่างหัวขาวๆ เป็นแง่ง ๆ เก็บกันมา เอามาต้มเป็นน้ำว่าน สับๆ แล้วก็สุมวางไว้รอบๆ ตัว วัณโรคก็มารักษาที่นี่ เอาหัวว่านยามาสับๆ ต้มกับน้ำขลุกขลิกแล้วทาตัว รักษาโรคเกี่ยวกับลำไส้อุดตัน ทำแล้วขี้แตก มากวาดขี้กันออกไป หัวว่านขึ้นอยู่เต็มชายตลิ่ง รักษากัน ทำกันตามโขดหินต่าง ๆ จำนวนมากแถวนี้ หัวว่านน้ำก็เอามาใช้ทำยากัน (รูปที่ ๓.๔๓)[9]

รูปที่ ๓.๔๓ ว่านน้ำ

สมัยก่อนไม่มีกระโจมให้อบ ย่างบนหิน ไฟอยู่ข้างบนและข้างล่างด้วย เอาเหง้ามาทุบปนกันในหม้อดิน พอมันร้อนก็เอามาทา ตรงนี้ไม่มีหลังคา สุมไฟรมกัน ควันลอยขึ้นมามันอวลอยู่ตรงนั้นสูดดมแล้วปอดจะดีด้วย หายใจดี ซึมทางผิวหนัง เทวดาสวดมนต์ไปด้วย และก็ปัดไปด้วย ไล่สิ่งไม่ดีที่จะมาลงหม้อยา

[9] ที่มาภาพและข้อมูล : *ว่านน้ำ* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เนต. https://www.khaosod.co.th/technologychaoban/featured/article_271234. (วันที่ 4 เมษายน 2568)

แท่นหินนี้ (รูปที่ ๓.๔๔) ไว้สำหรับวางตัวยา มาสวดกันตรงนี้ แล้วค่อยๆ หยิบยาไปใช้ทีละอย่าง จุดประทีปด้วย ยาแต่ละชนิดมีประทีปแต่ละดวง เรียงเป็นกลุ่มๆ (ตำรับ) ยานี้ใช้สำหรับใคร ไม่ใช่ว่าเหมือนกันทุกคน คนเจ็บป่วยแค่ไหน ใช้ยาอย่างไร และมีหินก้อนๆ เป็นหินศักดิ์สิทธิ์เอาไว้ทุบยา หินทุบยาบางตัวกับยานี้แล้ว ไปใช้กับยาอื่นไม่ได้ มีคาถาประจำตัวยา สวดกันทั้งวัน เห็นผู้หญิงนั่งยองๆแล้วรมให้ยาเข้าก้น (คุณจำเรียงรดา และคุณวิภาวรรณ ให้ความรู้ว่า วิธีนี้เรียกว่านั่งถ่าน รักษามดลูก ริดสีดวง มดลูกเข้าอู่ ต่อมลูกหมาก) ตรงร่องหิน (รูปที่ ๓.๔๕) ให้คนไปนั่งเรียงกัน ไอความร้อนขึ้นมา นั่งเรียงกันผู้ชายแถวหนึ่ง ผู้หญิงแถวหนึ่ง นั่งคนละแถว

รูปที่ ๓.๔๔ แท่นหินวางยา

รูปที่ ๓.๔๕ ร่องหินรมควัน

พิกัดที่ ๓ หอนางอุสา

พลังงานสว่างจ้า

หอนางอุสา (รูปที่ ๓.๔๖) เป็นเสาเฉลียง รูปดอกเห็ด ประกอบด้วย แกนหินขนาดใหญ่ ลักษณะคล้ายเสาหิน มีก้อนหินเป็นแผ่นหนา ขนาดใหญ่ ทับอยู่ด้านบน แกนหินสูง ๑๐ เมตร ก้อนหินด้านบน กว้าง ๕ เมตรยาว ๗ เมตร แกนของเสาหิน มีการก่อหิน กั้นเป็นห้อง ไว้ส่วนบนของเสา ที่อยู่ใต้แผ่นหิน มีการเจาะช่อง เป็นประตู และหน้าต่าง คล้ายช่องสังเกตการณ์ ลักษณะคล้ายหอคอย ที่เพิงหินพบหลักฐาน ภาพเขียนสีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ที่บริเวณผนังด้านทิศเหนือของหินก้อนล่าง เป็นภาพเส้น 2-3 เส้น ปัจจุบันภาพลบเลือนไปมากแล้ว มีการปักสีมาล้อมรอบ ๘ ทิศ เพื่อแสดงว่าลานหินในอาณาเขตเสมามีพลังศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่ประดิษฐานรูปเคารพ หรืออาจใช้เป็นเขตศักดิ์สิทธิ์ที่ประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา ปัจจุบันเสมาเหลืออยู่จำนวน ๗ หลัก ซึ่งแต่เดิม น่าจะครบ ๘ หลัก

รูปที่ ๓.๔๖ หอนางอุสา

ผู้วิจัยได้ใช้สมาธิตรวจสอบ พบนิมิตเทพบอกว่า ที่นี่มีการทำน้ำมนต์ รดน้ำมนต์ไล่ผี ไล่พลังงานลบ ใช้หญ้าคามัดเป็นกำ มีดอกบัวหลวงขาว บัวหลวงชมพู ต้มทั้งกินและรดตัว เกลือถูตามเนื้อตัว เกลือต้องสะตุผ่านความร้อนด้วย เอาเกลือถูตามตัวให้พลังงานลบออกไป มีเหงื่อออกด้วย (หญ้าคามีสรรพคุณ ขับเหงื่อ ขับปัสสาวะ) ทำกันอยู่ตรงนี้ ตรงนี้เป็นเขตของผู้หญิง ไม่ใช่ที่ที่ฤษีมาทำ ฤษีรักษาผู้หญิงผู้ชายทางนู้นไกลออกไป แต่ว่าที่ตรงนี้ผู้หญิงทำกันเอง พวกแม่มดมาอยู่กันรักษาผู้หญิง

แม่มดไปอยู่ทำกัน มีเป่าแคนด้วย แล้วก็มีฟ้อนด้วย ฟ้อนแล้วก็สะลึมสะลือ คนที่ป่วยไข้สะลึมสะลือกันอยู่ แล้วก็เข้าไปในภวังค์ แล้วก็รำกัน ตรงนี้เรื่องของผู้หญิงจัดการกันเอง ผู้หญิงดูแลกันเอง ไม่ใช่ที่ของผู้ชาย มีแต่ผู้หญิงและเด็ก เวลาลูกป่วยไข้ แม่มากับลูก ลูกนั่งบนตักทำกันอยู่ เด็กคอตีบเอามารักษาที่นี่ แม่กอดลูกได้ไออุ่น ถ้าเอามาที่นี่เด็กจะไม่ตาย ไม่ได้ถึงตาย แต่จะให้เด็กแข็งแรงขึ้นพอที่จะทนต่อไปจนครบวงจรโรค แล้วจะหายไข้ประมาณ ๒ อาทิตย์ก็หาย ๑๐ วันรอดได้ก็หายแล้ว

การที่แม่นั่งกอดลูกตลอดเวลาตอนลูกเป็นคอตีบ หรือป่วยไข้โรคเด็ก แม่กอดลูกมันเป็นการถ่ายทอดพลังงานจากแม่สู่ลูก แม่เป็นพลังงานเดียวกับลูก เขาถึงเอามาให้แม่นั่งกอดลูก สมดุลของแม่จะเยียวยาลูกได้ ลมที่พัดไปมา มีเสียงดนตรีจากเทพหรือใบไม้ ตลอดเวลาลมพัดขับกล่อม ไม่ต้องมีการสวด เพราะมีดนตรีของเทพขับกล่อมอยู่ เสียงนก เสียงจิ้งหรีดเรไร เสียงใบไม้ลู่ลม เสียงธรรมชาติที่แผ่วไล้ เป็นพลังงานเสียงจักรวาลที่เยียวยาอยู่รายรอบ ให้จิตเคลิ้มไหวไปอยู่กับพลัง จนลูกหายไข้ครบวงจรโรค เด็กก็แข็งแรงขึ้นมา สืบต่อดำรงเผ่าพันธุ์มนุษย์ไปได้

ที่เข้าไปเห็นยังมีใบไม้คล้ายใบตะไคร้ให้สูดดม เป็นพืชตระกูลหญ้า ผู้หญิงในยุคก่อนประวัติศาสตร์ทำพิธีที่นี่สัตว์ร้ายไม่เข้ามา งู เสือ ไม่เข้า มีเทวดาคุ้มครองอยู่ ท่านกันที่ตรงนี้ไว้เป็นที่สะสมบุญบำเพ็ญทาน หลังพุทธศาสนาเข้ามา ถึงมีการสร้างเสมา มีพระมาเดินจงกรม ตรงด้านบนช่องหน้าต่าง สมัยก่อนไม่ขึ้นไปบนนั้น ขึ้นไม่ได้ พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์

พื้นที่ตรงนี้พลังงานสว่างจ้า คนโบราณคงปักเสาเอาไว้ให้รู้ว่าตรงนี้เป็นจุดที่มีพลังงานทางบวกสูงสุดของแถวนี้ คือจะใช้เป็นพื้นที่รักษาอาการป่วยไข้ สร้างสมดุลในชีวิต และขับพลังงานลบออกจากตัวได้

ตรงลานนี้ ผู้วิจัยมองเห็นผ่านสมาธิว่าเป็นลานรักษาคน

สุภาพ : สมัยก่อนที่มาดูหอนางอุสา ผมตามเรื่องหินมา ตามหินตั้งมาจากลาวมาจากหัวพัน มาจากเชียงขวาง จริงจริงแล้วได้ข้อมูลเยอะมากจากทางฝรั่งเศส ที่ทุ่งไหหินเชียงขวางนะครับ ซึ่งตรงนั้นเป็นหลุมขุดค้นของพวกโบราณคดีฝรั่งเศส พวกสำนักฝรั่งเศสปลายบูรพทิศที่ยังเหลืออยู่ทั้งในลาวทั้งในเขมร เราคุยกันเรื่องหินตั้ง เมื่อกี๊น้องคนที่ดูแลสถานที่บอกว่า จริงๆแล้วตรงลานนี้ถ้าเป็นลานรักษาคนอย่างที่แม่เอียดว่า มันอาจจะแยกกันตรงที่ว่าตรงนี้เป็นลานพิธีกรรมที่เหมือนขอบคุณ แล้วตรงนั้นเป็นลานรักษา แต่จะมีลานรักษาอยู่รอบหมดเลย ลานรักษาตามจุดต่างๆ แต่ผมไม่รู้เรื่องลานรักษาหรือการรักษาอะไร ตัวหินตั้งมันขยายวงจากตรงนี้ มันก็ขยายมาตลอด จากเวียดนามคือพวกจาม หินที่แม่เอียดดูก่อนที่จะลงมาจากก้อนเมื่อกี้นี้ มันเหมือนกับบนวัดภู เมืองจำปาสักที่อยู่เหนือขึ้นไปจากที่นี่ แต่ที่วัดภูเป็นรูปจระเข้ คนจามใช้กันมาตอนช่วงหลัง แต่ในช่วงก่อนประวัติศาสตร์ ก็จะเป็นลานเรียบๆ แต่ผมไม่ทราบความสืบเนื่อง จากตรงนี้กลุ่มหินตั้งต่างๆจะเกี่ยวพันกับกลุ่มหินตั้งอื่นๆ อีกหรือไม่ ใครพูดถึงภูพระบาท ตอนนี้อาจจะยังไม่ใช่มีการรื้อฟื้นเรื่องหินตั้งมากเท่ากับที่กาฬสินธุ์ เมืองกาฬสินธุ์โดยเฉพาะที่ฟ้าแดดสงยาง ถือว่าเป็นกลุ่มหินตั้งขนาดใหญ่ รูปคล้ายเสมาที่พัฒนามา แต่หินตั้งรุ่นแรกลักษณะเป็นแบบนี้ แล้วโดยส่วนใหญ่จะเป็น ๘ เหลี่ยมด้วย ตามทิศหลัก ทิศรอง แล้วก็ที่ปักตรงหอนางอุสา ก็จะต้องมี ๘ ชิ้นเหมือนกัน แต่หายไปชิ้นหนึ่ง

แต่เมื่อกี้ที่พี่เอียดเล่านะครับเรื่องการที่ใช้ร่องหินรมควันรักษาโรค แล้วก็จริง มันจะมีเสียง เขาเรียก fissure (รอยแยก) ที่ขึ้นมาจากซอกหินโดยธรรมชาติด้วย สมัยก่อนในขณะที่พวกบรรดาแรงดันน้ำหรือว่าไออุ่นของโลก ได้ลดลงไปในระดับต่ำพื้นล่าง ต่ำลงไปเรื่อยๆ เพราะว่าร่องน้ำพวกนี้ มันทำให้เกิดลักษณะของการเซาะ ดูหินตั้งอันนั้นเห็นสีน้ำตาล น้ำตาลเหลือง ๆ ส้มๆ นั่นคือระดับน้ำทั้งนั้นเลย น้ำที่หลากมาตรงนี้มันจะชะลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งหินนี้มันลงไปเรื่อยๆ แสดงว่ามันนานมากแล้วก็ตัวร่องต่างๆ เมื่อไรก็ตามที่มีร่องมันยังมีไอ้ตัวแรงดันของตัวไออุ่นจากพื้นโลกเองขึ้นมา บางทีอาจจะไม่ต้องมีการก่อไฟมาก่อนแต่ก่อไฟกลายเป็นประทีปที่แสดงการบูชาหรือบอกความเป็นการยอมรับที่เรียกว่า Trust ความเชื่อมั่นความศรัทธาต่อการอุทิศให้กับพื้นที่ โดยที่ยังใช้พลังธรรมชาติอยู่ครับ แต่สมุนไพรแน่นอนว่าต้องมาที่หลัง

ที่กรีกทำทั้งนั้นเลย ที่เดลฟี กรีก แล้วก็ที่เอเฟซุสที่อยู่ในตุรกี แต่เป็นกรีกสมัยเก่า ฮิปโปกราแตสบิดาแห่งการแพทย์ยุคกรีกก็พัฒนามาจากตรงนี้ด้วยเช่นกัน คือใช้พลังธรรมชาติแล้วอาจจะมีกำยานมีการใช้สาร สารที่ทำให้เกิดคล้ายกับทำให้เรามึนงง ในที่สุดก็ต้องเต้น ร้องรำทำเพลงหรืออะไรต่างๆ มันคือต้นกำเนิดของลัทธิไดอะไนซัสเทพแห่งเหล้าองุ่นน้ำเมา หรือว่าตัวแบคคัสที่เป็นเทพเจ้าแห่งไวน์ ความจริงแล้วไม่ใช่เพื่อความรื่นเริงหรือเพื่อความสนุกสนาน แต่ว่าเพื่อที่จะปลดปล่อย การปรับสมดุลอะไรต่างๆ

นิพัทธ์พร : ทำอย่างไรเราถึงจะบอกสิ่งที่เห็นมาอย่างนี้ ให้มั่นใจว่า มันไม่ใช่ความเพ้อเจ้อหรือว่ามโนไปเองสุภาพ : ไม่ทราบครับ

นิพัทธ์พร : เอียดพบว่าที่รู้ในจิตลึกก็คือว่า หนึ่งให้ดูผลจากกระบวนการรักษานั้น ว่าทำกระบวนการรักษาแล้วมันใช้การรักษานั้นได้ผล คลื่นพลังสร้างสมดุล และปัดเป่าพลังลบออกไปได้ อันที่สองคือวิชานี้มันไม่สาบสูญ ให้ดูร่องรอยความรู้ชุดนี้ที่อยู่ในการแพทย์และในสิ่งต่างๆที่ยังเหลืออยู่ในโลกปัจจุบันว่ามันสอดคล้องกันไหม ถ้ามันเป็นจริงมันจะเหลือความรู้ชุดนี้ อยู่ในศาสตร์พื้นบ้านแขนงต่างๆหรือศาสตร์ที่คนไทยเคยใช้มาคนในพื้นที่เหล่านั้นเคยใช้กันมา เหมือนความหมายของสมุนไพรต่างๆที่เราเห็นมา เพราะเอียดไม่ได้มีความรู้เรื่องสมุนไพร แต่สิ่งที่เอียดเห็น เอียดรู้จากเทพมันสอดคล้องกับสมุนไพรที่ในโลกปัจจุบันไหม กระบวนการรักษาที่เห็น มันมีคำอธิบาย หรือมีการใช้อยู่ในยาไทยและตกทอดมาจนปัจจุบันไหม ดูจากภาพปัจจุบันแล้วเราจะรู้ว่าอดีต หรือสิ่งที่เราเห็นมา มันไม่ใช่มโนนึก ไม่ใช่มโน ไม่ใช่ดราม่าไปเอง แต่มันเหลืออยู่ ความรู้ชุดนี้ยังเหลืออยู่ในทุกที่รอบตัวเรา เพียงแต่เราเดินไปมองเห็นมันหรือเปล่า เราชะโงกไปมองมาได้ แบบชะโงกไปมองโลกในอดีตกับชะโงกไปมองโลกปัจจุบัน มันเป็นหนึ่งเดียวกันไหม แล้วให้มั่นใจได้เลยว่านั่นคือความจริงที่คนเคยใช้กันมาตลอด มันเหลือร่องรอยอะไรอยู่ที่นี่แล้วรอคนที่จะมาจะมารับรู้จากเขา จะมาเชื่อมต่อกับเขาและนำความรู้ในโลกของเขามาอธิบายในโลกปัจจุบัน และใช้ในการพัฒนาจิตของคนในโลกปัจจุบัน และนำความรู้นี้ออกมาออกมาอธิบายโลกบางอย่าง คืออธิบายโลกปัจจุบันว่ามันมีภพภูมินี้ มีมิตินี้อยู่ เพราะฉะนั้นเราจะแก้ปัญหาบ้านเมืองแก้ปัญหาชุมชนแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือแก้ปัญหาทางจิตใจของมนุษย์ไม่ได้เลยถ้าหาก เราไม่เห็นมันครบทุกมิติไม่เห็นทุกพลังงานที่มันอยู่ เราจะแก้ได้ทีละจุดทีละจุดแต่ถ้าเราเห็นได้ทั้งหมดเราจะไปสู่กระบวนการเยียวยาคนในโลกปัจจุบันที่มันทุกข์เหลือเกินได้ ซึ่งสิ่งนี้สำคัญ

เพราะฉะนั้นการเข้าไปของคนรุ่นใหม่ พวกเขาเข้ามาในสถานที่เช่นนี้ ในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ พลังงานสว่างจ้าและพลังงานดิบเช่นนี้ มันถึงมีความสำคัญมากในการที่จะเยียวยามนุษย์ สำหรับคนที่เข้ามา การท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณก็คือการเข้ามาพัฒนาจิตวิญญาณ และมาเยียวยาจิตวิญญาณของตัวเอง ไม่ใช่มาเรียนรู้อะไรใหม่ๆเท่านั้นหรือมารู้จักโลกใหม่ๆเท่านั้น เพียงแต่ว่าเขาเข้ามาเพื่อที่จะพัฒนาจิตวิญญาณ เพื่อที่จะได้รู้ว่าตัวเองกับธรรมชาติที่เราคิดว่ามันคนละโลกและห่างไกลกัน กายเนื้อของเรามันไม่ได้เป็นพรมแดนอีกแล้ว คุณจะสลายกายเนื้อไปแล้ว

เมื่อสลายกายเนื้อไปทั้งที่เรายังมีชีวิตอยู่ จิตของเราที่ไปเชื่อมต่อกับเทพต่างๆ มันจะได้ปัญญาสูงสุดที่เป็น wisdom สูงสุดมา แล้วก็มาใช้งานในการกรุณาเมตตาคน คนใกล้ตัว คนไกลตัว และสำคัญสุดคือคนใกล้ตัวเรานั้นที่เขาทุกข์อยู่ ให้มันเบาลง และสำคัญ ที่สุดคือตัวเราเองให้เบาทุกข์ลง เพราะเราจะรู้เลยว่าตัวเรามันไม่มี กายเนื้อของเราพรมแดนมันไม่มี มันเป็นอย่างเดียวกับหิน สาธุปัญญาได้จากที่ตรงนี้ เพราะว่าได้จากกลุ่มหินตั้งที่เป็นขอบเขตนี้ ที่ทำให้เข้าใจได้ พอออกนอกลานหินตั้งนี่ไปแล้ว ไม่ใช่สว่างจ้า แต่เป็นม่วงค่อนสว่าง แต่เข้าไปในเขตเสมาพลังงานสว่างจ้า ลองไปดู ต่างกันนิดเดียว วงขอบสว่าง ขอบเขตคนที่เข้ามาปุ๊บ สว่างจ้า มีเขตแดนตรงนี้ พรมแดนมันเหมือนนิ่ง แต่มันคือคลื่นพลังงานที่มันต่างกัน

จารุปภา : หินที่ตั้งขึ้นมา มันตั้งขึ้นเองหรือเปล่า

นิพัทธ์พร : หินตั้งเองตามธรรมชาติ ตรงไหนที่พลังงานมันศักดิ์สิทธิ์ มันจะปรากฏขึ้นมาเอง เป็นแบบนี้ที่อังกฤษนั่นมนุษย์ก็ทำแค่เลียนแบบธรรมชาติที่เขารู้จักมา เพราะเขาเคยรู้จักมาตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์รุ่นเก่า เพราะเป็นสัญลักษณ์ธรรมชาติ หินเป็นแค่รูปธรรมของพลังงาน

จารุปภา : พลังงานศักดิ์สิทธิ์ที่หิน ปรากฏกายที่เห็นได้ ด้วยความปรารถนาอยากให้ทุกคนเห็นด้วยนะ

นิพัทธ์พร : ถ้าใช้คำว่าเทพหมายถึงพลังงานธรรมชาติสูงสุด เขาอยากให้คนเห็นเขาก็ให้เป็นสัญลักษณ์ คือไม่ได้อยากให้คนเห็นด้วยซ้ำ มันมีมาก่อนมีมนุษย์ แต่ว่าโดยธรรมชาติมันเป็นอย่างงั้น พอมันศักดิ์สิทธิ์มันเป็นพลังงานชุดนั้น มันก็จะมารวมตัวกันอยู่ตรงนั้น เหมือนจุดตรงนี้มันก็เคยมีอะไรที่รวมตัวให้เขาอ่านได้

เหมือนที่บอก ที่พูดทั้งหมดนี้ก็คือว่า ปัญญาได้มาจากที่ตรงนี้ เลยสื่อสาร แล้วก็เสียงมา ใช่ว่ามีเสียงให้ได้ยินไม่ใช่ มันเป็นความรู้สึกที่มันพุ่งพุ่งออกมา แล้วก็พูดตามตามสิ่งที่รู้สึกขึ้นมา สิ่งที่รู้ หยั่งรู้ขึ้นมา ก็บอกตามนั้นที่เรารู้

ระหว่างทางเดินกลับจากหอนางอุสาไปขึ้นรถตู้ เห็นกรวดเม็ดเล็กๆ

นิพัทธ์พร : กรวดมาบอกว่า ให้เรียนรู้ความสมดุล

สุภาพ : กรวดที่เห็นเป็นกรวดที่มาจากกระบวนการทางธรณีแปรสัณฐาน (Geotectonic) ภาคอีสาน เมื่อ 150 ล้านปีที่แล้ว เคยเป็นมหาสมุทรมาก่อน ต่อมาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาครั้งสำคัญหลายครั้ง หลายยุค ทำให้ธรณีสัณฐานของภาคอีสานมีลักษณะของชั้นของหินที่เรียงตัวกันคล้ายขนมชั้น ที่เกิดจากการพลิกกลับไปกลับมาหลายครั้ง ทั้งการเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลกที่ทำให้ภาคอีสาน ยกตัวขึ้นจากมหาสมุทร เป็นแผ่นดินที่ราบสูง รวมทั้ง ต่อมามีการคดโค้งโก่งงอของหินเป็นเทือกเขาภูพาน ที่แบ่งภูมิประเทศภาพรวมของที่ราบสูง

ออกเป็น "แอ่งกระทะ" 2 แอ่ง คือ "แอ่งโคราช" และ "แอ่งสกลนคร" การยกตัวขึ้นของเทือกเขาภูพาน ทำให้พื้นผิว กรวด หิน หินทราย ที่เคยอยู่ขั้นล่างๆลงไป เปิดเผยตัวขึ้นมา

นิพัทธ์พร : คงจะเป็นสองโลกระหว่างโลกของภูเขากับโลกของทะเลบรรจบกัน สมดุล

สุภาพ : พลังงานหลักของดินกับน้ำด้วยไหม

นิพัทธ์พร : ใช่คนก็มาสุมไฟ ความร้อน ลมก็อยู่ที่นี่แล้ว มันจึงรักษาคนได้ เพราะเป็นพลังของดิน น้ำ ไฟ ลม กรวด มาเพื่อจะให้เห็นว่ารักษาเพื่อความสมดุลคือการหาย ไม่ใช่หายจากเชื้อโรคในโลกปัจจุบัน ความเข้าใจในการหายไข้ของคนโลกโบราณคือความสมดุลของธาตุทั้ง ๔

ถ้าไม่กลับไปดูเสาเฉลียงหอนางอุสาอีก ก็ไม่เข้าใจเรื่องความสมดุล ที่นี่ให้การรักษา คือแหล่งที่ทำให้เกิดสมดุล เพราะฉะนั้นรักษาในโรงพยาบาลหรือรักษาในพื้นที่อื่นมันถึงไม่ได้ มันต้องมาที่นี่ เพราะที่นี่คือจุดที่สามารถสร้างสมดุลได้ มีทั้งกรวด มีทั้งทะเล เป็นพลังงานที่สมดุลอยู่ตรงนี้ได้ เขาถึงเลือกที่จะมารักษากันที่นี่เอง เพราะฉะนั้นก็ไม่ใช่โรค โรคของที่นี่จึงไม่ใช่โรคที่เกิดจากเชื้อโรค ไม่เหมือนไอ้โรคเรื้อนที่เราผ่านมาเมื่อเช้า ที่ตรงนั้นเกิดจากเชื้อโรคต้องใช้สมุนไพรรักษา แต่ที่นี่เป็นโรคที่ไม่เกิดจากเชื้อโรค เพื่อที่จะหายไข้เพราะฉะนั้นสองจุดที่เราไป มันต่างกันตรงนี้เอง กรวดถึงมาบอกเราเมื่อวานนี้ เพราะที่นี่กรวดสำคัญ ถ้าไม่มีพี่ติ๋มอธิบายก็ไม่เข้าใจหรอกว่ามันสำคัญยังไง แล้วถ้าไม่เห็นการเอาไฟรุมอยู่ตรงถ้ำคน ก็ไม่เข้าใจอีกเหมือนกัน เพราะที่พี่เอียดบอกมา รู้จากเทพบอกมาโรคต่างๆรักษาที่นี่ไม่มีป่วยไข้ที่เชื้อโรครุนแรงเลยนะ อาจจะมีคอตีบบ้าง นี่คือเรื่องปอด แต่ว่าหลักๆไม่ใช่ คอตีบก็ของเด็ก แต่ของผู้ใหญ่ไม่มี แล้วแม่ต้องนั่งกอดลูกตลอดเวลาด้วยตอนลูกเป็นคอตีบ มันถ่ายทอดพลังงานจากแม่สู่ลูก แม่เป็นพลังงานเดียวกับลูก เขาถึงเอามาให้แม่นั่งกอด สมดุลของแม่จะเยียวยาลูกได้ ลมที่พัดไปมา และมีเสียงดนตรีจากเทพหรือใบไม้ ตลอดเวลาลมพัดขับกล่อมต่อให้ ไม่ต้องสวดเพราะมีดนตรีของเทพขับกล่อมอยู่ เสียงนกเสียงจิ้งหรีดเรไรเสียงใบไม้ เสียงธรรมชาติที่ขับกล่อม พลังงานเสียงที่เยียวยาอยู่ด้วย

บนรถตู้ขากลับจากหอนางอุสา มีบทสนทนาดังนี้

นิพัทธ์พร : อาจารย์โกวิทเคยพูดไว้ก่อนที่อาจารย์จะตายหลายปี อาจารย์บอกว่า เมื่อผมตายแล้วเอียดจะกลายเป็นผม แล้วเอียดก็บอกอาจารย์ว่า มันเป็นไปไม่ได้หรอกอาจารย์ อาจารย์เป็นวิปัสสนิก อาจารย์แบบเทพไปแล้ว เอียดมันนักเขียนต๊อกต๋อย ปฏิบัติวิปัสสนาก็บ้าๆบวมๆไม่มีทางเป็นไปได้ แต่วันที่อาจารย์ตายแล้วเอียดมาอยู่ที่หน้าศพอาจารย์ที่วัดชลประทาน เอียดนั่งมองก็เสียใจ แต่ความรู้สึกว่าการแบ่งแยกระหว่างอาจารย์และเอียดมันน้อยลงมาก เอียดรู้สึกใกล้ชิดกับอาจารย์หลังอาจารย์ตาย มากกว่าตอนที่อาจารย์ยังมีชีวิตอยู่ด้วยซ้ำ เพราะมันไม่มีกายเนื้อมาขวาง ถึงได้รู้สึกว่าเอียดเป็นหนึ่งเดียวกับอาจารย์ ไม่รู้สึกว่ากายเนื้อของอาจารย์มาขวางอีกเลย พอ

นึกถึงอาจารย์ปุ๊บอาจารย์มาสื่อสารกับเอียดได้เลย แล้วเมื่อกี้ เอียดก็เข้าใจ...อ๋อที่อาจารย์บอกว่าเอียดจะกลายเป็นผม มันไม่ใช่กลายเป็นอาจารย์ แต่เอียดเข้าไปสู่สภาวะของความเข้าใจของจิตที่ไม่มีกายเนื้อขวาง ระหว่างตัวเองและสรรพสิ่ง เพราะฉะนั้นอาจารย์กับเอียดเป็นหนึ่งเดียวกัน นั่นคือกลายเป็นผม และเอียดไม่ใช่แค่กลายเป็นอาจารย์ แต่กลายเป็นทุกสิ่ง เหตุเพราะอยู่ในโลกของพลังงาน ที่จิตไม่มีกายเนื้อมาขวางอีกแล้ว ไม่มีขอบเขตใดๆ การมาทำงานพลังงานต่างๆ แล้วเป็นหนึ่งเดียวกับอาจารย์นี่ เพราะกายทิพย์มันเข้า-ออก ชะโงกเข้า-ออกได้ มันมาถึงภาวะที่กายเนื้อกับกายทิพย์แทบจะเป็นหนึ่งเดียวกัน ไม่มีอะไรมาขวางกันอีกแล้ว และอาจารย์พบสิ่งนี้มาก่อน แล้วอาจารย์ถึงบอกไว้ว่าจะกลายเป็นผม กลายเป็นผมคือไม่มี ไม่มีกายเนื้อมาขวางอยู่แล้ว สามารถใช้จิตติดต่อสิ่งต่างๆเหมือนที่อาจารย์เป็น แล้วเหมือนที่ทุกคนสามารถเป็นได้

๓. การสำรวจพื้นที่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑๓ ถนนสุทธิพงษ์ ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จ. อุดรธานี วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

พิกัดที่ ๑ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียง พลังงานสีน้ำเงินค่อนคราม

ทีมวิจัยเดินชมนิทรรศการส่วนการจัดแสดง อาคารกัลยาณิวัฒนา ชั้น ๑ ซึ่งโซนจัดแสดงที่บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับ การจำลองหลุมขุดค้น โบราณวัตถุ สมัยของวัฒนธรรมบ้านเชียง ๓ สมัย ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องประดับจากวัสดุธรรมชาติ แก้ว หิน และโลหะ จำลองบรรยายกาศและโบราณวัตถุเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในวัฒนธรรมบ้านเชียง (รูปที่ ๓.๔๗-๘)

รูปที่ ๓.๔๗ หินดุ

รูปที่ ๓.๔๘ ชมโบราณวัตถุ

นิพัทธ์พร : การวาดลวดลายลงบนโบราณวัตถุ เป็นคลื่นพลังงาน ลายหม้อดินเผา หม้อยา หม้ออาหาร หม้อเก็บน้ำผึ้ง หม้อเก็บเมล็ดพืช เป็นคลื่นพลังงานคนละชุด คนวาดไปอยู่ในที่มีพลังงาน เขาสัมผัสได้แล้วก็วาดเอาไว้ จำลองคลื่นพลังงานมาวาด ลายจึงมีส่วนกำหนดว่า ภาชนะชิ้นนั้นเอาไว้ทำอะไร

ผู้วิจัยได้ใช้สมาธิดูโบราณวัตถุต่างๆในพิพิธภัณฑ์ ผลดังนี้

ตรวจสอบเลขข้ออีกที

๑. หม้อใบนี้ เคยเก็บเมล็ดพืช ถั่ว ห่อใบไม้วางเรียงๆ กันไว้ใกล้เตาไฟ เอาไว้ปลูก กันมดและมอด เชื้อรา ไล่แมลง (รูปที่ ๓.๔๙)

๒. ถาดดินเผา เอาไว้รองหม้อเก็บน้ำผึ้งสำหรับทำยาสมุนไพร (รูปที่ ๓.๕๐)

รูปที่ ๓.๔๙ หม้อเก็บเมล็ดพืช

รูปที่ ๓.๕๐ ถาดดินเผา

สุภาพ: หม้อบ้านเชียงใช้สำหรับพิธีกรรม เซ่นผู้ตาย เซ่นวิญญาณบรรพบุรุษ

นิพัทธ์พร : หม้อดินเอาไว้ใส่ยาสมุนไพร แต่ละชนิด เวลาใช้ก็หยิบออกมา วางเรียงไว้ในถ้ำมีแสงสว่างรำไร พออาทิตย์หรือเดือนขึ้น ก็ไปจุดไฟไล่แมลง มีคนทำหน้าที่เฝ้าด้วย เป็นคลังยาของเขา มีหนามสะไว้รอบๆ กองยาแต่ละกอง ไม่ให้สัตว์ (คล้ายตัวอ้น ที่เดินเอาหน้ามุดเข้าไปมีขน) เข้าไปกินเมล็ดพืช เหง้าไม้ใต้ดิน หัวว่าน ต่างๆ วางบนหินไม่ได้วางบนดิน ไม่งั้นอ้นมุดไปได้

ลวดลายไม่ได้จำเป็นที่จะต้องมีทุกหม้อนะที่ใส่ของ จะต้องลายอย่างงั้น ไม่จำเป็น แต่ต้องมีหม้อลายหนึ่งที่มันอยู่ในกองนั้น เพื่อที่จะบอกหม้อดินอื่นในกองเดียวกัน ใช้ใส่ยาพวกเดียวกัน ไม่ต้องไปเดินหากัน มันเหมือนเป็นโลโก้

๓. ตัวอย่างลวดลายบนหม้อดินเผา (รูปที่ ๓.๕๑)

รูปที่ ๓.๕๑ ลวดลายบนหม้อดินเผาแบบต่างๆ

สุภาพ: ลายเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ยุคที่ ๓ ลายเหลือมากที่สุด และปรากฏชัดที่สุด ลายจะเริ่มหายไปช่วงหินใหม่ตอนปลายถึงยุคสำริด แต่ยังใช้ดินเผาอยู่ จะเห็นเครื่องปั้นสีดำมาในช่วงเชื่อมต่อ

นิพัทธ์พร : กำไล ไม่ใช่ไว้ ประดับตัวอย่างเดียว แต่เอาไว้แลกเปลี่ยนด้วย เหมือนเงินโลกโบราณ

สุภาพ: อะไรที่มันแตกต่างไปจากดินธรรมดาก็เอาเป็นเครื่องมือในการทำเป็นสกุลเงินการค้าแลกเปลี่ยน แต่เรื่องพวกนี้มันก็อาจจะเป็นการนำเข้าด้วย เพราะว่าคนท้องถิ่นซึ่งไม่เคยมีการค้าขายด้วยการใช้ตัวกลางในการแลกเปลี่ยนก็จะไม่สนใจ จนกระทั่งมีการค้าข้ามทวีปหรือข้ามภูมิภาคเข้ามาแล้ว เราถึงเปลี่ยนตัวการทำของเท่านี้เป็นสกุลเงินด้วย แต่เหมือนใส่กำไลกันเยอะเยอะก็ไม่ได้ตกแต่ง แต่ว่าถอดให้แล้วเอาเกลือมาหม้อหนึ่ง

นิพัทธ์พร : คำอธิบายในอัคคัญญสูตร ทำให้เอียดเข้าใจเลยว่า คนกับดาวมันเป็นสิ่งเดียวกัน เพราะว่าพอลงมากินง้วนดินแล้ว แสงในตัวของเทพหายไป แล้วดาวเริ่มเกิด พระอาทิตย์เริ่มเกิด
จำเรียงรดา : ในตัวเรามีดาวอยู่ในตัวใช่ไหม
นิพัทธ์พร : ใช่ ที่เราเรียนดวงชะตา ที่เรียนกันคือการก่อรูปของพลังงานที่ออกมาเป็นตัวคนต่างๆ แล้วดาวที่มันเรียงตัวต่างกัน มันทำให้หน้าตา บุคลิก จิตใจ ปัญญาทุกอย่างที่ต่างกัน

ร่างกายคือรูปธรรมปรากฏของการเรียงตัวของดาวต่าง ๆ ถ้าดูจากใบหน้าเลยนะ ตาคือพระอาทิตย์ พลังงานพระอาทิตย์ ตอนเธอเกิดพระอาทิตย์เป็นรูปธรรมยังไง มันจะปรากฏที่ตา แล้วพระจันทร์นั้นถ้าคนพระจันทร์ดี นมสวยคิ้วสวย เพราะมันกำหนดรูปร่างนมกับคิ้ว ดาวศุกร์ดีคือจมูก เพราะฉะนั้นดาวศุกร์นี่เป็นเทพแห่งความงาม ถ้าเสริมแต่งความงามปุ๊บผ่าจมูกก่อน วีนัสนั่นแหละดาวพระศุกร์ ผ่าจมูกปุ๊บหน้าตาเปลี่ยนหมดเลย แล้วเงินก็ได้ด้วยเพราะว่าดาวศุกร์เป็นตัวแทนทางการเงิน แก้มนี่ดาวพฤหัสกับราหู ราหูบางคนนี่แก้มอูมเลย แล้วก็

ฟันกระดูกนี่ดาวอังคาร สำหรับลายมือก็ด้วย แสดงการปรากฏของกลุ่มดาวที่ก่อรูปเป็นตัวเรา เห็นดาวต่างๆทั้งบนเนื้อตัวเราและบนฝ่ามือเรา บนฝ่ามือก็มีเนินศุกร์ เนินจันทร์ เนินอาทิตย์ เส้นอาทิตย์ เส้นพฤหัส ร่างกายตั้งแต่หัวจรดเท้ามีหมด แต่ละส่วนเป็นพลังงานของดาวอะไร ดาวราศีพิจิก อวัยวะเพศและหน้าท้อง ดังนั้นผู้หญิงไม่ควรเอาดวงไปให้หมอดู หมอดูเก่งๆ เขาจะรู้จุดอ่อนของคุณทั้งหมด

๔.

รูปที่ ๓.๕๔

นิพัทธ์พร : ในนิมิตเทพบอกว่า หม้อนี้เอาไว้ใส่ของไปขอสาว เป็นสินสอดไปขอเมียขอสาว ใส่เนื้อสัตว์ ข้าว งา ลูกเดือย เมล็ดพืชที่ไปเพาะปลูก

๕.

รูปที่ ๓.๕๕

นิพัทธ์พร : ในนิมิตเทพบอกว่า หม้อนี้ไว้ใส่เลือดวัว เลือดกวาง ทำพิธีก่อนออกไปล่าสัตว์ฤดูกาลใหม่ กินก่อนไปล่าสัตว์ เวียนกันกิน หัวหน้าพรานกินก่อน ขอเทวดาว่าจะออกไปล่าสัตว์กันแล้ว ล่าสัตว์ใหญ่ กินแล้วมีการเอามาเจิมหน้าผาก มือ เครื่องมือล่าสัตว์ ทุกคนที่ป้ายแล้ว กินแล้ว คือขบวนการเดียวกัน ชีวิตเดียวกัน ทิ้งกันไม่ได้เผ่าอะบอริจิ้นและอินเดียนแดงก็ทำ

สุภาพ: การล่าสัตว์อันตรายมาก หมีเป็นสัตว์ที่น่ากลัวที่สุด พวกอินเดียนแดงเขาบอกว่าหมีเป็นหมายเลขหนึ่ง แต่ควายไบซันเขากลับไม่กลัว เขาทำคอกให้มันวิ่งเข้าไป เรียงๆมันแบบคล้ายกับเพนียดคล้องช้าง ถ้ามันวิ่งเข้าไปในเพนียดของไบซันแล้วให้มันไปตกเขา เรื่องเฮดสแมชอินเป็นวิธีการอินเดียนแดง ตกลงไปแล้วก็ แรกสุดเลยคือหัวหน้าเผ่าจะมาปาดคอตัวที่ตกมาตัวแรก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าฝูงควายไบซัน แล้วก็เอาเลือดอันนั้นมาแบบว่าทาตัวเสร็จ แล้วก็ดื่มกินกันในกลุ่มที่เป็นชนชั้นนำของหัวหน้าเผ่าต่างๆ ที่หมายถึงว่าอันนั้นเป็นไบซัน ซึ่งใกล้เราที่สุดในช่วงเวลาที่เขายังปฏิบัติอยู่

นิพัทธ์พร : เสือมาเขารู้ทุกอย่างทั้งกลิ่นและเสียง แต่หมีมา เทพบอกเขาไม่รู้ มันเบามาก

สุภาพ: พวกเดินป่ากลัวที่สุดเลย เวลาไปอลาสก้าเวลาเดินป่ากันในอลาสก้า เขาจะบอกวิธีให้ดูสัญญาณว่าหมีจะอยู่แถวนี้ หรือหมีจะมาถึง เพราะมันไม่มีเสียงเลย อันนั้นคือ หมี Grizzly หมีสีน้ำตาลที่ขนมันเป็นสีเงินเหลือบๆ มันสะท้อนแสงออกไปทำให้ตัวมันมองเห็นได้

นิพัทธ์พร : สินสอดไม่ใช่เมล็ดพืชอย่างเดียว คนเก่งมากๆจะต้องมีอุ้งตีนหมี เนื้อหมี ด้วย แถวนี้มีหมีด้วยหรือ

สุภาพ: แถบนี้มีป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดในโลก ตั้งแต่เขตบริเวณที่บ้านเชียงที่เป็นศูนย์กลาง ๕,๐๐๐ – ๖,๐๐๐ ปี

นิพัทธ์พร : เทพบอกกระดูกขาหมีเอาไว้ตีกลอง เสียงดังกังวาน กลองในพิธีกรรม กลางคืนก่อกองไฟใช้กระดูกหมีตีเรียกคน

สุภาพ: คงต้องเป็นยุคหลัง ก่อนนั้นเราไม่เคยใช้กลองหนัง กลองหนังขึงด้วยหนังวัว แต่มันไม่ต้องใช้กระดูกสัตว์ตีใช้ไม้ธรรมดาตีก็ยังได้ น่าจะเป็นกลองมโหระทึกที่ใช้ในพิธีกรรม ทำด้วยโลหะผสม แต่ไม่เคยอ่านเจอว่าใช้ไม้อะไรตี

นิพัทธ์พร : เทพบอกกระดูกต้นขาหมีแข็งแรงที่สุด สำคัญที่สุดคือใช้ตีส่งวิญญาณคนตาย แล้วก็เรียกขวัญกลับมาเรียกวิญญาณคนตายกลับมารับเครื่องเซ่น กลับมาบอกเล่าเรื่องราวที่เขาจะถามเรื่องฤดูกาล ปลูกต้นไม้ ถามเรื่องฝนเป็นหลัก

๖.

รูปที่ ๓.๕๖

นิพัทธ์พร : ใช้สมาธิเพ่งเข้าไปดู เห็นว่าใส่อะไรปุยๆ สีขาว ๆ เอาทุบๆ เป็นยาโปะหัวเด็กตอนเด็กป่วย ดูดความร้อนตอนเป็นไข้ อาจจะเป็นฝ้ายที่ใช้ชุบยามาโปะหัวเด็ก

๗.

รูปที่ ๓.๕๗ สมุนไพรเปราะหอม

สันนิษฐานว่า สมุนไพร ชื่อเปราะหอมขาว (รูปที่ ๓.๕๗) สรรพคุณ แก้ไข้ แก้หวัด แก้กำเดา ตำสุมศีรษะเด็ก แก้หวัดกำเดา ใช้หัว ตำรับยาประสะเปราะใหญ่ มีเปราะหอม ๒๐ ส่วน สรรพคุณ ถอนพิษไข้ตานทรางสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ตำผสมน้ำสุราสุมกระหม่อม[10]

๘. ทัพพีสำริด พบที่บ้านเชียง

รูปที่ ๓.๕๘ ทัพพีสำริด

[10] ที่มาภาพและข้อมูล : *เปราะหอม* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เนต. https://medthai.com/เปราะหอม. (วันที่ 4 เมษายน 2568)

วิทยากร : กำไลงาช้าง มีน้ำหนักมาก สันนิษฐานว่า ใส่ให้กับผู้ตาย และฝังไปกับศพเป็นเครื่องประดับ ส่วนเครื่องประดับที่เป็นสำริด บ่งบอกว่าผู้ตายร่ำรวยหรือเป็นลูกหลานผู้นำหมู่บ้าน ศพส่วนใหญ่สวมเครื่องประดับที่ทำจากหินหรือกระดูกสัตว์

๙.

รูปที่ ๓.๕๙ โครงกระดูกที่ขุดพบในหลุมศพหมายเลข ๐๗๖

วิทยากร : คนบ้านเชียงสมัยก่อนปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ และล่าสัตว์ใหญ่ มีช้าง แรด กระทิง เสือ หมูป่า เพื่อนำมาเป็นอาหาร นำกระดูกมาทำเครื่องประดับ เครื่องไม้เครื่องมือ คนบ้านเชียงเป็นโรคเกี่ยวกับกระดูกและผิวหนัง ไม่มีการรักษาโรค ผู้หญิงไม่มีการคุมกำเนิด ศพเด็กเจอเยอะมาก เป็นไข้ก็อาจตายได้

๔. **การสำรวจพื้นที่ เสาเฉลียง ผาแต้ม** ตำบล ห้วยไผ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัด อุบลราชธานี วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

พิกัดที่ ๑ เสาเฉลียง ผาแต้ม พลังงานสว่างจ้า (รูปที่ ๓.๖๐)

รูปที่ ๓.๖๐ เสาเฉลียง

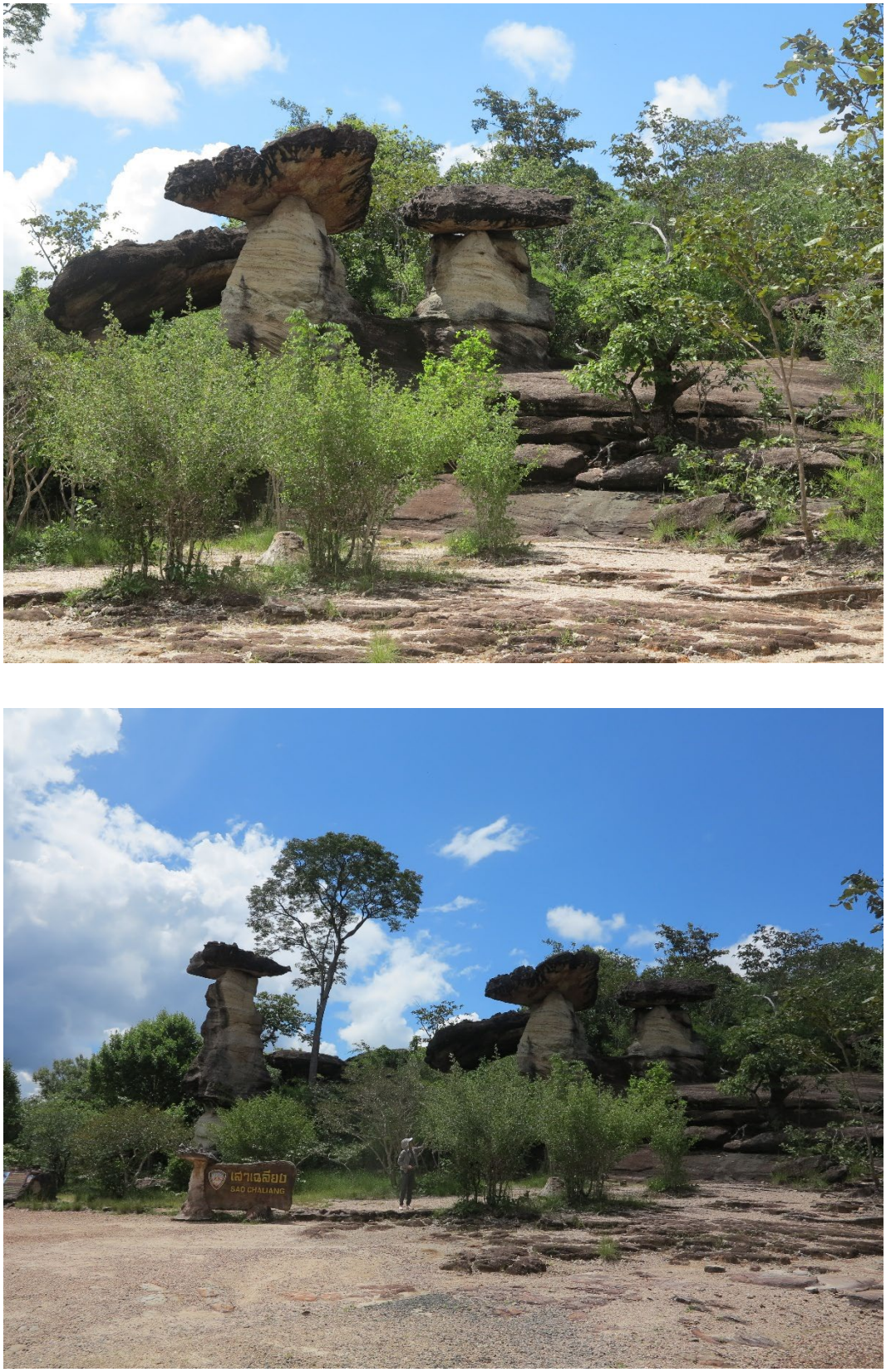

รูปที่ ๓.๖๐ เสาเฉลียง (ต่อ)

ข้อความจากแผ่นป้ายหน้าเสาเฉลียง : เสาเฉลียงเป็นประติมากรรมทางธรรมชาติเกิดจากกระบวนการผุกร่อนที่เกิดขึ้นในชั้นหินโดยชั้นหินบริเวณนี้เป็นหินทราย เกิดจากการสะสมตัวของตะกอนโดยทางน้ำในอดีตเมื่อประมาณ ๑๒๕ ถึง ๑๑๐ ล้านปีล่วงมาแล้ว ภายหลังการทับถมและแข็งตัวกลายเป็นหิน บริเวณนี้เกิดจากการยกตัวขึ้นก่อเป็นแนว เนื่องจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก ผลจากการยกตัวก่อให้เกิดกลุ่มรอยแยกในชั้นหิน กาลเวลาผ่านไปหลายล้านปีกระแสน้ำ ลม แสงแดด ค่อยๆกัดกร่อนลงลึกและขยายรอยแยกให้ใหญ่ขึ้นพัดพาเอาหินที่มีความคงทนน้อยกว่าออกไปยังเหลือแต่เสาหินที่แข็งแกร่งให้เราเห็นในปัจจุบัน

สุภาพ : ที่ราบสูงทั้งหมดที่เราเรียกกันว่าที่ราบสูงภาคอีสานเป็น แผ่นหินทรายที่ต่อเนื่อง แต่เราเข้ามาดูเป็นจุดๆเท่านั้นเอง แล้วตัวการยกตัวขึ้นของภูพานซึ่งมันผ่ากลางขึ้นมากลางที่ราบสูงของภาคอีสาน ต่อเนื่องไปในลาวด้วย ข้ามโขงไปด้วย ภูพานได้วางตัวของมันเป็นแกนตะวันตกตะวันออก พอวางตัวเป็นแกนตะวันตกตะวันออก มันก็ทำปฏิกิริยาด้วยการแบ่งที่ราบสูงภาคอีสานออกเป็นสองส่วนด้วยกัน คือ ภาคอีสานตอนบนที่เราเรียกกันว่าแอ่งสกลนคร กับตอนล่างคือ แอ่งโคราช ที่เราอยู่ตอนนี้ เราอยู่ทางตอนใต้ ขอบที่เลาะแม่น้ำโขงตั้งแต่ตั้งแต่โขงเจียมที่อยู่ล่างสุด ที่เป็นสามเหลี่ยมมรกตไปจนกระทั่งถึงตัวจังหวัดเลย ตรงแก่งคุดคู้ที่จังหวัดเลย จะเป็นลักษณะทางภูมิประเทศที่เป็นแบบนี้หมด เนื่องมาจากตัวหินปูนขาวมันจะเข้ามาปน แล้วมันเซาะหินทราย หินปูนหินทรายมันไม่ค่อยกลืนกัน แต่ตัวหินปูนนี่เองมันทำให้เกิดร่องน้ำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะมันเป็นหินใหม่ แต่หินทรายมันจะเกี่ยวอยู่ข้างบน ตัวหินปูนที่ถูกยกขึ้นครั้งหลังมันยกหินทรายขึ้นไปไว้บนหัว ความจริงเสานี้สำคัญมาก คือเสาเขาเรียกเฉลียง เป็นตัวโลโก้ของอุทยานแห่งชาติผาแต้มทั้งหมด เพราะว่ามันเป็นจุดที่สูงสุด สูงกว่าหอนางอุสาเมื่อวาน แต่ว่าลักษณะภูมิประเทศเหมือนกัน

นิพัทธ์พร : ตอนเช็คพลังงานที่หอนางอุสา จำได้ไหม จะบอกว่าพลังงานตรงนั้นมันสว่างจ้า มันเป็นพลังงานของความศักดิ์สิทธิ์ เขาถึงไปปักเสาเสมาหิน พอมาเช็คที่นี่ก็พลังงานสว่างจ้าเหมือนกัน ไม่ใช่สีม่วงด้วย มันเป็นสัญลักษณ์ที่บอกจุดเลยว่า ตรงนั้นเป็นพื้นที่ที่พลังงานสูงสุดของโลก สว่างจ้าเป็นพลังงานที่พ้นจากสีไปแล้ว เพราะฉะนั้นพื้นที่ตรงนั้น สามารถเข้าไปติดต่อกับพลังธรรมชาติ พลังเทพได้รวดเร็ว เพราะว่าภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศมันเอื้อ ต่อการไปทำพิธีกรรมในที่แบบนั้น

ถ้าอธิบายจากการตรวจเช็คพลังงานด้วยเพนดูลัม คนโบราณก็สังเกตคงจะสังเกต หรือมีเทพมาบอกเขาเรา ก็ไม่ทราบ แต่เขารู้ว่าต้องไปทำพิธีตรงนั้น เพราะฉะนั้นพื้นที่ตรงที่มีลักษณะภูมิประเทศเสาเฉลียง มันโดดเด่นมาก มันเหมือนเห็ด มันก็ได้มีการจำลองสภาพนี้ลงมาในเห็ดขี้ควายและเห็ดเมาเอาไว้ (รูปที่ ๓.๖๑)

รูปที่ ๓.๖๑ รูปร่างของเห็ดเมาและเสาเฉลียง

ทั้งเห็ดทั้งเสาเฉลียงปรากฏรูปพลังงาน ก่อตัวมาเป็นลักษณะเดียวกัน เพราะผลคือพอเข้าไปในพื้นที่เสาเฉลียงแล้ว เสพเห็ดขี้ควายแล้ว แล้วมันเข้าสู่อีกโลกหนึ่งได้มันเหมือนกัน เช่นเดียวกับที่ตำรายาไทย บอกไว้เลยว่าร่างกายของมนุษย์ส่วนไหนที่มีปัญหา ก็ต้องกินพืชพันธุ์ที่ลักษณะคล้ายสภาพอวัยวะส่วนนั้น ถ้าข้อ หรือเส้นเอ็นมีปัญหา ยาไทยให้กินเถาวัลย์เปรียง ถั่วแดงนี่ก็ช่วยรักษาไตด้วย นี้ไม่ใช่แค่พืชพันธุ์และร่างกายมนุษย์ แต่ภูมิประเทศก็ด้วย มันเป็นฟอร์มเดียวกันหมด จนมาถึงเห็ด มันเหมือนลักษณะอย่างเสาเฉลียง แล้วคุณก็ใช้มัน คุณเลือกจนเจอมันแล้วคุณจะผ่านประตูผ่านมิติเข้าไปได้ ทีนี้ถ้าไม่ได้กินเห็ดก็มาทำพิธีกันอยู่ตรงนี้ ถ้าหาเห็ดไม่ได้แล้วมันไม่มีวัวควายมาขี้ให้เห็ดขี้เมาขึ้น หรือไม่มีพวกสมุนไพร อยาวาสก้า เปโยติอย่างที่อินเดียนแดงกินเพื่อข้ามมิติไปขอนิมิต คนแถบนี้ก็ต้องเข้าไปในพื้นที่พวกนี้ เพื่อทำพิธีติดต่อกับเทพ เข้ามาดูดซับให้เป็นหนึ่งเดียวกับพลัง ให้ผ่านประตูมิติไปได้

จากการที่เอียดเคยนะคะ เคยผ่านประตูเข้าไปในตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ด้วย ตั้งใจที่จะใช้วิธีการสะกดจิตตัวเองผ่านเข้าไปดูมิติของความตาย ได้เห็นและเข้าไปในแสงสีม่วงค่อนครามแล้วสว่างเรืองๆ อยู่ในนั้นสงบสบาย แล้วมันเยียวยาจิตใจ เยียวยาร่างกาย พอออกมาแล้วมันสดชื่นมาก

หลังจากออกมาแล้ว วันรุ่งขึ้นเห็นทุกอย่างเป็นแสงหมดเลย ต้นไม้ทุกอย่างมันกลายเป็นแสงมีประกายแสงออกมา เห็นอยู่ถึง ๒-๓ วัน และเอียดเคยเจอสภาพอย่างนี้มาแล้ว ตอนประมาณพ.ศ.๒๕๔๐ ที่ไปหาพ่อสมนึก ปัทมคันธิน ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์เปลือกหอย เอียดคุยกับท่านหลายคืน คุยกับท่านในนิมิต เรื่องเหล่านี้ ลึกซึ้ง พอออกมาจากบ้านท่าน เช้าวันนั้นทุกอย่างมันกลายเป็นแสงหมดเลย เห็นอยู่หลายวัน ทุกสิ่งเรืองแสงได้

อาจารย์โกวิท เขมานันทะ ก็เคยบันทึกสภาพนี้เอาไว้ว่า ตอนท่านเรียนที่ศิลปากรแล้วไปเดินอยู่แถวปิ่นเกล้า ท่านเห็นทุกอย่างเป็นแสง คือพลังงานเข้ามากระทบตาเราโดยตรง เพราะว่าเรามีการเปลี่ยน คือมันเปลี่ยนชีวเคมีด้วยวิปัสสนากรรมฐาน หรือการแบบเดินจงกรมทั้งหลาย มันไม่ใช่เปลี่ยนแค่จิต มันเปลี่ยนชีวเคมีภายในด้วย เพราะฉะนั้นพอชีวเคมีมันเปลี่ยน เหมือนตอนที่เอียดเดินจงกรมฝึกวิปัสสนากรรมฐานกับอาจารย์โกวิท การเดินจงกรม เดินแล้วสิ่งที่จะเกิดขึ้นทุกครั้ง คือรู้สึกว่าเอียดลอยได้ จนอาจารย์ต้องให้เอียดนั่ง แล้วไปยกของหนัก อาการลอยได้คือเดินแล้วมันเหมือนจะลอยขึ้นมา และอาจารย์ให้ไปนั่งให้ไปยกของหนัก อาจารย์บอกว่าเพื่อให้เรากราวดิ้ง เอียดถามว่าแล้วทำไมเดินจงกรมแล้วออกอาการลอยด้วย อาจารย์บอกว่าจิตมันเปลี่ยนแล้วแต่ชีวเคมีมันเปลี่ยนไม่ทัน body มันเปลี่ยนไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของจิต มันถึงลอย ขอบคุณครู ครูสอนเอาไว้ 20 กว่าปีแล้ว แต่ไม่เข้าใจ คือครูบอกให้ไปยกของหนักสติจะได้กลับมา ครูใช้คำนี้ว่า ให้จิตขึ้นไปอย่างเดียวไม่ได้ มันต้องมีความสมดุล

สภาพเสาเฉลียงที่เราเห็นอยู่นี้ก็เหมือนกัน คือพลังงานที่ควบแน่นออกมาเป็นรูป มันแสดงออกมาเป็นสัญลักษณ์ เพียงแต่เราจะอ่านมันออกหรือเปล่า หรือมีคนที่ผ่านประตูนี้ได้ แล้วนำพาคนที่อ่านสัญลักษณ์ไม่ออกแต่พร้อมที่จะเข้าใจและเชื่อถือเพราะเขาได้เคยรับการพิสูจน์มาว่า พลังงานเหล่านี้ช่วยเขาได้จริงๆ เขาก็จะศรัทธาแล้วก็ไปทำในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น ก็เหมือนคนเดี๋ยวนี้ที่ไปวัดนั่นแหละ เหมือนกัน จิตแบบเดิม เพียงแต่ว่าองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อมมันเหมือนเปลี่ยนไป แต่จิตมนุษย์มันเหมือนเดิม ธรรมชาติเหมือนเดิม

นิพัทธ์พร : เมื่อกี้เห็นแวบว่า มันเป็นเส้นของพลังงานที่มาจากใจกลางโลกแล้วเขาดันมันขึ้นมา เพื่อให้เป็นปรากฏการณ์ของรูปธรรม ให้คนได้รู้และเข้ามาในพื้นที่นี้ถ้าคุณต้องการเชื่อมต่อกับเขา

ที่หอนางอุสา เราจะเห็นใช่ไหมว่าเขาปักหินเสมาเอาไว้แล้ว ในพื้นที่ตรงนั้นเป็นสีสว่างจ้า แต่พอออกมานอกหินเสมา ไม่สว่างเป็นม่วงค่อนสว่าง แล้วพอห่างไปห่างไปพลังงานมันก็จะเปลี่ยนไป อ่อนลง อ่อนลง เขาถึงต้องปักหินตั้งเอาไว้ บอกว่าพื้นที่ตรงนั้นพลังงานระดับไหน มันเหมือนขอบเขต ตรงนั้นปักรั้วบอกไว้ ซึ่งทางพุทธศาสนาก็ยังมีลักษณะเช่นนี้อยู่ในการปักใบเสมา

การเข้ามาในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้ที่จะท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ ก็คือให้เราได้มีความรู้ว่าเราพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่ตรงไหน พื้นที่ที่มีพลังสว่างจ้าหรือพลังขั้นสูงอยู่ตรงไหน และเราจะเข้าไปเพื่อพัฒนาจิตเราในพื้นที่แบบนั้น ซึ่งก็

คือความหมายของการจาริกแสวงบุญของโลกโบราณ ที่ว่าเดินไปกันทำไม ในกระบวนการเดิน ก็คือการฝึก dynamic meditation แต่เมื่อไปถึงจุดนั้นแล้ว ก็คือการเข้าไปรวมกับพลังพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ตรงนั้น เพื่อที่เราจะเปิดประตูสู่มิติและสู่ดวงจิตที่ล้ำลึกในดวงจิตของเราสู่พลังงานที่ล้ำลึกสูงสุดในดวงจิตของเรา เพราะเราเป็นหนึ่งเดียวกัน ทุกคนมีพลังงานนี้อยู่ เพียงแต่ว่าคุณจะหาช่องทางเดินกลับเข้าไปพบพลังงานนี้ได้ด้วยวิธีไหน แต่ละคนมีวิธีการของตัวเอง ครูเป็นผู้นำทาง แต่ว่าการที่จะก้าวข้ามไปสู่สภาวะนั้นน่ะเป็นเรื่องของวาสนาของแต่ละคน ที่ทำกันมาและวิธีการของแต่ละคนที่จะค้นพบสิ่งเหล่านั้นได้อย่างไร

บนผิวหน้าเราเห็นหมดแล้ว เขาทำพิธีกรรมกันอยู่ที่นี่ หลักฐานการปรากฏการทำพิธีกรรมของคนโลกโบราณก็อยู่ที่นี่ มารวมกลุ่มกันอยู่ที่นี่ แต่เคยมีใครขุดลงไปไหม หรือพยายามเข้าใจไหม หรือไปสัมผัสได้ไหม ว่าแล้วเข้ามาตรงนี้ทำไม ทำไมถึงเลือกพื้นที่นี้ไม่เลือกพื้นที่อื่น ตรงนี้แหละเราต้องตอบคำถามให้ได้ ซึ่งในกระบวนการที่ว่าเราจะตอบคำถามนี้ก็คือ มีข้อมูลทางโบราณคดีการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เป็นปรากฏการณ์ทางรูปธรรมอยู่แล้ว ถ้าเราจะได้คำตอบ เราต้องวัดพลังงาน

ทีนี้กระบวนการวัดพลังงานจะวัดด้วยเครื่องมืออะไร เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ใช้อะไรวัด อันนี้ก็เป็นเรื่องของนักโบราณคดีที่สายใช้เทคโนโลยีทำ แต่ว่าสายปฏิบัติภาวนาหรือพวกที่เกิดมาแล้วมีพลังงานเหล่านี้มาบางชาติชาติกำเนิดหรือว่าชาติก่อน ภพภูมิที่ตัวเองมา เขาก็สามารถวัดมันได้เองด้วยมาที่ภาวนาของเขา ซึ่งการเข้าตรงนี้เป็นสองแบบ แบบหนึ่งก็คือ ที่ตัวสั่นงึกๆแล้วก็อยู่ตามสำนักทรงต่างๆ ซึ่งของจริงของแท้นี่ดูง่ายมาก พวกนี้ก็บางคนที่ไม่ใช่ของแท้ เขาก็มีความสามารถนี้แต่จิตเขาอยู่ในระดับต่ำ แต่ทีนี้ของจริงของแท้มันอยู่อันเดียว เงื่อนไขเดียวคุณหาผลประโยชน์จากมันหรือเปล่า เท่านั้นแหละ หาผลประโยชน์จากมันหรือเปล่า หรือคุณจะช่วยคน ระหว่างแม่มดสายดำกับแม่มดสายขาวมันแบ่งกันตรงนี้ ว่าคุณทำด้วยเมตตาหรือคุณทำเพื่อหาเงินเข้ากระเป๋า หาชื่อเสียงหาอำนาจ ซึ่งจิตระดับต่ำมันจะหาแต่สิ่งเหล่านั้น แต่จิตระดับสูง สายแม่มดมันคือวิถีทางของโพธิสัตว์ วัดกันง่ายที่สุด ถ้าเขาเรียกเงินคุณเยอะ เป็นของที่เขามีความสามารถจริงแต่เขาจิตระดับต่ำ ไม่ใช่ว่าคนจิตระดับต่ำแล้วไม่มีความสามารถนะ มี แต่ก็อยู่กับสัมภเวสีไปจัดการกับเรื่องพวกนั้น

จารุปภา : เมื่อคืนนี้ต่อเทพ spiritual tourism เขาบอกคำนี้ยังไม่มี ในความเป็นเทพองค์นั้นยังไม่เกิด แล้วเราจะทำก็เรื่องของเรา แต่ว่าสำหรับเขามันคือจาริกภาวนา การเดินทางไปในที่ต่างๆ เหมือนที่เป็นคำเดียวกับ dynamic meditation เขาบอกว่าสำหรับเขาคือสิ่งนั้น คำที่แท้ของมันคือ จาริกภาวนา เมื่อกี้ต่อเทพ spiritual เขาบอกว่าเขาคือความรัก เหมือนที่พี่ติ๋มพูด พลังข้างในของเขาคือความรัก

นิพัทธ์พร : เอียดกำลังคิดถึงเรื่องนี้ ว่าพระสายภาวนา สายหลวงปู่มั่น ท่านเป็นอรหันต์กันเยอะมาก ในพื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่อีสานเพราะพลังงานที่นี่เอื้อให้ท่าน พัฒนาจิตได้สูง ภาวนาแล้วจิตท่านก้าวกระโดดได้รวดเร็วมากกว่าในพื้นที่อื่นของประเทศไทย

สุภาพ : ไม่ใช่แค่บ้านผืออย่างเดียว แต่ว่าผมคิดว่าอะไรต่างๆในหลายๆจุดที่คือพอท่านได้จากจุดนี้ก็ท่านก็จะรู้ว่าอีกจุดนึงอยู่ตรงไหน ท่านก็ไปตรงนั้น มันก็เลยเกิดเป็นเส้นทางขึ้นมา

นิพัทธ์พร : บางครั้งเขาก็ปรากฏให้คนที่ที่สัมผัสเขาได้เห็นเป็นประกายแสงขึ้นมา เห็นเป็นแสงขึ้นเป็นแบบแว๊บไปหมด มันก็เป็นเหมือนทางช้างเผือกผุดผ่องสกาวที่อยู่บนภาพซ้อนอยู่บนผิวโลก ที่บางครั้งถ้าจิตเราสงบแล้วก็พัฒนาในช่วงนั้น คือถ้าดาวพระเคราะห์โคจรให้เราพัฒนาจิตได้ หรือว่าสัมผัสสิ่งเหล่านี้ได้ ในช่วงเวลานั้นเราจะเห็นสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาเอง ขึ้นกับวัน เวลาด้วย ถ้าหากว่าคนไม่ได้เข้าไปในสถานที่เหล่านั้น หรือว่าเขาไม่ได้มีดาวเคราะห์ที่ช่วยเขา ไม่ได้อยู่ในเส้นทางจะแสวงบุญ เขาใช้อะไรกัน ก็ใช้วัตถุศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายนั่นแหละ เครื่องมือนั่นคือเครื่องมือของเขาหรือใช้วิธีการ ก็คืออาจจะใช้เป็นเพนดูลัม หรือใช้ แผ่นฮวงจุ้ย เขาก็ใช้เครื่องมือเหล่านี้หากัน คนอื่นก็ไปเรียนตามที่สอนกันทั่วไป ไปเรียนวิธีการใช้เครื่องมือเหล่านี้ แต่ถ้าคนที่ใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้นะ หยิบเครื่องมือประเภทไหนก็ตามขึ้นมา มันก็ใช้ได้ มันก็ใช้ได้ทันที เพราะฉะนั้นวัตถุที่มีพลังงานศักดิ์สิทธิ์อยู่ในนั้น มันถึงเหมือนแบบห้อยเหรียญอะไรต่างๆ ใส่หลวงปู่ทวดแล้วไม่ตายโหง มันถึงมีพลังงานคุ้มครองได้ ถ้าไม่มีช่วงเวลาที่จะพัฒนาได้ ก็ใช้วัตถุเหล่านี้ ในการเชื่อมโยง ป้องกัน และพัฒนาจิตไป เอาวางใกล้ๆ รักษาเราได้ เหมือนหินทิเบต

จารุปภา : มันเป็นการสั่นพ้องกับแต่ละชีวิตด้วยหรือเปล่า อย่างกรณีหินหมุน พี่เอียดก็ให้กี้มา กี้เล่นไม่ได้เลยเล่นยังไงก็เล่นไม่ได้ กี้ก็ถือไว้นั่งคุยกับเขา ถามว่าชื่ออะไรได้ยินเสียงตอบว่าโมรา และกลับมาถามพี่เอียดว่ามันคือหินอะไร พี่เอียดบอกมันคือโมรา แต่กี้เล่นอะไรก็เล่นไม่ได้ แต่มีคำถามนึงเขายอมตอบ กี้ถามว่ากี้เหมาะกับเครื่องมือนี้ไหม เขาบอกว่าไม่

เพราะมันเป็นความพ้องระหว่างเรากับเครื่องมือแต่ละชนิดด้วย มันจึงต้องมีเครื่องมืออันหลากหลายเพื่อให้เราเลือกใช้

ในเรื่องกระบวนการจัดการท่องเที่ยว เมื่อคืนก็คุยต่อ เขาบอกว่าจริงๆของเราไม่ใช่เรื่องสถานที่ ของเราเป็นกระบวนการจัดการทั้ง process เลยว่า การเดินทางแบบคนที่แสวงหาจิตวิญญาณ แสวงหาคำตอบทางจิตวิญญาณ คือสมมติในการจัดการท่องเที่ยวก็มีจองตั๋วเครื่องบิน จองที่พัก อันนี้ไม่ใช่ ทั้งกระบวนการทั้งเส้นทางของ

มัน เป็นการเดินทางเพื่อแสวงหาจิตวิญญาณ แล้วมันอาจจะเป็นเครื่องมือที่เหมาะกับคนบางคนที่ต้องการแสวงหาจิตวิญญาณด้วยเครื่องมือจาริก

ผีเสื้อมาบินวน ๆ ท่านมาอวยพร ให้เราก้าวหน้าในการทำงาน

พิกัดที่ ๒ ลานหินแตก (รูปที่ ๓.๖๒)

รูปที่ ๓.๖๒ ลานหินแตก

นิพัทธ์พร : ด้านบนพื้นที่นี้ใกล้ๆนี้พลังงานสีม่วง แต่ตรงร่องหินแตก พลังงานสว่างจ้า พลังงานพุ่งขึ้นมาจากซอกหิน เป็นแนวเป็นเส้น ๆ พลังงานไหลต่อเนื่องกันมาจึงเป็นเส้น เส้นเหล่านี้ถูกบันทึกไว้อยู่แล้ว เวลาวาดรูปพระพุทธเจ้าตรงมวยมีแสงออกมา พระเกตุมาลา หรือพระเจ้าต่าง ๆ ของอินเดีย

สุภาพ : ที่เราคุยกันเรื่อง fissure รอยแยกที่เขาเรียกเป็นรอยแยกของหิน หรือของตัวธารน้ำแข็งก็แล้วแต่ มันก็จะมีพลังแทรกขึ้นมาได้ เพราะว่าตัวพลังมันอยู่ใต้เรา ลึกขึ้นไปตรงศูนย์กลาง

นิพัทธ์พร : มันดันขึ้นมาตลอดเวลาด้วย เขาบอกว่าเป็นเสียงดังเดียวกับเสียงหวี่ที่เราฟังในหูเรา เสียงเดียวกัน ไม่ต้องมาที่นี่ก็ฟังได้ ไม่ต้องมาฟังเสียงที่นี่ก็ฟังเสียงในหูตัวเอง ลานตรงนี้เขาทำพิธีกรรม ไม่ใช่แค่คน สัตว์ต่าง ๆ ก็มากัน ฤษี แม่มด สัตว์มากันรอบเลย ในวันพระจันทร์เต็มดวง เทวดาคือสถาปนิกของธรรมชาติ เทวดาคือพลังงานที่เข้มข้นระดับสูงขึ้นมา คนก็ทำพิธีไป สัตว์ก็มาฟังเสียงสวดมนต์ สัตว์รู้ว่ามาแล้วแข็งแรง สบายตัว และมาสื่อสารกับคนที่ทำพิธี กับเทพด้วย

พิกัดที่ ๓ ผาแต้ม ห้องชมนิทรรศการ (รูปที่ ๓.๖๓)

รูปที่ ๓.๖๓ ผาแต้ม

รูปที่ ๓.๖๔ ภาพเขียนสีในส่วนที่ปิดเส้นทาง

เดินชมนิทรรศการ และสอบถามภาพเขียนสีแต่ละส่วน ส่วนที่เข้าไปไม่ได้ คือส่วนที่ ๔ ปิดเส้นทางเนื่องจากเส้นทางเดินอันตราย แต่เจ้าหน้าที่ชื่อ ขอบคุณ คำมั่น ได้ส่งภาพถ่ายมาให้ (รูปที่ ๓.๖๔)

พิกัดที่ ๔ ภาพเขียนสีกลุ่มที่ ๑ ผาขาม พลังงานสีม่วงคราม พลังงานอ่อน อยู่สบาย ๆ (รูปที่ ๓.๖๕)

นิพัทธ์พร : ภาพเขียนสี เขียนบอกคนรุ่นหลัง ให้มาจับปลาที่นี่ ปลาชุมมาก ตัวใหญ่ เป็นการจับปลาในฤดูแล้ง ใช้หลาวแทงปลา ไม้แหลมปลายโลหะแทงแล้วช่วยกันกดไว้ ปลาตัวใหญ่มาก ปลาขึ้นไปวางไข่แล้วลงมาที่นี่ ปลาบึกตัวใหญ่ ไขมันเยอะกินแล้วมีแรง เอาน้ำมันปลาบึกมาทาข้อเท้า ในหน้าฝนกันทากหรือปลิงและต้องใส่ใบอะไรลงไปด้วย รักษาแผลไม่ให้อักเสบ เอาไปตำต้มเคี่ยวแล้วมาทากัน จากข้อเท้าถึงน่อง มีกัญชา น้ำฉี่เด็ก เด็กคลานมาอุ้มมาฉี่ใส่หม้อ หัวว่านคล้ายดอกหน้าวัว เก็บเหง้ามา เมล็ดพืชด้วย (คาดว่าจะเป็น กัญชา ใบพลู หัวเปราะหอม ว่าน

นางคำ) ต้นที่มีใบสีเขียวดอกสีขาว เวลาเคี่ยวใส่เกลือ/ดินโป่งลงไปด้วย ทำแล้วเอามาทาริดสีดวงได้ด้วย กันแมลงมาตอม ทาตรงอวัยวะเพศ สมัยก่อนใส่ผ้าเตี่ยว ทาแล้วแมลงไม่มาตอม

รูปที่ ๓.๖๕ ภาพเขียนสีผาขาม

สุภาพ : เรื่องผ้าเตี่ยวก็ไม่ทราบจริงๆ นึกถึงประสบการณ์ที่เคยไปดูหมู่บ้านซาราวัก ในมาเลเซีย เป็นชนพื้นเมืองโบราณอาศัยอยู่ในบ้านยาว หรือ Long House มีการบูชาหัวกะโหลกของศัตรู และห่อด้วยผ้าเล็กๆผืนหนึ่ง ไม่แน่ใจว่าจะเป็นผ้าอะไร ใช้เป็นเครื่องนุ่งห่ม หรือเป็นผ้าเตี่ยวหรือไม่ ส่วนเรื่องน้ำมันปลาบึกซึ่งเป็นปลาน้ำจืดก็ไม่แน่ใจว่าจะเคยมีการใช้ทำอะไร ที่พอจะทราบคือน้ำมันวาฬ ที่มีการล่ามากในแถบยุโรปและญี่ปุ่นโดยเฉพาะวาฬพันธุ์สเปิร์มเพื่อนำน้ำมันมาใช้เป็นส่วนผสมของการผลิตเทียนไข สบู่ หรือการทำเครื่องสำอาง น้ำหอม และยาต่างๆ (มีคนเอ่ยถึง อำพันทอง หรืออำพันทะเล เป็น มูลวาฬ หรือสิ่งที่ขับออกจากวาฬ ซึ่งในทางแพทย์แผนไทยใช้เป็นส่วนผสมของยาหอมบางสูตรที่ออกฤทธิ์ บำรุงหัวใจ บำรุงกำลัง บำรุงโลหิต)

นิพัทธ์พร : ฉี่เด็กพลังงานสว่างจ้า เด็กที่กินข้าวเองได้ มีฟันแล้ว เมื่อเด็กเริ่มกินเนื้อสัตว์ได้ กินไข่บดจะใช้ฉี่ไม่ได้แล้ว

น้ำมันปลาบึก พลังงานบริสุทธิ์มาก สว่างจ้า แต่น้ำมันปลาวาฬ ปลาโลมาไม่สว่างจ้า ปลาแซลมอนสีเขียว ทำไมพลังงานปลาพวกนี้สว่างจ้า เพราะมันผ่านพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เยอะแยะไปหมดเลย ต้นน้ำแล้วก็ผ่านแนวร่องหินต่างๆ วังต่างๆที่เป็นพลัง เกาะแก่งที่เป็นที่เป็นพลังงานสว่างจ้า

สุภาพ : นึกถึงที่หลี่ผี ตรงนั้นมีพลังมาก บริเวณที่เป็นวังน้ำวนมักเกิดจากกระแสน้ำไหลเซาะตัวชายฝั่งที่มีความเปราะบางไม่เท่ากัน ทำให้ฝั่งที่เปราะบางมากกว่าเป็นเว้งลึกเข้าไป กลายเป็นวัง แล้วสมัยนั้นก็จะเกิดเป็นน้ำวนขึ้น เป็นที่อยู่ของปลาโดยส่วนใหญ่ ยกตัวอย่างปลาในต่างประเทศ เช่นแซลมอนกับเทร้า เท่าที่ทราบข้อมูลก็คือว่า มันจะเลือกเป็นที่วางไข่ เพราะเมื่อน้ำวนอยู่ตรงนั้น ทำให้ไข่ไม่ลอยตามน้ำออกไป แต่ไข่ต้องสู้กับน้ำที่วนอยู่ตลอดเวลา ปลาแซลมอนตัวผู้จะฉีดสเปิร์มคลุมไข่ไว้เพื่อที่จะสร้างเหมือนเป็นอู่อันผาสุกของการเจริญเติบโต

นิพัทธ์พร : พื้นที่พลังงานสว่างจ้าผุดขึ้นมาจากใต้โลกอย่างรุนแรงมาก แล้วมันทำให้หมุนไปหมดนั่นน่ะมันทำให้น้ำหมุนเป็น spiral พลังงานมันรุนแรงมาก

นิพัทธ์พร : เคยมีการศึกษาไหมว่าพื้นที่วังน้ำวนด้านล่างลักษณะหินเป็นอย่างไร

สุภาพ : หินมันมีตั้งอยู่ข้างล่าง แล้วพอน้ำไหลผ่าน แทนที่มันจะไปตรงๆ ต้องเลี้ยวรอบหนึ่งแล้วถึงไปต่อ สาละวินที่มีท้องน้ำลึกเทียบกับความกว้างของชายฝั่งและชายฝั่งก็เปราะบางด้วย และเป็นแม่น้ำที่มีหินกลิ้งมาตามท้องน้ำมาก มันก็เลยจะมีตัววังน้ำวน ไม่ใช่เป็นวังน้ำวนที่อยู่กับที่ด้วย แต่เป็นวังน้ำวนที่มาพร้อมหินกลิ้ง

นิพัทธ์พร : ภูมิประเทศแบบนั้นที่มันทำให้เกิดวังน้ำวน มันเกิดจากพลังงานรุนแรงที่ผุดออกมาจากใต้โลกแล้วดันขึ้นมา ภูมิประเทศที่เป็นหินตั้ง แล้วก็เป็นspiralที่ดันจนทำให้พื้นที่น้ำตรงนั้น เป็นน้ำที่พลังงานสว่างเหมือนน้ำที่ผ่านพิธีกรรมแล้ว เพราะฉะนั้นการที่จะเข้าไปในพื้นที่นั้น ต้องมีพิธีกรรมบางอย่างเปลี่ยนร่างกายให้ทนทานกับพลังงานในพื้นที่ตรงนั้นได้ ปกติคนเข้าไปไหม

สุภาพ : ตรงนั้นก็คือวังปลาบึก เราจะเข้าไปถึงตรงนั้นได้ จะต้องทำพิธีใต้น้ำ คนในลาวเขายังคงพิธีนี้ไว้ วังในส่วนแม่น้ำคานที่จะไหลลงมาเชื่อมแม่โขง เลยหลวงพระบางมา ก่อนถึงเวียงจันทน์ ที่เป็นวังเวียง ก็คือข้างล่างเป็นเวียง มันเป็นเวียงที่มีเสาเฉลียงแบบบนบก แต่อันนี้เป็นเสาเฉลียงที่อยู่ในน้ำ ข้างล่างนั่น

พิกัดที่ ๕ ภาพเขียนสีกลุ่มที่ ๒ ผาแต้ม (รูปที่ ๓.๖๖)

รูปที่ ๓.๖๖ ภาพเขียนสีผาแต้ม

เป็นกลุ่มภาพเขียนสีที่มีขนาดใหญ่ และยาวถึง ๑๘๐ เมตร มีหลากหลายแบบทั้งภาพคน สัตว์ และอื่นๆ กว่า ๓๐๐ ภาพ ปะปนกัน บางภาพก็ซ้อนทับกันอยู่ ภาพที่พบในจุดนี้ สามารถแยกประเภทได้ชัดเจนใช้สีแดงเป็นส่วนใหญ่ มีการใช้เทคนิคทั้งการลงสี และการทำรูปรอยลงในเนื้อหิน ลักษณะเด่นของกลุ่มภาพเขียนสีที่ผาแต้มนี้จะเป็นภาพของฝ่ามือมนุษย์ แบบทึบ และแบบโปร่ง ภาพสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ เห็นได้ชัดเจนว่า เป็นทั้งสัตว์บก และสัตว์น้ำ ภาพเขียนที่เป็นสัตว์บก เช่น ช้าง วัว หมา และภาพเขียนสีที่เป็นสัตว์น้ำ เช่น เต่าหรือตะพาบ ปลาบึก(ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ที่พบในลำน้ำโขง) ลักษณะของการวาดภาพมีทั้งการวาดโครงร่าง และการระบายสีทึบ ภาพสัตว์ต่างๆ (ข้อความในป้าย)

นิพัทธ์พร : เมื่อคนเป็นร่างทรงของผี ของเทพไปแล้ว มันต้องมีสภาพการณ์ที่เปลี่ยนตำแหน่งของพลังงาน เปลี่ยนการเคลื่อนของพลังงาน เปลี่ยนกาละและเทศะ ก็เหมือนกับเงาหนังตะลุง ในหนังตะลุงเล่นกันจะมีกระบวนการเปลี่ยนกาละ (time) และเทศะ (space) ด้วยพิธีกรรมปะจุหยวก เมื่อทำพิธีเรียบร้อยแล้วถึงเชิดตัวหนังให้ปรากฏบนขอผ้าขาวได้ เป็นกระบวนการและพิธีที่นายหนังสื่อออกมา ถ้าเทียบง่ายสุดก็กับร่างทรงสมัยนี้ เวลาที่เจ้าพ่อมาลงทรงแต่ละองค์ ลงมาก็จะเปลี่ยนผ้าโพก ผ้าพันเอว ผ้าโพกหัว คนละชุด ชุดใหม่ตลอด เจ้าพ่อแต่ละองค์ใช้ผ้าทรงต่างกัน ร่างทรงต้องเปลี่ยนให้ก่อนเจ้าพ่อลง นี้ก็เป็นแบบพลังงานเทพทั้งหลายที่มาเข้ามาสู่ร่างกายของเขา ของ

หมอผี แม่มดรุ่นก่อนประวัติศาสตร์ เขาต้องมีกระบวนการเปลี่ยนพลังงานของตัวเองด้วย ให้คนในชุมชน คนในพื้นที่ตรงนั้น รู้ว่านี่ไม่ใช่ตัวเขาอีกแล้ว และให้เขารู้ตัวสำนึกเองก่อนที่จะก้าวเข้าสู่สภาพเทพมาลง ว่านี่จะไม่ใช่เขาอีกแล้ว คุณต้องปล่อยตัวเองออกไป แล้วขอบเขตของความเป็นตัวคุณ ตัวท่าน ตัวเขา สำนึกในการเป็นตัวเขาต้องหลุดไปแล้ว เมื่อเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนกาละ เทศะ แล้วเปลี่ยน body ตามมา โดยที่ time, space จะเปลี่ยนพร้อมกันเมื่อใส่หน้ากาก หมวก เสื้อผ้า หรือพิธีกรรมปะจุหยวก สะกดโรง ของการแสดงพื้นบ้านรุ่นปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ยังคงอยู่ สืบต่อมาจากโลกโบราณ ซึ่งทำให้ body, time, space จะเปลี่ยนสภาวะ เปลี่ยนหน้าที่ไป มาอยู่ในแสงสลัว เขาถึงทำออกมาให้เห็นเหมือนเป็นเงา อยู่ในแสงสลัวของ dreamtime คราวนี้ก็สื่อสารกับเทพกันไปเลย อยากรู้อยากถามอะไรหรือเทพอยากบอกอะไรก็จะบอกผ่าน แต่ก็มีที่เขาทำแบบเอียด คือชะโงกเข้าไปมองแล้วก็ดู การชะโงกเข้าไปมองก็มีอยู่กับคน อยู่กับสัตว์ ทำพิธีเป็นกลุ่มไปด้วยกัน การติดต่อเทพสองแบบไว้ด้วยกัน รศ.ดร.บุณย์ นิลเกษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ทำวิจัยเรื่องการระลึกชาติ ก็เคยบอกเอียดไว้ว่า การติดต่อกับพลังงานมี ๒ แบบคือ ๑.เทพเจ้า ผีมาลงทรงไปเลย กับ ๒ .แบบผ่าน รู้แบบผ่าน ซึ่งเอียดเป็นแบบผ่าน

ส่วนภาพเต่า (รูปที่ ๓.๖๗) ตกทอดมาจนถึงสังคมปลายยุคหิน ต่อกับยุคสำริดจนเกิดจารึกกระดองเต่าขึ้น เต่าไม่ใช่สัตว์ที่จะเอามากินแต่มันคือจารึกกระดองเต่า เหล่านี้ถือเป็นเป็นภาพหลักของที่นี่ด้วย เต่าตัวนี้เท่านั้น มันจะมีการตีตารางมีซ้ายขวา

รูปที่ ๓.๖๗ ภาพเต่า

นิพัทธ์พร : การเดินช้าของเต่าก็คือเอาพลังงานไปฝากไว้กระจุกอยู่ตรงนั้น การเคลื่อนไหวของเต่าน้อยมากแล้วเต่าทั้งกระดองทั้งตัวมันแข็งไปหมด พลังงานมันจะไปกระจุกอยู่ในนั้น เหมือนที่ชาร์จแบตเตอรี่ในโลกปัจจุบัน เหมือนแบตเตอรี่มือถือในโลกปัจจุบัน หลังทำพิธีแล้ว พลังงานยังอยู่ที่เต่า พลังงานยังอยู่เพราะมันเคลื่อนไหวช้า แล้วมันออกไปน้อย เป็นแบตเตอรี่พลังงานเทพในโลกของพวกเขา เต่าจะอยู่กับพวกที่ชะโงกไปมอง กระดองเต่าเป็นถ่านเก็บพลังงานคาร์บอน ตัวที่ไม่เป็นแบตเตอรี่ ก็เอาคาร์บอนไปอุดที่ขาเพื่อเก็บพลังงานให้อยู่ในนั้น เหมือนเป็นกระทะเผาอะไรบางอย่าง มีควันออกมาเป็นรูปร่างต่างๆ

สุภาพ : ในจีน ชุมชนลุงเกินกับหยางเฉาใช้กระดองเต่าเป็นกระทะ เผาบางสิ่งบางอย่าง แล้วก็อ่านควันนั้นอีกที

นิพัทธ์พร : เอากระดองเต่ายัดอะไรเข้าไปแล้วติดไฟ ควันขึ้นมาแล้วอ่านใช่ไหม

สุภาพ : ในจีนทางตอนใต้เลยกว่างสีขึ้นไป

นิพัทธ์พร : เห็นเอาไม้ไปยัดในกระดองให้ควันขึ้นมา

สุภาพ : พี่เอียดกลับไปในยุคลุงเกินหรือหยางเฉา ที่ผู้หญิงเป็นใหญ่ เป็นผู้นำ หรือมาตาธิปัตย์ เพราะฉะนั้นรูปที่บอก คนในภาพเขียนที่มีตุ้มซึ่งเป็นผู้ทำพิธีอาจจะไม่ใช่หมอผีที่เป็นผู้ชาย แต่เป็นแม่มดที่เป็นผู้หญิง

นิพัทธ์พร : พวกหมอผีแม่มดก็คงใช้ตอนชะโงกไปดูไม่ไหวแล้ว มันเหนื่อย เข้า ๆออกๆ เหนื่อยมาก ก็ใช้วิธีจุดถ่านเอา แล้วก็อ่านจากควัน ไม่ต้องข้ามไปข้ามมา

กระดองเต่าที่ทำพิธีมีพลังงานอยู่ในนั้น ที่เต้นอะไรต่ออะไรทั้งหลาย กระดองเต่าที่มีชีวิตเป็นสีสว่างจ้า กระดองเต่ามันจะเก็บพลังงานไว้ในนั้นหมด ใช้ถ่านใส่เข้าไป ถ่านเป็นถ่านไม้บางชนิดเท่านั้น ไม้งิ้วดำ[11] (รูปที่ ๓.๖๘) เขาเอาไม้งิ้วมาแกะสลัก พลังงานสว่างจ้า ไม่ต้องเผาก็ได้ ถ้าเผาเอาไว้อ่านลมฟ้าอากาศ พายุ พยากรณ์อากาศรายวัน แล้วดูเรื่องอื่นๆเอามือไปจับหรือเอาหน้าผากไปจรด เวลาที่หมดแรงแล้ว เพราะแม่มดก็ต้องเหนื่อย ตรงนี้เป็นเขตผู้หญิง ผู้หญิงดูแลบ้าน ผู้ชายที่ปะปนอยู่ตรงโน้น

รูปที่ ๓.๖๘ ไม้งิ้วดำ

[11] ที่มา : ภาพจาก Facebook “งิ้วดำ พญางิ้วดำ” [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เน็ต https://www.facebook.com/surapatrattan/posts (วันที่ 4 เมษายน 2568)

นิพัทธ์พร : ภาพมือ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างคนกับเทพ (รูปที่ ๓.๖๙)

รูปที่ ๓.๖๙ ภาพมือ

สุภาพ : มันมีมืออยู่สองแบบ มือที่เป็น negative กับมือ positive, มือแบบ negative คือเว้นตัวมือเป็นสีขาว กับตัวที่เอามือจุ่มสีแล้วเอามือขึ้นไปทาบ ก็จะมีรอยนิ้ว มีอุ้งมือเป็นสีไปเลย แต่ที่เหลือข้างนอกเป็นสีขาว เพราะฉะนั้นมันจึงมีทั้งไปและกลับ จะร่วมมือกันแบบไหนก็แล้วแต่ หรือแม้กระทั่งการยืนยันในสิ่งที่เป็นจิตวิญญาณ ในขณะที่กายภาพก็เข้ามาปรากฏอยู่ด้วย ก็คือ จากรูปไปเป็นความว่าง และกลับไปกลับมา อยู่ในที่เดียวกัน มือทั้งสองแบบนี้ ก็คือความว่าง ความว่างก็คือรูปด้วย

นิพัทธ์พร : เขาพยายามบอกว่า อันนี้เป็นเรื่องเล่าจากเทพ เป็นบัญชาจากเทพที่เขารับมา เขาเป็นคนรับมา มาถ่ายทอดแล้วในมือกับสายฟ้าเป็นพลังงานที่เขารับมาแล้วเขามาถ่ายทอด

เอียดคุยกับอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยกว่างสี เรื่องปริศนาภาพเขียนสีภูผาที่กวางสี (รูปที่ ๓.๗๐) เขียนบทความไว้ด้วย อาจารย์บอกว่าภาพที่กว่างสีอัศจรรย์มากตรงที่ว่า หนึ่ง ไม่รู้ว่าขึ้นไปเขียนได้อย่างไร จะไต่ลงมาจากข้างบนหรือว่าจะปีนลงไปจากข้างล่าง หรือจะลอยเรือ มันดูไม่รู้เลยว่าขึ้นไปเขียนในพื้นที่อย่างนั้นได้อย่างไร อันที่สองก็คือ แล้วใช้หมึกอะไรเขียน เพราะว่ามันติดทนนาน จนบัดนี้ทางจีนก็ยังค้นพบไม่เจอ ค้นไม่พบว่าใช้อะไรเขียนถึงได้ติดทนนาน มีสีสดได้อยู่อย่างนั้นจนมาถึงเดี๋ยวนี้

รูปที่ ๓.๗๐ ภาพเขียนสีภูผาที่กวางสี

พิกัดที่ ๖ กลุ่มภาพเขียนสี ๓ ผาหมอนน้อย

เป็นภาพแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตการทำการเกษตร โดยมีรูปคนกำลังไล่ล่าสัตว์ที่มีกิ่งเขาเหมือนกวางที่เข้ามากินพืชผลโดยลักษณะต้นข้าวเขียนแบบง่ายด้วยเส้นสีแดงขีดเรียงกันให้ดูเป็นกอต้นข้าวปักเรียงอย่างเป็นระเบียบ นอกจากนี้ยังพบภาพฝ่ามือโดยใช้เทคนิคใช้สีทามือแล้วขูดสีบางส่วนที่นิ้วและฝ่ามือออกจึงทาบลงไป ส่วนสัตว์เขียนระบายเงาทึบยืนอยู่กลางแปลงนา คนยืนอยู่ด้านหน้าและในมือถือคล้ายอาวุธ หรือเครื่องมืออะไรบางอย่าง (รูปที่ ๓.๗๑)

รูปที่ ๓.๗๑ ภาพเขียนสีผาหมอนน้อย

สุภาพ : มือเป็นภาพเขียนผนังรุ่นแรกสุด โดยที่ยังไม่มีภาพอื่นเลยมีมือก่อน เป็นเพราะจิตสำนึกของเราในการที่เราใช้ขาหน้ามาเป็นมือ มันยังอยู่ในช่วงที่พี่เอียดบอก มันคือ dreamtime ที่สำคัญ เป็นกึ่งฝันกึ่งจริงกับความรู้สึกที่มีต่อมือ รู้สึกว่ามือมันจะเป็นส่วนหนึ่งของเราต่อไปในอนาคต แล้วก็มือนี่มันทำให้เราสร้างงานผิดจากสัตว์อื่นได้อย่างมหาศาล ถ้ามันยังเป็นขาอยู่ ก็แค่รับน้ำหนักก้าวไปข้างหน้าเรื่อยๆ เหมือนกับขาหลัง

จารุปภา : หินตั้งย่านนี้พูดเหมือนกันหมดเลย การปรากฏตัวของเขาเป็นการแสดงออกของความรักและทำให้มนุษย์มั่นใจ ว่าชีวิตมนุษย์สามารถเป็นอยู่ได้ และอยู่ด้วยกันกับธรรมชาติได้ คือให้มั่นใจในการมีชีวิต ชีวิตมันดำรงอยู่ได้ พี่เอียดมาสลายสิ่งที่ลึกที่สุดในชีวิตมนุษย์ในจิต จิตมนุษย์กลัว-อยากบอกไม่ต้องกลัว ฉันกลัวว่าจะไม่รอดกลัวที่สุด ความกลัวที่สุดของมนุษย์ ที่ไม่อาจรักษาเผ่าพันธุ์รักษาชีวิตไปได้

สุภาพ : มนุษย์แค่ฟ้าแลบเราก็ตกใจแล้ว เนื้อหนังบางที่พูดถึง มันอ่อนบางที่สุดในบรรดากลุ่มสัตว์ทั้งหมด แม้แต่เปลือกไม้ต้นไม้ยังมีการป้องกันตัวของเขา ที่ผิวนอกสุด แต่เราไม่มี นั่นคือทำให้เรากลัวตลอดเวลา การที่มีสารเหลวมาชโลมตัวก็เพื่อทำให้ตัวเราหนาขึ้น แล้วมีเกราะป้องกัน เราสร้างซุ้มเรือนแก้วที่เป็นอีลูชันขึ้นมา เพื่อที่จะให้ความกลัวมันอยู่ในที่ของมันก็ยังดี ถ้ามันไม่แสดงออก แต่ในที่สุดแล้วมันก็แข็งแรงขึ้นเรื่อยๆ

นิพัทธ์พร : ความกลัวนั้นใช่จะหายไป

สุภาพ : เราไม่ได้มีความกลัวหนึ่งเดียว มันไม่เคยหายไปทีเดียว ความกลัวอีกอย่างหนึ่งคือ เรากลัวที่จะไม่มีตัวตน ถ้าไปถึงจุดที่มันเป็นความว่างเปล่าจริงๆ emptiness ไม่ใช่ nothingness

ภาพสมุนไพร

๑. เปราะหอม[12] (รูปที่ ๓.๗๒)

รูปที่ ๓.๗๒ เปราะหอม

แก้ไข้ แก้หวัด ท้องอืด แก้กลาก แก้เด็กนอนสะดุ้งผวา ขับเลือดเน่าสตรี

๒. พลู[13] (รูปที่ ๓.๗๓)

รูปที่ ๓.๗๓ พลู

พลู (ชนิดที่กินกับหมาก) แก้คัน ลมพิษ แมลงสัตว์กัดต่อย แก้ปวดท้อง แก้ลูกอัณฑะยาน

[12]ที่มาภาพและข้อมูล : *เปราะหอม*. [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เน็ต https://www.disthai.com/เปราะหอม.(วันที่ 4 เมษายน 2568)

[13]ที่มาภาพและข้อมูล : *พลู*.[ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เน็ต https://pharmacy.su.ac.th/herbmed/herb/text/herb_detail.php?herbID=155. (วันที่ 4 เมษายน 2568)

๓. ว่านนางคำ[14] (รูปที่ ๓.๗๔)

รูปที่ ๓.๗๔ ว่านนางคำ

ว่านนางคำ สมุนไพรสำหรับสตรีหลังคลอด มดลูกเข้าอู่ แก้ฟกช้ำ ปวดเมื่อย รักษาแผลสด แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย

๔. ว่านชักมดลูก[15] (รูปที่ ๓.๗๕)

รูปที่ ๓.๗๕ ว่านชักมดลูก

[14] ที่มาภาพและข้อมูล : *ว่านนางคำ.* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เน็ต https://stri.cmu.ac.th/article_detail.php?id= (วันที่ 4 เมษายน 2568).

[15] ที่มาภาพและข้อมูล : *ว่านชักมดลูก* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเตอร์เน็ต www.aphaiherb.com (วันที่ 4 เมษายน 2568).

๕. การสำรวจพื้นที่ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ต.ในเมือง อ.พิมาย จ.นครราชสีมา วันอังคารที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ (รูปที่ ๓.๗๖)

รูปที่ ๓.๗๖ ป้ายแนะนำปราสาทหินพิมาย

พิกัด ๑ สะพานนาคราช

พลังงานสว่างจ้า รอบบริเวณ (รูปที่ ๓.๗๗)

เดินไปตามชาลาทางเดิน มีเสาตั้งๆ เห็นเป็นเสาตั้งประทีป และมีตะเกียงยื่นออกมามีมือรองรับ คล้ายกับเสานางเรียง แม้แต่เทวรูปก็ทำเป็นมือยื่นออกมา แล้วมีตะเกียงจุดไฟอยู่ ที่นี่เป็นต้นแบบนครวัด

รูปที่ ๓.๗๗ สะพานนาคราช

พิกัด ๒ สระน้ำสี่ทิศ พลังงานสว่างจ้า (รูปที่ ๓.๗๘)

รูปที่ ๓.๗๘ สระน้ำสี่ทิศ

นิพัทธ์พร : ที่นี่ก็จะบูชาด้วยดอกบัวเป็นหลัก เวลามาสักการะก็มีดอกบัวหลวง ปลูกไว้ด้วยรอบๆ ดอกบัวที่นี่หลังจากบูชาเสร็จแล้วเอาไปทำยาด้วย ไม่ใช่แค่ดอกบัวที่มีฤทธิ์ทางยาเท่านั้น แต่พอผ่านกระบวนการพิธีกรรมต่างๆแล้วเนี่ย มันกลายเป็นดอกบัวที่พลังสว่างจ้าและศักดิ์สิทธิ์รักษาได้ เป็นยาอายุวัฒนะ

สุภาพ : ที่นี่ตั้งแต่สร้างแรกสุดเลยก็เป็นพุทธแล้ว พุทธมหายาน เพราะฉะนั้นดอกบัวจึงสำคัญกว่าดาวเรือง ก็จะไม่ใช้ดอกดาวเรืองอีกต่อไป ไม่มีวัดพุทธมหายานที่ไหนจะยิ่งใหญ่เท่าพิมาย ปรัชญาปารมิตาสูตรบูชาด้วยดอกบัว นี่คือตรีกายของมหายาน

นิพัทธ์พร : ดอกบัวเต็มไปหมด ทั้งบัวเขียวบัวชมพูบัวขาว เต็มไปหมดเลย แล้วก็เอากลับไปทำยากันเป็นเทศกาล ที่เขามาบูชาดอกบัวเพื่อจะเอากลับไปทำยาใช้กันทั้งปี ไม่รู้เทศกาลอะไรของเขา นี่โดยปกติก็บูชาด้วยดอกบัวตลอด แต่ว่ามันเป็นวันที่พระจันทร์เต็มดวง วันหนึ่งที่เป็นเทศกาลเดือน ๑๒ เหมือนวันลอยกระทง แต่เขาเอาดอกบัวมาบูชาพระจันทร์ แล้วเขาบวงสรวงเรื่องน้ำ เพราะฉะนั้นต้องทำในวันที่น้ำขึ้นสูงสุด ในเดือนที่น้ำมาเต็มที่สุด ถึงมาบูชากันด้วยดอกบัว แล้วก็เป็นการจัดการขบวนการติดต่อแม่คงคา ติดต่อเทพของเขาในเรื่องน้ำ ทำพิธีกันใหญ่โตมาก ดอกบัวที่นำมาใช้รักษาตัวด้วย เขาจุดประทีปโคม จุดธูปที่ทำจากกากดอกบัวเก่าๆ ให้กลิ่นดอกบัวที่กำลังบานอยู่และกลิ่นธูปช่วยโน้มนำจิตคนเข้าไปสู่เป็นหนึ่งเดียวของการที่จะเคลื่อนพลังต่างๆ ที่จะไปบูชาพระแม่คงคา บูชาดิน และบูชาทั้ง ๔ ธาตุ เพื่อให้บ้านเมือง มีน้ำอุดมสมบูรณ์และน้ำไม่มากเกินไปมีน้ำที่พอดี

สุภาพ : สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ นี้ท่านเป็นคนที่สร้างปราสาทนครธมที่ใหญ่ที่สุด ใหญ่กว่านครวัดแล้วก็เป็นช่วงพีคสูงสุดของรัชกาลท่าน สร้างปราสาทนครธมที่แปลว่าใหญ่ มันคือแผนผังของดอกบัวทั้งหมดเลย ตัวปราสาทประธานองค์กลาง ไม่ใช่เขาพระสุเมรุแต่เป็นดอกบัวที่ผุดขึ้นมา ผุดขึ้นมา แล้วคลี่กลีบออกคือรอบนครธม ถ้ามองจากภาพถ่ายทางอากาศ คือการคลี่ของดอกบัว ในรัชกาลท่านทำอะไรที่ไหน ตัวสถานที่ตรงนั้นต้องเนื่องกับดอกบัว ถึงไม่มีก็ต้องทำขึ้น ต้องเพาะปลูกแล้วต้องสร้างสัญลักษณ์ขึ้น เราจะไม่เห็นกลศที่เป็นอะไรแบบของพระศิวะหรือพระนารายณ์อีก มหายานก็คือดอกบัวสุขาวดีคือพุทธเกษตรของมหายานแรกสุดก็คือสระโบกขรณีที่มีดอกบัว

นิพัทธ์พร : เข้ามาแล้วมีกลิ่นดอกบัวไม่ใช่เฉพาะดอกบัวสดแต่กลิ่นธูปอะไรทั้งหลายที่ทำจากดอกบัวด้วย

พิกัด ๓ หลุมบรรจุวัตถุมงคล (รูปที่ ๓.๗๙)

รูปที่ ๓.๗๙ หลุมบรรจุวัตถุมงคล

สุภาพ : นี่คือบัวมัลกะ ๘ กลีบซึ่งเป็นสัญลักษณ์ประจำของพิมายที่เป็น ๘ ถ้าไม่นับตรงกลาง ๘ หลุมตรงนี้ แต่ตรงกลางนับเป็นศูนย์กลางที่ต้องไว้วัตถุมงคลที่สำคัญที่สุด เราเรียกว่ามหาทักษา นี่คือมหาทักษาสมัยพิมาย เมืองเชียงใหม่ เชียงราย น่าน ใช้ผังเมืองเป็นมหาทักษาหมด

นิพัทธ์พร : แล้วทำพิธีจะต้องไม่ให้ทิศนั้นเป็นกาลกิณี ต้องไม่ไปทำในทิศนั้น แล้วจะทำพิธีวันไหนอะไรอย่างไร ถ้าจะทำพิธีเพื่อแก้โรคภัยให้เจ็บก็ต้องทำในทิศของอายุ และวันที่อายุเด่นขึ้นมา ดาวประจำอายุอยู่ในตำแหน่งที่ดีเหมือนอย่างวันอาทิตย์ ดาวจันทร์เป็นอายุ เพราะฉะนั้นถ้าจะทำพิธีแก้โรคภัยไข้เจ็บต้องทำในวันที่แก้โรคภัยไข้เจ็บของคนเกิดวันอาทิตย์ ต้องทำที่วันซึ่งดาวจันทร์โคจรอยู่ในตำแหน่งที่มีพลังแรงกล้าพลังสูงและไม่เป็นกาลกิณีในดวง ไม่อ่อนกำลังในดวง ไม่ใช่เป็นนิจเป็นประ นี่ถ้าให้จันทร์เป็นมหาอุจมหาจักร เกษตร วันจันทร์น่าจะดีในการทำพิธีแก้โรคภัยไข้เจ็บของบุคคลผู้เกิดวันอาทิตย์ จะเป็นกษัตริย์ ขุนนาง คนสำคัญที่เกิดวันอาทิตย์ ทำพิธีเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บในวันจันทร์จะมงคลมาก ทักษาถึงจำเป็นมาก เพราะจะทำพิธีแก้โรคภัยไข้เจ็บหรือเริ่มต้นรักษาอะไร

ต้องขึ้นกับดวงชะตาของคนที่จะเข้าทำพิธี ของคนที่ต้องเกี่ยวข้อง ที่จะทำพิธีให้เขา กับวันเวลาและตำแหน่งดาวเคราะห์ ถ้าเป็นเมืองก็ต้องดูว่าเมืองนั้นน่ะลงเสาเอกในวันอะไร แล้วก็ทิศไหน เป็นอายุของเมือง บริวารดีก็เอาพวกข้าทาสบริวารไว้ทิศนั้น บริวาร อายุ เดช เดชเอาไว้สำหรับทำการรบเลย อย่างที่ถ้าหากว่าคนเกิดวันอาทิตย์ ตามทักษาอาทิตย์จะอยู่ทิศพายัพตะวันตกเฉียงเหนือมุมสุดที่อยู่ของอาทิตย์ จันทร์อยู่ทิศเหนือเป็นอายุ แสดงว่าทิศเหนือหรือตำแหน่งในทิศเหนือของบ้าน หรือหมอที่ไปหาทางทิศเหนือ หรือหมอที่เกิดวันจันทร์จะเป็นคนที่รักษาคนเกิดวันอาทิตย์ได้ดี คนเกิดวันอาทิตย์อังคารเป็นเดชอยู่ทิศอีสาน การรบต้องไปทำพิธีรบ เริ่มที่จะออกรบในทิศอีสาน หรือตั้งทัพกันที่เมืองที่อยู่ทิศอีสาน หรือเอาคนที่ชื่อตัวอักษรขึ้นต้นด้วย จ,ฉ,ช,ฌ,ญ เป็นแม่ทัพ เพราะเป็นตัวอักษรประจำทักษาทิศอีสาน ทิศของดาวอังคาร กษัตริย์วันอาทิตย์เมื่อต้องรบก็ต้องเริ่มต้นด้วยทิศอีสาน เนื่องจากทักษาแต่ละทิศ จะมีตัวอักษรประจำทิศ ประจำดาวพระเคราะห์ แล้วเอาชื่อที่ขึ้นด้วยตัวอักษรทิศที่เป็นเดช มาเป็นนักรบ มาเป็นแม่ทัพ ศึกจะรบชนะ เอียดพบความจริงนี้ ว่าจะเขียนไว้ในเรื่องยันต์ตรีนิสิงเห แต่ยังไม่เคยเขียน ยันต์ตรีนิสิงเหมันมีความสัมพันธ์กับมหาทักษาโดยตรง ยันต์ตรีนิสิงเหมันเป็นยันต์ที่เขาใช้ในการปลุกเสกเครื่องรางของขลัง ใช้ในการทำให้สถานที่นั้นศักดิ์สิทธิ์ขึ้นมา ใช้ในการออกทัพ ใช้ในหลายกรณีมาก แล้วการใส่ภาพของสัตว์แต่ละชนิดอะไรไปใน ยันต์ตรีนิสิงเหมันคือสัตว์ทรงของเทวดาพระเคราะห์ประจำทิศต่างๆ

สุภาพ : ยันต์ตรีนิสิงเห ธรรมดาเป็น ๕ แต่ดูทีละด้านมันได้ด้านละ ๓ เท่านั้น ทิศกลางคือทิศยอดฟ้า ถ้าเป็นวัชรยานหรือมหายานที่นี่ด้วยก็คือพระพุทธเจ้า ๕ พระองค์

จำเรียงรดา : แพทย์แผนไทยมันจะมีพิกัดเรียกว่ามหาเบญจกูลซึ่งเป็นมหาใหญ่ที่ใช้ในการรักษา เราเอามหาเบญจกูล คนไข้เป็นอะไร แล้วค่อยเอามหาอื่นมาเสริม

พิกัด ๔ โถงปราสาทประธาน (รูปที่ ๓.๘๐)

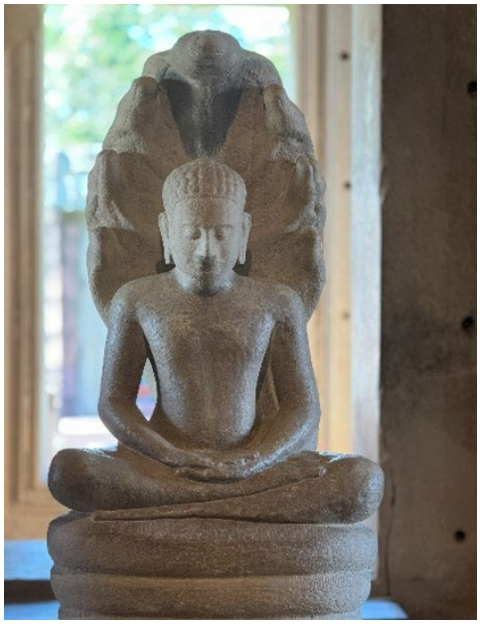

รูปที่ ๓.๘๐ โถงปราสาทพระประธาน

พิกัด ๕ ปรางค์พรหมทัต (รูปที่ ๓.๘๑)

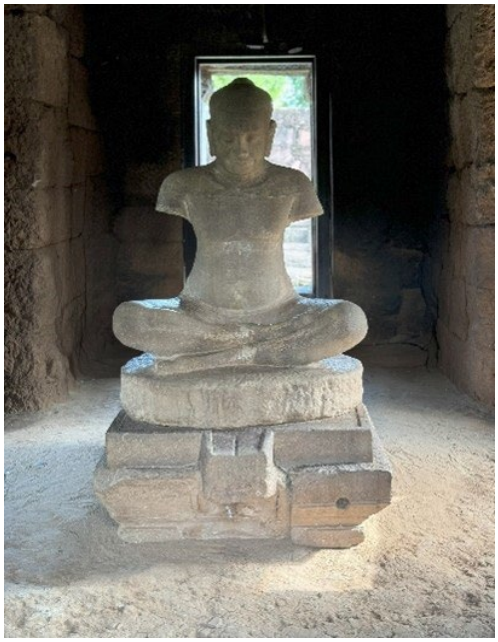

รูปที่ ๓.๘๑ ปรางค์พรหมทัต

๖.การสำรวจพื้นที่ แหล่งโบราณคดีบ้านโนนวัด ศูนย์การเรียนรู้บ้านโนนวัด ตำบล พลสงคราม อำเภอโนนสูง นครราชสีมา วันอังคารที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

วิทยากร คุณอเนก ศรีนุย

คนขุดค้น และดูแลศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

รูปที่ ๓.๘๒ วิทยากรบรรยาย

วิทยากร : พื้นที่ขุดค้นคือพื้นที่ตรงนี้ ซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารศูนย์เรียนรู้ จนถึงบริเวณบ้านหลังสีเขียวที่ติดกับอาคาร โดยเจ้าของที่บริจาคที่ดินให้ เดิมทีพื้นที่ตรงนี้เป็นคูเมืองล้อมรอบ หมู่บ้านมีเนินดินเป็นวงกลม เข้าออกได้ทางเดียว แต่ตอนนี้หายไปหมดแล้ว เป็นทุ่งนากับถนนคอนกรีต

ตัวผมเองเกิดที่นี่ สมัยรุ่นทวดทำบัตรประชาชนสีขาวดำ สมัยนั้นใช้ตะเกียงน้ำมันยังไม่มีไฟฟ้า รั้วบ้านก็ไม่มี ทางเดินเป็นตรอกดินสูงท่วมหัว ผนังดิน และมีทางให้น้ำหลาก เมื่อฝนตกน้ำจะไหลจากคลองลงไปในนา ไปตามทาง ไม่มีน้ำท่วมขัง คนแถวนี้ปลูกข้าวเจ้าเป็นส่วนใหญ่ ส่วนข้าวเหนียวมีน้อย

ก่อนขุดค้นมีการสำรวจจากนักโบราณคดีจากต่างประเทศกับกรมศิลป์ นักวิชาการไทย ช่วงปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ สำรวจอยู่ ๓ ปี เริ่มขุดตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ – ๒๕๕๓ ใช้เวลา ๘ ปี ในการเอาวัตถุโบราณขึ้นมาทีละชิ้น ของบางชิ้นนำมาจัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์ บางชิ้นกำลังทำวิจัยอยู่ไม่ได้จัดแสดง สิ่งของที่อยู่ที่นี่อายุราว ๔,๐๐๐ ปี เก่ากว่าที่บ้านเชียง ที่นี่เป็นหลุมขุดค้นใหญ่ที่สุดในประเทศ การขุดค้นครั้งแรกแค่หลุมเล็กๆ ขนาด ๔x๔ เมตร แล้วก็ค่อย ๆ ใหญ่ขึ้น จนมีความลึกถึง ๑๐ เมตร รอบๆหมู่บ้านมีอีกหลายสิบหลุม ขุดลงไปก็เจอเศษกระเบื้อง วัสดุดินเผา หม้อ โครงกระดูกมนุษย์และสัตว์ จำพวก วัว ควาย ก้างปลา สร้อย กำไล เครื่องประดับ เครื่องมือทำการเกษตร ต่อมาก็มีนักวิชาการจากต่างประเทศมาทำวิจัย ร่วมกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย กรมศิลป์ก็มาดู สิ่งของหรือวัตถุโบราณที่ชาวบ้านแถวนี้เจอตอนฝนตกแล้วลอยขึ้นมา เขาก็นำมามอบให้ จะไม่นำไปขาย

โนนวัดมีลวดลายที่เป็นของโนนวัดพวกนี้ ทางกระทรวงวัฒนธรรมได้จดลิขสิทธิ์ไว้แล้ว ต่างชาติเอาไปไม่ได้ หรือใครเอาไปลอกลายเลียนแบบภาพพิมพ์ ผ้าทอ เคยถูกฟ้องร้องมาแล้ว วัตถุโบราณทุกชิ้นมีเลขทะเบียน และเคย

มีการถ่ายทำสารคดีเกี่ยวกับการขุดค้นที่นี่ด้วย ประสบการณ์ตอนขุด เจอศพเด็กอยู่ในหม้อดิน โครงกระดูกผู้ชายนั่งงอเข่าอยู่ในโอ่ง รายการที่เคยมาถ่ายทำชื่อ ประวัติศาสตร์นอกตำรา ตอนโนนวัด มี ๒ ตอน[16]

พื้นที่ตรงนี้มีมหาวิทยาลัยหลายแห่งทั้งในและต่างประเทศมาทำวิจัย จนถึงปัจจุบัน ยังมีการส่งนักศึกษามาเรียนรู้กับชุมชน มาอยู่กับชาวบ้าน ทำกิจกรรมเกี่ยวข้าว พักโฮมสเตย์ ทางหมู่บ้านในการดูแลของอบต.มีการผลิตสินค้า เสื้อ หมวก กระเป๋า พิมพ์ภาพลายโนนวัดจำหน่าย

อาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โนนวัด เป็นอาคาร ๒ ชั้น พื้นที่จัดแสดงอยู่บริเวณชั้น ๑ ซึ่งได้แบ่งการจัดแสดงออกเป็น ๓ โซนด้วยกัน ได้แก่

โซนที่ ๑ ป้ายนิทรรศการแนะนำศูนย์การเรียนรู้ กระบวนการขุดค้น ทีมงาน และนักวิจัย (รูปที่ ๓.๘๓)

โซนที่ ๒ ด้านขวามือ จำลองวิถีชีวิตของคนบ้านโนนวัด อาทิ การปลูกบ้าน อาชีพทำเกลือ ทำนา ปฏิทินฤดูกาล การเลี้ยงสัตว์ ภูมิศาสตร์ที่ตั้งของหมู่บ้าน (รูปที่ ๓.๘๔)

โซนที่ ๓ จัดแสดงวัตถุโบราณที่ขุดพบในยุคหินใหม่ ยุคสำริด ยุคเหล็ก อาทิ โครงกระดูก เครื่องประดับ เครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น (รูปที่ ๓.๘๕)

[16] ดูได้ที่ https://www.youtube.com/watch?v=WF7p5bjsA48

รูปที่ ๓.๘๓ โซนที่ ๑

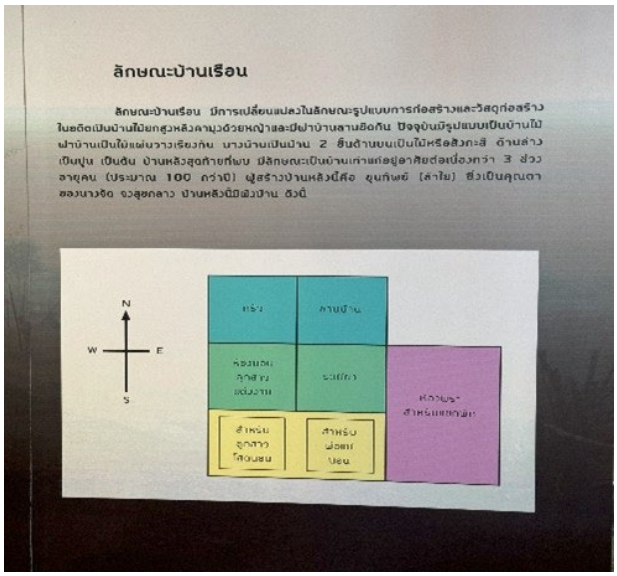

รูปที่ ๓.๘๔ โซนที่ ๒

รูปที่ ๓.๘๕ โซนที่ ๓

๗. **การสำรวจพื้นที่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย** ถนน ท่าสงกรานต์ ตำบล ในเมือง อำเภอพิมาย นครราชสีมา วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ (รูปที่ ๓.๘๖)

วิทยากร : คุณปรานี สายปรุ

รูปที่ ๓.๘๖ บรรยากาศการชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย รวบรวมหลักฐาน และจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรือง ของวัฒนธรรมอีสานในอดีต โดยเฉพาะโบราณวัตถุ ศิลปะวัตถุที่ค้นพบในเขตอีสานตอนล่าง โบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ นำมาจัดแสดงได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาโบราณ โครงกระดูก เครื่องมือ เครื่องประดับที่ทำจากสำริด และหิน ส่วนโบราณวัตถุสมัยประวัติศาสตร์ ได้แก่ ใบเสมาแบบศิลปะทวารวดี ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมแบบเขมร เช่น ทับหลัง หน้าบัน เสาประดับกรอบประตู ทวารบาล และประติมากรรมรูปเคารพ อาทิ พระพุทธรูป เทวรูป รูปพระโพธิสัตว์ และรูปสลักศิลาพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ซึ่งพบที่ปราสาทหินพิมาย วิทยากรได้พานำชมเฉพาะห้องจัดแสดงชั้น ๑ โดยเล่าเรื่องตามลำดับการจัดแสดง คือ

๑. ลำดับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์เมืองพิมาย ในแต่ละยุคสมัย และราชวงศ์มหิธรปุระ ผู้สร้างเมืองพิมาย และกระบวนการก่อสร้างปราสาทหินพิมาย (รูปที่ ๓.๘๗)

รูปที่ ๓.๘๗ ลำดับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์เมืองพิ

๒. เล่าวิถีชีวิตของผู้คนในสมัยโบราณ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย ภาชนะดินเผา เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องไทยธรรม (รูปที่ ๓.๘๘)

รูปที่ ๓.๘๘ ภาพสลักเล่าวิถีชีวิต

ชายและหญิง ใส่ผ้านุ่งและสวมเครื่องประดับ

การสวมตุ้มหู : ในสมัยก่อนพระมหากษัตริย์หรือเจ้าชายน้อยทุกพระองค์มีพิธีเจาะพระกรรณ พระมหากษัตริย์ไม่ได้มีแค่ตาที่จะส่องสอดพระเนตรแต่มีหูที่จะต้องฟังเสียงให้ได้ยินเสียงที่แท้จริงของสรรพสิ่งไม่ใช่แค่ประชาชนหรือว่าพระเจ้า ก็ต้องฟังทุกอย่างที่อยู่ในจักรวาลทั้งหมดด้วย เพราะฉะนั้นการที่ทำให้มันตุ้งติ้งนั่นก็คือว่าถ่วงมันเอาไว้ให้รู้ว่า คุณต้องมีสติ พิธีนี้เป็นนัยยะที่สำคัญทางจิตวิญญาณในการเชื่อมโยงจักรวาล ขยับแรกสุดเพราะเสียงคำว่าโอมซ่อนอยู่ในทุกแห่ง เจ้าชายสิทธัตถะก็ต้องเจาะพระกรรณเพื่อประกาศว่านี่คือทายาทคือคนที่ได้ยินเสียงของจักรวาล

๓. อารยันเชื่อนกฮูกที่เป็นพาหนะของเอเธนซึ่งอยู่กับความมืดตลอดเวลา นกฮูกมันมองได้ทั้งในที่มืดและในที่สว่าง เพราะพอสว่างปั๊บมันจะมองไม่เห็น แต่มันเห็นได้ด้วยจิต โดยที่สายตามันไม่ได้ปรับให้กับความสว่างจริงแต่จิตเริ่มทำงาน เพราะฉะนั้นนกฮูกจะมองเห็นทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นมุมมืดในความสว่างได้ แล้วมองความสว่างที่อยู่ในมุมมืดได้ นกฮูกที่สำคัญที่สุดคือมันหันรอบทิศได้ 360 องศา เป็นคุณสมบัติของ sense พิเศษ ที่มนุษย์มีมากับตัวแต่ไม่เคยใช้มันเลย (รูปที่ ๓.๘๙)

รูปที่ ๓.๘๙ เครื่องเคลือบที่มีลวดลายเป็นรูปสัตว์

๔. ศาสนาในเมืองพิมาย เป็นพุทธลัทธิมหายาน นิกายวัชรยาน ก่อนพ.ศ. ๑๗๐๐ ห้องนี้แสดงทับหลังหินทรายเกี่ยวเนื่องกับศาสนา ความเชื่อของฮินดู เช่น เทพประจำทิศ สัตว์ประจำทิศ การถวายเครื่องบูชาพระพุทธเจ้า (รูปที่ ๓.๙๐)

รูปที่ ๓.๙๐ ทับหลังแสดงภาพเกี่ยวเนื่องกับศาสนา

สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ กษัตริย์ผู้ทรงสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์มหิธรปุระ ในรัชสมัยของพระองค์เมืองพิมายมีนามว่า วิมายปุระ เป็นเมืองสำคัญยิ่งแห่งหนึ่งและเจริญรุ่งเรืองมากในขณะนั้น มีการสร้างประตูเมืองพิ

มายขึ้นทั้ง ๔ ด้าน และโปรดให้สร้าง สถานพยาบาล (อโรคยศาล) ขึ้นที่เมืองพิมาย และสร้างที่พักคนเดินทาง (วหนิคฤหะ - บ้านมีไฟ) ตามถนนสายหลัก ที่ตัดจากเมืองพระนครหลวงมายังพิมายด้วย (รูปที่ ๓.๙๑)

รูปที่ ๓.๙๑ เส้นทางโบราณจากพระนครสู่เมืองพิมาย

๕. เมื่อสิ้นสุดรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ อิทธิพลทางการเมืองของอาณาจักรเขมรโบราณเริ่มเสื่อมลง เป็นผลให้อาณาจักรอยุธยาขยายอำนาจเข้าสู่บ้านเมืองในบริเวณลุ่มแม่น้ำมูลตอนบน หลักฐานรูปเคารพสมัยอยุธยาที่ถูกนำเข้าไปประดิษฐานภายในปราสาทเขมรโบราณ เช่น ปราสาทพนมวัน ปราสาทพิมาย รวมถึงการพบโบราณสถานสมัยอยุธยาในเมืองพิมาย เช่น อุโบสถวัดเจ้าพิมาย และเมรุพรหมทัต และจารึกปราสาทหินพิมาย ๑ (รูปที่ ๓.๙๒) พลังงานสว่างจ้า

รูปที่ ๓.๙๒ จารึกปราสาทหินพิมาย

๖. พระพุทธรูปนาคปรกหินทราย ศิลปะลพบุรี อิทธิพลศิลปะเขมรโบราณ พุทธศตวรรษที่ ๑๘ พบที่ปราสาทหินพิมาย พลังงานสีม่วงค่อนคราม (รูปที่ ๓.๙๓)

๗. วัชระ สละแล้วซึ่งกิเลส พลังงานสว่างจ้า (รูปที่ ๓.๙๔)

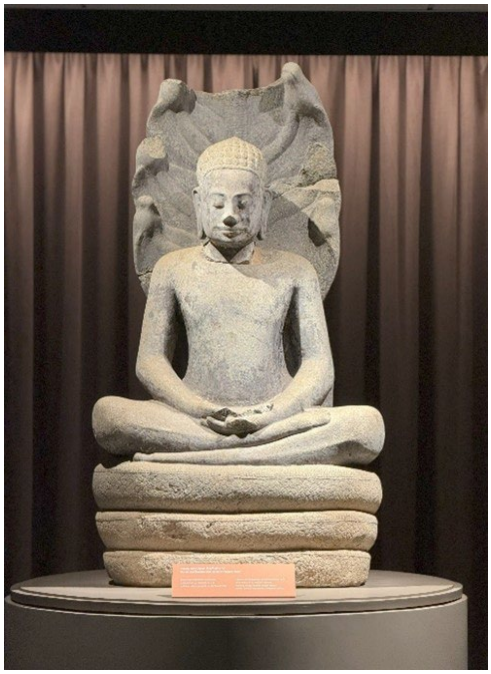

รูปที่ ๓.๙๓ พระพุทธรูปนาคปรก

รูปที่ ๓.๙๔ วัชระ

๘. รอยพระพุทธบาทหินทราย พลังงานสว่างจ้า (รูปที่ ๓.๙๕)

รูปที่ ๓.๙๕ รอยพระพุทธบาท

๙. เงินเหรียญ หมายเลข ๑ เงินเหรียญ-พลังงานสีน้ำเงิน, หมายเลข ๒ เบี้ย ทำจากตะกั่วผสมปรอท - พลังงานสว่างจ้า, หมายเลข ๓ เบี้ยแก้ -พลังงานสว่างจ้า จึงจะให้แก้อาถรรพ์ได้ (รูปที่ ๓.๙๖)

๑๐. แหวนโบราณ พลังงานสีม่วง (รูปที่ ๓.๙๗)

รูปที่ ๓.๙๖ เงิน, เบี้ย, เบี้ยแก้

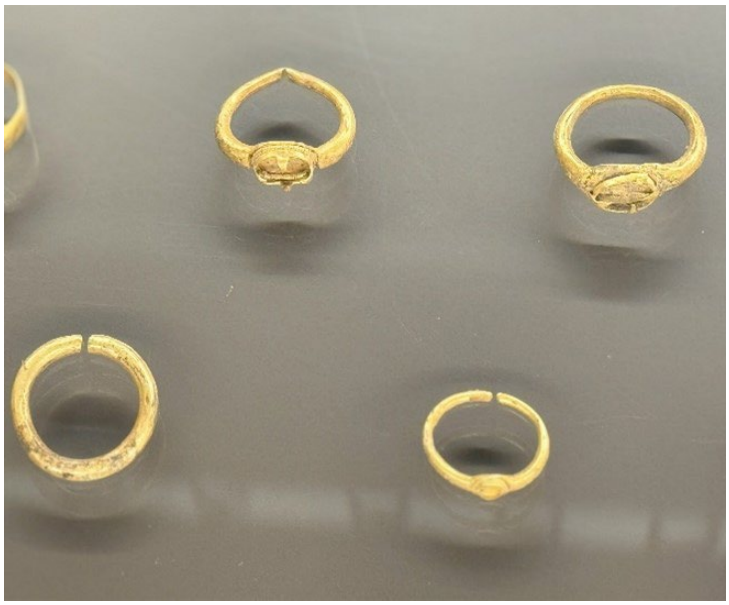

รูปที่ ๓.๙๗ แหวนโบราณ

๑๑. ทับหลังหินทรายเล่าเรื่องรามยณะตอนพระลักษณ์ต้องศรนาคบาศ พบที่ปราสาทหินพิมาย พลังงานม่วงค่อนคราม (รูปที่ ๓.๙๘)

๑๒. รูปสลักหิน พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ (รูปที่ ๓.๙๙)

รูปที่ ๓.๙๘ แกะสลักหินทรายเล่าเรื่องรามายณะ

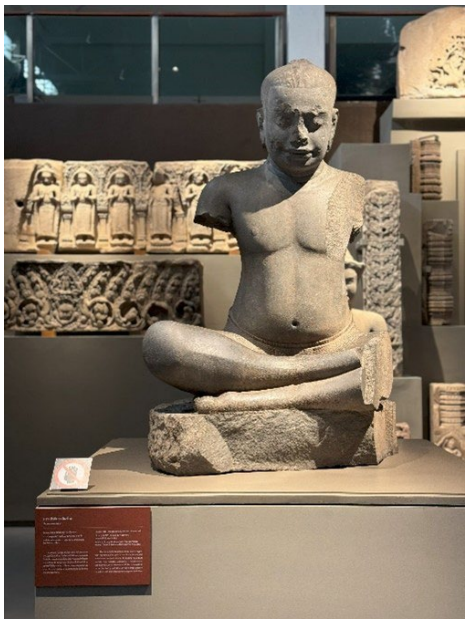

รูปที่ ๓.๙๙ พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗

๑๓. พระนางศรีชัยราชเทวี มเหสีองค์แรกของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ (รูปที่ ๓.๑๐๐)

รูปที่ ๓.๑๐๐ พระนางศรีชัยราชเทวี

๑๔. อาคารจัดแสดงศิลาจำหลัก จัดแสดงโบราณวัตถุซึ่งเป็นองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมหินทราย เช่น ทับหลัง หน้าบัน บัวยอดปราสาท เสาประดับกรอบประตู กลีบขนุน ปราสาทจำลอง (รูปที่ ๓.๑๐๑)

รูปที่ ๓.๑๐๑ อาคารจัดแสดงโบราณวัตถุ

๘. **การสำรวจพื้นที่ ภาพเขียนสี วัดเขาจันทน์งาม** วัดเขาจันทน์งาม ต.ลาดบัวขาว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา วันที่ 30 ตุลาคม 2567 (รูปที่ ๓.๑๐๒)

รูปที่ ๓.๑๐๒ ภาพเขียนสี วัดเขาจันทร์งาม

ภาพเขียนสี ค้นพบเมื่อปี ๒๕๒๖ ตัวภาพอยู่สูงจากพื้น ๓ - ๔ เมตร เขียนด้วยสีแดง เล่าเรื่องกิจกรรมของมนุษย์ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ราว ๓,๐๐๐ – ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว ประกอบด้วย ภาพมนุษย์ ๓๒ ภาพ แบ่งเป็น ชาย ๒๘ คน หญิง ๒ คน เด็ก ๑ คน ภาพสัตว์ ได้แก่ ไก่ นก สุนัข ภาพคล้ายเม่น เสือ และสิงโต ภาพอาวุธ ๑ คันธนูและลูกศร (ข้อความจากป้าย)

พิกัด ๑ ภาพเขียนสี

พลังงานสว่างจ้า

สุภาพ : ภาพเขียนคมชัดมาก แล้วก็ตัวโตๆด้วย แสดงว่าค่อนข้างโบราณ แต่ด้วยความเป็นระเบียบที่มันเป็น level ยังไม่ได้ขึ้นลงสูงๆต่ำๆ ถ้ามันเป็นระดับเดียวกับในทางขวาง มนุษย์หยุดเดินแล้ว เป็นสังคมนั่ง เพราะก่อนหน้า ที่

เป็นสังคมนั่งมันเป็นสังคมวิ่งล่าสัตว์ ไล่หาของป่า เกือบจะเป็นชุมชนเกษตรกรรมที่ค่อนข้างเกือบสมบูรณ์ด้วย นี่คือชุมชนเกษตรกรรม

นิพัทธ์พร : ที่มาคราวก่อนช่วงปีพ.ศ.๒๕๖๕ เคยนั่งที่นี่แล้วสื่อสารกับเขาว่า พื้นที่ตรงนี้แต่ก่อนเขาใช้ทำอะไร เพราะมันเป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ พบพื้นที่ตรงนี้เป็นพื้นที่สว่างจ้า เข้าไปดูเห็นก่อไฟแล้วเขานั่งกันอยู่ เขาใช้เป็นที่ชุมนุมกันทำพิธีหมัก เหมือนปโยติหรืออยาวัสก้า เป็นกึ่งเหล้ากึ่งมึนเมาให้ใช้ข้ามพรมแดนทางจิต เข้าไปเพื่อไปติดต่อกับเทพเจ้า แต่ตอนนั้นเขาไม่ได้บอกว่าติดต่อเรื่องอะไร แต่เมื่อกี้บอกแล้วว่า-เขาถามเรื่องฝนเป็นหลัก ส่วนยาที่หมักนั่นน่ะเท่าที่จำได้ ใช้ส่วนผสมประมาณ 4-5 อย่าง ได้บอกทางมูลนิธิข้าวขวัญไป และเขาจะทดลองทำกัน คนยุคโบราณเขาใช้น้ำผึ้ง ลูกเดือยป่าหรือข้าวฟ่างก็ได้ กล้วยป่า ใบไผ่ ใบหนาด เขาบอกว่าเป็นใบหนาดแต่เป็นใบหนาดแบบโบราณ ซึ่งตอนหลังไปถามอ.เดชา ศิริภัทร ว่าทำไมถึงใช้ใบหนาด อ.เดชาบอกว่าเพราะใบหนาดมีขนเยอะ จะดักยีสต์ในอากาศได้ ทำให้เป็นเหล้าได้ ส่วนใบไผ่ถามคุณซ้ง พรชัย ชูเลิศ เจ้าหน้าที่ข้าวขวัญ ว่าเอาไปใช้หมักทำไม ซ้งบอก ใบไผ่เอามาหมักจุลินทรีย์เชื้อโตเร็วมาก ทุกวันนี้ข้าวขวัญก็ใช้ใบไผ่กันอยู่

สูตรยาเดินทางข้ามมิตินี้ ทางข้าวขวัญบอกว่าจะเอาไปทดลองทำดู

คนยุคในภาพเขียน เขามาทำเหล้าหมักกินกัน แล้วไปสื่อสารกับเทพทั้งเรื่องของยา เรื่องของโรคภัยไข้เจ็บ แต่เมื่อกี้ที่เข้าไปดู เขาบอกว่าถามเรื่องฝนเป็นหลัก เรื่องฝนสำคัญมากสำหรับพวกเขา

สุภาพ : สีคิ้วเป็นรอยต่อของอากาศสองแบบ ฟากหนึ่งร้อนฟากหนึ่งเย็น ตัวร้อนชื้นนี้แหละจะเป็นตัวที่มันอยู่ในแกนที่เฉือนจากตะวันตกเฉียงใต้ไปสู่ตะวันออกเฉียงเหนือด้วย ตรงนี้อยู่ตรงกลางเลย ตัวเขาจันทร์งามหรือว่าตัวพื้นที่ที่มันเป็น เขาเรียกว่าเป็นตะเข็บ เป็นร่องของความกดความดันความสูงความเบาบางของอากาศ ระหว่างทะเลจีนใต้กับตัวของมหาสมุทรอินเดีย ตรงนี้จะต้องมีความชื้นสูงฝนตกอยู่เรื่อยๆ

นิพัทธ์พร : ที่ดูฝนเป็นหลักนี้ไม่ใช่ดูเพื่อการเกษตร แต่ดูเรื่องน้ำป่า ดูน้ำกับพระจันทร์เต็มดวง

สุภาพ : น้ำป่าที่เป็นน้ำป่าแบบบนดิน มันก็คงอาจจะมีอิทธิพลของดวงจันทร์อยู่ด้วยบ้างแน่นอนอยู่แล้ว แต่ถ้าบอกว่ามันเป็นน้ำใต้ดิน ที่มันขึ้นมารวมกับน้ำป่าบนดิน เมื่อไหร่ก็ตามที่ครบรอบ ๑๒ วงรอบการโคจรของพระจันทร์ ไม่ใช่ทุกวันพระหรือว่าแรมขึ้นอะไรแบบนั้น แต่ทุก ๑๒ ปี ดวงจันทร์มีแรงดึงดูดมากที่สุดในรอบ ๑๒ ปี น้ำใต้ดิน

จะต้องขึ้นมาด้วย เพราะทนแรงดึงดูดไม่ไหว คือทะลุทะลวงผิวดินที่มันเป็นพื้นดิน เป็นดินที่หน้าดินบางมาก น้ำจะทะลุขึ้นมา

เหมือนกับแสงเหนือ ปี ๒๕๖๗ นี้เป็นที่ปีแสงเหนือหรือแสงใต้ ตัวออโรร่ามันจะมาทุก ๑๒ ปี ที่จะแรงมากๆแบบเข้มข้น น้ำป่าที่เขากลัวมากคือน้ำป่าที่ดวงจันทร์ครบรอบ ๑๒ ปีในหนึ่งรอบ จากนั้นน้ำก็จะลงไปใหม่ ลงไป ลงไปจนสุด จะเบาที่สุด แล้วจะขึ้น ค่อยๆขึ้นมาใหม่ รอบที่ ๑๑ กับรอบที่ ๑๒ กับรอบที่หนึ่งต่อไป คนก่อนประวัติศาสตร์ในพื้นที่นี้เขาจะต้องเตรียมกันให้เต็มที่ เพราะฉะนั้นรูปพวกนี้อาจจะต้องมีเรื่องของการบนบานหรืออาจจะขอร้อง

นิพัทธ์พร : คราวที่แล้วที่มาดูแล้วเขียนเรื่องบนบานเอาไว้ด้วย ก็เลยถามว่าถ้ากลัวน้ำป่าแล้วทำไมมาอยู่ตรงนี้ เขาบอกว่า ตรงนี้ไข้ป่ามันน้อย

สุภาพ : คนโบราณเขาจะรู้ว่าตรงไหนมีสมุนไพรขึ้นเยอะ เขาก็จะไปอยู่ตรงนั้น เพราะสมุนไพรนี้ โดยตัวของมันเองแม้ยังไม่ได้เสพมันโดยตรง มันก็แสดงฤทธิ์ ทำสภาพแวดล้อมตรงนั้นขึ้นใหม่ แล้วมนุษย์ก็จะรู้โดยไม่ป่วย คือนั่นเป็นการป้องกัน ไม่ใช่เป็นการตามแก้ แต่ถ้าถึงขั้นต้องรักษากัน-คือการตามแก้ แต่การที่มาอยู่ในดงสมุนไพรมาอยู่ในสภาพแวดล้อมของตัวสมุนไพรอยู่แล้ว เขาก็จะไม่ป่วย หรือว่าจะอยู่ในร่มเงาของสมุนไพร

นิพัทธ์พร : เขาเอามารักษากันที่นี่ด้วย ก่อกองไฟแล้วให้นอนรอบไฟ ตรงนี้เหมือนโรงพยาบาลของพวกเขา พลังงานมันศักดิ์สิทธิ์มาก พลังงานสีสว่างซึ่งมันไม่ใช่พื้นที่ที่หาง่าย

สุภาพ : พื้นที่แถบเขาจันทน์งามเป็นหนึ่งในแหล่งธรณีวิทยาที่สำคัญของพื้นที่อุทยานธรณีวิทยาโคราช (Khorat Geopark) และบริเวณอำเภอสีคิ้ว โคราช ก็อยู่ในส่วนที่เป็นขอบของที่ราบสูงอีสานที่เกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกแบบยกตัวขึ้น เกิดเป็นที่ราบขนาดใหญ่คล้ายโต๊ะ หรือเรียกว่า Table land บริเวณขอบหรือไหล่ที่ยกสูงขึ้นชันจะไล่ตั้งแต่อำเภอสีคิ้ว โคราช ขึ้นไปทางอำเภอจัตุรัส และบ้านเขว้าในจังหวัดชัยภูมิ ขอบชันนี้เป็นรอยต่อของภาคอีสานกับภาคกลาง พื้นที่ราบลุ่มซึ่งติดต่อกับขอบนี้ คือ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำป่าสัก ลพบุรี ไล่ลงมาถึงอำเภอมวกเหล็ก สระบุรี เขารอบๆ ขอบที่ราบสูงโคราชในอำเภอสีคิ้วและสูงเนิน ส่วนใหญ่เป็นหินทราย จะมีน้ำจากลำตะคอง และสาขาไหลตัดผ่านหรือเซาะกร่อน นำตะกอนกรวด ทราย ทรายแป้งดินเหนียว และแร่ธาตุต่างๆ ลงมาทับถมในที่ราบลุ่ม และอาจมีการถ่ายเท หลุดร่วงจากขอบชันของหินไหลลงมาในฝั่งของที่ราบลุ่ม ทำให้ผืนดินในที่ราบลุ่มมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการทำเกษตร กลุ่มหินบริเวณขอบที่ราบสูงอีสานจึงเปรียบเสมือนหินแม่กาย่า

บริเวณอำเภอสีคิ้วนี้เองก็เป็นทางเชื่อมโยงของน้ำใต้ดินจากบริเวณที่ราบสูงเชื่อมไปยังที่ราบลุ่มป่าสัก โดยเฉพาะบริเวณเขาจันทน์งามนี้ ที่จะเป็นเหมือนตัว U เป็นตำแหน่งที่อยู่ในก้นตัว U ที่จะเป็นจุดเชื่อมต่อ และการหลั่งไหลของน้ำใต้ดินระหว่างที่ราบสูงและที่ราบต่ำ เป็นการสื่อสารกันของน้ำใต้ดิน

นิพัทธ์พร : เพิงผาเขาจันทน์งาม พื้นที่เล็กแต่มีพลังมาก พลังงานสว่างจ้า ผู้คนยุคโบราณทำพิธีกันอยู่ที่นี่ตลอด ถามเขาว่า ช่วงน้ำป่ามาจะทำกันอย่างไร ที่เห็นคือ เวลาน้ำป่ามา พวกเขาก็ปีนไปนั่งอยู่ตามหิน ตามโขด นั่งตาแป๋วกันอยู่เลย

พิกัด ๒ ช่องแคบเขาจันทน์

พลังงานสีเหลืองค่อนแสด (รูปที่ ๓.๑๐๓)

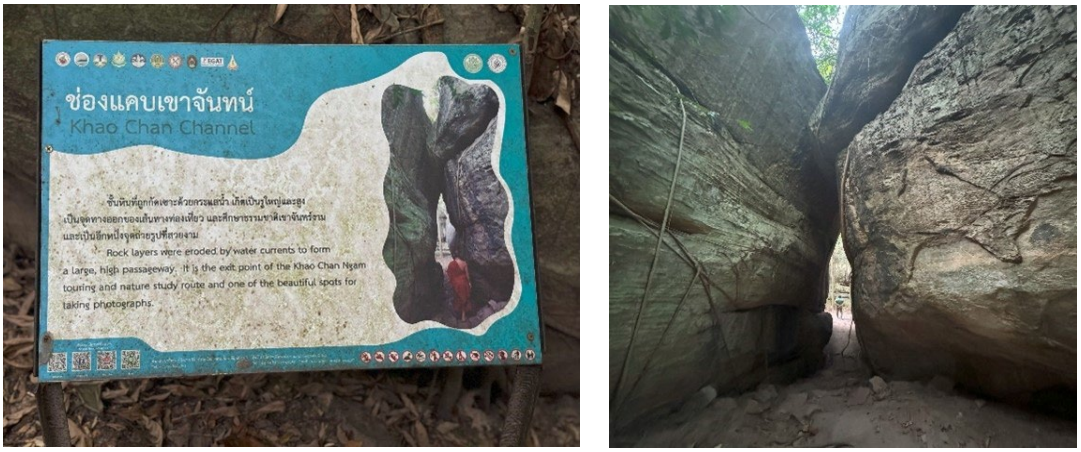

รูปที่ ๓.๑๐๓ ช่องแคบ วัดเขาจันทร์งาม

นิพัทธ์พร : ช่องแคบนี้เอาไว้ปล่อยพลังงานลบ ทำพิธีต่างๆ แล้วปล่อยพลังงานลบออกทางนี้ ตรงนี้เป็นทาง ๓ แพร่ง (ระหว่างเดินมีกลิ่นเหม็น) แต่พลังงานลบที่ไม่รุนแรงมาก ไม่งั้นพลังจะเป็นสีแดง

พิกัด ๓ พระนอน (รูปที่ ๓.๑๐๔)

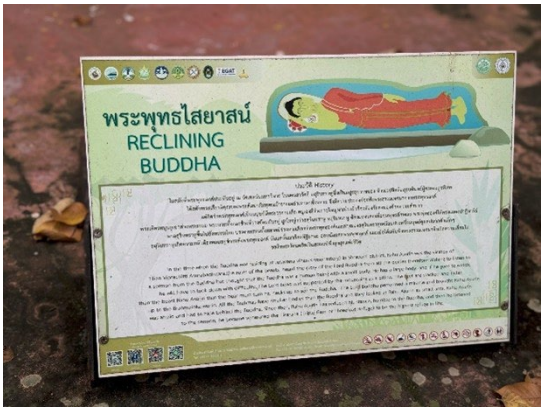

รูปที่ ๓.๑๐๔ พระนอน

พิกัด ๔ รอยพระพุทธบาท

พลังงานสีม่วงคราม (รูปที่ ๓.๑๐๕)

รูปที่ ๓.๑๐๕ รอยพระพุทธบาท

นิพัทธ์พร : สัญลักษณ์ของพระอาทิตย์หมายถึงอะไร เคยอ่านเจอว่าเป็นสัญลักษณ์ของราชวงศ์โมริยะ อินเดีย

สุภาพ : อันที่จริงแล้วไม่ได้หมายถึงพระอาทิตย์ทั้งดวง แต่เป็นเปลวสุริยาที่เป็นสัญลักษณ์ของราชวงศ์โมริยะเปลวสุริยาเป็นขอบนอกสุด คือโคโรน่าหรือชั้นบรรยากาศนอกสุดของพระอาทิตย์ มีความร้อนสูงมาก เป็นส่วนที่แผ่รังสี

ความร้อน ส่องแสง และเกิดลมสุริยะ แต่ตัวพระอาทิตย์เองนั้นมีความเย็น สิ่งที่เรารับรู้ว่าพระอาทิตย์ร้อนจัดนั่นเป็นเพียงส่วนของเปลวสุริยาที่อยู่ด้านนอก คนโบราณเชื่อกันว่าเปลวสุริยาเป็นเหมือนการเต้นระบำของนกยูงไปรอบๆ พระอาทิตย์ ตัวเปลวสุริยาจึงหมายถึงนกยูงนั่นเอง ส่วนชื่อราชวงศ์โมริยะ หรือ เมาริยา (Maurya) หรือ มยุรา หมายถึงตาของนกยูงตอนช่วงที่รำแพนหาง ดังนั้นราชวงศ์โมริยะจึงใช้การให้ความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่พ้องกับนกยูงแทนด้วยรูปพระอาทิตย์

ส่วนการอธิบายในทางธรรมเกี่ยวกับรูปพระอาทิตย์ในรอยพระพุทธบาทนั้น สัญลักษณ์พระอาทิตย์หมายถึง ธรรมจักร รอยพระบาททั้ง ๔ รอย กับพระพุทธเจ้าทั้ง ๕ พระองค์ อันมีความหมายว่า การมาถึงแล้วของพระพุทธเจ้าทั้ง ๔ พระองค์ ได้แก่ พระกกุสันธพุทธเจ้า, พระโกนาคมนพุทธเจ้า, พระกัสสปะพุทธเจ้า และพระโคตมพุทธเจ้า จะมีพระพุทธเจ้าองค์สุดท้ายคือพระศรีอารย์ ภารกิจของพระพุทธเจ้าทั้ง ๔ พระองค์ล้วนมุ่งหมายสิ่งเดียวกันคือ การเหยียบธรรมจักร เพื่อหยุดสังสารวัฏหรือสังสารจักรที่ไม่เคยหยุดหมุนเลย และทุกชีวิตล้วนเวียนวนเคลื่อนไปอยู่ในวงกลมแห่งสังสารวัฏนี้ สังสารวัฏคือชีวิตในโลก ที่เราไม่สามารถจัดการความต้องการส่วนตัวของเราได้ เพราะยังคงเกี่ยวเนื่องกับปัจจัยภายนอกที่เหนือการควบคุม ทั้งที่สังคมหรือมนุษยชาติของโลกได้กำหนดไว้ เราจึงไม่สามารถเปลี่ยนสังสารจักรของโลกนี้ได้ มีเพียงสิ่งเดียวซึ่งเราทำได้นั่นคือ การทำสังสารจักรที่เกี่ยวพันกับตัวเราเองให้เป็นธรรมจักรได้ จึงไม่ใช่การที่เราทุบทำลายทิ้งเสียหรือแยกออกห่างจากสังสารจักร แต่คือการที่ธรรมจักรและสังสารจักรอยู่ร่วมในวงรอยเดียวกัน คือความหมายที่พระนิพพานก็ไม่เคยแยกจากสังสารวัฏได้

การหมุนของธรรมจักรคือ เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาเรื่องหลักธรรมอริยสัจ ๔ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค การจบลงท้ายด้วยมรรค ก็มีความหมายตรงกับรูปธรรมจักรในรอยพระพุทธบาท ที่เป็นรูปกงล้อประกอบด้วยก้านหรือซี่ทั้งหมด ๘ ซี่ อันหมายถึง มรรคมีองค์ ๘ และนี่คือการหมุนเคลื่อนไปของกงล้อแห่งธรรมจักร

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

SPIRITUAL TRAVEL

สู่การเยียวยาหนทาง

เนื้อหาบรรยายโดย สุภาพ ดีรัตนา

๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ถอดความและเรียบเรียงโดย แสงอรุณ ลิ้มวงศ์ถาวร

๔. กำเนิดและพัฒนาการของการเดินทาง การท่องเที่ยว

ตามที่คุณนิพัทธ์พร เพ็งแก้ว ได้นำเสนอวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลักของ “ท่องเที่ยวทางจิตวิญญาณ เดินทางเพื่อการเยียวยา (Spritual Tourism)” ไว้ในบทก่อนแล้วว่าเป็นไปเพื่อการเยียวยารักษาและพัฒนาจิตให้ก้าวกระโดดจากการติดต่อกับพลังงานขั้นสูงหรือได้รับพลังจากพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เปี่ยมพลังงาน (Power spots) และเพื่อให้เห็นภาพของ “การเดินทางเพื่อการเยียวยา” ได้ชัดเจนมากขึ้น จึงขอพาผู้อ่านย้อนทวนไปที่จุดกำเนิดหรือแรกเริ่มของการเดินทางของมนุษย์

มนุษย์เริ่มเดินทางตอนที่เราทิ้งขาหน้า กล่าวได้ว่าทันทีที่เราเริ่มทิ้งขาหน้าเป็น เราจึงเริ่มเดินทาง เหตุเพราะตอนที่มนุษย์ยังไม่ยกขาหน้าขึ้นมาเป็นมือหรือแขน เคลื่อนไหวในลักษณะขนานไปกับพื้นโลกแบบสรรพชีวิตอย่างอื่นนั้น เรายังไม่เข้าใจความหมายของการเดินทาง ไม่มีการรับรู้ การสัมผัส หรือสัมพันธ์ผัสสะของความรู้สึกว่าเรากำลังเดินทาง ทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติโดยไม่ต้องมีใครมาคิด แยกแยะ หรือวิเคราะห์อะไรทั้งสิ้นว่ามันคือการเดินทาง จนกระทั่งเราลุกขึ้นยืน ๒ ขา มันจึงเป็นการเดินทาง เพราะเริ่มมีผู้คิดและสิ่งที่คิด ซึ่งผู้คิดและสิ่งที่ถูกคิดนี้เริ่มแยกออกจากกันเป็นครั้งแรกตอนที่เรายกขาหน้าขึ้นมา

รูปที่ ๔.๑ เส้นทางสายแพรไหม

ส่วนการเดินทางที่เริ่มเกี่ยวข้องกับคำว่า “แสวงบุญ” นั้น เห็นได้จากภาพขบวนบนเส้นทางสายแพรไหม (รูปที่ ๔.๑)[17] ภาพนี้เป็นภาพสำคัญที่แสดงถึงเส้นทางสายแพรไหมจากซีอานไปโลกตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นอิสตันบูล คอนสแตนติโนเปิล โรม เวนิส เนื่องจากเป็นภาพที่บอกเล่าเรื่องราวหลากหลายมิติ ทำให้เราได้เห็นว่าในขบวนมีทั้งพ่อค้า นักรบ สังเกตได้จากเครื่องแต่งตัวและอาวุธ เช่น หอกแหลนหลาว เกราะ หมวก และที่สำคัญคือมีผู้แสวงบุญอยู่ในขบวนด้วย แสดงให้เห็นว่าการเดินทางในยุคสมัยโบราณนั้น เป็นไปเพื่อค้าขาย รบทัพจับศึก และแสวงบุญ ส่วนการเดินทางในแบบการท่องเที่ยวอย่างในปัจจุบันยังไม่ปรากฏ

สถานที่ที่ทำให้เห็นการค้าขายและการพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างการเดินทางได้ชัดเจนคือ สถานีคาราวาน (Caravanserai) (รูปที่ ๔.๒)[18] ซึ่งเป็นสถานที่พักคนผ่านทางที่มีอยู่นับหมื่นแห่งบนเส้นทางสายแพรไหม ตั้งแต่ซีอานหรือนครฉางอาน เมืองหลวงแรกสุดหลังจากจิ๋นซีฮ่องเต้รวมประเทศจีนเป็นครั้งแรก ไปจนกระทั่งถึงตะวันตกหรือจากฝั่งตะวันตกตั้งแต่ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนหรือมหาสมุทรแอตแลนติกมาถึงทะเลจีนใต้ทางตะวันออก

รูปที่ ๔.๒ สถานีคาราวาน (Caravanserai)

[17] ที่มา : Cresques Abraham. (1917 or 1918). *Caravan on the Silk Road*. ภาพวาดแผนที่. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Caravane_sur_la_Route_de_la_soie_-_Atlas_catalan.jpg?uselang=th#file. (วันที่ 4 เมษายน 2568).

[18] ที่มา : *Dayr-e Gachin Caravanserai.* [ภาพถ่าย]. ตั้งอยู่ที่ Kavir National Park Qom County, อิหร่าน. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Dayr-e_Gachin (วันที่ 4 เมษายน 2568).

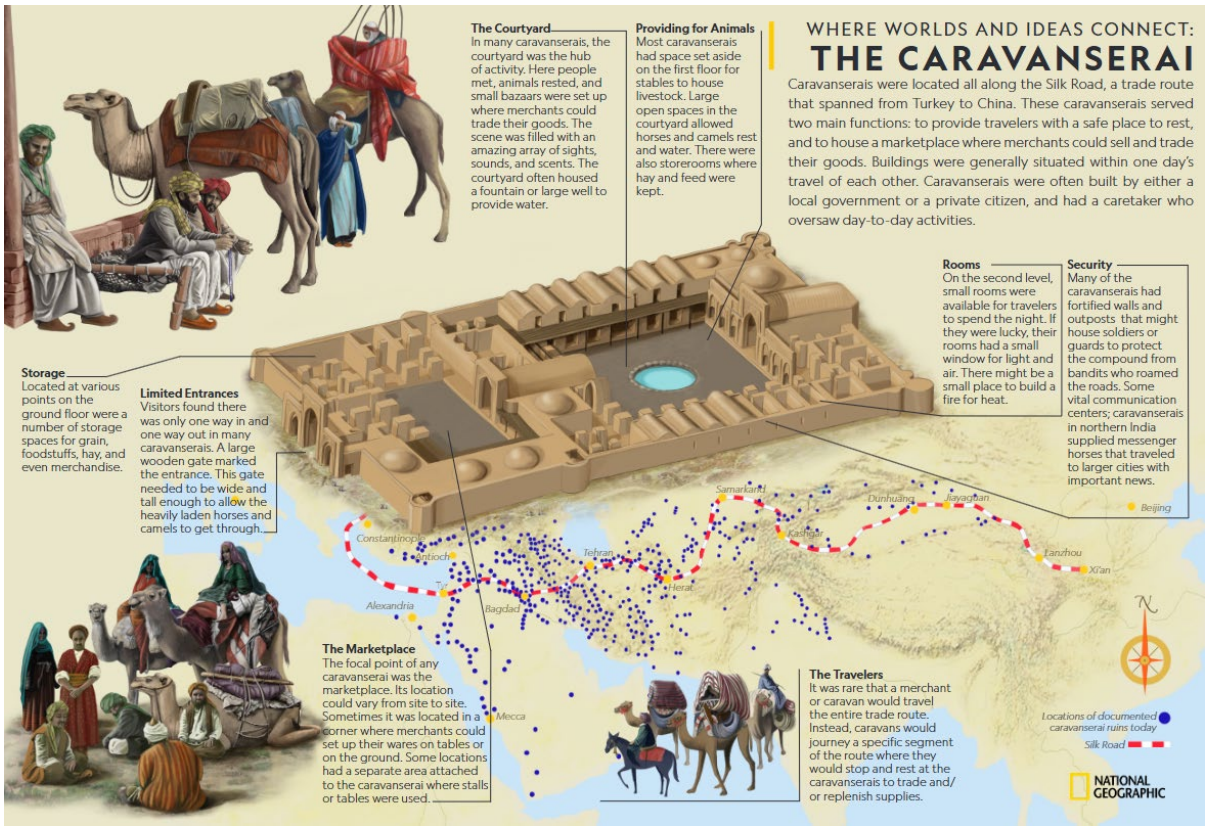

รูปที่ ๔.๓ แผนผังสถานีคาราวาน

ภายใน Caravanserai (รูปที่ ๔.๓)[19] มีครบทุกอย่าง ทั้งที่พัก พื้นที่ของสัตว์ ทั้งช้าง ม้า อูฐ วัว แพะ แกะ พื้นที่ของการซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือตลาด ลานตรงกลางเป็นพื้นที่แห่งความเป็นศาสนสถาน มีทั้งสุเหร่า โบสถ์ เป็นพื้นที่สำหรับทุกศาสนา ทั้งศาสนายูดาห์ อิสลาม โซโรอัสเตอร์ (Zoroaster) ซึ่งเป็นศาสนาประจำอาณาจักรเปอร์เซีย ทุกคนจะแบ่งเวลามาปฏิบัติกิจทางศาสนาของตนและได้เห็นการปฏิบัติของคนศาสนาอื่นโดยไม่รู้สึกถึงความแปลกแยกแตกต่าง ทุกคนมาที่นี่ด้วยความจำเป็นที่จำต้อง ยังไม่มีใครแยกว่ากำลังดูการปฏิบัติศาสนกิจของอีกศาสนาหนึ่งที่เราไม่เชื่อ รู้สึกเป็นศัตรู เป็นสิ่งที่ต้องตัดสินหรือต้องแสดงความเห็นหรือความรู้สึกใดๆออกไป จึงกล่าวได้ว่าลานตรงกลางนี้เป็นลานศักดิ์สิทธิ์ที่สุด ที่แม้จวบจนปัจจุบันเราก็ยังไม่เห็นลานตรงกลางที่มีความสมานฉันท์ทางสากลอยู่ตรงนี้ได้อีก แม้กระทั่งจะไปใช้สถานที่เดิมก็ตาม

จุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยวแบบ Tourism เริ่มขึ้นในยุคหลังปฏิวัติอุตสาหกรรม เกิดประเทศที่เป็นทุนนิยม เป็นเจ้าอาณานิคม เริ่มมีเงินเหลือใช้จึงนำมาใช้ในการเดินทางรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “Grand Tour” เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกโดยเริ่มขึ้นที่อังกฤษ มีการจัดให้ลูกผู้ชายของตระกูลได้ไปเรียน สืบค้นรากเหง้าของตนเอง รวมถึง

[19] ที่มา : Tyson Brown. National Geographic Society. 2024. *Where Worlds and Ideas Connect: The Caravanserai.* สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://education.nationalgeographic.org/resource/where-worlds-and-ideas-connect-caravanserai/#undefined (วันที่ 4 เมษายน 2568).

รากฐานของอารยธรรมตะวันตก จึงเดินทางท่องเที่ยวไปอิตาลี ฝรั่งเศส กรีซ พร้อมๆกับการเกิดขึ้นของ “โรงเรียน” และระบบความคิดความเชื่อที่ว่าต้องเรียนอยู่ในห้องเรียน

การปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดวิถีชีวิตของผู้คนไปในตัว กล่าวคือ เกิดการทำงานเป็นกะ คนที่ไม่ต้องเข้ากะจึงมีเวลาว่าง ในยุคก่อน เหตุผลเดียวที่มนุษย์จะหยุดจากงานประจำของตัวเองได้นั่นคือเพื่อไปแสวงบุญ ไปสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ หรือปฏิบัติธรรม ซึ่งถือเป็นวันอันศักดิ์สิทธิ์ (holy day) ไม่ใช่ holiday อย่างในปัจจุบัน หลังปฏิวัติอุตสาหกรรม จึงเริ่มมีการจัดการเดินทางแบบแกรนด์ทัวร์ (Grand Tour) เพิ่มขึ้นมา แม้จะมีลูกผู้ชายเพียง ๑-๒ คน แต่ก็ไปกันเป็นขบวน มีกองคาราวานติดตามไปช่วยกันอำนวยความสะดวก มีกูรูหรืออาจารย์ส่วนตัวที่รู้เรื่องทุกอย่างเดินทางไปพร้อมกับเด็กๆด้วย มีการใช้คำว่าทัวร์หรือแกรนด์ทัวร์นับตั้งแต่นี้เป็นต้นมาและเรียกการเดินทางแบบนี้ว่าเป็น Tourism

ยุค ๖๐ (ค.ศ.๑๙๖๐ - ๑๙๖๙) เป็นช่วงเวลาที่มนุษย์เดินทางกันมากมายมหาศาลสูงสุดในประวัติศาสตร์ ช่วงสงครามเวียดนาม (ค.ศ. ๑๙๕๕ -๑๙๗๕) เป็นการเดินทางในนามของ “การเปลี่ยนผ่าน” ที่ทำให้เกิดการเติบโตภายในที่สำคัญที่สุดของคนหนุ่มสาวทั่วโลก เป็นช่วงที่เกิดวัฒนธรรมฮิปปี้ (Hippie) หรือวิถีชีวิตแบบทางเลือกของคนหนุ่มสาว เกิดเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ปลูกฝังค่านิยมโดยใช้ปรัชญาความรักและสันติภาพ เกิดแฟชั่นกระแสใหม่ทั้งด้านศิลปะ ดนตรี การแต่งตัว รวมทั้งการเดินทางวัยรุ่นรวมตัวกันอัดแน่นไปบนรถบัสเช่น กลุ่ม Merry Pranksters[20] (รูปที่ ๔.๔) ออกเดินทางเรียนรู้โลก วิถีชีวิต และวัฒนธรรมใหม่ๆ

รูปที่ ๔.๔ กลุ่ม Merry Pranksters

หนุ่มสาวอเมริกันพาตัวเองออกไปยังแคนาดา อังกฤษ สู่โลกตะวันออก เพื่อเรียนรู้โลกกว้างที่ตอบโจทย์ชีวิตจริงมากกว่าความรู้ที่ได้จากในห้องเรียน ออกไปตามหาว่าอะไรคือสิ่งที่เป็นจริงแท้ อะไรคือตัวตนที่แท้จริงของ

[20] ที่มา : เนื้อหา Wikipedia https://en.wikipedia.org/wiki/Merry_Pranksters, (วันที่ 25 เมษายน 2568).
ภาพ Thoughts on the “doom and disaster mentality” – the influence that the hippie movement and Vietnam War protests had on me Posted on April 25, 2022 by mikespassingthoughts. *The San Francisco hippie.* สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://mikespassingthoughts.wordpress.com/2022/04/25/thoughts-on-the-doom-and-disaster-mentality-the-influence-that-the-hippie-movement-and-vietnam-war-protests-had-on-me/ (วันที่ 4 เมษายน 2568).

สิ่งที่ตัวเองกำลังดำรงอยู่ เป็นการเดินทางที่ฉาบทาไว้ด้วยความรักล้วนๆ จึงเป็นช่วงเวลาที่การเดินทางเป็นกระบวนการในการเปลี่ยนผ่านที่สร้างการเรียนรู้และเติบโตอันสำคัญต่อมนุษย์ ประจักษ์พยานที่เด่นชัดคือมิตรภาพอันแน่นแฟ้นระหว่างจอร์จ แฮริสัน (George Harrison) นักร้อง นักแต่งเพลง และกีต้าร์นำผู้ล่วงลับแห่งวงเดอะบีทเทิลส์ (The Beatles) และรวี ชังการ์ (Ravi Shankar) กูรูและผู้นำทางจิตวิญญาณชาวอินเดีย ผู้ส่งอิทธิพลให้แฮริสันเกิดแรงบันดาลใจและการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญ จนเกิดเพลง All Things Must Pass ที่บอกว่าทุกสิ่งไม่จีรัง เป็นบทเพลงแห่งจิตวิญญาณอันสะเทือนโลกในอัลบั้มเดี่ยวของแฮริสัน[21] และยังมีอัลบั้มที่ทั้งคู่ทำงานร่วมกันด้วย

การเกิดความหมายใหม่ของการเดินทางในช่วงเวลานี้ ยังปรากฏในรูปแบบของการโบกรถ ซึ่งสะท้อนความหมายสำคัญคือ **จุดหมายไม่ได้อยู่ที่ปลายทาง** สิ่งที่จะพกพาไปคือความเชื่อมั่น การเปิดใจ การยอมรับความเชื่อถือซึ่งกันและกัน กรอบความคิดที่ว่าการเดินทางต้องมีจุดหมายปลายทาง การเดินทางที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าหรือต้องมีเงื่อนไขที่ถูกต้องนั้นถูกยกเลิกไปหมดพร้อมกับคำว่า Grand tour และ Tourism ซึ่งถูกแทนที่ด้วยแนวคิดไปที่ไหนก็ได้ Everything Everywhere **เป็นช่วงที่การเดินทางมีแง่มุมของจิตวิญญาณปะปนสอดแทรกอยู่เสมอ**

อีกหนึ่งตัวอย่างของการเดินทางที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนผ่านคือ ปราสาทอาลเตอนา (Altena Castle)[22]หอเยาวชนที่เป็น Youth Hostel แรกสุดของโลก ถือได้ว่าเป็นมหาวิหารของการเดินทาง ตั้งอยู่ที่เยอรมนี เป็นของริชาร์ด ชิร์มันน์ (Richard Schirrmann) บิดาของหอเยาวชนของโลก เขาพูดถึงการก้าวผ่านวัย (Coming of age) คือเปลี่ยนจากวัยหนุ่มสาวไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ และเขายังพูดถึงพิธีกรรมเปลี่ยนผ่าน (Rite of Passage)[23] ซึ่งเป็นคำที่นักคติชนชาวชาวฝรั่งเศส อาร์โนลด์ ฟาน เกนเนป (Arnold van Gennep) ใช้อธิบายการกระทำที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงสถานะของบุคคล การเปลี่ยนจากสภาวะหนึ่งไปสู่อีกสภาวะหนึ่งหรือจากสถานที่หนึ่งไปอีกสถานที่หนึ่ง ความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีเปลี่ยนสถานะมีความสำคัญมากในพิธีกรรม ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อและวิถีของอินเดียนแดงหรือชนเผ่าต่างๆ ที่จะต้องผ่านความลำบากยากเข็ญเพื่อที่จะได้ชื่อว่าก้าวพ้นสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เพราะหลังจากที่มนุษย์ลุกขึ้นยืนสองขาได้แล้ว ความสะดวกสบายเริ่มเกิดขึ้นและกำลังจะลืมความยากลำบากต่างๆที่ต้องเผชิญแต่กลับสร้างความแข็งแกร่งได้ในอดีต ความสบายไม่ช่วยให้เป็นคนเต็มคนได้ จึงต้องกลับไปเปลี่ยนผ่านชีวิตในแต่ละช่วงใหม่ คนที่อยู่ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนผ่านนี้คือคนที่ต้องจัดการตัวเองให้ได้เพื่อให้สังคมยอมรับ เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนผ่านจะเกิดขึ้นตลอดเวลา แต่การเปลี่ยนผ่านที่ชัดเจนที่สุดในโลกปัจจุบันคือการเดินทาง ซึ่งคนจากทั่วโลกถือว่าปราสาทอาลเตอนาเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งที่ทำให้เขาได้เปลี่ยนผ่าน หากเป็นตามหลักการของเกนเนปก็จะบอกว่าพิธีเปลี่ยนสถานภาพเกิดขึ้นได้ทุกสังคม ทุกสถานการณ์ และทุกลมหายใจเข้าออกด้วยซ้ำ

---

[21] GEORGE HARRISON AND RAVI SHANKAR - ALL THINGS MUST PASS - FULL LENGTH DVD. https://www.youtube.com/watch?v=7Mw82f2T0lU, 25/4/2568.

[22] Wikipedia https://en.wikipedia.org/wiki/Altena_Castle, 25/4/2568.

[23] Rite of Passage https://anthropology-concepts.sac.or.th/glossary/130, 25/4/2568.

ไป เกิดการเปลี่ยนผ่านอยู่ตลอดเวลา แต่เราไม่รู้ตัว การจะทำให้รู้ตัวได้จึงต้องผ่านพิธีกรรม มีการจัดพิธีเปลี่ยนผ่านที่ปราสาทหลังนี้ ในนามของการจบการเดินทางหรือก่อนเริ่มการเดินทาง จะมีพิธีกรรมอะไรบางอย่างเพื่อจะทำให้เข้าสู่การเปลี่ยนผ่านไปสู่ภาวะของการมีส่วนร่วมกับรอบข้างทั้งหมดได้อย่างดี นี่คือการเดินทางอีกแบบที่เนื่องกับเรื่องของจิตวิญญาณ

ในปี ๑๙๘๐ เป็นยุคที่โลกให้ความสำคัญกับการเดินทางท่องเที่ยวในฐานะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยกำหนดให้วันที่ ๒๗ กันยายน ของทุกปี เป็นวันการท่องเที่ยวโลกหรือ World Tourism Day[24] มีสถานที่สวยงามและน่าสนใจเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวปรารถนาจะไปเยือน เช่น หอไอเฟล ทัชมาฮาล หอเอนปิซ่า หอนาฬิกาบิ๊กเบน รูปปั้นพระเยซูกางแขน เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นจุดหมายปลายทางเป็นหลัก บริษัททัวร์ต้องพานักท่องเที่ยวไปที่ใดที่หนึ่งให้ได้ หากไม่มีภาพสถานที่สวยงามอันเป็นจุดขายปรากฏในโปสเตอร์ ทัวร์นั้นก็จะขายไม่ได้

ยุคต่อมาเป็นการเดินทางท่องเที่ยวที่แนบไปกับธุรกิจหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น การเดินทางไปดูงาน งานประชุมนานาชาติ จัดประชุมโดยบริษัทขายยา การเจรจาตกลงหยุดยิง ประเทศต่างๆล้วนต้องการเป็นผู้จัดการประชุม ผู้จัดการเดินทาง หรือรองรับการเดินทางทุกรูปแบบที่ไม่ใช่เพียงแค่นักท่องเที่ยว มีวาระมากมายที่แทรกสอดหรือซ่อนอยู่ในนามของการท่องเที่ยว (Tourism) และการเดินทาง (Travel) จึงมีการทบซ้อนกันของสองคำนี้ คือ เรากำลังเดินทางหรือเรากำลังจะกลายเป็นนักท่องเที่ยว หรือเรากำลังจำต้องกลายเป็นนักท่องเที่ยว หากพิจารณาจากคำว่าแอนโทรโพซีน (Anthropocene)[25] ซึ่งเป็นยุคที่มนุษย์เจริญรุ่งเรืองขึ้นจนสร้างอิทธิพลและผลกระทบอันใหญ่หลวงต่อโลกใบนี้ และคำว่าภาพทัศน์ทุนนิยม (Capitalocene)[26] ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยระบบเศรษฐกิจทุนนิยม หรือจะเรียกให้สั้นและง่ายว่า จักรวาลของมานุษยวิทยา (มนุษย์เป็นศูนย์กลาง) กับ จักรวาลของทุนนิยม (ทุนนิยมเป็นศูนย์กลาง) ซึ่งสองคำนี้ดูเหมือนจะมีความหมายขัดแย้งกันแต่ก็รวมกันอยู่ในที กล่าวคือในสังคมบริโภคนิยม ทุกสิ่งทุกอย่างถูกตีมูลค่าเป็นทุนทั้งหมด โลกทั้งใบที่เคยถูกถือว่าเป็น World หรือเป็นโลกแห่งปรากฏการณ์ โลกของประสบการณ์ โลกของจิตวิญญาณ ก็กลายเป็น Earth ที่เป็นเพียงแค่ทรัพยากร คำถามคือทำอย่างไรเราจึงจะไปสู่มานุษยวิทยาพ้นมนุษย์ได้ จะเป็นอย่างไรหากเราคิดว่ามนุษย์ไม่ได้เป็นศูนย์กลางอีกต่อไป สถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นรูปธรรม เป็นเรื่องของวัตถุนั้นกลายเป็นโลกทั้งใบที่กำลังถูกรู้สึกและได้รับการรู้สึก เพียงแค่เราพลิกนิดเดียว ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดำรงคงอยู่นั้นจะสามารถมีช่องว่างหรือพื้นที่ว่าง และมีทางไปของมันโดยที่ไม่จำเป็นต้องไปกระทบกระเทือนกับอะไรทั้งสิ้น

---

[24] World Tourism Day https://www.daysoftheyear.com/days/tourism-day/, 25/4/2568

[25] แอนโทรโพซีน การก้าวเข้าสู่ยุคที่กิจกรรมของมนุษย์ส่งผลต่อโลก https://ngthai.com/science/50804/anthropocene/, 25/4/2568

[26] ภาพทัศน์ทุนนิยม (Capitalocene) แนวคิด ทฤษฎีมานุษยวิทยา ดร.นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ https://www.sac.or.th/portal/th/article/detail/499, 25/4/2568

การท่องเที่ยวมีการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอด เราจึงได้พบอีกหลายคำ เช่น การท่องเที่ยวทางเลือก (Alternative Tourism) การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร (Voluntourism) ซึ่งจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวขนาด ๗.๗ ที่เมียนมาเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ก็ทำให้มีนักท่องเที่ยวอาสามากมาย มีคุณหมอจากเมืองไทยอย่างน้อยเป็น ๑๐ คน ไปอยู่ที่มัณฑะเลย์ในช่วงเวลานี้ เพื่อใช้การเดินทางของตัวเองเกื้อกูลสิ่งที่เป็นปัจจุบันขณะที่สุดในสิ่งที่สามารถกระทำได้จากการเรียนรู้สายตรงทางตรงโดยไม่จำเป็นต้องผ่านเงื่อนไขหรือการตีความใดๆ

คนรุ่นเบบี้บูมเมอร์ (baby boomers) มักมุ่งทำงานเพื่อที่จะได้เที่ยวตอนแก่ แต่ตอนนี้ไม่เป็นอย่างนั้นอีกแล้ว นอกจากการลาพักร้อนของคนวัยทำงาน ก็มีช่วงเวลาสำหรับรุ่นเด็กๆที่เลือกที่จะมีปีว่าง (Gap year)[27] เพื่อเติบโตไปพร้อมการสำรวจตัวเอง ปัจจุบันเราเดินทางเพื่อเข้าถึงชีวิต (Travel to live) ในขณะที่คนแก่ใช้ชีวิตไปในการหาเงินเพื่อจะได้เดินทางหลังจากนั้น (Live to travel)

การเดินทางกำหนดเรามาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็น Travel หรือ Tourism ตอนนี้ถึงยุคสมัยของการที่เราต้องกำหนดการเดินทางนั้นเองอีกที ไม่ใช่ให้การเดินทางมากำหนดเรา การกลายเป็นนักท่องเที่ยวคือภาพสะท้อนของโลกสมัยใหม่ที่ทำให้มนุษย์แสวงหาความต้องการและความสุขส่วนตัว คือปรากฏการณ์ที่มนุษย์ต้องการอิสระต้องการความรู้สึกที่จะมาทดแทนความอ้างว้าง แปลกแยกโดดเดี่ยว ยังไม่ใช่เป็นการเดินทางเพื่อปลดปล่อยให้ตัวตนที่แท้จริงของเราได้รับอิสรภาพหรือได้รับการลิ้มรสของอิสรภาพที่แท้จริง แต่กลับไปตกเป็นทาสอยู่ในพันธนาการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เมื่อการเดินทางทั้งหมดไม่ได้ถูกกำหนดโดยตัวเรา พื้นที่ที่เราไปถึงจึงเป็นเพียงพื้นที่ของการถูกจ้องมอง ตัวเรากลายเป็นวัตถุที่ถูกจ้องมองจากคนอื่นด้วยเช่นกัน ความแปลกแยกเกิดขึ้นตลอดเวลา ความผิดแปลกสภาวะหรือ Alienation ทำให้เราไม่สามารถมีชีวิตอยู่ในโลกอันสดใสสมบูรณ์สวยงามอย่างเป็นจริงเลยแม้แต่เสี้ยววินาทีเดียว

การเดินทางไปสู่สถานที่ใดก็ตาม เป็นเส้นทางที่ซ้อนอยู่ในตัวของมันเอง มันเร้นบางหรือมีอะไรซ่อนอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าเราจะมีความมุ่งมาดปรารถนาแบบใดก็ตาม ไม่ใช่ปลายทางแต่คือหนทางนั้นเองว่าเราเจอหรือไม่ **ทุกสิ่งทุกอย่างมีมิติทางนามธรรมหรือมิติจิตวิญญาณปนอยู่ด้วยเสมอ มีอยู่ในทุกแห่ง ถ้าสามารถเก็บสะสมไมล์ของมันได้เรื่อยๆ ปลายทางจะไม่มีปัญหา การเดินทางทั้งหมดอยู่ที่ทุกๆย่างก้าวกับทุกลมหายใจที่เราใช้ ถ้าเป็นอย่างนั้น ปลายทางจะดูแลตัวมันเองได้เสมอ**

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

[27] What is a Gap Year? https://www.gapyearassociation.org/about-gya/what-is-a-gap-year/, 25/4/2568

๕. เส้นทางแสวงบุญ

จุดหมายปลายทางในการเดินทางเปรียบเสมือนเส้นชัยของผู้เดินทาง ใน “โครงการวิจัยการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (Spiritual Tourism)” มีพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์เปี่ยมพลังงาน (Power spots) เป็นเส้นชัย เราไปพื้นที่นั้นเพื่อเยียวยาให้ทุกข์จางคลายลง เป็นการเยียวยาที่จุดหมายปลายทางที่จะได้สัมผัสพลังพิเศษที่มีอยู่ในพื้นที่นั้นๆ อีกส่วนหนึ่งเป็น**การเยียวยาโดยการเดินทางนั้นเอง เราซึ่งเป็นผู้เดินทางจะทำให้การเดินทางนั้นอยู่บนหนทางแบบใด** บทนี้จึงกล่าวถึงตัวอย่างของการเดินทางที่เกื้อกูลการสืบค้นตัวเส้นทางที่จะนำไปสู่การเยียวยานี้ให้เป็นรูปธรรมพอจะจับต้องได้ ซึ่งในที่สุดแล้ว ผู้อ่านอาจพบว่าการไม่จับต้องเลยอาจจะง่ายกว่า

ตัวอย่างของการเดินทางดังกล่าวคือการแสวงบุญซึ่งตัวอย่างที่ดีที่สุดที่จะทำให้เราเห็นเครือข่ายและโยงใยทางจิตวิญญาณที่ยังสืบค้นได้ง่าย ก็คือการแสวงบุญในทวีปยุโรปสมัยกลาง[28] เริ่มจากปีที่จักรวรรดิโรมันตะวันตกหรือจักรวรรดิโรมันโบราณล่มลงในปี ค.ศ.๔๗๖ ไปจนกระทั่งถึง ค.ศ.๑๔๕๓ ซึ่งเป็นปีที่กรุงคอนสแตนติโนเปิลแตกและจักรวรรดิโรมันตะวันออกล่มลง

การแสวงบุญในยุโรป เราอาจแบ่งกลุ่มผู้แสวงบุญอย่างคร่าวๆได้เป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑. กลุ่มคนที่เป็นผู้อธิษฐาน เขาเรียกตัวเองว่าเป็นบาปสำนึกบุคคล ผู้สำนึกผิด เสียใจในบาป (penitent หรือ penance) รวมทั้งคนที่อธิษฐานแล้วสมประสงค์ ก็จะไปกราบพระที่ตัวเองอธิษฐานถึง

๒. กลุ่มคนป่วย ประมาณ ๘๐% ของผู้แสวงบุญเป็นคนป่วย ในช่วงปี ค.ศ.๔๗๖-๑๔๕๓ ยังไม่มีคนที่ถูกนิยามว่าเป็นกลุ่มอาชีพแพทย์ พยาบาล หรือเป็นผู้รักษาพยาบาลใดๆทั้งสิ้น แต่มีฮอสพิซ (Hospice)[29] ซึ่งเป็นคำเรียกสถานที่พักพิงและดูแลผู้ป่วยอยู่มากมายและเข้าได้ฟรีทั่วทั้งยุโรป เส้นทางแสวงบุญนี้เองที่คนป่วยจะต้องเดินทางไปบนเส้นทางนี้ และเข้าพักในสถานที่ที่เป็นโรงเตี๊ยมที่ถูกเรียกว่า Hospice คนป่วยแต่ละคนก็ต้องการไปให้ถึงปลายทางซึ่งเป็นสถานที่ที่ตัวเองตั้งใจ เพื่อไปแตะรูปปั้นของนักบุญองค์ใดองค์หนึ่ง แล้วคิดว่าจะหายจากอาการเจ็บป่วยที่เป็นอยู่

ดังนั้น เส้นทางแสวงบุญจึงเป็นเส้นทางที่มีการอำนวยความสะดวกหรือตระหนักถึงความยากลำบากในการเดินทางของคนป่วยซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของผู้แสวงบุญ เช่น มีรถเข็น ใช้ไม้เท้าหรือไม้ค้ำยัน ทั้งทวีปจึงถูกทำให้กลายเป็นสถานที่ที่จะต้องมีเมตตา โอบอ้อมอารี ยินดีต้อนรับ

---

[28] มองสันติภาพโลก ผ่านภูมิหลังอารยธรรมโลกาภิวัตน์. https://www.watnyanaves.net/en/book-reading/341/21, 25/4/2568.

[29] กำเนิดฮอสพิซ : ดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายให้ตายอย่างสงบ. https://www.hfocus.org/content/2013/10/5105, 25/4/2568.

นอกจากสภาพร่างกายหรือความเจ็บป่วยจะทำให้การเดินทางเต็มไปด้วยความลำบากแล้ว อีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้การออกเดินทางแสวงบุญไม่ง่ายเลยคือเรื่องระบบการปกครอง ในยุคนั้นเป็นการปกครองแบบฟิวดัล (Feudalism) หรือ ระบอบศักดินาสวามิภักดิ์[30] กษัตริย์ (Lord) จะพระราชทานที่ดินแก่ขุนนาง ซึ่งขุนนางที่ได้ครอบครองที่ดินจากกษัตริย์จะเรียกว่า Land lord มีหน้าที่คอยเคารพเชื่อฟัง จงรักภักดี สนับสนุนกองกำลังทหารแด่กษัตริย์ ส่วนชนชั้นที่ต่ำลงมา คือ ชนชั้นใช้แรงงาน ประชาชน เกษตรกรจำนวนมากมีสถานภาพเป็นทาสติดที่ดิน (serfdom)[31] ต้องทำงานให้กับ Land lord สำหรับการเดินทางแสวงบุญนั้น Land lord สามารถเดินทางได้โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในกฎระเบียบใดๆ แต่สำหรับผู้ที่เป็นทาสติดที่ดินเป็นเรื่องยากลำบากมากที่สุด เพราะหากออกจากที่ดินของตัวเองไป แล้วไปอยู่ในอีกที่ดินหนึ่งโดยที่ Land lord นั้นไม่ยอมรับ เขาจะถูกทิ้งอยู่ตรงกลางเขาหากเกิดเจ็บป่วยหนักหรือเสียชีวิตจะไม่มีใครมาสวดศีลสุดท้ายให้เลย เพราะฉะนั้นจึงไม่มีใครกล้าเดินทาง หากมีความจำเป็นพิเศษ ต้องเดินทางไปกลับให้ได้ภายใน ๑ วัน โดยไม่ไปค้างคืนที่อื่น การเดินทางแบบนี้เรียกว่า Journey หมายถึง ๑ วัน ดังนั้นก่อนจะเกิดคำว่า Tour, Tourism หรือ Travel มีคำว่า Journey เกิดขึ้นก่อน การเดินทางในสมัยนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก เป็นเรื่องที่เรานึกไม่ถึงว่าจะยากลำบากได้ขนาดนั้น

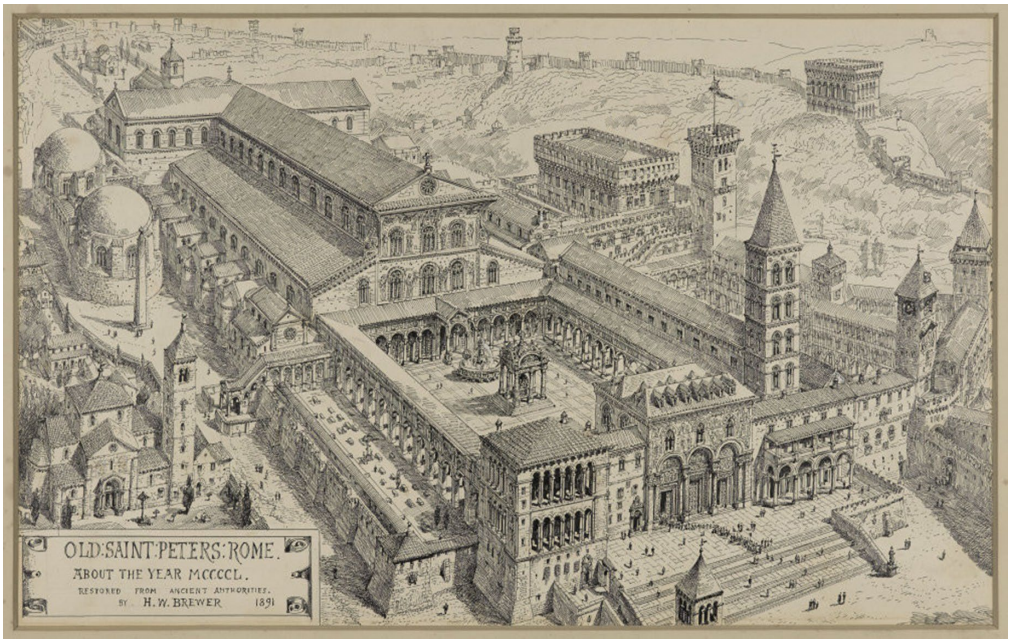

รูปที่ ๕.๑ มหาวิหารเซนต์ปีเตอร์เก่า

[30] Learn small: วิชาสังคมศึกษา "สรุปยุคกลางในยุโรป (The Middle Ages)". https://www.altv.tv/content/pr/631976e73f24a6b6210daf9e, 25/4/2568

[31] https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%94%E0%B8%B4%E0%B8%99, 25/4/2568.

เส้นทางการแสวงบุญในยุโรปสมัยกลางมุ่งสู่กรุงโรมเพื่อไปยังสถานที่สำคัญคือ มหาวิหารเซนต์ปีเตอร์ ซึ่งในตอนนั้นเป็นมหาวิหารเซนต์ปีเตอร์เก่า (Old St. Peter's Basilica)[32] (รูปที่ ๕.๑)[33] ที่สร้างขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.๓๒๖ โดยจักรพรรดิคอนสแตนตินมหาราช เชื่อกันว่าสร้างคร่อมลงไปบนที่ฝังร่างของเซนต์ปีเตอร์หรือนักบุญเปโตร ซึ่งเป็นหนึ่งใน ๑๒ อัครทูตของพระเยซู การแสวงบุญในยุคนั้นจบสิ้นลงก่อนที่ไมเคิลแองเจโล หรือ มีเกลันเจโล ดี โลโดวีโก บูโอนาร์โรตี ซีโมนี (Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni) จะปรับปรุงโบสถ์หลังนี้ที่เสื่อมโทรมให้เป็นมหาวิหารเซนต์ปีเตอร์ที่มีโดมขนาดใหญ่ตั้งตระหง่านที่นครรัฐวาติกันอย่างในปัจจุบัน

รูปที่ ๕.๒ อาสนวิหารแห่งเมืองซานเตียโก เด กอมโปสเตลา

อีกหนึ่งตัวอย่างที่ชัดเจนคือ “เอล กามิโน เด ซานเตียโก” (El Camino de Santiago) แปลความหมายได้ว่า เส้นทางสู่สุสานของนักบุญเจมส์ในซานเตียโกเดอคอมโปสเตลา[34] ถือเป็นเส้นทางแสวงบุญที่ได้รับความนิยมสูงสุดแห่งหนึ่งในประวัติศาสตร์ กล่าวได้ว่าถนนทุกสายมุ่งสู่อาสนวิหารแห่งเมืองซานเตียโก เด กอมโปสเตลา

---

[32] Old St. Peter's Basilic. https://www.slideshare.net/slideshow/old-saint-peters-basilica/56608886, 25/4/2568.

[33] ที่มาภาพ : Michelangelo, Bramante, Marten Van Heemskerk. (16th century) .*Old St. Peter's; 19thc reconstruction.* สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต http://counterlightsrantsandblather1.blogspot.rs/2009/11/renaissance-saint-peters-decision-to.html. (วันที่ 13 พฤษภาคม 2568)

[34] What does the Camino de Santiago mean?. https://followthecamino.com/en/blog/camino-el-camino-camino-de-santiago-the-way/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=undefined, 25/4/2568.

(Santiago de Compostela)[35] (รูปที่ ๕.๒)[36] ในประเทศสเปน ตัวโบสถ์ใหญ่สร้างทับลงไปบนหลุมฝังศพของเซนต์เจมส์ซึ่งเป็นหนึ่งในอัครสาวกที่ร่วมมื้อค่ำสุดท้ายกับพระเยซูที่ห้องใต้หลังคาใกล้เยรูซาเล็ม เซนต์เจมส์เป็นนักบุญ ๑ ใน ๒ องค์ที่มีหลักฐานที่แท้จริงว่าพระธาตุของท่านอยู่ที่นี่จริง นอกนั้นเราไม่มีหลักฐาน แม้แต่มหาวิหารเซนต์ปีเตอร์ที่นครรัฐวาติกันในปัจจุบันก็ไม่มีหลักฐานว่านั่นคือหลุมฝังศพของท่านจริง แต่สำหรับเซนต์เจมส์มีหลักฐานครบถ้วน โลงศพของท่านยังตั้งอยู่จนถึงปัจจุบัน ผู้คนสามารถไปเดินลอดได้ ลักษณะเดียวกันกับที่คนไทยเราเดินลอดพระเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงหลายองค์

รูปที่ ๕.๓ มง-แซง-มิเชล

อีกแห่งคือ “มง-แซง-มิเชล” (Mont-Saint-Michel)[37] (รูปที่ ๕.๓)[38] วิหารกลางทะเลที่ตั้งอยู่บนอ่าวซึ่งเชื่อมระหว่างนอร์มังดีและบริตตานี ประเทศฝรั่งเศส ผู้แสวงบุญจำนวนมากเดินทางมาที่แห่งนี้แม้ว่าจะเกิดความขัดแย้งข้ามช่องแคบอย่างไม่สิ้นสุด บริเวณนี้เป็นไหล่ทวีป ช่วงเวลาน้ำขึ้นจะสร้างพลังมหาศาลขึ้นมาด้วย การขึ้นลงของน้ำทะเลตรงนี้เองที่เชื่อว่าเป็นแรงดึงดูดของพลังศักดิ์สิทธิ์ที่ทำให้ทุกคนต้องมุ่งมาที่นี่ เพียงแค่ไปจมอยู่ในวังวนของตรงนี้ ทุกคนก็จะรู้สึกอะไรบางอย่างได้ กำแพงที่ฐานของเกาะถูกสร้างขึ้นเพื่อกั้นไม่ให้กองกำลังอังกฤษเข้ามาได้ ใน

---

[35] https://www.creativethailand.org/article-read?article_id=34295, 25/4/2568.

[36] ที่มาภาพ : *Santiago de Compostela*. [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.civitatis.com/blog/ciudades-espanolas-patrimonio-de-la-humanidad/ (วันที่ 10 พฤษภาคม 2568)

[37] https://en.normandie-tourisme.fr/unmissable-sites/the-mont-saint-michel/, 27/4/2568.

[38] ที่มาภาพ : Lynx1211. *Mont Saint-Michel and its reflection in the bay*. [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.catalystplanet.com/travel-and-social-action-stories/before-disney-5-of-the-most-elegant-castles-in-the-world. (วันที่ 10 พฤษภาคม 2568)

อดีตอังกฤษกับฝรั่งเศสรบกันตรงชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก ฝรั่งเศสรู้ว่าเวลาใดเป็นช่วงที่น้ำขึ้นจึงสามารถเคลื่อนกำลังพลได้ทัน อย่างที่กล่าวแล้วว่าตรงนี้เป็นไหล่ทวีปที่น้ำทะเลขึ้นในทางดิ่ง และท่วมอย่างรวดเร็วมากชนิดที่ม้าวิ่งหนีไม่ทันจนกระทั่งจมกองทัพอังกฤษ ที่นี่จึงไม่เคยตกเป็นของอังกฤษเลย

ปัจจุบันสถานที่แสวงบุญสำคัญทั้ง ๓ แห่งนี้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในตัว เป็นหมุดหมายสำคัญระดับโลกโดยอาจไม่เกี่ยวข้องกับความหมายของการแสวงบุญอย่างในอดีตแม้ว่าตัวสถานที่นั้นเองจะยังคงความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในตัวมาโดยตลอดก็ตาม ทุกวันนี้เราสามารถขับรถผ่านทางเชื่อมแผ่นดินเพื่อไป มง-แซง-มิเชล ได้ ที่หน้าประตูเมืองมีการบอกเวลาน้ำขึ้นไว้ด้วยเพื่อให้ผู้ที่นำรถมาจอดจะกลับมาเคลื่อนย้ายรถได้ทัน นับเป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเกี่ยวกับการฟื้นการท่องเที่ยวในแบบจิตวิญญาณ

เมื่อกล่าวถึงการท่องเที่ยว เห็นได้ว่ายุโรปไม่ได้พึ่งพาหรืออยู่ได้ด้วยการท่องเที่ยวจากชาวต่างชาติหรือคนนอกทวีปเท่านั้น แต่เขาใช้เครือข่ายของเส้นทางแสวงบุญนี่เองที่เป็นการฟื้นเศรษฐกิจ หากไม่มีนักท่องเที่ยวจากต่างทวีปเขาก็อยู่ได้ด้วยเส้นทางแสวงบุญที่สร้างเป็นเครือข่ายขึ้น ในประเทศฝรั่งเศสเกิดเครือข่ายที่เรียกกันว่าหมู่บ้านที่สวยที่สุดในฝรั่งเศส คือ Les Plus Beaux Villages de France ไม่ได้สวยเพราะรูปลักษณ์หรือภาพลักษณ์อย่างเพียงอย่างเดียว แต่สวยเพราะเป็นเรื่องความสง่างามภายใน เป็นเครือข่ายเส้นทางทางจิตวิญญาณอยู่บนเส้นทางแสวงบุญที่สืบต่อมาจากยุคโบราณ ความสวยงามที่รับรู้ได้ด้วยตาหรือที่มองเห็นได้จากภายนอกซ้อนทับเข้ากับโยงใยแห่งความศักดิ์สิทธิ์ที่แทรกสอดกันอยู่ตลอดเวลา

ปัจจุบันพบว่าเส้นทางแสวงบุญทุกเส้นในยุโรปถูกฟื้นขึ้นมาใหม่ทั้งหมด จากภาพเส้นทางสู่อาสนวิหารแห่งเมืองซานเตียโก เด กอมโปสเตลา (Santiago de Compostela) (รูปที่ ๕.๔)[39]

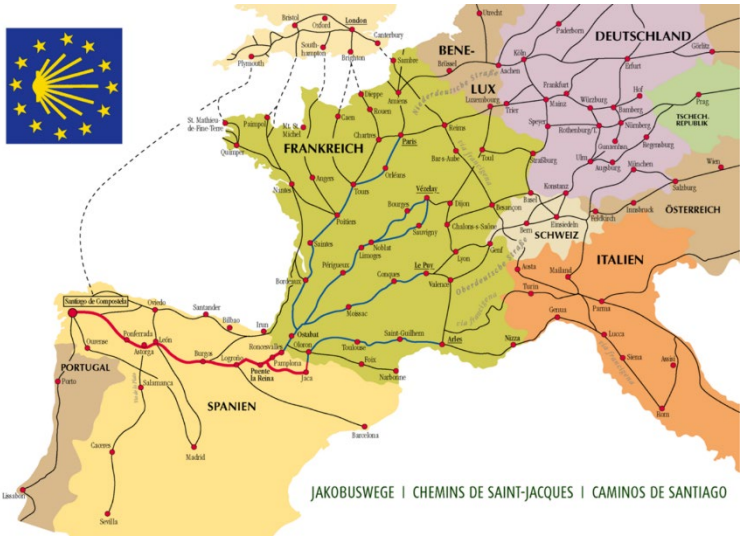

รูปที่ ๕.๔ เส้นทางสู่ ซานเตียโก เด กอมโปสเตลา

[39] ที่มาภาพ : Manfred Zentgraf, Volkach, Germany. *Ways of St. James in Europe*. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ways_of_St._James_in_Europe.png. (วันที่ 4 เมษายน 2568).

จะเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคึกคักของเส้นทางสูงมากทั้งทางบกและทางทะเล มีโบสถ์รองรับอีกหลายร้อยแห่ง เป็นเครือข่ายเส้นทางแสวงบุญที่สอดรับเข้ากับการท่องเที่ยวได้แบบไม่มีรอยต่อ สอดแทรกสัญลักษณ์สำคัญสื่อความหมายไว้ตลอดเส้นทาง เช่น ไม้เท้า น้ำเต้า และเปลือกหอย คือสัญลักษณ์สำคัญของ Santiago (รูปที่ ๕.๕)[40] ไม้เท้าคือแกนกลางหรือแก่นแกนของความสมดุลที่เป็นแกนของชีวิต น้ำเต้าคือความมักน้อย เปลือกหอยสื่อสารว่าเราเป็นเศษเสี้ยวของจักรวาล หอยตัวเดียวสะสมตัวมันเองมาเป็นอนันตภพ ตัวเราก็เป็นแบบนั้นเช่นกัน เปลือกหอยแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เราต้องสังวรว่าเราเป็นแค่เศษเสี้ยวของอะไรก็แล้วแต่ที่เราเชื่อว่ามันเป็นจริงและเป็นเศษเสี้ยวของความไม่จริงด้วยเช่นกัน ซึ่งสัญลักษณ์ไม้เท้า น้ำเต้า และเปลือกหอยนี้มีปรากฏอยู่มาก กระจายไปทั่วยุโรป ทั้งห้องน้ำ ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ถนน แทบทุกที่ สำหรับผู้ที่ทราบถึงความหมายของสัญลักษณ์นี้ก็จะพบว่าได้เห็นสัญลักษณ์นี้แทบจะตลอดเวลาที่อยู่ในเส้นทางแสวงบุญเลยทีเดียว

รูปที่ ๕.๕ ไม้เท้า น้ำเต้า และเปลือกหอย

นอกจากนี้ ยังมีการสื่อความหมายผ่านประติมากรรม (รูปที่ ๕.๖)[41] เช่น รูปปั้นคนที่เป็นชนชั้นนำถือไม้เท้าที่มีน้ำเต้าติดอยู่และแขวนเปลือกหอยไว้ตรงหน้าอก หัวเข่าซ้ายมีรอยถลอกยับเยินชัดเจน แสดงให้เห็นว่าผ่านการคลานเข่า (en genoux) มาแล้ว

[40] ที่มาภาพ : Retama. 2006. *Vieira Camino de Santiago*. [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vieira_Camino_de_Santiago.jpg. (วันที่ 4 เมษายน 2568).

[41] ที่มาภาพ : B.C. Tørrissen. 2010. *Walking across Northern Spain.* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://bjornfree.com/camino/ (วันที่ 4 เมษายน 2568).

รูปที่ ๕.๖ รูปปั้นคนชนชั้นนำ

หรือรูปปั้นรองเท้าข้างเดียวที่กามิโน ฟินิสแตร์ (Camino Finisterre)[42] (รูปที่ ๕.๗)[43] เป็นเส้นทางพิเศษจากซานเตียโก เด คอมโปสเตลาไปยังฟินิสแตร์หน้าผาตั้งชันซึ่งครั้งหนึ่งเชื่อกันว่าเป็นสุดขอบโลก Finisterre คือ จุดจบ หรือ Finishing line หรือ Finishing point เป็นสัญลักษณ์แห่งจุดสิ้นสุดของการแสวงบุญที่ซานเตียโก เด กอมโปสเตลา รูปปั้นรองเท้านี้อาจหมายถึงการทำให้ขาข้างหนึ่งหายไปให้ได้ ให้ไปเหยียบอยู่ในความว่างเปล่า ในความเป็นข้าทาสบริวารของภาคสวรรค์ จึงเหลือขาอยู่เพียงข้างเดียวที่เหยียบยืนบนโลกนี้ได้ต่อไป เป็นตัวแทนว่าแม้จะเห็นรองเท้าเพียงข้างเดียวแต่ก็ยังมีรองเท้าอีกข้างหนึ่งอยู่เสมอ มีขาอีกข้างที่เรามองไม่เห็นพาเราไปอีกที่หนึ่งอยู่เสมอ ไม่มีอะไรแยกจากกันอย่างเด็ดขาดได้นอกจากจะเห็นได้ทีละอย่าง emptiness ไม่แยกขาดจาก form รูปคือความว่างเปล่าและความว่างเปล่าคือรูป การปรากฏของสิ่งนี้จะทำให้เห็นอีกสิ่งด้วยเสมอแม้อีกสิ่งที่ว่านั้นจะไม่ปรากฏก็ตาม เป็นการถ่วงดุลจิตวิญญาณของมนุษย์ที่มีต่อสรรพสิ่ง สังสารวัฏและนิพพานไม่ได้แยกจากกัน และเมื่อรองเท้ามาตั้งอยู่ริมสุดของหน้าผาเช่นนี้ เหมือนมีคำถามต่อไปอีกว่าจุดหมายปลายทางที่เป็นรูปธรรมอยู่ที่นี่แล้วยังมีจุดหมายปลายทางที่แท้จริงรออยู่ไหม หรือเอาเข้าจริงแล้วจุดหมายปลายทางมีอยู่จริงไหม เมื่อผู้แสวงบุญ

[42] Walk the Camino Finisterre to the End of the World. https://followthecamino.com/en/blog/lighthouse-of-finisterre/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=undefined, 27/4/2568.

[43] ที่มาภาพ : The Boot of Cap Finisterre, Spain Posted by Inka Piegsa-Quischotte. (2009). สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.intheknowtraveler.com/wp-content/uploads/2009/08/cap_finsterre_ipq425a.jpg. (วันที่ 4 เมษายน 2568)

เดินทางมาถึงจุดนี้จะหยุดอยู่เพียงเท่านี้ ไม่ไปต่อแล้วหรือ นี่คือจุดหมายปลายทางหรือยังคงเป็นระหว่างทางโดยที่เราไม่เคยไปถึงปลายทางที่แท้จริงหรือไม่

รูปที่ ๕.๗ รูปปั้นรองเท้าข้างเดียวที่กามิโน ฟินิสแตร์

นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางแสวงบุญที่เกี่ยวกับแม่พระประจักษ์ การประจักษ์หรือ appearing ของแม่พระมีหลายพันแห่ง หลายหมื่นครั้ง แต่ที่สำคัญที่สุดมีเพียง 3 แห่ง ได้แก่ (1) แม่พระแห่งลูร์ด (Lourdes) ที่ฝรั่งเศส ลักษณะสำคัญคือมีนักบุญแบร์นาแดต (Saint Bernadette) มานั่งอยู่ข้างๆทางซ้ายมืออยู่ตลอด เป็นภาพจำที่สำคัญ เห็นแล้วจำได้ทันที (2) แม่พระแห่งฟาติมา (Fatima) ที่โปรตุเกส (3) แม่พระประจักษ์ที่เมดจูร์กอเย (Medjugorje) เคยอยู่ในยูโกสลาเวีย แต่ปัจจุบันอยู่ในบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา

ภาพถ้ำลูร์ดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิหารแม่พระแห่งลูร์ด (รูปที่ ๕.๘)[44] แสดงให้เราเห็นว่าที่นี่เป็นสถานที่มีคนป่วยเดินทางมามากมาย เห็นได้จากรถเข็นและไม้เท้าค้ำยันจำนวนมาก ที่นี่เป็นที่อาบน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ต่อท่อมาจากในถ้ำ เมื่อเปลี่ยนชุดพร้อมสำหรับการอาบน้ำศักดิ์สิทธิ์แล้ว เขาจะบอกว่า recollect yourself ทำให้เข้าใจได้ทันทีว่า สิ่งแรกที่จะทำคือต้องน้อมและอุทิศถวายด้วยความเชื่อมั่น trust and devotion ซึ่งไม่จำกัดเพียงศาสนาใดศาสนาหนึ่งเท่านั้น นี่คือความเป็นสากลที่ทุกศาสนาต้องการบอกเรา

---

[44]ที่มาภาพ : Eugene Prakapas. (1858) *The Grotto at Lourdes where the Virgin appeared to Bernadette Soubirous.* [ภาพถ่าย]. จาก Journal of Religion and Health. *Alexis Carrel and His Voyage of Discovery: Miracles and the Spirituality of Healing.* สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.researchgate.net/figure/The-Grotto-at-Lourdes-where-the-Virgin-appeared-to-Bernadette-Soubirous-in-1858-Eugene_fig2_362562962. (วันที่ 4 พฤษภาคม 2568)

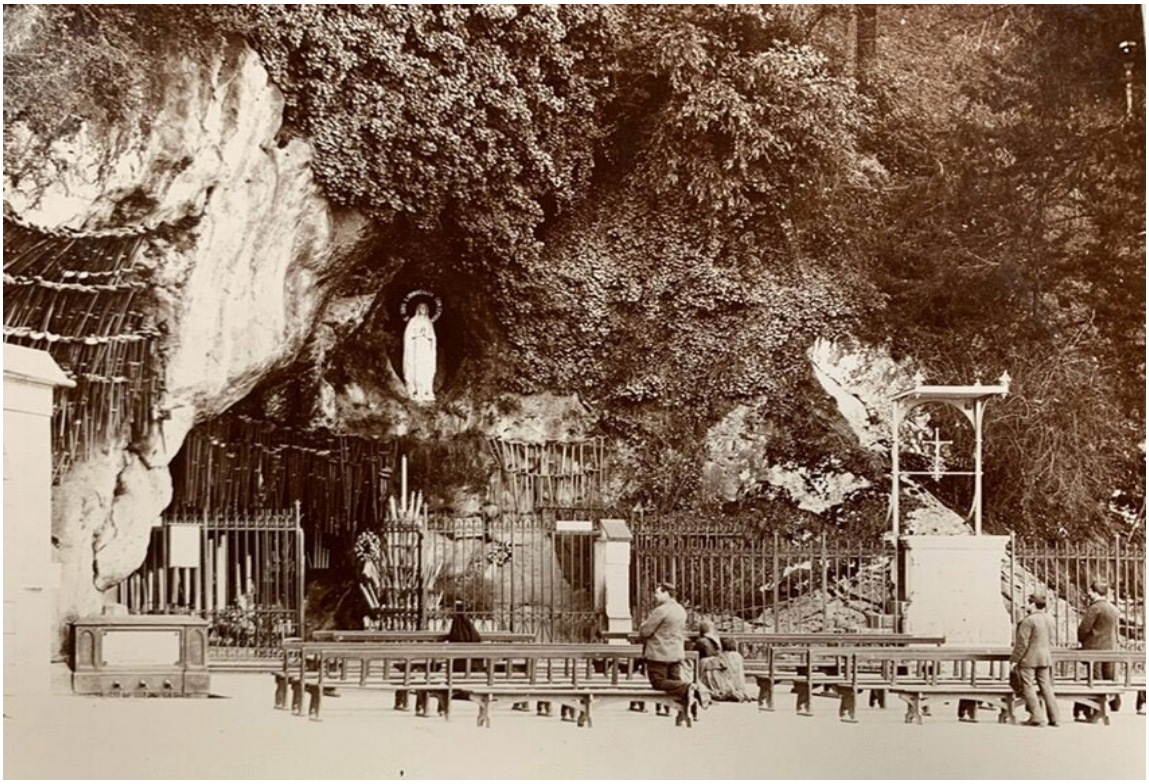

รูปที่ ๕.๘ ภาพถ้ำลูร์ด

เมืองรอกามาดูร์ (Rocamadour) เป็นสถานที่แสวงบุญที่มีชื่อเสียงอีกแห่งหนึ่ง โดดเด่นด้วยภูมิทัศน์ที่สวยงาม หมู่บ้านรอกามาดูร์เกาะแนบแน่นไปกับหน้าผา ภายในหมู่บ้านมีวิหารศาสนสถานตั้งอยู่ครึ่งทางของหน้าผาซึ่งแยกจากเมืองด้านล่างด้วยบันได 216 ขั้น ที่นี่เคร่งครัดกับการขึ้นบันได ในอดีตผู้แสวงบุญจะขึ้นบันไดนี้ด้วยเข่า (en genoux) เพื่อเป็นการชดใช้บาป พระมหากษัตริย์บางพระองค์ของฝรั่งเศสในยุคหนึ่ง เมื่อเข้าพิธีราชาภิเษกที่ปารีสแล้ว ก็จะมาทำพิธีคลานเข่าที่นี่ด้วยเช่นกัน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สำคัญที่สุดของเมืองรอกามาดูร์คือรูปปั้นแม่พระองค์ดำหรือแม่พระฉวีดำ (Black Madonna) (รูปที่ ๕.๙)[45] หรือเรียกกันว่า “นอเทรอดามแห่งรอกามาดูร์”[46]

[45] ที่มาภาพ : *Black Madonna*. [ภาพถ่าย] ภาพแนะนำการท่องเที่ยว Sanctuary of Rocamadour, France; an important pilgrim and tourist destination. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.northofthedordogne.com/rocamadour-sanctuary.php#&gid=1&pid=1. (วันที่ 24 เมษายน 2568)

[46] https://tripusafrance.com/rocamadour-france-cliff-hanging-village-top-three-places-in-france/, 27/4/2568

รูปที่ ๕.๙ รูปปั้นแม่พระองค์ดำ (Black Madonna)

บริเวณข้างโบสถ์มีดาบเล่มหนึ่งปักอยู่ในกำแพงหิน คล้ายดาบเอกซ์คาลิเบอร์หรือดาบในศิลา (Sword in the Stone) ของกษัตริย์อาเธอร์ (King Arthur) ดาบนี้เรียกว่า ดาบดูรันดัล (Durandal) (รูปที่ ๕.๑๐)[47]

รูปที่ ๕.๑๐ ดาบดูรันดัล (Durandal)

[47] ที่มาภาพ : Patrick Clenet.(2005). *Rocamadour, France, Durandal.* [ภาพถ่าย] สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://th.m.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C:Rocam_durandal_082005.jpg. (วันที่ 24 เมษายน 2568)

พระเจ้าชาร์เลอมาญ (Charlemagne) แห่งจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์พระราชทานให้แก่โรลองด์ (Roland) อัศวินคู่พระทัย หลังจากโรมันล่มลงไปในปี ค.ศ.๔๗๖ ยุโรปแตกกระสานซ่านเซ็นเป็นเสรีนครย่อยๆ จนกระทั่งพระเจ้าชาร์เลอมาญค่อยๆรวบรวมยุโรป แล้วตั้งจักรวรรดิโรมันขึ้นอีกครั้ง ผู้ที่รบชนะต้องมาแตะดาบเล่มนี้เสมอ และทรงตั้งเงื่อนไขว่า จากนี้ไปโป๊ปจะเป็นผู้มอบมงกุฎให้กับจักรพรรดิ เป็นจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ เติมคำว่าศักดิ์สิทธิ์ จาก Roman Empire เป็น Holy Roman Empire สำหรับเรื่องราวของดาบดูรันดัลเป็นดาบประจำตัวของโรลองด์ ในการรบกับพวกมัวร์ที่มาจากสเปนหรือโมร็อคโค แต่ไม่สามารถทานกำลังของกองทัพมัวร์ได้ จึงเตือนให้พระเจ้าชาร์เลอมาญถอยทัพโดยโรลองด์เป็นกองทัพระวังหลัง สู้รบจนกระทั่งตัวตายในสนามรบ ตอนช่วงใกล้ตาย เขาไม่อยากให้ดาบเล่มนี้ตกอยู่ในมือของศัตรู จึงปาดาบจากสนามรบและดาบได้มาปักอยู่ที่โบสถ์ของแม่พระองค์ดำแห่งนี้ การตายของโรลองด์กลายเป็นตำนาน เป็นดั่งเทพนิยาย มีการแต่งเพลงให้เขาด้วย เรียกว่า La Chanson de Roland ซึ่งเด็กนักเรียนของฝรั่งเศสทุกคนต้องเรียน อย่างไรก็ตาม ในปี ๒๐๒๔ มีข่าวว่าดาบดูรันดัลหายไปอย่างไร้ร่องรอย[48]

สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อมโยงกับพลังธรรมชาติมีหลายแห่งทั่วโลก ตัวอย่างหนึ่งคือร่องรอยแยกใต้น้ำที่อยู่กลางเกาะไอซ์แลนด์ (รูปที่ ๕.๑๑)[49] เป็นรอยแยกของเปลือกโลกที่สำคัญที่อยู่ใกล้มนุษย์มากที่สุด คือ แผ่นทวีปยูเรเชีย-อเมริกาเหนือ ตัวเปลือกโลกนี้ขยับตลอดเวลา เป็นการขยับออกจากกัน เมื่อขยับออกแล้วมันก็ขยับเข้า แต่

รูปที่ ๕.๑๑ รอยแยกใต้น้ำซิลฟรา (Silfra Fissure)

[48] https://mgronline.com/around/detail/9670000058272, 27/4/2568

[49] ที่มาภาพ : รอยแยก Slfra [ภาพถ่าย]. ภาพประกอบจากบทความแนะนำการท่องเที่ยวในไลน์ทุเดย์. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://today.line.me/th/v2/article/oqaXD05. (วันที่ 10 พฤษภาคม 2568)

ขยับเข้าไม่เท่าขยับออก รอยแยกจึงกว้างขึ้นเรื่อยๆ ตรงนี้เรียกว่า รอยแยกใต้น้ำซิลฟรา (Silfra Fissure) คำว่า Silfra เป็นคำศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ในพระคัมภีร์ของไวกิ้ง เชื่อว่า Silfra คือการสั่นสะเทือน คือ vibration คือพลัง เป็นพลังที่สั่นสะเทือน พลังที่เชื่อมโยงหรือสืบเนื่องเป็นเนื้อหนึ่งเดียวกันกับพลังพื้นฐานของปฐมพลัง เป็นปฐมภูมิแห่งปฐมกาล ด้านบนเป็นอาคารรัฐสภา กล่าวกันว่าเป็นรัฐสภาแรกสุดของโลก มาจากการประชุมของชนเผ่า มีการลงคะแนนเสียงกัน ปัจจุบันรอยแยกใต้น้ำซิลฟราเป็นจุดดำน้ำที่น่ามหัศจรรย์และดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทั่วโลก

ในบางครั้งพลังธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ก็ช่วยทำให้เราเข้าใจเรื่องของความศักดิ์สิทธิ์กับความลึกลับของศาสนสถานทุกแห่งทั่วโลกได้ง่ายขึ้น ดังเช่นเมืองปอซซูโอลี (Pozzuoli) และเมืองบาย่า (Baiae) ประเทศอิตาลี ที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นท่าเรือของกองทัพเรือที่ยิ่งใหญ่เกรียงไกรที่สุดของจักรวรรดิโรมัน เนื่องจากปรากฏการณ์ยุบตัวของผิวโลกในพื้นที่แถบภูเขาไฟ ทำให้พื้นที่เมืองชายฝั่งทะเลอย่างบาย่าทรุดตัวจมลงสู่ใต้พื้นมหาสมุทร กลายเป็นนครโรมันใต้บาดาล[50] (รูปที่ ๕.๑๒)[51] เมืองทั้งเมืองจมอยู่ใต้น้ำ ไม่สามารถย้ายอะไรได้ ทุกสิ่งทุกอย่างจึงอยู่ใต้น้ำทั้งหมด เราจึงได้เห็นรูปปั้นเทพีกรีกอโฟรไดท์ (Aphrodite of Baiae) หรือก็คือวีนัส (Venus) นั่นเอง เทพเจ้าอีกองค์ที่เคยอยู่ในสถานที่เดียวกันมาก่อนในมหาวิหารหลักคือเทพเจ้าแห่งการสงครามคือมาร์ส (Mars) เมื่อทำการย้ายรูปปั้นวีนัสขึ้นมาจากใต้น้ำได้ ก็นำไปไว้ที่พิพิธภัณฑ์ทางโบราณคดีของกรุงเอเธนส์ จากนั้นมีความพยายามจะ

รูปที่ ๕.๑๒ นครโรมันใต้บาดาล

[50] Museum Siam https://www.facebook.com/photo.php?fbid=857895479719954&id=100064985280025&set=a.555505856625586, 27/4/2568

[51] ที่มาภาพ : Antonio Busiello. [ภาพถ่าย]. ภาพประกอบจากบทความ “Hedonistic ‘Sunken City of the Caesars’ Recaptured By Divers After 1,700 Years.” สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology/hedonistic-sunken-city-caesars-recaptured-divers-after-1700-years-009242 (วันที่ 10 พฤษภาคม 2568)

ย้ายเทพเจ้ามาร์สตามไป แต่ไม่ว่าจะทำอย่างไรก็ไม่สามารถนำขึ้นมาได้ จึงจำต้องปล่อยให้วีนัสและมาร์สอยู่แยกกันคนละที่

สถานที่อีกแห่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นพลังธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่คือโรงละครกรีกโบราณในเมืองทาออร์มินา (Taormina) เกาะซิซิลี ประเทศอิตาลี (รูปที่ ๕.๑๓)[52] โรงละครแห่งนี้พิเศษมากเนื่องจากเป็นผู้ที่เฝ้าดูเจ้าแม่ภูเขาเอตนา (Mount Etna) ขยับอยู่ตลอดเวลา เป็นภูเขาไฟที่ยังมีพลังหรือคุกรุ่นที่สุดแห่งหนึ่งของโลก นักแสดงที่อยู่บนเวทีจะหันหลังให้กับภูเขาเอตนา ส่วนคนดูจะได้มองดูเวทีพร้อมกับฉากหลังซึ่งเป็นเป็นเวทีทางธรรมชาติ โรงมหาอุปรากรที่ยิ่งใหญ่ของจักรภพในคราวเดียวกัน สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดทฤษฎีการชำระล้างจิตใจ (Catharsis) ของอริสโตเติล ที่บอกว่าการรับชมละครโศกนาฏกรรมทำให้ผู้คนรู้สึกปลดปล่อยอารมณ์จากความรู้สึกเชิงลบ เช่น ความสงสาร ความกลัว และความโกรธ[53] เป็นการชำระสะสางความขุ่นข้องหมองใจแห่งชีวิตให้ปลาสนาการไปสิ้นได้ การเข้าสู่กาลภวังค์พร้อมๆกับการชำระสะสางหรือชำระล้างจิตใจจะลบล้างมลทินของมนุษยชาติในคราวเดียวกัน โรงละครแห่งนี้ยังใช้อยู่ถึงปัจจุบัน ก่อนขึ้นทำการแสดงบนเวที นักแสดงจะต้องมาสงบสติอารมณ์สวดมนต์บทพิเศษให้กับเจ้าแม่เอตนาที่ประตู เพื่อเปลี่ยนสภาพของตัวเอง รองรับพลังมหาศาลที่จะหลั่งไหลผ่านตัวและออกไปสู่ปราการทางธรรมชาติอีกครั้ง

รูปที่ ๕.๑๓ โรงละครในเมืองทาออร์มินา

[52] ที่มาภาพ : *ETNA – TAORMINA HISTORICAL CENTER* [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.etnapassion.com/en/tours/etna-taormina/ (วันที่ 10 พฤษภาคม 2568)

[53] Catharsis Theory and Media Effects https://www.encyclopedia.com/media/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/catharsis-theory-and-media-effects, 27/4/2568

จุดศักดิ์สิทธิ์อีกจุดหนึ่งคือช่องเขาที่ข้ามขึ้นเส้นเหนือใต้ของเทือกเขาแอลป์อยู่ทางตะวันตกสุดติดกับยอดเขาที่สูงสุด คือ เทือกเขามงต์บลังค์ (Mont Blanc) ที่อยู่ในฝรั่งเศส สวิสเซอร์แลนด์ และอิตาลี ร่วมกันตรงจุดสามเหลี่ยมตรงนี้ และเป็นจุดที่ข้ามแดนยากที่สุด มีคนเสียชีวิตมากที่สุด จึงตั้ง hospice แรกสุดของโลกที่นี่ ในศตวรรษที่ 3 มีการเลี้ยงสุนัขพันธุ์เซนต์เบอร์นาร์ดมาทำหน้าที่คอยช่วยคนจมหิมะตอนเดินทางข้ามเขาในช่วงฤดูหนาว สำหรับการเดินทางบนเส้นทางแสวงบุญเพื่อไปซานเตียโก ระยะทางที่ใกล้ที่สุดต้องผ่านช่องเขาตรงนี้ที่เรียกว่า ช่องเขาเกรทเซนต์เบอร์นาร์ด (Great St. Bernard Pass) ซึ่งการเดินทางเท้านั้น ไม่ว่าจะเดินเร็วเพียงไรก็ต้องผ่านฤดูหนาวอย่างน้อย 1 ฤดู ตรงนี้เป็นปัญหามาก เพื่อให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด จึงมีสุนัขเซนต์เบอร์นาร์ดมาเป็นเหมือนนักบุญที่ช่วยให้คนรอดชีวิตได้มากที่สุด

ในการฟื้นเส้นทางแสวงบุญโบราณทั่วยุโรป แน่นอนว่าต้องมีการโหยหาสถานที่ใดสถานที่หนึ่งเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจิตสำนึกหรือเป็นสิ่งที่ทุกคนอยากจะฟื้นขึ้นมาหรือโหยหาความสงบหรือความปิติ สำหรับการโหยหาสถานที่ใดสถานที่หนึ่งเป็นพิเศษนั้นเป็นธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ เป็นการสะท้อนถึงความปรารถนาที่ติดตัวเรามาตั้งแต่กำเนิด เราปรารถนาที่จะมีชีวิต ที่เป็นชีวิตที่เป็นจริงยิ่งกว่าชีวิตที่เป็นอยู่ สิ่งนี้ทำให้การแสวงบุญฟื้นกลับขึ้นมาใหม่ ตรงกับแก่นแท้ของแนวคิดเกี่ยวกับการกลับสู่บ้านเกิด Homecoming, Nostalgia, Deja vu เป็นสภาวะภายในที่ว่า เราจากบ้านเกิดเมืองนอนมาจากที่ใดที่หนึ่งอยู่เสมอ แม้กระทั่งบ้านเกิดเราอยู่ตรงนี้ ประเทศเราอยู่ที่นี่ แต่เรายังอยากไปที่อื่นอยู่เสมอ นั่นเป็นเพราะว่ามันต้องมีอะไรอยู่ลึกๆเกินจากสิ่งที่มันเป็นอยู่ในชีวิตที่เป็นจริงในปัจจุบัน สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งนั้น สามารถกำหนดและตีกรอบตัวตนที่แท้จริงของเราในนามของความเป็นปัจเจก โดยสถานที่อื่นๆไม่สามารถให้ได้ เราไม่สามารถเห็นมันได้หรือรู้สึกได้ในบ้านเกิดจึงต้องไปยังสถานที่อื่น ซึ่งสิ่งนี้ปรากฏในศาสนสถานทุกแห่งในโลก กล่าวคือ เพื่อตอบสนองการโหยหาของมนุษย์ **เพื่อให้มนุษย์สามารถที่จะทำให้ตัวตนที่แท้จริงกับตัวตนที่จริงแท้ของตัวเองนั้นได้ขยับเข้ามาใกล้ชิดกันจนกระทั่งเป็นหนึ่งเดียวกันได้**

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

๖. การเดินทางสู่สถานศักดิ์สิทธิ์ คือ การเดินทางเข้าสู่ตนเอง

“ท่านทั้งหลายไม่รู้หรือว่าท่านเป็นวิหารของพระผู้เป็นเจ้า และพระวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์นั้นหลั่งไหลและสถิตอยู่ในตัวของท่านด้วย”[54]

นี่คือสิ่งที่เซนต์พอล (Saint Paul) อัครสาวกได้เทศน์ไว้ เป็นประโยคที่เป็นสากลมาก หมายถึง **พระวิหาร โบสถ์ วัด หรือศาสนสถานอยู่ในตัวของเราทุกคน ไม่ได้อยู่นอกตัวเราเลยแม้แต่น้อย รวมทั้งลมหายใจหรือจิตวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ หรือ Holy spirit ของพระผู้เป็นเจ้าก็คือจิตวิญญาณที่อยู่ในตัวเราเองด้วยเช่นกัน**

เนื้อหาต่อจากนี้เป็นการเข้าไปยังศาสนสถานในนามของการเป็นพระผู้เป็นเจ้าเดียวกัน วิหารที่ถูกสร้างขึ้นในทุกความเชื่อทุกศาสนา เป็นวิหารที่ไม่ได้สร้างขึ้นมาเพื่อให้พระผู้เป็นเจ้าหรือเทพองค์ใดมาใช้เป็นที่พักสถิตถาวร แต่สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวของพระผู้เป็นเจ้าเอง หรืออย่างน้อยที่สุดก็เพื่อเลียนแบบความเป็นพระผู้เป็นเจ้านั้นเอง (Being) ซึ่งก่อนหน้าที่เซนต์พอลจะเทศน์นี้ ความเชื่อนี้มีมาอยู่แล้วในชนเผ่าต่างๆทั่วโลก ทั้งอะบอริจินในออสเตรเลีย ชนเผ่าในแอฟริกา อินเดียนแดงซึ่งเป็นชนพื้นเมืองอเมริกัน ล้วนเชื่อว่า Great Spirit หรือ Holy Spirit คือทุกสิ่งทุกอย่าง แม้แต่ตัววิหารของศาสนสถานที่ถูกสร้างขึ้นก็เพื่อจำลองความเป็นสิ่งนั้นๆในนามของพระผู้เป็นเจ้า ฌอง-ฌากส์ รุสโซ (Jean-Jacques Rousseau) นักปรัชญาและนักเขียนผู้เป็นหนึ่งในบุคคลสำคัญของโลกในช่วงศตวรรษที่ ๑๘ (ยุคเรืองปัญญา) เคยกล่าวว่าถ้าไม่เรียกว่าพระผู้เป็นเจ้า ก็ต้องหาคำอื่นมาเรียกอยู่ดี เพราะมีสิ่งนั้นอยู่และมีอยู่ในทุกแห่ง นี่คือสาระของการสื่อความของศาสนสถานทุกแห่ง คำถามคือ ภาวะของการสูญเสียการสื่อความหรือสูญเสียการรับสารของการสื่อความนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่เมื่อไหร่ เราสูญเสียไปนานมากแค่ไหน และเรายังต้องการเยียวยาหนทางที่จะเข้าถึงศาสนสถานอยู่หรือไม่ **การที่มนุษย์เริ่มแยกตัวออกมาจากโลกที่อยู่รอบข้างนั้น เปลี่ยนมนุษย์ในฐานะเผ่าพันธุ์อันเป็นเครือญาติของธรรมชาติ สรรพสิ่ง และสรรพชีวิตทั้งหมด ทำให้การสื่อความที่เคยมีมาก่อนในฐานะห้วงแห่งความฝัน กลายเป็นความเป็นจริงโดยตัวตนที่ปรากฏแข็งแกร่งขึ้นด้วยระบบเหตุผลหรือระบบของสิ่งที่ตรึงสังคมให้มีความคิดอ่านที่สามารถจับต้องได้ ทำให้มนุษย์มีความมั่นใจในรายละเอียดที่สามารถจับต้องได้ โดยไม่สามารถสืบค้นกลับไปสู่เบื้องหลังของสิ่งที่จับต้องได้นั้น ซึ่งเป็นจริงยิ่งกว่า**

การเดินเข้าสู่อาณาจักรแห่งศาสนสถานเป็นการเชื่อมกับอะไรบางอย่างอยู่เสมอ โดยนอกจากผ่านประตูแล้วยังต้องรอดรูเข็ม นั่นคือการเคี่ยวกรำตัวเอง มาถูกทางแล้วใช่ว่าจะไปถึงได้ ยังต้องรีดความเป็นตัวตนออกให้เล็กที่สุด แคบที่สุด ตื้นที่สุด

[54] https://www.bibleref.com/1-Corinthians/3/1-Corinthians-3-16.html, 27/4/2568

ศาสนสถานทุกแห่งที่เราไปสำรวจในโครงการวิจัยนี้ถูกก่อประกอบขึ้นใหม่ทั้งหมด ไม่ว่าจะด้วยหลักการวิชาการ ด้วยเทคนิคอนัสติโลซีส (Anastylosis) คือ การนำชิ้นส่วนต่างๆของตัวปราสาทประกอบเข้าด้วยกันตามหลักวิชาการและนำกลับเข้าสู่ตำแหน่งเดิม[55] แต่สิ่งที่อยู่เบื้องหลังก้อนหินทุกก้อน การเว้นช่องว่าง ระยะต่อระยะเคียง มีความหมายทางนามธรรมอยู่ในตัวเองทั้งหมด เราไม่สามารถไปพ้นจากกองหินที่เราสร้างขึ้นมาใหม่ด้วยหลักการอนัสติโลซีสที่เราเชื่อมาตลอดว่าเหมือนของจริงที่สุดหรือเป็นจริงแท้ของมันตั้งแต่ต้นทาง เพราะฉะนั้นเรากำลังจะต้องคืนความเป็นโลกของ Earth ที่เป็นทรัพยากรกลับไปสู่โลกของ World คือเรื่องปรากฏการณ์ จิตวิญญาณที่หลั่งไหลโดยไม่เคยขาดสายธารให้ได้ แต่**ขั้นแรกสุดคือเราต้องคืนความเป็นมนุษย์ให้กับตัวเราเองให้ได้เสียก่อน**

หินตั้ง หินเทินในนามของสถูป: สวนหินพุหางนาค อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี

ก่อนที่จะเดินบนหนทางที่จะนำไปสู่การเยียวยา คณะผู้วิจัยตั้งใจว่าจะเยียวยาหนทางที่จะนำไปสู่พุหางนาคที่แท้จริงให้ได้เสียก่อน ทำความเข้าใจว่าสิ่งที่พุหางนาคในปัจจุบันและพุหางนาคในอดีตต้องการนั้นตรงกันไหม หนทางของการแยกออกจากกันระหว่างพุหางนาคโบราณกับพุหางนาคปัจจุบัน มันมีทางที่จะมีเส้นทางหรือหนทางมาบรรจบกันได้หรือไม่ เราต้องการเยียวยาหนทางที่จะให้พุหางนาคในอดีตกับปัจจุบันบรรจบกันเสียก่อน

พุหางนาคเป็นหินปริศนา ๕๐๐ ล้านปี ก่อนที่มีมนุษย์แน่ ศาสตราจารย์ชาร์ลส์ ไฮแอม (Charles Higham) ศาสตราจารย์ด้านโบราณคดี มหาวิทยาลัยโอตาโก (University of Otago) นิวซีแลนด์ เชี่ยวชาญโบราณคดีอุษาคเนย์ โดยเฉพาะกัมพูชา พุหางนาคเป็นหนึ่งในโครงการที่สำคัญที่สุดในการสืบค้นความเป็นอุษาคเนย์ก่อนจะแยกมาเป็นรัฐจารีตหรือรัฐที่ไม่มีเขตแดนแบ่งกั้นชัดเจนที่เรารู้จักในปัจจุบัน

เขตที่อยู่ทางฟากตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยามีลำน้ำสำคัญที่สุดลำน้ำหนึ่งคือ ลำน้ำจระเข้สามพันของสุพรรณบุรีและอู่ทอง ซึ่งถือว่าเป็นเขตที่เก่าแก่ที่สุดที่เคยปรากฏหลักฐานของการมีมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์อยู่ จุดแรกที่คณะวิจัยไปสำรวจที่อุทยานธรณีพุหางนาคคือบริเวณสำนักสงฆ์ มีสถูป หินเทินลักษณะคล้ายหินเทินสโตนเฮนจ์ (Stonehenge) ของอังกฤษที่มีหินอีกก้อนหนึ่งมาทับวางพอดี และมีหินเรียงที่เป็นสถูป หินเทิน หอไฟ และพระสถูปอยู่ด้วยกัน จึงเป็นเรื่องที่น่าสงสัยว่าหินเทินหรือหอไฟพวกนี้มาอยู่ตรงนี้ตั้งแต่เมื่อไหร่และอยู่ได้อย่างไร

เมื่อคณะวิจัยเดินตามเส้นทางขึ้นพุหางนาคไปเรื่อยๆ พบหินรูปร่างต่างๆ และต้องก้มหัวลงเพื่อผ่านประตูเมืองลับแลซึ่งเป็นช่องเขาที่เป็นลานหินด้านบน ที่เราจะเข้าไปบนลานพุหางนาค จุดที่คุณนิพัทธ์พร เพ็งแก้วบอกว่าเป็นจุดที่มีพลัง ทดสอบได้เป็นสีม่วงคือด้านหลังของหินรูปวาฬแม่ลูก แน่นอนว่าลานหินด้านบนของพุหางนาคเป็น

[55] อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย. https://www.finearts.go.th/phimaihistoricalpark/view/11487-%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A1%E0%B8%B2, 28/4/2568.

หินชนิดพิเศษ หินแปรที่เกิดจากหินปูน เรียกว่า หินคัลซิลิเกต (calc-silicate rock) เป็นหินที่ทำให้เราสืบค้นการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกได้ดีที่สุด มีหินปูนที่เป็นเทือกเขาหินใหม่และมีหินแปรที่เป็นเทือกเขาหินเก่าปนอยู่ในตัวด้วย ความร้อนที่สะสมกันมาทำให้เกิดแรงอัดที่ทำให้เปลือกโลกสั่นสะเทือน แล้วหินแปรกับหินคัลซิลิเกตตรงนี้เป็นตัวแปรที่ทำให้เราสามารถสืบค้นได้ว่าพลังอะไรที่ทำให้เปลือกโลกยกตัวโก่งขึ้น (folding) และ หักลง (faulting)

รูปที่ ๖.๑ สถูปในสมัยทวารวดี

เมื่อเดินไปถึงด้านบน บริเวณที่คณะวิจัยไปยืนดูกันนั้นเป็นโครงชิ้นส่วนด้านบนสุดของสถูปในสมัยทวารวดี (รูปที่ ๖.๑)[56] ตัวโกลนพระสถูปที่ควรจะอยู่บนยอดสุดของพระสถูปตอนนี้ลงมาอยู่ที่พื้นแล้ว เมื่อตั้งคำถามว่าตัวพระสถูปวางอยู่บนอะไร ทำให้รู้ได้ว่าบริเวณนี้มีความสำคัญมากในยุคนั้น เนื่องจากพระสถูปเป็นสิ่งก่อสร้างเหนือหลุมฝังศพ ถือกันว่ามีบุคคลที่ควรบรรจุอัฐิธาตุไว้ในสถูปเพื่อเป็นที่สักการะของมหาชนอยู่เพียง 4 พวก เรียกว่า ถูปารหบุคคลคือบุคคลผู้ควรแก่สถูปหรือเจดีย์ ได้แก่ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันตสาวก และพระเจ้าจักรพรรดิ์[57]

หากเราเดินสำรวจทั่วพุหางนาค เราจะพบหอไฟ หินเรียง หินเทินเต็มไปหมด และยังมีกลุ่มหินตั้งในพื้นที่อื่นๆที่เราไม่ได้ไปถึงอีกมากมาย มีทั้งหมู่บ้านหินตั้ง กลุ่มหินตั้งที่แทรกตัวอยู่แม้กระทั่งในครัวของชาวบ้าน มีอีก

---

[56] ที่มาภาพ : Voranai Pongsachalakorn. *โกลนชิ้นส่วนยอดสถูปในยุคทวารวดี* [ภาพถ่าย]. ภาพประกอบในบทความ “พุหางนาคสวนหิน 500 ล้านปี กับอาคารหินเรียงปริศนาที่เมืองอู่ทอง” สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.oknation.net/post/detail/634f63da10f2e19047d74d81#google_vignette (วันที่ 10 พฤษภาคม 2568)

[57] https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%80%E0%B8%88%E0%B8%94%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B9%8C, 28/4/2568

มากคาดว่าเป็นหมื่นแห่ง หินตั้งที่ถูกโยกย้าย ในที่สุดกลายไปเป็นใบเสมา ในประเทศเพื่อนบ้านอย่างลาว มีทุ่งไหหินซึ่งเป็นศูนย์กลางของหินตั้งที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของโลก มีหินตั้งที่เมืองหัวเมือง แขวงหัวพัน เป็นหินตั้งที่อยู่ในเส้นทางที่เฉพาะเจาะจง ระยะต่อระยะเคียง ทุกๆทิศทั้ง 8 ทิศ มี 4 ทิศหลักและ 4 ทิศรอง จะมีหินตั้งตลอด ยังไม่เคยมีใครทำภาพรวมทางอากาศที่จะทำให้เห็นว่าหินตั้งเกี่ยวเนื่องกันอย่างไรและมันคืออะไร

ภาพเขียนสีและกาลภวังค์: อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี

รูปที่ ๖.๒ ภาพเขียนสีที่อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท

อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย นอกจากจะมีหินตั้งที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์หรือศาสนสถานแล้ว ยังมีภาพเขียนสีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นภาพเขียนสีในเพิงผาขนาดใหญ่แห่งหนึ่งของไทย เป็นแหล่งเรียนรู้โบราณคดีพิธีกรรมโบราณ ภาพเขียนสี สำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ระดับโลก (รูปที่ ๖.๒)

“สำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ระดับโลก ประวัติศาสตร์ของภาพเขียนสีในผนังถ้ำเชื่อว่าเริ่มต้นขึ้นเมื่อ ๖๕,๐๐๐ ปีมาแล้วในยุคมนุษย์โบราณนีแอนเดอร์ทัล และจากการกำหนดอายุโดยการหาไอโซโทปของคาร์บอน (Radiocarbon dating) และวิธีการอื่นๆ เผยให้เห็นว่างานศิลปะผนังถ้ำที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่บนโลกมีอายุราว ๔๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว สร้างสรรค์ขึ้นโดยมนุษย์โฮโมเซเปียนส์ หรือมนุษย์สายพันธุ์ยุคปัจจุบัน”[58]ซึ่งเมื่อสร้างแล้วมีความเหมือนอย่างกับนัดกันไว้ทั่วโลก จากถ้ำลาสโกซ์ (Lascaux cave) ในฝรั่งเศสไปถึงยอดเขาเดนาลี (Mount Denali) ในอลาสก้า เราจะใช้เวลากี่ชั่วอายุคนถึงจะสื่อสารความเหมือนตรงนี้ได้ แต่ภาพเขียนสีที่ปรากฏในทั่วทุก

[58] ภาพเขียนผนังถ้ำ บันทึกประวัติศาสตร์แห่งรากกำเนิดมนุษยชาติ https://ngthai.com/history/28263/caveartofhumankind/, 28/4/2568

มุมโลกในชั่วขณะเดียวกันหรือต่อเนื่องกัน มีลักษณะและเทคนิควิธีที่เหมือนกันแบบไม่ผิดเพี้ยนไปจากกันสักเท่าไร เป็นเพราะอะไร ยังไม่มีใครให้คำตอบ

"ภาพวาดผนังถ้ำสร้างขึ้นโดยชามาน (Shaman) หรือหมอผี ที่เข้าไปในถ้ำลึกแล้วพบเจอกับบรรยากาศที่คล้ายตกอยู่ในภวังค์ (a trance-like state)"[59] แม้ว่าจะไม่เป็นข้อสรุปที่ยุติแล้ว คำว่ากาลภวังค์ ห้วงแห่งความฝัน (dream time) จริงๆแล้วคือช่วงเวลาที่มนุษย์ยังไม่ได้พอกพูนจิตด้วยทฤษฎีบทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปรัชญาชีวิต งานทางวิชาการที่สืบค้น จิตของเราที่ติดมากับการเกิดที่ออกมาจากท้องแม่ เป็นจิตที่ยังไม่มีอะไรที่จะเข้ามาทำให้เราต้องมาจัดระเบียบ เก็บข้อมูล เรียงลำดับ แล้วยกขึ้นเป็นข้อสรุป ไม่มีอะไรทั้งสิ้น เราเรียกพวกนี้ว่า dream time เพราะเป็นสิ่งที่คนที่อยู่ในถ้ำและคนที่อยู่ผนังถ้ำด้านนอกนั้น กลมกลืนอยู่กับเวลาที่ไร้ซึ่งกาลเวลาและสถานที่ทั้งหมด จึงเรียกว่า a trance-like state ไม่ได้หมายถึงว่า เขาเข้าไปอยู่ในการเข้าทรงหรือในการที่จะไม่รู้สึกตัวอย่างเต็มที่โดยความตั้งใจหรือการฝึก แต่มันเป็นเองเนื่องจากยังไม่มีข้อสรุปอะไรนั่นเอง ทันทีที่เรามีข้อสรุป ทันทีที่เรามีนักวิชาการ เราจะได้รับการพอกพูนสิ่งที่สร้างระยะห่างระหว่างตัวตนที่แท้จริงกับตัวตนที่จริงแท้ของเราด้วยทฤษฎีบทอันนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างที่เรามองเห็นคือสิ่งที่เราสร้างขึ้นจากการมองภาพที่มาจากการปรุงแต่งแล้วซึ่งอยู่นอกเหนือ dream time หรือกาลภวังค์ เพราะฉะนั้นความสำคัญของภาพเขียนอยู่ตรงที่กาลเวลาและสถานที่ที่เราเพิ่งจากมากับกาลเวลาและสถานที่ที่เราอยู่ในตอนนั้นเป็นหนึ่งเดียวกันหรือเกือบเป็นหนึ่งเดียวกัน ในปัจจุบันเราต้องฝึกปรืออย่างมหาศาล ต้องหลีกเร้น ต้องปรับสภาพชีวิตในการที่จะให้เกิดการทำสมาธิ แล้วก็ย้อนกลับไปสู่กาลภวังค์ตรงนั้น โดยที่เราต้องใช้เวลามากเหลือเกินในการที่จะย้อนทางกลับไปสู่เส้นทางเดิมตรงนั้น กลับคืนสู่กิโลเมตรที่ศูนย์

เมื่อพูดถึงกาลภวังค์ก็มักอ้างถึงอะบอริจินอยู่เสมอ นั่นเป็นเพราะว่าแม้กระทั่งในปัจจุบัน เขายังสามารถย้อนเวลาไปสู่กาลภวังค์ที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวระหว่างกาลเวลาและสถานที่ที่ไม่มีกาลเวลาและสถานที่ตรงนั้นได้ดีกว่าใคร อาจารย์เขมานันทะหรือท่านโกวิท เอนกชัย บอกว่าคนอะบอริจินตกอยู่ในห้วงแห่งกาลภวังค์ เขามีช่วงเวลาที่เด็กจะต้องก้าวขึ้นไปเป็นผู้ใหญ่ ต้องไปผ่านพิธีกรรมเปลี่ยนผ่าน (Rite of Passage) หรือ Coming of Age คือให้ไปอยู่ในสถานที่ที่ยากลำบาก ให้เข้าไปอยู่ในเทพนิยายหรือเทพปกรณัมของเขาเอง ก็คือ mythology ซึ่งสำหรับเขา mythology คือความเป็นจริงแท้ ในขณะที่เราหรือใครๆก็คิดว่า mythology คือเรื่องเล่าหรือตำนาน แต่สำหรับอะบอริจิน mythology ของเขาคือบรรพบุรุษทั้งหมดที่สามารถเล่าสืบต่อกันมาเป็นมุขปาฐะ เพราะฉะนั้นกาลภวังค์ของเขากับ mythology จึงเป็นสิ่งเดียวกัน อันที่จริงคำว่า mythology มาจากคำภาษากรีก คือ mythos ส่วน myth ที่แปลว่า ลึกลับหรือตำนาน จริงๆแล้วเป็นคำที่ถ่ายมาสู่ภาษาอังกฤษด้วยคำว่า mute ที่แปลว่าหยุด หรือว่า muet ที่แปลว่าใบ้ ในภาษาฝรั่งเศส คือมีบางสิ่งบางอย่างอยู่แต่เราไปหยุดมันเอาไว้ แต่ไม่ได้หมายความว่าการหยุดของเราจะทำให้มันหยุดด้วย เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราจะเชื่อมตัวเราในสิ่งที่เราหยุดแล้วกับสิ่งที่

[59] ภาพเขียนผนังถ้ำ บันทึกประวัติศาสตร์แห่งรากกำเนิดมนุษยชาติ https://ngthai.com/history/28263/caveartofhumankind/, 28/4/2568

มันยังไม่หยุด คือการเข้าไปอยู่ในสภาวะนั้นที่เรียกว่ากาลภวังค์ หรือ dream time จึงเห็นได้ว่าเรื่องกาลภวังค์เป็นเรื่องของการไล่จับเรื่องเวลากับสถานที่

กลับสู่ครรภคฤหะ... มารดาที่แท้จริงของจักรวาล: อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย อ.พิมาย จ.นครราชสีมา

ศาสนสถานที่เป็นปราสาทหินทั้งพิมาย สด๊กก๊อกธม พนมวัน และแม้กระทั่งนครวัด ต้องการสื่ออะไร สาส์นสำคัญแบบใดที่ปราสาทหินทั้งหมดนั้นต้องการสื่อถึงพวกเราหรือทุกคนที่เดินเข้ามาอยู่ในพิธีกรรมตรงนี้ในการเปลี่ยนผ่าน เรากำลังจะสืบค้นการสื่อความนั้นเพื่อฟื้นเส้นทางการสื่อความดังกล่าวขึ้นมาใหม่ เรื่องราวที่เสนอในบทนี้ทำหน้าที่เยียวยาหนทางที่จะสู่หนทางการเยียวยา นั่นคือแสดงให้เห็นถึงการสืบเนื่องว่าเราออกมาจากต้นทางหรือตัวเส้นทางมากมายแค่ไหน แล้วเราไปกลบเส้นทางนั้นหรือเปล่า เราไม่เคยรู้ตัว เราจะกลับไปสู่หนทางนั้นใหม่จึงต้องปรับตัวของเราให้เข้าสู่เส้นทางนั้น หรือปรับเส้นทางนั้นให้เราได้มองเห็นหรือมีความเชื่อถือกลับคืนมาอีกครั้ง

จากแผนที่แสดงเส้นทางอโรคยศาลา (รูปที่ ๖.๓)[60] ทำให้เราเห็นเครือข่ายที่สำคัญจากเมืองหลวงคือเมืองพระนคร กระจายไป ๔- ๕ เส้นทาง จากเมืองหลวงที่อยู่ตรงนครวัดนครธม มีสด๊กก๊อกธมอยู่ใกล้ๆ ส่วนปราสาทหินพิมายตั้งอยู่นอกสุด แต่ปราสาทหินพิมายกลับไปสร้างเครือข่ายของตัวเองขึ้นมา เพื่อที่จะควบรวมความควบแน่นเข้มข้นของพื้นที่ตรงนั้น แล้วจึงจะส่งกลับให้กับศูนย์กลางอีกครั้งหนึ่ง แรงที่ออกมาจากศูนย์กลางกับแรงที่กลับมาสู่ศูนย์กลางเป็นแรงเดียวกัน

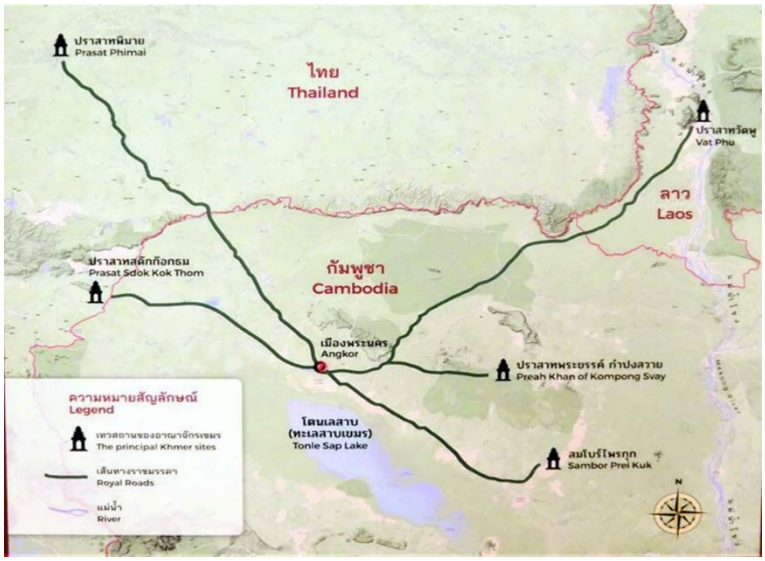

รูปที่ ๖.๓ แผนที่แสดงเส้นทางอโรคยศาลา

[60] ที่มาภาพ : *เส้นทางราชมรรคา* [ภาพถ่าย]. ภาพประกอบบทความ “ภูมิบ้าน ภูมิเมือง : ‘สด๊กก๊อกธม’ อุทยานประวัติศาสตร์แห่งใหม่ใกล้ชายแดน”. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://static.naewna.com/uploads/news/gallery/source/640350.jpg (วันที่ 10 พฤษภาคม 2568)

ส่วนเมืองพระศรีมหาโพธิ์กับศรีมโหสถ คือมหาโอสถ หรือหมายถึงการรักษาโรค ตรงนี้เป็นศูนย์กลางใหญ่มากของตัวเมืองที่เราเรียกว่าอโรคยศาลา เป็นเส้นทางจากพระนครถึงพิมาย ในช่วงเวลาที่พิมายรุ่งเรืองนั้นพิมายใหญ่โตมโหฬารมาก มีปรางค์ประธานใหญ่มากเกือบเท่านครวัดหรือใหญ่กว่านครวัดในบางช่วง พิมายจึงไม่ได้มีเพียงแค่ซุ้มเรือนแก้วกับกำแพงแก้วที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมของอุทยานประวัติศาสตร์พิมายอย่างที่เห็นในปัจจุบันซึ่งเป็นเศษเสี้ยวเล็กมากเมื่อเทียบกับคำว่าพิมายในอดีต

มีอาจารย์มหาวิทยาลัยในต่างประเทศหลายคนเขียนถึงปราสาทหินไว้ว่าผังของสถาปัตยกรรม สัมพันธ์กับวิถีโคจรของดวงอาทิตย์ เป็นการสร้างมโนทัศน์ของการชมปราสาทหินโดยกลับไปยึดถือคัมภีร์ ๒ เล่มของอินเดียแรกสุดในสมัยพระเวทคือ คัมภีร์วัสดุศาสตร์และคัมภีร์ศิลปศาสตร์ วัสดุที่ว่าไม่ใช่วัสดุก่อสร้าง แต่เป็นวัสดุที่มีจิตวิญญาณอยู่ในตัว การขับเคลื่อนต่างๆของวัสดุศาสตร์และศิลปศาสตร์ ตำรา ๒ เล่มนี้เป็นตำราพื้นฐานที่สร้างปราสาทหินทั้งหมด ทุกวันนี้คนฮินดูโดยเฉพาะฮินดูทางใต้ของอินเดียยอมรับว่าเขมร เมืองพระนคร หรือนครวัดเป็นพระคัมภีร์ที่พูดได้ของคัมภีร์ ๒ เล่มนี้

จากแผนผังของปราสาท (รูปที่ ๖.๔)[61] เราจะเห็นว่าผังของสถาปัตยกรรมสัมพันธ์กับวิถีวงโคจรของดวงอาทิตย์ การวางจุดกำเนิดและแนวแกนอันนำไปสู่รูปจำลองหรือสัญลักษณ์ทางดาราศาสตร์ จักรวาล และมณฑลที่ซ่อนอยู่

รูปที่ ๖.๔ แผนผังของปราสาท

[61] ที่มาภาพ : แผนผังเมืองพิมาย [ภาพจำลอง]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต http://virtualhistoricalpark.finearts.go.th/phimai/index.php/th/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88.html. (วันที่ 12 พฤษภาคม 2568).

เป็นทิศที่น่าอัศจรรย์ ตั้งแต่ประตูเมือง ประตูกำแพงล้อมรอบปราสาท ทุกอย่างเป็นคำอธิบายในการสร้างเมือง ให้พระเจ้าประจำอยู่ในทิศต่างๆตามความเชื่อเกี่ยวกับพระโพธิสัตว์คือพระธยานิพุทธะ พระพุทธเจ้าองค์ปฐมของวัชรยานหรือมหายาน ซึ่งถือว่าเป็นอำนาจฌานของพระโพธิสัตว์ที่เป็นพุทธเจ้าองค์ปฐมได้แผ่รังสีเปล่งรัศมีของพระองค์เองออกมา เป็นการวางผังตามแกนเหนือ-ใต้ที่เท่าเทียมแกนดิ่งของโลกเป็นแกนในการออกแบบ ซึ่งต่างจากการใช้ดวงอาทิตย์เป็นแกน แม้จะใช้ดวงอาทิตย์เป็นวงโคจร แต่แกนต่างๆเป็นแกนของโลก นั่นหมายถึง ดึงเอาภาคสวรรค์ลงมาสู่พื้นโลกโดยผ่านแกนโลก แล้วใช้แกนของพระอาทิตย์เป็นแกนตั้ง เมื่อผ่านประตูทวยเทพเปิดเส้นทางเข้าสู่ประตูแห่งบรรพบุรุษหรือประตูที่ผ่านไปสู่เส้นทางบรรพบุรุษ (ปิตรยาน) มีช่องทางที่วิ่งขึ้นเหนือพุ่งสู่ด้านบน เป็นการเสด็จขึ้นสู่เบื้องบนที่เราเรียกว่าประตูสุริยทวาร

เมื่อผู้แสวงบุญเดินทางไปตามแกนตรงนี้ แล้วกลับออกมาผ่านประตูที่เรียกกันว่าทวาริกา ผ่านประตูของปิตรยาน ผู้รู้ส่วนน้อยเท่านั้นที่ไปถึงตรงนี้แล้วพุ่งขึ้นสู่ด้านบนเพื่อผ่านประตูสุริยทวารเท่านั้นและไม่กลับมาสู่ประตูปิตรยานอีกต่อไป สอดคล้องกับวิถีการหลุดพ้นหรือบรรลุนิพพาน คือ ผู้รู้จะผ่านเข้ามาทางประตูบรรพบุรุษและทะลุออกไปที่สุริยทวาร[62] นี่คือต้องการสื่อความว่าให้เดินไปจนถึงมดลูกของจักรวาลหรือของแม่คนแรกคือถึงครรภคฤหะ (Garbhagriha) หรือส่วนในสุดของพระปรางค์ มีบางคนเท่านั้นที่พุ่งทะลุขึ้นไปสู่การเหินขึ้นด้วยพลังและแม้จะกลับลงมาเพื่อเสพเสวยโลกแต่ไม่เคยกลับไปสู่ประตูปิตรยานอีกต่อไป นั่นคือการ grounding ที่เหนือขึ้นไปเรื่อยๆเป็นวงที่วนขึ้นไปที่พระปรางค์ตรงกลาง เพราะฉะนั้น ผู้รู้และผู้ไม่รู้จึงแยกขาดกันตรงจุดที่เป็นปิตรยานกับสุริยทวารซึ่งก็คือมาตาทวาร เป็นมดลูกของแม่คนแรกที่เราจะกลับเข้าไปอีกครั้ง แต่หลายคนไม่อยากกลับ ยังต้องการเสพเสวยโลกผ่านปิตรยานอีกครั้งหนึ่ง นี่คือสิ่งที่ปราสาทหินต้องการสื่อ รวมทั้งปรางค์ประธานพิมายที่งดงามเข้มข้นทรงพลังมากที่สุดในประวัติศาสตร์อีกแห่งหนึ่งของปราสาทหินทั้งหมดในภูมิภาคก็ต้องการสื่อความแบบนี้ ไม่ใช่แค่พระอาทิตย์ส่องลอดช่องประตูตรงกันทั้งหมดทุกประตูแต่เพียงอย่างเดียว

อีกหนึ่งตัวอย่างที่สะท้อนถึงการสื่อความในสาส์นเดียวกันนี้คือ กันทริยามหาเทวมนเทียร (Kandariya Mahadeva Mandir) มีความหมายว่า "มหาเทพแห่งถ้ำ" เป็นโบสถ์พราหมณ์ที่ใหญ่ที่สุดและวิจิตรที่สุดในบรรดาหมู่มนเทียรยุคกลางที่พบในเมืองขชุราโห รัฐมัธยประเทศ ประเทศอินเดีย และได้รับการยอมรับว่าเป็นหนึ่งในตัวอย่างที่ดีที่สุดของมนเทียรที่สามารถคงสภาพมาจนถึงปัจจุบัน[63] (รูปที่ ๖.๕)[64] จากแผนผังสถาปัตยกรรมของ

---

[62] สิรภพ สวนดง. (2563). *ความเชื่อพระพุทธศาสนาในปราสาทหินพิมาย*. รายงานการสืบเนื่องประชุมวิชาการ การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1. มจร วิทยาเขตสุรินทร์.

[63] https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A7%E0%B8%A1%E0%B8%99%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%A3, 29/4/2568

[64] ที่มาภาพ : Tangopaso. *Architecture of the Khajuraho temples*. [คำอธิบายบนภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Architecture_of_the_Khajuraho_temples.jpg. (วันที่ 12 พฤษภาคม 2568).

กันทรริยามหาเทวมนเทียรซึ่งเป็นพระปรางค์ต้นทางของเขมร ทำให้เราเห็นลักษณะการวางมณฑป การบรรจบกันของพื้นที่ชั้นนอกสุดและในสุด มีการทิ้งช่องว่างเป็นพื้นที่ชั้นกลางที่เรียกว่า อันตราละ (Antarala) หรือ อันตรภพที่เป็นอันตรภาวะหรือสภาวะที่อยู่ระหว่าง เป็นช่องว่างระหว่างกึ่งกลางของมณฑปทั้ง 3 ส่วน คือ กามภูมิ รูปภูมิ และพื้นที่ที่เรียกว่า อันตราละ ก่อนเข้าสู่ปรางค์ประธาน ทำให้เห็นลักษณะร่วมของพระปรางค์ในศาสนสถานหลายแห่ง เช่น พระปรางค์ของวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร พระปรางค์ของพิมาย พระปรางค์ของนครวัด พระปรางค์ของพนมวัน พระปรางค์ของสด๊กก๊อกธม ดูร่วมกันได้จากที่นี่คือ ก่อนที่เราจะสลัดตัวตนที่แท้จริงให้พ้นจากตัวมายาคติได้ เราต้องผ่านช่องกลางที่เป็นอันตราละตรงนี้ก่อนเข้าสู่ส่วนในสุดของพระปรางค์คือครรภคฤหะที่แท้จริง เขาใช้คำว่า Garbagriha คำว่าอธิษฐานและประดิษฐานอยู่ร่วมกันตรงนี้

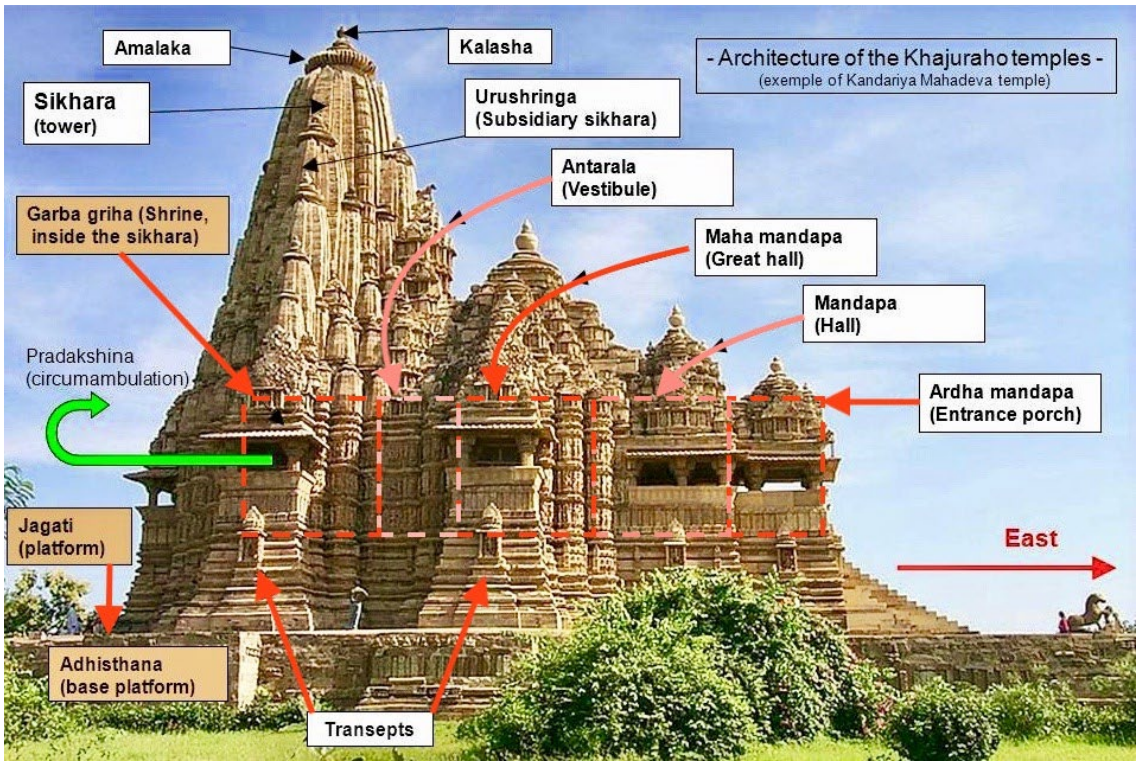

รูปที่ ๖.๕ สถาปัตยกรรมของกันทรริยามหาเทวมนเทียร

นี่คือการสื่อสารของทุกพระปรางค์ ทุกพระเจดีย์ ทุกปราสาทหิน และศาสนสถานทุกยุคสมัย คือต้องการสื่อสารว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เราไป ไปเที่ยวไปเยี่ยมไปถ่ายรูป เราลืมไปหรือเปล่าว่าเรากำลังเดินเข้าไปสู่ครรภ์มารดาแรกสุดที่เราถือกำเนิดหรือที่เราจากมา ความหวนไห้ (Nostalgia) ในสิ่งที่เป็นความเป็นจริงยิ่งกว่าความจริงในปัจจุบัน ความเป็นจริงแท้กับความเป็นความแท้จริงที่เราคิดนั้นแยกกันอยู่ตลอดเวลาแต่มันสามารถร่วมกันได้ที่จุดตรงนี้ ตรงศูนย์กลางของครรภคฤหะ นี่คือสาส์นสำคัญที่สุด

ในเรื่องการเปลี่ยนผ่านหรือพิธีกรรมจากการที่เราเดินเข้าสู่ศาสนสถานใดศาสนสถานหนึ่ง อาร์โนลด์ ฟาน เกนเนป (Arnold van Gennep) นักมานุษยวิทยาฝรั่งเศส ผู้ศึกษาและเชี่ยวชาญด้านพิธีกรรมแห่งการเปลี่ยนผ่าน บอกไว้ว่า เชื่อว่าการเคลื่อนย้ายพรมแดนทางกายภาพเป็นตัวบ่งชี้ว่าเป็นการเปลี่ยนสถานะ และเป็นการอุปมาอุปไมยที่มีพลังของการเปลี่ยนสถานะของคนในสังคม กล่าวคือ ในเชิงรูปธรรม พิธีกรรมคล้ายกับประตู แต่ละพิธีกรรมจะมีการแสดงออกที่แตกต่างกัน ธรณีประตูจะถูกพรมด้วยเลือดหรือน้ำบริสุทธิ์ เสาประตูจะถูกชโลมด้วยเลือดหรือน้ำหอม วัตถุที่ศักดิ์สิทธิ์จะถูกแขวนไว้บนเสาประตู พิธีเปลี่ยนสถานะจึงเป็นอุปมาอุปไมยของการจัดระเบียบทางสังคมถ้าไม่ใช่เป็นการจัดระเบียบของการค้นหาตัวตน ตามที่ได้เสนอให้เห็นถึงพื้นที่ในสุดของพิมายพื้นที่ชั้นกลาง และพื้นที่นอกสุด คือช่วงเวลาที่ต่างกัน ๓ ช่วง เรียกว่า Pre liminal คือ ก่อนการเปลี่ยนผ่าน, Liminal คือ ช่องว่างของการอยู่กึ่งกลางของสิ่งที่จบลงไปแล้วและไม่สามารถเป็นได้อีก กับ สิ่งที่กำลังจะต้องเกิดตามมาแต่ยังไม่เกิด กับการเข้าไปสู่พื้นที่ที่ ๓ คือ Post liminal คือ สิ่งที่อยู่หลังพื้นที่ว่าง เท่ากับว่าเราสกัดพื้นที่ว่างออกมาจากความว่าง และคืนพื้นที่ว่างนี้กลับไปสู่ความว่างอีกครั้งหนึ่งในการที่เราได้พบกับมารดาที่แท้จริงของพื้นพิภพและจักรวาลทั้งหมด

สำหรับทางเข้าด้านหน้า ปราสาทหินในเขมรจะมีสิงห์คู่หน้าเป็นปราการด่านสุดท้ายก่อนเข้าสู่สะพานนาค นาคทั้งคู่เป็นขดของแกนที่วิ่งอยู่รอบเหมือนเป็นพลังหยินและหยาง หรือเปรียบเป็นเส้นอิทะ (Ida-Nadi) และปิงคละ (Pingla-Nadi) ที่หมุนไปมาข้างในตัวเรา และจะไม่มีทางเข้าไปสู่ศูนย์กลางที่เป็นเส้นกลางคือสุสุมนา (Sushumna) ได้เลยถ้าไม่สามารถทำให้พลังทั้งสองของงูหรือนาค ๒ ตัวนี้ได้ดุลกันหรือหักล้างกันให้เป็นศูนย์เสียก่อน ลักษณะเดียวกับ Lagrange point ในภาษาฟิสิกส์ ที่หมายถึงจุดสมดุลของแรงโน้มถ่วงระหว่างวัตถุมวลมาก ๒ ชิ้น มวลทั้งสองที่มีแรงผลักมหาศาลจะมาใกล้กันได้และหักล้างกันตรงกลางพอดี จุดตรงกลางที่พลังของมวลทั้งสองหักล้างกันเหลือศูนย์พอดี เป็นสถานที่ที่ใช้สร้างสถานีอวกาศที่เอ็ดการ์มิเชล (Edgar Mitchell) พูดถึงบ่อยครั้งใน Noetic Science ก็เหมือนกับการเดินเข้าสู่ปราสาทที่เราต้องผ่านช้าง ม้า วัว สิงห์ ช้างคือความสงบนิ่งที่ทรงพลัง วัวคือความอดทน ม้าคือความเร็ว ทั้งหมดรวมกันจะต้องผ่านสะพานนาคให้ได้ และไปหักล้างตัวเองจนเหลือสิงห์อย่างเดียวที่เป็นพลังส่งให้เราลอดซุ้มประตูไปสู่ศูนย์กลางของปราสาท และสิงห์นี้เองที่ทำให้เรากำราบงูสองตัวให้เหลือศูนย์และผ่านพระปรางค์ไปสู่สุริยทวารได้

สำหรับสัญลักษณ์ที่สื่อความถึงกิเลสภายในตัวเรา นอกจากเราจะต้องจัดการกับนาคหรืองู ๒ ตัว ยังมีมกรสัตว์จินตนาการในป่าหิมพานต์ที่มักปรากฏในรูปมกรคายนาคให้เราเห็นอยู่เสมอ ตัวมกรคายนาคนี้หมายถึงอนุสัย (กิเลสที่นอนเนื่องอยู่ในสันดาน) ในใจของเรา เป็นตัวการสั่งสมทุกความเชื่อ ซึ่งตัวมกรนี้ ทางโรมันกับกรีกก็เชื่อมาก เพราะคำว่ามะกะระ เป็นเทพองค์หนึ่งของโรมันด้วย คือ จานุส (Janus)[65] ซึ่งมี ๒ หน้าตลอดเวลา (และเป็นต้นศัพท์ของ January ที่แปลว่ามกราคมด้วย) จะพลิกเอาอดีตที่เป็นการสั่งสมอนุสัยออกมาพร้อมกับเสพเสวยโลก

[65] https://en.wikipedia.org/wiki/Janus, 28/4/2568

ที่เป็นปัจจุบันในอีกหน้าหนึ่ง พลิกไปมาอยู่อย่างนั้น ทำอย่างไรเราจึงจะทำให้หยุดพลิกไปมา แล้วไม่มีหน้าใดๆ ทั้งสิ้นได้

ไม่เพียงแต่โลกตะวันออกเท่านั้น แต่สัญลักษณ์นี้ปรากฏที่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในดินแดนแห่งโลกตะวันตกด้วย ที่วิหารบอม เจซุส ดู มอนเต (The Sanctuary of Bom Jesus do Monte) เมืองบรากา (Braga) ทางตอนเหนือของโปรตุเกส ผู้แสวงบุญต้องขึ้นบันไดไป ๕๗๗ ขั้น เพื่อเข้าสู่มหาวิหารนัยว่าก้าวจากโลกมนุษย์สู่สวรรค์[66] (รูปที่ ๖.๖)[67] ที่เหลือเชื่อคือมีเสา ๒ เสาตั้งอยู่ซ้ายและขวาขนาบบันไดตรงกลาง หัวเสามีรูปหัวงูและตัวเสาถูกพันรอบด้วยลำตัวงู ลักษณะเดียวกับสะพานหรือบันไดนาคในแถบบ้านเรา

รูปที่ ๖.๖ วิหารบอม เจซุส ดู มอนเต

ศาสนสถานทุกแห่ง เราเข้าไปเพื่อไปปรับอิทะและปิงคละ เพื่อให้ตัวเราเป็นศูนย์กลางให้มากที่สุด การผ่านเข้าประตูต่างๆเป็นการผ่านเข้าไปในตัวเองลึกมากขึ้นเรื่อยๆ ทุกครั้งที่เข้าไปยังศาสนสถาน เราไม่ได้ไปไหนเลย นอกจากเดินเข้าสู่ตัวเอง ตามที่เซนต์พอลบอกว่าโบสถ์ก็คือตัวเรา พระเจ้าอยู่ข้างในเรา นี่เป็นความเชื่อที่เป็นสากลมากๆ

---

[66] https://www.ulysses.travel/en/bom-jesus-do-monte-braga/, 28/4/2568

[67] ที่มาภาพ : *The Pilgrimage to Bom Jesus do Monte*. [ภาพถ่าย] สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://www.localsecrets.travel/wp-content/uploads/2025/02/braga-portada-portugal-culture-local-secrets.jpg (วันที่ 12 พฤษภาคม 2568).

ดร.เอเดรียน สนอดกราส (Dr.Adrian Snodgrass)[68] ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาสถาปัตยกรรม การศึกษาด้านพุทธศาสนา และปรัชญาแห่งการตีความ ได้เขียนหนังสือ “สัญลักษณ์แห่งพระสถูป” และเรื่องราวสัญลักษณ์ต่างๆของศาสนาพุทธไว้อีกมากมาย เขาบอกว่าเสาหลักของโครงสร้างพระสถูป พระเจดีย์ พระปรางค์หรือศาสนสถานทั้งหมดถือเป็นสัญลักษณ์ของแกนโลก เป็นเส้นเชื่อมต่อโลกนี้กับจุดกึ่งกลางของภพภูมิอื่น กับจุดร่วมและจุดหลักที่เป็นแหล่งกำเนิดดั้งเดิมของสรรพสิ่ง และสัญลักษณ์ของมาตาเทวี เส้นแกนโลกนี้เองปรากฏอยู่ในทุกหนแห่ง ทุกยุคสมัย ทุกวัฒนธรรมความเชื่อ สัญลักษณ์นี้จะสะท้อนโลกทัศน์ มโนคติของผู้คนที่อยู่ต่างสถานที่ต่างกาลเวลาออกมาเป็นรูปธรรมทางกายภาพที่สัมผัสจับต้องได้ เข้าใจได้ มนุษย์ตั้งเสาแกนนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นทางให้สามารถติดต่อกับภพภูมิอื่นๆได้ และเพื่อเป็นวิถีทางที่จะเดินทางกลับไปสู่ต้นกำเนิดของตนเอง เสาแกนนี้จะเป็นบันไดที่จะปีนให้พ้นจากพันธนาการและข้อจำกัดของโลกแห่งวัตถุหรือโลกแห่งมายาคติ ขึ้นไปสู่โลกที่เป็นอิสระและไร้ขอบเขตจำกัด ไร้สถานที่ และไร้ซึ่งกาลเวลาที่ไม่มีการเกิดการตายอีกต่อไป เสาแกนนี้เป็นหนทางนำไปสู่แดนที่เป็นอิสระจากกาลเวลาและสถานที่ ขณะเดียวกัน เสาแกนนี้เป็นช่องทางให้กระแสสัจธรรมจากเบื้องบนหลั่งไหลลงมายังโลกภูมิอันเป็นมายา กระแสธารนี้ทำให้โลกมีความหมาย ทำให้สิ่งที่จำกัดได้รู้จักสิ่งอันไร้ขอบเขตจำกัด ทำให้กาลเวลาได้พบกับความเป็นนิรันดร์

จากภาพแสดงทิศของดร.เอเดรียน สนอดกราส (รูปที่ ๖.๗)[69] จะเห็นว่าทิศหลักทั้ง ๔ มีพระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ มีความหมายทั้งหมด ซีนิท (Zenith) กับนาที (Nadir) เป็นแกนสูง ที่เราเรียกกันว่าทิศยอดฟ้ากับทิศใต้

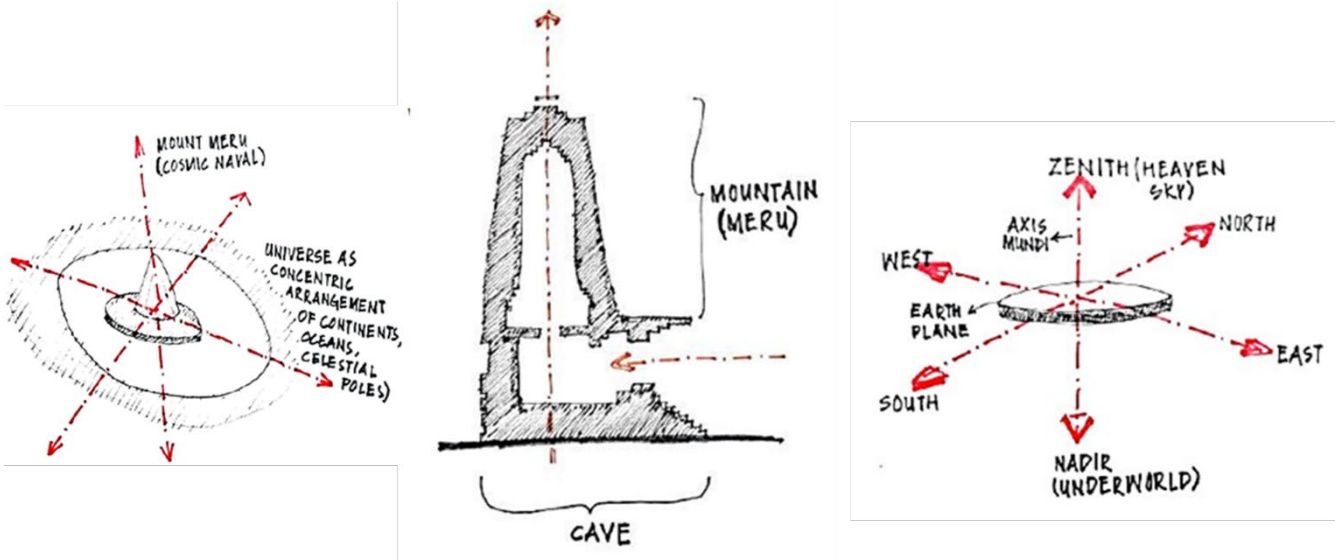

รูปที่ ๖.๗ ทิศของดร.เอเดรียน สนอดกราส

[68] https://architectureau.com/articles/vale-adrian-snodgrass-19312025/, 28/4/2568

[69] ที่มาภาพ : *The concept of temple architecture*. [ภาพวาด]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://archestudy.com/temple-architecture/ (วันที่ 12 พฤษภาคม 2568).

บาดาล ทิศชีนิทหรือทิศยอดฟ้าคือพระไวยโรจนะ, ทิตตะวันตกก็คือพระอมิตาภพุทธะ, ทิศตะวันออกเป็นพระอักโษภยะพุทธะ, ทิศเหนือคือพระรัตนสัมภวพุทธ, ทิศใต้คือพระอโมฆสิทธิพุทธะ ซึ่งเป็นพระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ของวัชรยาน เป็นสิ่งที่พิมายต้องการแสดงถึง นั่นคือวัชรยานสายของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ เป็นพุทธแบบทิเบต ภูฏาน พุทธแบบนิกายท่านนาคารชุนตามแบบที่เราเรียกกันว่านิกายมาธยมิกะ

ตัวแผนผังที่อยู่ไส้ในสุดของครรภคฤหะ มีทิศหลัก ทิศรอง และมีพื้นที่ตรงกลาง เรียกว่า มหาทักษา ที่เป็น ๙ ช่อง ถ้าใส่ตัวเลขอะไรลงไป แล้วเรียงไปมา เมื่อบวกทุกช่องทั้งทแยงซ้ายขวาขึ้นลง จะได้จำนวนตัวเลขหนึ่งเดียวกันทั้งหมด ถ้าคำนวณตรงนั้นได้จะเรียกว่า Magic Square หรือ มหาทักษา จะพบกับความศักดิ์สิทธิ์ ที่สำคัญที่สุดคือจิตวิญญาณ ทุกเมืองในล้านนา ล้านช้าง เชียงใหม่ เชียงรุ้ง เชียงตุง ล้วนมีมหาทักษาทั้งนั้น นี่คือพื้นที่อันเป็นพื้นฐานล่างสุดก่อนที่ตัวพระปรางค์จะพุ่งขึ้นสู่ด้านบน จุดตรงกลางของช่องทั้ง ๙ จะตรงกับสิ่งที่จะทะลุไปสู่นาภีหรือนภา พุ่งตรงขึ้นไปจากศูนย์กลางที่อยู่ล่างสุดของฐานที่พระปรางค์ตั้งครอบอยู่ นี่คือมหาทักษาศูนย์กลาง

ภาพนครวัดจากมุมสูง (รูปที่ ๖.๘)[70] ทำให้เราเห็นความหมายหรือการสื่อความที่แทรกสอดอยู่แต่ละชั้นแต่ละขั้นตอนได้อย่างชัดเจน จากทางเดินเข้า สะพานนาค ประตู โคปุระทั้งหมดล้วนมีความหมายในตัวเองทั้งสิ้น เริ่มจากทางเดินเข้าสมัยก่อนมีสะพานนาค หัวนาคคู่แรกอยู่ตรงนี้ จากจุดนี้เรามองเห็นนครวัดทั้งหมดเต็มองค์สมบูรณ์

รูปที่ ๖.๘ นครวัด

[70] ที่มาภาพ : *Angkor Wat – Cambodia's Timeless Icon*. [ภาพถ่าย]. สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต https://haivenu-vietnam.com/se-asia-destinations/cambodia/top-siem-reap-attractions-discover-the-best-places-to-visit-in-siem-reap (วันที่ 12 พฤษภาคม 2568).

ไม่มีส่วนไหนที่ไม่เห็น เมื่อเดินไปเรื่อยๆถึงโคปุระ ตัวโคปุระจะเริ่มบัง เราจะรู้สึกว่าพระปรางค์ที่เห็นเมื่อกี้หายไปแล้ว เมื่อลอดโคปุระนี้ไปได้ พระปรางค์จะปรากฏแก่สายตาขึ้นมาใหม่อีกครั้ง เมื่อเดินไปเรื่อยๆผ่านบรรณาลัย ๒ ข้าง ไปถึงชาลากากบาท พระปรางค์หายไปอีกแล้ว และเมื่อถึงจุดที่ต้องลอดเข้าไปเป็นการเวียนอุตราวัฏคือเวียนซ้ายทวนเข็มนาฬิกาเพื่อที่จะเวียนเหมือนการเวียนศพ ก่อนที่จะกลับมาตรงกลางแล้วลอดประตูเข้าไปอีก ถึงตอนนี้พระปรางค์จะโผล่ตั้งตระหง่านแบบสูงลิบขึ้นไป การเล่นล่อกับสำนึกวิสามัญของคนเดินเข้านี้เองที่ทำให้เกิดความท้าทายระหว่าง รูปขันธ์กับเบญจขันธ์ทั้งหมดว่าอะไรคือความจริง เดี๋ยวหายไปเดี๋ยวมีมา เมื่อกี้เรายังเป็นคนดู แต่ตอนนี้มีใครกำลังดูเราอยู่ เป็นเหมือนภาพลวงตา (Optical illusion)

การซ่อนสำนึกสามัญกับสำนึกวิสามัญนี้เองที่ทำให้เรารู้ว่าตัวตนที่จริงแท้กับตัวตนที่แท้จริงของเรากำลังถูกเขย่าเข้าหากัน คลุกเคล้ากันไปโดยที่เราไม่รู้ตัว การที่เรามาจากเอกอัครอภิมหาโกลาหลของการกระจาย กำลังเข้าสู่การจัดการของการกระจัด สู่สิ่งที่เราเรียกว่าการเปลี่ยนผ่าน จากความเป็น ไปสู่ความเป็นอีกแบบ

เมื่อพิจารณาถึงการวัดระยะทาง เกิดความสงสัยว่าทำไมจึงไม่เป็นไปตามแบบสมมาตร ในเรื่องนี้พบว่าการวัดระยะทางตามตำราเขมรใช้หน่วยวัดระยะทางที่ชื่อว่า hasta คือหัตถา หนึ่งหัตถาเท่ากับหนึ่งก้าวครึ่ง เมื่อใช้มาตรานี้ค่อยๆก้าวเดินไปเรื่อยๆ รวมทั้งการเวียนพระบรมศพที่เป็นการเวียนดูภาพเขียนผนัง มีภาพกองทัพสยามการกวนเกษียณสมุทร ขึ้นไปจนถึงจุดที่อยู่ตรงกลาง เราได้ตัวเลข ๔ ชุด จากจุดตรงนี้ไปถึงโคปุระด้านนอกได้ ๔๓๒ ผ่านชาลากากบาท บรรณาลัย ขึ้นไปถึงโคปุระชั้นที่ ๒ ได้ ๘๖๔ พอเราเวียนตรงนี้เสร็จเรียบร้อยเราได้ ๑๒๙๖ เมื่อขึ้นไปถึงปรางค์ประธานรวมถึงเวียนทั้งหมดได้ ๑๗๒๘ มันคืออะไร ถ้าไม่ใช่การเดินย้อนทวนถึงมหายุคหรือกาลเวลาจากการที่จะมีเวลาของกลียุค ทวาปรยุค ไตรดายุค กับกฤดายุค พบว่าสุดท้าย ตัวเลขที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆคือตัวเลขที่เวลานั้นมันหยุดลงเรื่อยๆ กามนิตหาวทักทายวาสิฏฐีบนสวรรค์ใช้เวลาโกฏิปี เพียงแค่หาวครั้งเดียว เพราะฉะนั้น กาลเวลาที่เราอยู่ในปัจจุบัน กับ กาลเวลาที่เรากำลังเดินย้อนทวนไปสู่จุดกิโลเมตรศูนย์ของกาลเวลาถูกแทนตัวด้วยเส้นทางที่เป็นแกนกลางของจักรวาลตรงนี้ทั้งหมด จากทางเดินเข้าแล้วตรงเข้ามาเรื่อยๆ ๔๓๒ คือปีของกลียุค ๘๖๔ คือปีของทวาปรยุค ๑๒๙๖ คือปีของไตรดายุค ๑๗๒๘ คือปีของกฤดายุค เท่ากับว่าเราเดินจบไปจักรวาลแตกดับไปที่ยุคทั้งสี่จนถึงสุดทางของมัน แล้วเราก็จะกลับไปสู่กิโลเมตรศูนย์ร่วมกัน กลับไปกลืนร่าง กลับพรหมมัน สภาวะพุทธะ ทุกศาสนาทุกความเชื่อเชื่อมกันตรงแกนกลางตรงนี้ทั้งหมด นี่เป็นสาส์นที่ต้องการสื่อความพิมายก็ต้องการแสดงตรงนี้ แต่ถูกลบออกไปจนเหลือเพียงศาสนสถานตรงกลางอย่างที่เห็นในปัจจุบัน

อีกหนึ่งตัวอย่างในเรื่องการเล่นล่อของสำนึกสามัญกับสำนึกวิสามัญ หรือภาพลวงตา (Optical illusion) คือ ทัชมาฮาล ตรงประตูแรกสุด เราจะเห็นทัชมาฮาลตั้งเด่นตระหง่านและรู้สึกเหมือนทัชมาฮาลอยู่ใกล้มากแค่เอื้อมมือก็ถึง เหมือนต้องการบอกว่าทัชมาฮาลอยู่ตรงนี้ ไม่ได้อยู่ไกล แต่พอพ้นจากประตูออกไปยังมีช่องทางที่เป็นรางน้ำพุเล็กๆอยู่ตลอด มีชาลากากบาทขวางอยู่อีก เมื่อเดินมาถึงตรงสี่เหลี่ยมที่เป็นน้ำพุใหญ่ก็จะบังทัชมาฮาลออก

จากสายตา เมื่อถึงโค้งสุดท้ายก่อนเข้าสู่ทัชมาฮาล เราก็ยังรู้สึกว่าอยู่ไกลอีก ต้องพ้นจากชาลากากบาทที่เป็นน้ำพุกลางแล้วจึงจะเดินมาถึงตัวทัชมาฮาลได้ **ทั้งหมดคือการหลอกตา หลอกความรู้สึก คือการท้าทายจิตสำนึกสามัญตลอดเวลา นี่คือสิ่งที่ภูมิปัญญาโบราณของบรรพบุรุษในสมัยบรรพกาลต้องการสื่อสารว่าเราไม่ได้เป็นอะไรเลย**

ท่านเขมานันทะได้แปลมหามุทราของมหาคงคานทีซึ่งเป็นกลอนหรือบทเพลงที่ท่านติโลปะสอนท่านนาโรปะ ทั้งหมดมี ๒๘ บท บทนี้เป็นบทที่ ๒๗ ซึ่งแปลออกมาเป็นโศลก มีความหมายสอดคล้องกับการเคลื่อนของเราเข้าสู่ศาสนสถาน เราเดินข้ามสะพานนาคแรกสุด เรามาด้วยความฮึกเหิม โลดโผนโจนทะยานเหมือนน้ำตก พอเดินไปแล้วเริ่มไม่ค่อยแน่ใจ ทำไมถึงไกลออกไป ทำไมถึงเข้ามาอีก และถอยกลับไปใหม่ เกิดความสงสัยกับไม่สงสัย เริ่มสงสัยว่าความสงสัยของเราเป็นความสงสัยแบบไหนที่แท้จริง เป็นเหมือนแม่น้ำที่เริ่มสงบด้วยความสงสัย และจะไปร่วมกลมกลืนกันเป็นความสงบนิ่งที่มหาสมุทร มหามุทราแห่งมหาคงคา ความสงบที่อยู่ในมดลูกในสุดนั้นกลายเป็นมหาสมุทรใหญ่ที่แม่กับลูกได้พบกันเป็นครั้งแรก

“เบื้องแรกกรรมของเธอเป็นดั่งธารน้ำถั่งโถมจากโกรกผา
แล้วในท่ามกลางมันไหลเอื่อยดุจแม่คงคาไหลวกอ่อนโยน
และที่สุดดุจดั่งสายธารไหลเข้ารวมเป็นหนึ่งกับสมุทร
มันอวสานลงอย่างสมบูรณ์ ดุจการพานพบของมารดาและบุตร”

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

บทส่งท้ายการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ

(SPIRITUAL TOURISM)

โดย นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว

๗.บทส่งท้ายการท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ (SPIRITUAL TOURISM)

พื้นที่แห่งพลังงาน (Power Spots)

จากการลงพื้นที่ภาคสนามทำงานวิจัยตรวจสอบพื้นที่แห่งพลัง(power spots) ในภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า พื้นที่แห่งพลังงาน power spots นั้น มีลักษณะดังนี้

๑. พื้นที่ที่มีลักษณะทางกายภาพ เป็นเขตภูเขา มีรอยแตกของเปลือกโลก ที่ซึ่งพลังงานด้านล่างลึกสุดพุ่งขึ้นมา ภูมิประเทศลักษณะคล้ายๆกัน มีเสาเฉลียงรูปดอกเห็ด, หรือเป็นพื้นที่ที่พลังงานใจกลางโลกสามารถพุ่งขึ้นมาได้ มีภาพเขียนสีที่คนก่อนประวัติศาสตร์ เขียนภาพ สลักรอย ทำสัญลักษณ์ไว้ ดังเช่นได้พบที่ หอนางอุสา อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จ.อุดรธานี, เสาเฉลียง ผาแต้ม จ.อุบลราชธานี , ภาพเขียนสีเขาจันทร์งาม อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา (รูปที่ ๗.๑)

รูปที่ ๗.๑ ภาพเขียนสี

๒. พื้นที่ซึ่งมีโบราณสถานศักดิ์สิทธิ์ ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ไว้ ท่านโยคานันทะเคยกล่าวไว้ว่า เป็นที่ซึ่งนักบุญเคยอยู่ที่นั้น vibration ยังอยู่ที่นั้น ทำให้เป็นพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ พลังงานสว่างจ้า เป็นเป้าหมายของการจาริกแสวงบุญของคนยุคหลัง บางตัวอย่างที่พบก็คือ โบราณสถานพุหางนาค เขาดีสลัก สุพรรณบุรี ที่โยคีเคยอยู่กัน พลังงานสว่างจ้ามาก,วัดป่าบ้านตาดของหลวงตามหาบัว, ปราสาทสด๊กก๊กธมก็ด้วย,วัดต้นศรีมหาโพธิ์ ผืนดินพลังงานสว่างจ้าเพราะเคยมีพระภิกษุมาชุมนุมนั่งภาวนา (รูปที่ ๗.๒) เป็นพื้นที่หล่อพระมาเป็นพันปี พลังงานของเกจิอาจารย์ยังอยู่ที่นั่น

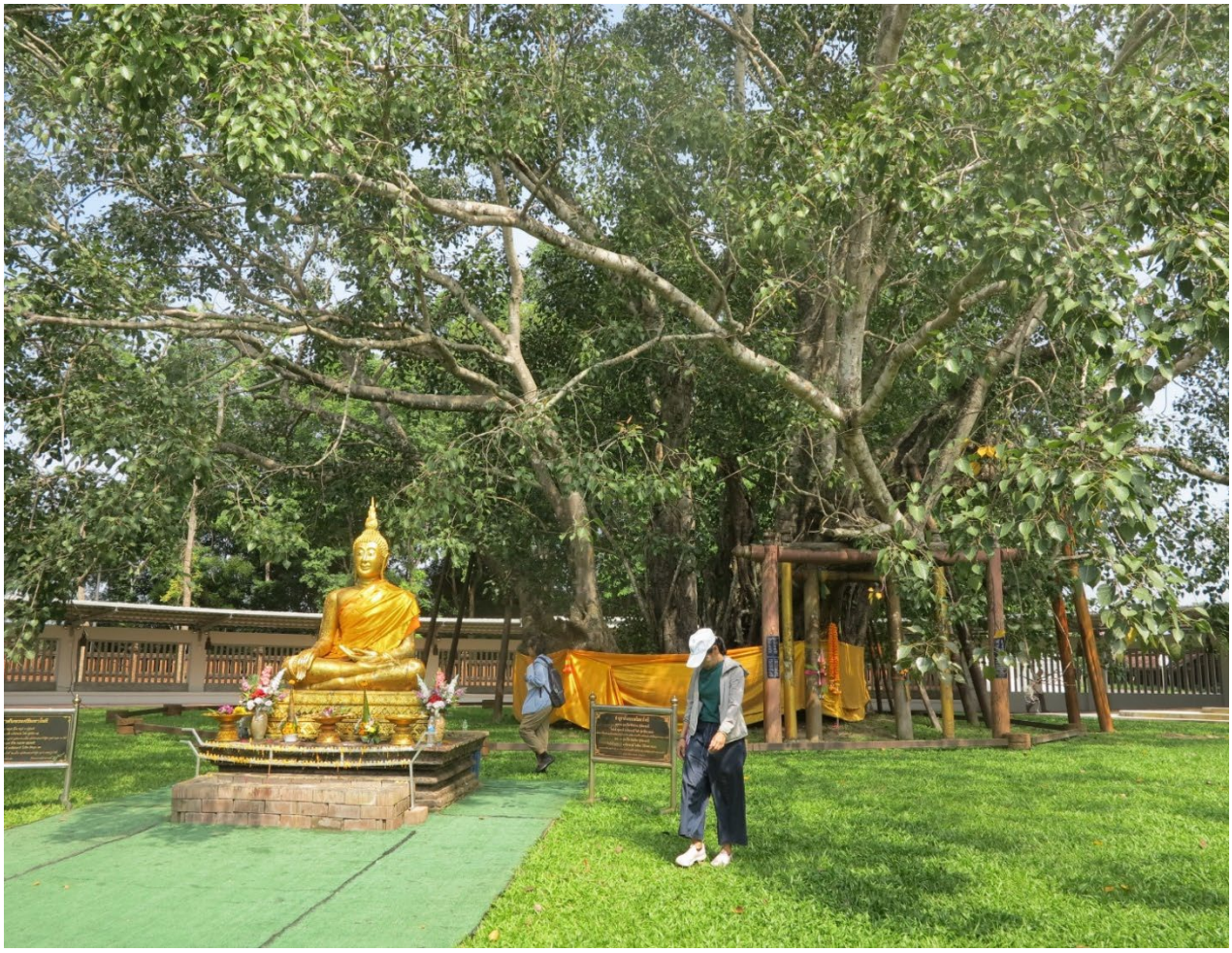

รูปที่ ๗.๒ พื้นที่ซึ่งภิกษุชุมนุมภาวนา

และพื้นที่ power spots พลังงานสว่างจ้านี้ ผู้วิจัยพบว่า แต่ละแห่ง มีพลังงานสูงที่มีคุณลักษณะไม่เหมือนกัน บางแห่งอย่างเช่นกลุ่มโขดหินหน้าโบสถ์วัดพระพุทธบาทเขาลูกช้าง ต.เพชรบุรี พลังงานสว่างจ้าที่นี่ มีพลังในทาง healing เยียวยารักษา (รูปที่ ๗.๓)

รูปที่ ๗.๓ กลุ่มโขดหิน วัดเขาลูกช้าง

แต่ในเขตวัดเดียวกัน ตรงบริเวณโขดหินที่แกะสลักรอยพระพุทธบาทเขาลูกช้างไว้ (รูปที่ ๗.๔) ซึ่งวัดด้วยเพนดูลัมแล้วพลังงานสว่างจ้าเช่นกัน แต่พลังงานจุดนี้ ควบแน่นกว่า ไม่ใช่พลังในการ healing แต่เป็นพลังงานในลักษณะเป็นช่องทางให้ติดต่อกับเทพกับพลังงานขั้นสูง ที่จะสื่อสารกับเรา

รูปที่ ๗.๔ รอยพระพุทธบาท วัดเขาลูกช้าง

การตรวจสอบ ค้นหา จนค้นพบและได้เข้าไปในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ power spots เหล่านี้ ที่จะปักหมุดว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงจิตวิญญาณ นี้คือทำให้เราได้มีความรู้ว่า พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่ตรงไหน พื้นที่ที่มีพลังสว่างจ้าหรือพลังขั้นสูงอยู่ตรงไหน และเราจะเข้าไปในพื้นที่ power spots ก็เพื่อพัฒนาจิตของเรา นี้ก็คือความหมายของการจาริกแสวงบุญในโลกโบราณ ซึ่งเป็นวิถีที่มีอยู่ทุกทวีปในโลก ด้วยศรัทธาในพลัง ในพระเจ้า ในโมกษะ ในการบรรลุธรรม เขาก็เดินกันไป เดินมาตั้งแต่มีเผ่าพันธุ์มนุษย์ ในกระบวนการเดิน ก็คือการฝึก dynamic meditation แต่เมื่อไปถึงจุด power spots แล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ การชำระล้าง การ purify การเข้าไปรวมกับพลัง ในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ตรงนั้น เพื่อที่เราจะเปิดประตูสู่มิติ และสู่ความล้ำลึกในดวงจิตของเรา สู่พลังงานที่ล้ำลึกสูงสุดในดวงจิตของเรา เพราะเราเป็นหนึ่งเดียวกัน ทุกคนมีพลังงานนี้อยู่ อยู่ลึกสุดในดวงจิตคุณ เพียงแต่ว่าคุณจะหาช่องทางเดินกลับเข้าไปพบพลังงานนี้ได้ด้วยวิธีไหน แต่ละคนมีวิธีการของตัวเอง ครูเป็นผู้นำทาง แต่ว่าการจะก้าวข้ามไปสู่

สภาวะนั้น เป็นเรื่องของวาสนาของแต่ละคน ที่เคยสั่งสมทำกันมาในอดีตชาติ และปฏิบัติเข้มข้นเพียงใดในชาตินี้ อีกทั้งได้พบครูปัญญาสูงส่งที่จะชี้ช่องทางให้เราด้วยหรือไม่ในชาตินี้ ศรัทธาในครูเป็นสิ่งจำเป็นมากโดยเฉพาะในช่วงเริ่มแรกของการฝ่าฟันอุบสรรคของการพัฒนาจิต ในวิถีทางจิตวิญญาณถ้าไม่มีศรัทธานำทาง มันไปต่อลำบาก และครูเป็นต้นแบบรูปธรรมของศรัทธาที่จับต้องได้ ชี้แนะ ดุ เตือนเราได้ อ.เขมานันทะ (รูปที่ ๗.๕) ท่านเคยบอกไว้ว่า การมีบุคคลต้นแบบเป็นการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เรียนจากตำรามันเปราะเกินไป

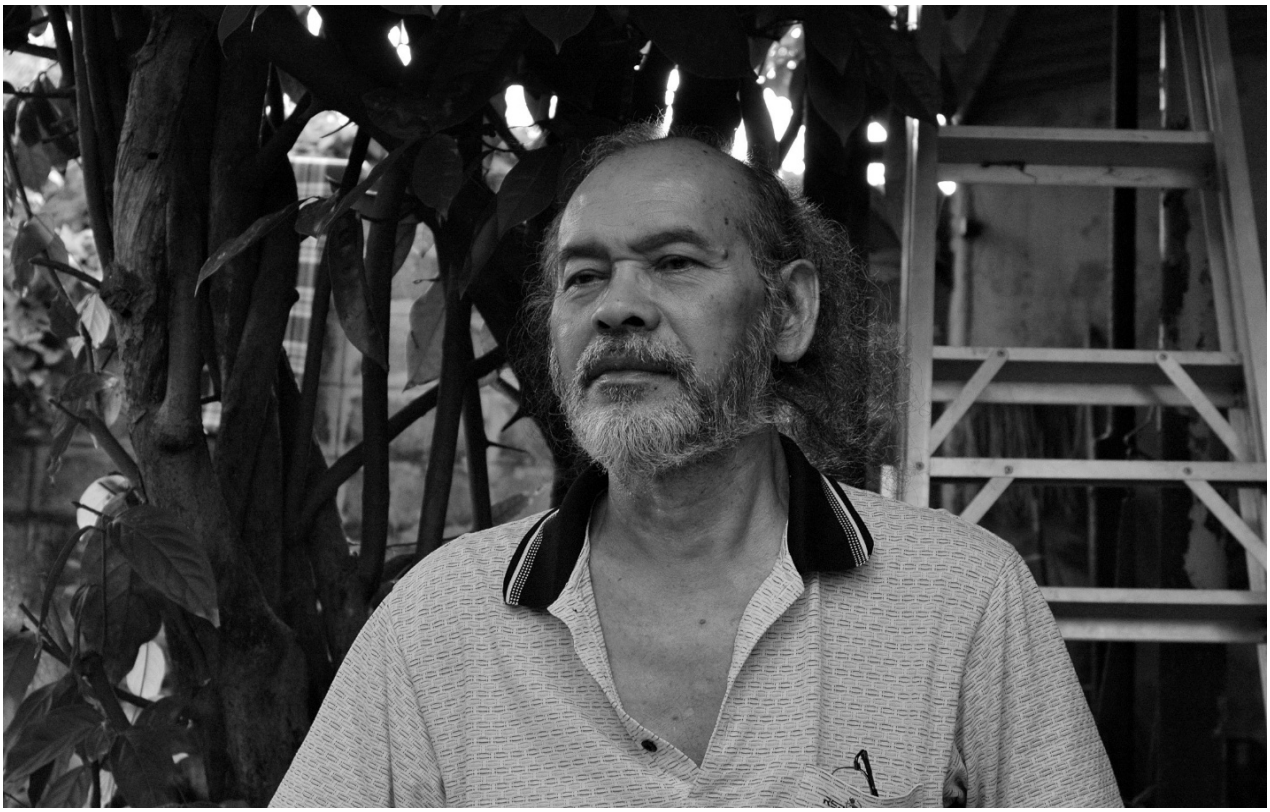

รูปที่ ๗.๕ ท่านเขมานันทะ

ความสำคัญและคุณูประการของ Spiritual Tourism ในโลกยุคปัจจุบัน

สิ่งสำคัญที่พบจากการทำวิจัยครั้งนี้ก็คือ พื้นที่แห่งพลัง power spots นับเป็นเงื่อนไขสำคัญมากๆในการพัฒนาจิต พื้นที่แห่งพลังงานสว่างจ้า ช่วยรักษาเยียวยา ชำระดวงจิต คลายทุกข์และพัฒนาจิตให้ก้าวหน้าได้รวดเร็ว ซึ่งเมืองไทยมีพื้นที่ power spots อยู่หนาแน่นมากๆ ในภาคอีสาน นี้น่าจะเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้ พระสายภาวนาสายหลวงปู่มั่น เป็นพระอริยบุคคล เป็นพระอรหันต์กันเยอะมากในพื้นที่อีสาน เพราะพลังงานในแหล่ง power

spots ภาคอีสาน กับ vibration ของพระอรหันต์ในภาคอีสานที่ยังสั่งสมอยู่ในพื้นที่อีสาน เอื้อให้พระวัดป่าอีสานพัฒนาจิตได้สูงมากๆ ทำภาวนาแล้ว จิตท่านก้าวกระโดดได้รวดเร็วมากกว่าในพื้นที่อื่นของประเทศไทย

สำหรับการเข้าไปในพื้นที่แห่งพลัง เยียวยาจิตได้ในลักษณะใดนั้น ผู้วิจัยขอบอกเล่าประสบการณ์ตรง ที่ได้ทดลองมาด้วยตัวเอง เมื่อประมาณ ๓-๔ ปีก่อน เคยตั้งใจ ใช้วิธีการสะกดจิตตัวเองผ่านเข้าไปดูมิติของอีกโลกหนึ่ง เป็นภพภูมิของอีกโลก ในนั้นรอบตัวมีแต่แสง เป็นแสงสีม่วงค่อนคราม สว่างเรืองๆ ไกลออกไปเป็นแสงสว่างนวลเรืองอยู่รอบตัวเรา อยู่ในนั้นสงบสบาย แล้วมันเยียวยาจิตใจเยียวยาร่างกาย เรารู้ตัวตลอด ไม่มีเวลาในนั้น พอออกมาแล้วมันสดชื่นมาก และพบว่าเราอยู่ในภพภูมินั้น ๗-๘ ชั่วโมง แล้วหลังจากออกมาแล้ว วันรุ่งขึ้นเห็นทุกอย่างเป็นแสงหมดเลย ต้นไม้ทุกอย่างมันกลายเป็นแสง มีประกายแสงออกมาเต็ม สว่างเรืองอยู่ถึง ๒-๓ วัน ซึ่งผู้วิจัยเคยเจอสภาพอย่างนี้มาแล้ว ตอนประมาณ ปีพ.ศ.๒๕๔๐ ที่ไปหาคุณสมนึก ปัทมคันธิน (รูปที่ ๗.๖) ผู้บุกเบิกก่อตั้งพิพิธภัณฑ์เปลือกหอยที่ภูเก็ต ผู้วิจัยกับ คุณจารุปภา วะสี คุยกับท่านตอนดึกอยู่หลายคืน คืนหนึ่งหลายชั่วโมง และคุยกับท่านในเรื่องของนิมิต เรื่องของจิต ท่านลึกซึ้งกับเรื่องเหล่านี้จากทะเลมาก พอออกมาจากบ้านท่าน ตอนใกล้รุ่ง เช้าวันนั้นผู้วิจัยเห็นทุกอย่างกลายเป็นเส้น เป็นแสงหมดเลย เห็นเป็นเส้นแสงพุ่งปราด ใบไม้รอบตัว สิ่งรอบตัว เหลียวมองทางไหน มีแสงออกมาเป็นเส้นโค้ง วงกลม เส้นต่อเป็นคลื่นขึ้นลง เส้นเป็นประกายแสงทาบซ้อนอยู่ในวัตถุรอบตัว เห็นเช่นนี้อยู่หลายวัน คุณสมนึกเรียกสิ่งที่ผู้วิจัยเห็นและที่ท่านสัมผัสได้ว่า “กระแส”

รูปที่ ๗.๖ คุณสมนึก ปัทมคันธิน

หลังจากนั้นอีก ๒ ปี ผู้วิจัยมาทำงานกับอาจารย์โกวิท เขมานันทะ อาจารย์เขมานันทะ ก็เคยเล่าถึงการเห็นแสงในทุกสิ่ง (รูปที่ ๗.๗) และผู้วิจัยได้บันทึกเรื่องนี้ไว้ในการเขียนชีวประวัติของท่าน อ.เขมานันทะเล่าว่าช่วงเรียนที่ศิลปากร ราว ๖๐ กว่าปีก่อน ท่านไปเดินอยู่แถวสะพานปิ่นเกล้าช่วงกำลังก่อสร้าง แล้วท่านก็เห็นทุกอย่างมันเป็นแสง ท่านบอกว่านั่นคือพลังงานเข้ามากระทบตาเราโดยตรง

รูปที่ ๗.๗ ท่านเขมานันทะ

สิ่งนี้ผู้วิจัยได้เข้าใจจากคำอธิบายของครูและประสบการณ์ตรง เพราะว่าเรามีการเปลี่ยนแปลง คือเปลี่ยนชีวเคมีในตัวเราเองด้วยวิปัสสนากรรมฐาน ด้วยปัญญาญาณที่ผุดพุ่งขึ้นมา ด้วยบางช่องทางที่จิตข้ามมิติไปได้ การเดินจงกรม การทำภาวนาวิปัสสนา มันไม่ใช่เปลี่ยนแค่จิต แต่มันเปลี่ยนชีวเคมีภายในตัวเราด้วย เราถึงเกิดบางอาการ พบเห็นบางสภาวะ ที่ปกติเรามองไม่เห็น ที่เราไม่ตระหนักรู้ถึงการดำรงอยู่ของทิพยภาวะนั้น

การเข้าไปในพื้นที่แห่งพลัง มันจะช่วยให้ได้เข้าไปสัมผัสพลังงานความถี่สูงมากๆ ที่แม้คนซึ่งไม่ได้ทำภาวนาไม่ได้เชื่อมต่อกับปัญญาญาณที่เข้ามาประสานในดวงจิต การเข้าไปในพื้นที่แห่งพลัง ก็ทำให้ได้มีโอกาสเข้าไปในเขตแดนพลังงานสูงมากๆ ที่เปี่ยมเต็มด้วยทิพยภาวะเช่นเดียวกันนี้ได้

สถานที่ทีมวิจัยของเราได้เข้าไปทำวิจัยศึกษา spiritual tourism ต่อไปจะไม่ใช่เพียงแค่สถานที่ท่องเที่ยวหรือแหล่งศึกษาทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม สิ่งสำคัญก็คือ ต้องมีกระบวนการศึกษาและจัดการ ฟื้นสถานที่เหล่านี้ในเชิงนามธรรม ในอีกภพภูมิที่ซ่อนอยู่ ให้เผยสภาพขึ้นมาด้วย ให้คนยุคปัจจุบัน ที่ตึงเครียดร้าวรานกับชีวิต คนซึมเศร้า ได้เข้าไปชำระล้างพลังลบออกจากดวงจิต ไป purifyตัวเอง ไปเยียวยาจิตของตน ดังนั้นวิถีอาบป่าที่ที่เริ่มแพร่หลายในยุคนี้ ก็จะอยู่ในเส้นทาง ชำระล้าง purify ดวงจิตให้กลับมามีพลัง เป็น

กระบวนการหนึ่งในหนทาง spiritual tourism ซึ่งถ้าได้เข้าไปในพื้นที่แห่งพลัง power spots ก็จะช่วยเยียวยาคนป่วยได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรจะมีพิธีกรรมในการเข้าสู่พื้นที่แห่งพลัง power spots ด้วย ถามเทพกันโดยตรงเลยว่าเราควรทำพิธีกรรมอย่างไร ทำกันช่วงไหนของปี เพื่อคนเข้ามาในพื้นที่ power spots ในพื้นที่ที่ได้ผ่านพิธีกรรมสำหรับ purified ดวงจิต purify พลังงานของตัวเอง เขาเข้ามาแล้วเขาจะได้เข้มแข็งมีแรง มีปัญญาในการกลับไปเผชิญชีวิต

ปัจจัยสี่ที่สำคัญในการมีชีวิตอยู่ของมนุษย์ คืออาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค พื้นที่พลังงานสูง power spots เป็นถึง ๒ ส่วนในปัจจัยสี่ คือเป็นทั้งที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค แต่พื้นฐานสำคัญสุด สำคัญอันดับต้นคือ อาหาร ที่ต้องกินอาหารพลังงานดี พลังงานสูง เทียบกับระดับแผนผัง Map of spirituality ของ มินโด ดา มาลิซ นั้นเราควรกินอาหารที่มีพลังงานสีเขียวขึ้นไป พวกพลังงาน สีเหลือง สีแสด สีแดง เป็นเหมือนยาพิษ มีพิษอยู่ด้วย เหมือนพื้นที่toxic ที่เข้าไปแล้วพลังงานลบจะประจุลงในตัวเรา กินอาหารพลังงานสีเหลืองลงไปจนถึงแดงจะประจุพลังงานลบลงในตัว ในจิตเรา กินแล้วป่วยแน่ ผู้วิจัยขอบอกไว้เลยว่า ไม่ควรกินอาหารผ่านเตาอบไมโครเวฟ เพราะอาหารที่ผ่านคลื่นไมโครเวฟแล้ว แม้สารอาหารคาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน วิตามินจะคงเดิม แต่พลังงานในอาหารผ่านไมโครเวฟ จะเปลี่ยนเป็นสีแสดค่อนแดง หรือสีแดงไปทั้งหมด ซึ่งเป็นพลังงานเดียวกับจิตฆาตกร การกินอาหารผ่านไมโครเวฟคือการที่คุณกำลังฆ่าตัวเอง ทำร้ายพลังงานตัวเอง ทำร้ายจิตวิญญาณตัวเองอย่างแสนสาหัส ต่อให้เป็นอาหารออร์แกนิค พืชพันธุ์ออร์แกนิค ไม่ใช้ปุ๋ยไม่ใช้ยา พลังงานอยู่ระดับสีคราม หรือสีม่วง พลังขั้นเทพ แต่พอผ่านไมโครเวฟ พลังงานขั้นเทพเปลี่ยนไปเป็นพลังงานฆาตกรทันที เด็กๆ คนรุ่นใหม่ คนรุ่นปัจจุบันถึงป่วยไข้ เป็นมะเร็งกันมาก ซึมเศร้ามาก ฆ่าตัวตายกันมากในระดับอายุน้อยลงเรื่อยๆ ส่วนสำคัญเพราะกินอาหารผ่านไมโครเวฟตามร้านสะดวกซื้อ ตามบ้านที่ทำกินกันเอง พ่อแม่ทำให้ลูกกิน ด้วยเตาอบไมโครเวฟ ที่เอาพลังงานลบรุนแรงใส่ตัวคุณ ใส่ตัวลูกคุณ ทุกมื้อ ทุกวัน ถ้าคุณไม่เปลี่ยนเรื่องอาหาร ไม่เลิกใช้ไมโครเวฟ ไม่เลิกกินอาหารเนื้อสัตว์แปรรูปกับพวกซอสเสจตามร้านสะดวกซื้อ ที่มีพลังงานแสดค่อนแดงแล้ว การเข้าไปในพื้นที่พลังงานสูง เพื่อรับคลื่นพลังงานบวกมากๆ ก็ช่วยไม่ไหว ปีหนึ่งคุณได้ไปกันกี่ครั้ง จึงต้องเปลี่ยนเรื่องอาหารก่อน เพราะเรากินอยู่ทุกวัน เลิกกินอาหารผ่านคลื่นไมโครเวฟได้ จิตใจจิตวิญญาณของคุณจะทุเลาทุกข์ลงได้มาก ร่างกายจะแข็งแรงมีกำลังขึ้นมาก และพยายามเข้าไปในพื้นที่พลังงานสูง ใกล้บ้านคุณก็โบสถ์ วิหาร ไปไหว้พระ ในโบสถ์ วัดพระแก้ว วัดอโศการาม สมุทรปราการ ที่มีหมู่เจดีย์ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และบรรจุพระธาตุของพระเกจิอาจารย์สำคัญหลายท่าน ดังเช่นขอว หลวงปู่แหวน หลวงปู่ชา สถานที่เหล่านั้นมีกระแสพลังงานสว่างจ้า เข้าไปแล้วเยียวยาชุบชูใจได้ดี ใกล้ๆ สนามหลวงมีโบสถ์วัดเทวราชกุญชร พลังงานม่วงค่อนสว่าง โบสถ์อัสสัมชัญก็พลังงานสว่างจ้า โบสถ์เซนฟรังต์สามเสน ก็พลังงานม่วงค่อนสว่าง พลังงานสูงมากๆ น้ำมนต์ที่ผ่านพิธีสวดของพระพุทธพระคริสต์ก็พลังงานสว่างจ้า อาหารที่ทำบุญในวันพระ วันนักขัตฤกษ์แล้วพระภิกษุสวดมนต์ทำพิธีให้พรเรานั้นก็พลังงานสว่างจ้า ผู้วิจัยไปตรวจวัดพลังงานมาแล้ว ถึงได้เข้าใจว่า คนโบราณรู้เรื่องนี้ดี ถึงบอกเอาไว้ กินอาหารหลังพระสวดทำบุญในวันพระ เด็กๆจะแข็งแรง

ดังนั้นเปลี่ยนเรื่องอาหารก่อน เลิกไมโครเวฟได้ คุณจะทำบุญสูงสุดกับชีวิตดวงจิต ตัวเอง และลูกๆของคุณ แล้วถ้ามีโอกาสก็เข้าไปในพื้นที่พลังงานสูง เพื่อเยียวยาตัวเอง

พื้นที่แห่งพลัง power spots นี้ ทุกคนควรเข้าถึงได้ เข้าถึงได้ด้วยตัวเอง แต่ต้องมีพิธีกรรมบางอย่างหรือมีกระบวนการบางอย่างให้เขาผ่านเข้าไปสู่พลังงานบริสุทธิ์นี้ เพื่อที่เขาจะออกไปแล้วเขาเบาขึ้นจากความทุกข์ นั่นคือหนทางของกระบวนการ spiritual tourism ขอย้ำว่าคนที่เข้าไปในพื้นที่แห่งพลัง ไม่ใช่แค่เข้าไปดูพิธีกรรมในช่วงเทศกาลใดเทศกาลหนึ่ง หรือเข้าไปถ่ายรูปมาโชว์กันเท่านั้น แต่มุ่งให้คนเข้าไปในพื้นที่ได้ purify พลังงานของตัวเอง เราต้องพัฒนา spiritual tourism ไปสู่การที่จะใช้เยียวยาผู้คนในโลกปัจจุบันด้วย

spiritual tourism หรือการจาริกภาวนาจึงเป็นวิถีที่จำเป็น ไม่ใช่ในโลกโบราณ แต่ในโลกทุกยุคสมัย เพราะมันสามารถ purify ตัวคุณได้ มันเยียวยาคนทุกข์ได้ และพัฒนาจิตคนที่แสวงหาความก้าวหน้าทางจิตวิญญาณได้ นี้คือสิ่งที่งานวิจัยนี้มุ่งจะทำ มุ่งหาคำตอบ หาทางออกให้คนทุกข์คนป่วยทางจิต ในโลกปัจจุบัน (รูปที่ ๗.๘)

รปที่ ๗.๘ Spiritual

และนี้ก็คือความหมาย และความตั้งใจ ในการเริ่มต้นก่อรูปวิถีของ จาริกภาวนา spiritual tourism ที่ทีมวิจัยของเรา มุ่งมั่นทำงานนี้ด้วยกันมา

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

ภาคผนวก

๑. สัมภาษณ์อาจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม

๒. สัมภาษณ์พระไพศาล วิสาโล

สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว

๑. สัมภาษณ์อาจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม

เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ (รูปที่ ๑-๒)

รูปที่ ๑ บรรยากาศการสัมภาษณ์

รูปที่ ๒ อาจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม

นิพัทธ์พร : ภาพเขียนสีศิลปะก่อนประวัติศาสตร์ แสดงความเข้าใจทางด้านจิตวิญญาณ และพลังสูงสุดของธรรมชาติอย่างไร

อ.ศรีศักร : พวกโบราณคดีไม่รู้เรื่อง มันเลยการเป็นศิลปะถ้ำไปหมด เขาไม่เข้าใจ มันเป็นพิธีกรรม ทีนี้เราต้องดูระบบความเชื่อ ระบบความเชื่อ-ทุกคนไม่ไปย่อยให้มันชัดเจน ดูในทางวิวัฒนาการของมัน เพราะฉะนั้น ระบบความเชื่อสำหรับมนุษย์ที่เริ่มพัฒนา มันเป็นพวก Idealism เห็นต้นไม้ใหญ่ๆ เห็นโขดหินใหญ่ๆ ก็ถือว่ามีวิญญาณ มีอำนาจ อันนี้ญี่ปุ่นเขาเชื่ออย่างนี้นะ แม้กระทั่งมนุษย์ก็เกิดมาจากสัตว์ มันจึงต้องนับถือตัวตน พวกอินเดียนแดงเขาเอาความเชื่อนี้มารวมกลุ่ม คนเกิดมาจากพวกกระต่าย ตระกูลกระต่าย แล้วนี่คือที่มาของเผ่า อันแรกเป็น Idealism อันที่สองเป็น super naturalism, super naturalismกับผีเป็นเรื่องจิตวิญญาณใช่ไหม พุทธมาทีหลังเรื่องจิตวิญญาณอันนี้มันใหญ่มาก

นิพัทธ์พร : ขออาจารย์ช่วยอธิบายให้ละเอียดเพิ่มขึ้นหน่อยนะคะ

อ.ศรีศักร : จะเรียกจิตวิญญาณอะไรก็แล้วแต่ คนตายแล้วยังมีวิญญาณร่อนเร่ อันนี้น่ะเรื่องจิตวิญญาณ ที่จริงแล้วก็คือเรื่องผี แต่ผีนี้มันลึกซึ้งนะ

นิพัทธ์พร : ทำไมทุกชาติมีผี เพราะอะไรคะ

อ.ศรีศักร : เพราะอะไรน่ะหรือ ประเทศไทยมันมีความเป็นมนุษย์ มันไม่ใช่พวกวิทยาศาสตร์ ไอ้พวกวิทยาศาสตร์นี้มาหลังๆ เขาหันมาหากัน มันค้านกับความเป็นจริง มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีมิติในความสัมพันธ์กับโลก มนุษย์กับ

ธรรมชาติ มนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ แต่พวกวิทยาศาสตร์มาคัดค้านสิ่งเหนือธรรมชาติ แต่มนุษย์ยังมีอีกมิติหนึ่ง มิติเรื่องของสิ่งเหนือธรรมชาติ และสิ่งเหนือธรรมชาติเนี่ยนี้คือที่มาเรื่องจิตวิญญาณ

นิพัทธ์พร : แล้วที่เขาสร้างภาพเขียนสีเอาไว้ หรือว่าสร้างภาพการสื่อสารกับสิ่งเหนือธรรมชาติไว้นั้น ในโบราณหลายพันปีก่อนเขาสร้างไว้เพื่ออะไรคะอาจารย์ ต้องการสื่อสารอะไรกับคนรุ่นหลังคะ

อ.ศรีศักร : ภาพเขียนก่อนประวิติศาสตร์มันเป็นเรื่องพิธีกรรมแห่งความอุดมสมบูรณ์ เป็นวิธีที่ต้องจัดการขึ้นมา มันถึงจะมีอาหาร เขาก็ไปทำพิธีตรงนั้น ผาแต้มอย่างนี้ คุณเข้าไปดู พิธีกรรมน่ะไม่ได้ทำทุกวันนะ เขาจะทำในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เหมือนกับเป็นยามนักขัตฤกษ์ คนที่มีความสัมพันธ์จะไปร่วมกลุ่มกันแล้วประกอบพิธีกรรม คือถ้าเขาประกอบพิธีกรรมอันนี้แล้ว เขาจะคอนโทรลเรื่องความอุดมสมบูรณ์ได้ อันนี้เป็นเรื่องใหญ่เลย ถึงเวลาคนก็ต้องมารวมกันประกอบพิธีกรรม อย่างเช่น ที่ภาพเขียนสีภาพมือ ไปสัมผัส คือถ้าคุณแปะมือลงไป แตะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แล้ว มันมีพลัง ถึงเวลาถึงฤดูกาลก็ไปทำ

นิพัทธ์พร : พลังงานในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ไปแปะมือนี้ มันถ่ายทอดสู่คนอย่างไรคะอาจารย์

อ.ศรีศักร : คนไปสัมผัสพลัง เชื่อว่ามีพลัง ก็เหมือนคนไปปิดทองพระ เหมือนสัตว์ตัวใด สัตว์ที่เป็นประโยชน์เป็นสัญลักษณ์เขาก็ทำรูปขึ้นมา จริงๆ ออสเตรเลีย อะบอริจินเขาก็ทำ

นิพัทธ์พร : คนที่ไปสัมผัสสิ่งเหล่านี้ หรือพูดถึงเรื่องพลังเหล่านี้ในยุคสมัยที่ผ่านมา สายวิทยาศาสตร์บอกว่าเพี้ยนบ้า ว่าพยายามจะหาเงิน

อ.ศรีศักร : ไอ้พวกนั้นมันโง่ มันไม่รู้จักความเป็นมนุษย์ไง เพราะฉะนั้นผมก็บอกว่า ไอ้พวกนี้รู้จักคน อย่างธรรมชาติคนต่อคนนะ แต่ไม่ใช่คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ระบบความเชื่อเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติ มันเป็นสิ่งหนึ่งที่ ผมพูดว่าความเชื่อมันเป็นสถาบัน ศาสนาเป็นสถาบัน เป็นจักรวาล แต่พวกวิทยาศาสตร์นี่มันจะเลิกพูดตามตะวันตกก็หันมาเทคโนโลยี ไอ้สิ่งที่คุณแน่ใจหรือว่าเอไอเนี่ยมันถูกต้อง ก็มันเป็น virtual reality คุณเอาผีมาพูด แต่มนุษย์ไม่ใช่อย่างงั้น แต่มันก็มีกระแสแรงเหมือนกัน รุ่นใหม่นี้มันก็จะหลงทิศไปเนี่ยนะ

นิพัทธ์พร : กระแสแรงที่สายมูที่ขึ้นมามากในช่วงไม่กี่ปีนี้ อาจารย์คิดว่ามันเพราะอะไรคะ

อ.ศรีศักร : คือไอ้พวกสายมูมันเป็นพวกเมจิก หรืออาศัยเรื่องเมจิก มันก็เหมือนกับวิทยาศาสตร์ที่อาศัยเทคโนโลยี แต่มันไม่ใช่เป็นแก่นสาระ จริงๆที่เป็นศาสนาเขามีหลัก แต่เป็นเรื่องของความเชื่อเหนือจักรวาล คุณนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใช่ไหม คุณจะประกอบพิธีกรรม แล้วในพิธีกรรมนั้นมันมีสองอย่าง พิธีกรรมที่คุณจะบังคับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ทำให้คุณ อีกอันนึงคุณสยบ อย่างเราเชื่อในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นการสยบกับสิ่งเหล่านี้ อันนี้เป็นศาสนา ส่วนไอ้สายมูนี้ ใช้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นเครื่องมือ เป็นเทคโนโลยี

นิพัทธ์พร : ก็อยู่บนหลักการเดียวกับวิทยาศาสตร์เลยนะคะ

อ.ศรีศักร : เหมือนกัน แต่มันไม่เชื่อไง อย่างพวกหมอนี่เยอะแยะนะ แล้วมันก็โง่อยู่นั่นแหละ คือมันดูถูกความเป็นมนุษย์ไง

นิพัทธ์พร : มนุษย์ได้คำตอบจากเทพหรือจากพลังสูงสุดของธรรมชาติอย่างไรคะ จึงสื่อสารออกมาด้วยภาพเขียนสี หม้อ ไห ลายอะไรต่าง ๆ

อ.ศรีศักร : ไอ้นั่นมันเป็นพิธีกรรม คุณก็ประกอบพิธีกรรมร่วมกัน สมมุติว่าบริเวณนี้ มีสัตว์ที่เป็นสรีระของความอุดมสมบูรณ์ คุณก็ทำรูปขึ้นมา แล้วไปแปะไว้ นี้เป็นเรื่องของสมัยโบราณ พวกนี้เป็นระเบียบ ดูให้ดีๆ นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้น คืออันนี้พวกกรมศิลป์ไปบอกว่าเป็นศิลปะถ้ำบ้าบอ

นิพัทธ์พร : อาจารย์เชื่อว่ามีพลังเหนือธรรมชาติไหมคะ

อ.ศรีศักร : ผมเชื่อว่ามี

นิพัทธ์พร : เคยพบประสบการณ์ด้วยตัวเองบ้างไหมคะ

อ.ศรีศักร : ไอ้นี่เป็นประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน

นิพัทธ์พร : แล้วทำไมอาจารย์ถึงเชื่อว่ามีพลังเหนือธรรมชาติล่ะคะ

อ.ศรีศักร : เป็นเรื่องส่วนตัวของผม

นิพัทธ์พร : อาจารย์เคยมีประสบการณ์อะไรที่พอเล่าให้ฟังได้บ้างไหมคะ

อ.ศรีศักร : ไม่ พูดยาก ส่วนมากมันก็คิดว่ามันเป็นเรื่องบังเอิญ

นิพัทธ์พร : เขาดูหมอแล้วมันแม่นยำ หรือดูไพ่ยิปซีแล้วมันแม่นยำทุกอย่าง มันเพราะอะไร

อ.ศรีศักร : คนกลัว มันต้องมีวิธีการที่จะจัดการ มันก็มีศาสตร์ของมัน หมอดูกับดาราศาสตร์นี่ใกล้เคียงกัน ไม่ใช่หรือ สมัยก่อนกับสมัยนี้มันไม่เอาดาราศาสตร์ มันเอาโหราศาสตร์

นิพัทธ์พร : โบราณมันแยกเป็นสองส่วน ส่วนคำอธิบายที่เป็นโหราศาสตร์เนี่ยก็แยกไปเลย แล้วก็ดาราศาสตร์ก็พัฒนาเป็นสมัยใหม่ไปเลย

นิพัทธ์พร : ที่เมืองไทยล่ะคะอาจารย์ ที่อาจารย์ทำงานมาในทุกพื้นที่นี้ เขามีความเชื่อเรื่องนี้กันอยู่ทั้งหมดเลยไหมคะ

อ.ศรีศักร : เมืองไทยศาสนามันต้องมีอยู่ เมืองไทยเป็นประเทศที่แปลก ที่ด่าว่าไม่ได้เรื่องมันโง่นะ ที่เราอยู่ได้นี้เพราะศาสนา พุทธศาสนา มีสองสถาบันที่อยู่ด้วยกัน สถาบันกษัตริย์กับสถาบันความเชื่อ คนที่ทำร้ายกษัตริย์ก็ทำร้ายพุทธศาสนา ไปดูตามชนบทที่เขานับถือพุทธศาสนา คนที่เข้ามาอยู่ใหม่ก็ต้องนับถือพุทธศาสนาตามด้วย ที่สร้างพระตากแดดมีตั้งเยอะแยะ เงินส่วนใหญ่ก็เอามาใช้ทางนี้

นิพัทธ์พร : ระหว่างพุทธกับผี เมืองไทยเชื่ออะไรมากกว่ากัน

อ.ศรีศักร : พุทธศาสนา เมื่อคุณผิดหวังผี คุณก็ต้องอาศัยพุทธ ถ้าคุณใช้ไสยศาสตร์ไม่ได้ ก็ยังมีที่พึ่ง

นิพัทธ์พร : แล้วพุทธศาสนาของเมืองไทยล่ะคะ ดูแล้วมันเข้าไปนี่มันเป็นเรื่องผีซะมาก

อ.ศรีศักร : มันเป็นแบบนี้ทั่วโลก สายมูนี่มันไสยศาสตร์นะ เป็นอุบายอย่างหนึ่ง ถ้าใช้สายมูในทางที่ดี มันก็เป็นของที่ดี เป็นกุศล แต่ไม่ได้มันก็เป็นอกุศลอยู่ด้วย มันถึงเกิดมนต์ดำ เสน่ห์ยาแฝดที่ทำลายกัน อันนี้ไม่ดี แต่ถ้าเป็นทำบุญทำทานนี่เป็นสิ่งที่ดี เมืองไทยเป็นแบบนี้มานานแล้ว

นิพัทธ์พร : พุทธกับผีนี่มันแบ่งกันตรงไหนคะ

อ.ศรีศักร : เวลาที่เป็นเชิง Philosophy มันพูดยากนะ นอกจากเป็นเชิงวิทยาศาสตร์ เอางี้เรื่องวิญญาณ คุณเชื่อไหม

นิพัทธ์พร : เชื่อค่ะ

อ.ศรีศักร : ทำไมถึงเชื่อ

นิพัทธ์พร : ก็มีประสบการณ์เองค่ะ

อ.ศรีศักร : ตามหลักเขาต้องเชื่อเรื่องโลกธาตุ ธาตุของคุณมีกี่ธาตุ ที่มันออกมาเป็นตัวคุณ

นิพัทธ์พร : ก็ดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศ วิญญาณ

อ.ศรีศักร : ตัววิญญาณ เป็นวิญญาณธาตุ เวลาคุณตายไปมันก็สลายไป สิ่งที่ไม่สลายไป วิญญาณธาตุ ส่วนขวัญเนี่ยเหมือนเวทนา

นิพัทธ์พร : สำหรับอาจารย์ขวัญคืออะไร

อ.ศรีศักร : ตัววิญญาณ เมื่อคุณสลายไปแล้ว มันจะปลดปล่อยออกไป เดี๋ยวนี้ทางพุทธศาสนาก็ขึ้นอยู่ว่ากรรมดีความชั่ว แล้วคุณจะจำอะไรไม่ได้เลย นั่นหมายความว่าไอ้ที่เป็นขันธ์ ๕ มันหมดไป เพราะฉะนั้น ขวัญคือขันธ์ ๕ จะยังไม่สิ้นสุดไปจากตัววิญญาณว่าจะต่างกันนะ ก็จะทำขวัญเรียกไอ้พวกนั้นใช่ไหม เรื่องนี้มีความลึกอยู่ทั้งนั้น

นิพัทธ์พร : สำหรับเรื่องนี้ เราทำงานทางด้านนี้มา หนูเห็นอันหนึ่งว่าขวัญนะคะมันคือตัวพลังชีวิต เวลาพลังชีวิตมันอ่อนแรง

อ.ศรีศักร : มันเป็นพลัง มันเป็นวิญญาณธาตุ บวกด้วยขันธ์ ๕ แล้วจะหากว่า ไม่มีปัญหามันก็กลายเป็น วิญญาณเท่านั้นเอง

นิพัทธ์พร : คนไทยคะอาจารย์ ไปกันที่ต่างๆ มีแต่ศาลเต็มไปหมด ตามทุ่งนา ตามสถานที่ต่างๆ ไทยเป็นประเทศที่ศาลเยอะที่สุดเลย เยอะกว่าวัดอีก อาจารย์ว่าเพราะอะไรคะ

อ.ศรีศักร : เขาเชื่อในสิ่งที่นอกเหนือธรรมชาติไง มันเป็นลักษณะของมนุษย์ ไอ้ที่ว่ามันเป็นวิทยาศาสตร์ไม่จริง ศาสนาอื่นมันอยู่ไม่ได้หรอก ศาสนาใหญ่ๆ ปรัชญามันก็ไม่อยู่

นิพัทธ์พร : ข้อดีของศาลต่าง ๆที่อยู่ในชุมชน

อ.ศรีศักร : มันต้องมีปรากฏการณ์ที่เห็นว่าไม่ใช่ธรรมชาติ แล้วปกติจะตีความว่าไอ้เดี๋ยวนี้อาจจะเป็นสาเหตุ แล้วไปที่เม้าท์แล้วก็ความเชื่อแบบนี้ เหมือนอย่างเรื่องวิญญาณ

นิพัทธ์พร : แล้วข้อเสียล่ะคะ

อ.ศรีศักร : ทุกอย่างมีข้อเสียถ้าหากว่าคุณทำเวอร์ไป

นิพัทธ์พร : แล้วอะไรจะทำให้เราอยู่กับพุทธและผีไปได้อย่างราบรื่นได้

อ.ศรีศักร : คุณต้องแยกแยะกับมันได้ อะไรคุณจะเชื่อผี อะไรคุณจะเชื่อพุทธ เวลาไปเรียนเมืองนอก คนไทยตามฝรั่ง ต้องอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วกลับมาเป็นไง ต้องไปแก้บน

นิพัทธ์พร : ความเชื่อเรื่องผีค้ำจุนศาสนาอย่างไร

อ.ศรีศักร : จิตวิญญาณมีทุกแห่ง มันจะปรากฏไปเป็นดีหรือร้ายเท่านั้นเอง แล้วแต่ชุมชนนั้นเขาจะ recognize เรื่องนี้ มันเผลอๆไม่ได้หรอก บางแห่งอะไรอย่างนี้เป็นสิ่งดีๆ เราเห็นว่ามันไม่ดีอย่างนี้ เลยได้ทะเลาะยังไง เพราะฉะนั้นเวลาเราจะคิดว่าอะไรเป็นของใครเนี่ย มันต้องมีบริบท คุณคิดว่าอันนี้เขาป่าเถื่อน แต่คนกลุ่มนั้นเขาบอกว่านี่ถูกต้อง คุณจะไปฝืนเขาได้ไหม

นิพัทธ์พร : ตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา อาจารย์เห็นพัฒนาการของความเชื่อเรื่องผีในเมืองไทยไหมคะ ว่ามันเปลี่ยนแปลงอย่างไร หรือภายในสามสิบปีนี้ เพราะเมื่อก่อนคนก็บ้าวิทยาศาสตร์กันมาก ตอนนี้คนก็มารับสายมูกันมาก มันแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงยังไงค่ะอาจารย์

อ.ศรีศักร : เปลี่ยนแปลงมาตลอด ของบางอย่างมันเป็น commercialism คนก็บ้าตามไป

นิพัทธ์พร : ต่อไปผีกับพุทธจะอยู่หรือก้าวหน้าไปยังไง

อ.ศรีศักร : มันก็จะอยู่อย่างนี้ คุณไปดูซี่ ไอ้ขนาดที่ในเมืองเนี่ยบ้าไปชนบท ชนบทดีกว่า ทำไมวัดถึงได้โทรมกันหมดแล้ว แล้วนี่ทำไมวัดมันใหญ่โต มีพระตากแดดตั้งเยอะแยะ และไอ้ทุนที่ไปสร้างวัดน่ะคนดั้งเดิมไม่ใช่นะ แล้วก็คือปัญหามนุษย์

นิพัทธ์พร : พวกที่ไปสร้างพระตากแดด นี่เป็นคนนอกทั้งนั้นใช่ไหมคะ

อ.ศรีศักร : มันผิดนะ เอาพระไปตากแดด

นิพัทธ์พร : อาจารย์มีความเห็นยังไงคะ พวกพระตากแดดที่สร้างองค์มหึมา ทำกันทั่วไปหมด

อ.ศรีศักร : มันก็กลายเป็นประเพณี ใช่ไหม เพราะนั้นมีการ change ทีแรกว่าเมื่อการเปลี่ยนแปลงเนี่ย เราก็บอกว่ามันไม่ดีแต่ in the long run แล้วมันบอกดี ก็จบเลย

นิพัทธ์พร : ตอนสมัยหนูเด็กๆ หนูแทบไม่เห็นพระตากแดดเลย องค์แรกที่เห็นก็คือทางปากช่อง

อ.ศรีศักร : ไม่มี ตอนนั้นยังไม่มี นี่คือการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์

นิพัทธ์พร : ทำไมเขาเอาพระไปตากแดดคะอาจารย์ ความเชื่ออะไรหรอคะ

อ.ศรีศักร : เขาเห็นแบบที่อื่น ญี่ปุ่นนี่แหละ

นิพัทธ์พร : ความเชื่อเรื่องเทพต่างๆล่ะคะอาจารย์ นักวิชาการรุ่นใหม่ในปัจจุบันนี้ ดูเขายอมรับกันได้มากขึ้น ไม่ได้มาอธิบายมันในเชิงศิลปะอะไรเหมือนเดิมอีกแล้ว นี้แสดงถึงพัฒนาการยังไงคะ

อ.ศรีศักร : มันไม่พัฒนาการหรอก มันขึ้นอยู่แต่ละบุคคล แต่ละยุค ยุคเป็นแฟชั่นนี่แหละ จะเป็นตัวเชื่อมไหมใช้ไม่ได้ ต้องมีวิทยาศาสตร์หมดใช่ไหม มันก็เปลี่ยนผันต่อไป วนไปวนมา

นิพัทธ์พร : พวกภาพเขียนสีต่างๆที่อาจารย์เห็นในเมืองไทย มันคล้ายคลึงหรือต่างจากภาพเขียนสีในต่างประเทศไหมคะ

อ.ศรีศักร : มันก็เหมือนๆกันนะ มันก็เป็นพิธีกรรม แต่มันก็ reflect หลายอย่าง บางแห่งมันเป็นความเชื่อในกลุ่มเล็ก ๆ แต่บางแห่งเป็นขบวนการ อย่างภาพผาแต้ม-เป็นการจัดกลุ่มทางสังคมไปอยู่ ไปทำพิธีกรรมร่วมกัน ผาแต้มค่อนข้างจะ advance

ผีตาโขนเป็นตัวอย่าง พวกนักโบราณคดีที่ไม่รู้ ว่าผีตาโขน ตามประวัติไม่ใช่พิธีกรรม มันเป็นยุคที่คนแถวด่านซ้ายพิธีไหว้พระอุปคุต ขุดจากแม่น้ำเข้าไปพิธีที่วัดในบุญพระเวส ชาวบ้านไปที่วัด ทีนี้เขาบอกว่าผีมันตามมาพอมาถึงวัดก็ถอดหน้ากากลงน้ำไป เอาเคราะห์ลอยน้ำไป ผีตาโขนไม่ใช่พิธีกรรม ผาแต้มใช่พิธีกรรม

นิพัทธ์พร : อาจารย์เห็นพัฒนาการความเชื่อเรื่องผีของไทยอีกต่อไปว่ามันจะนำประเทศไปสู่อะไรบ้างคะ

อ.ศรีศักร : ประเทศเพื่อนบ้านเนี่ยแหลกหมดแล้ว ประเทศเรายังมีอยู่

นิพัทธ์พร : มันเป็นตัวที่ทำให้วิญญาณท้องถิ่นแข็งแรงอยู่สู้กับโลกภายนอก

อ.ศรีศักร : ใช่ ยังมีวัดอยู่เปล่าล่ะ วัดก็ยังเป็นสถาบัน พระมหากษัตริย์เป็นสถาบัน ก็ต้องอุปถัมภ์ค้ำชู แต่พวกนี้มองพระมหากษัตริย์เป็นตัวการ ไม่ใช่ มองสถาบันต้องมองอย่างนี้

นิพัทธ์พร : สถาบันกษัตริย์ไทยกับผีนี่มีความเกี่ยวพันกันไหม

อ.ศรีศักร : ไปด้วยกัน เป็นเรื่องจิตวิทยา

นิพัทธ์พร : จิตวิญญาณของผีกับพุทธของเรานี่เป็นหนึ่งเดียวกันเลยไหมคะอาจารย์

อ.ศรีศักร : พวกหลังๆนี่มันพยายามจะเอา logic มาใช้ เอาแบบวิทยาศาสตร์มาใช้ มันไปไม่รอดหรอก ไม่เชื่อคุณดูซิ คนถึงบอกว่า ความเชื่อเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องมี ความเชื่อเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นมนุษย์ สิ่งที่มนุษย์เชื่อมี ๓ อย่างด้วยกัน คือ หนึ่ง-คนต่อคน สอง-คนกับธรรมชาติ สาม-คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ

นิพัทธ์พร : อาจารย์บอกว่าแต่ละสถานที่มีพลังงานใช่ไหมคะ แล้วเราก็สัมผัสได้โดยเอามือไปสัมผัส ถ้าเราเกิดป่วยหรือเกิดไม่สบายหรือเป็นโรคหรืออะไรอย่างงี้ เราไปขอพลังธรรมชาติ

อ.ศรีศักร : เป็นความเชื่ออย่างงั้น ปิดทองใช่มั้ย นี่เป็นเมจิกนะ เป็นไสยศาสตร์นะ ต้องไปสัมผัส อันนี้พลังงานพลังอันนั้นเรื่องพลังดีหรือไม่ดีเนี่ยไม่รู้ ใช่ไหม ถ้าหากว่าเป็นวิทยาศาสตร์คุณก็ต้องไปหาหมอใช่มั้ย แต่ที่คุณก็ไปหาอย่างนี้

นิพัทธ์พร : เป็นทางเลือกที่เราทำได้

อ.ศรีศักร : ถ้าผิดหวังผีก็เข้าพระพุทธ เขาถึงบอกว่าผีสำหรับโลกนี้ พุทธสำหรับโลกหน้า มันช่วยปลอบให้เหมือนโรคเส้นประสาท

นิพัทธ์พร : การบนหรือแก้บนทั้งหลาย

อ.ศรีศักร : ทั้งนั้นแหละ อันนี้ขึ้นกับเกจิอาจารย์ว่าเขาจะหลอกหรือเปล่า

นิพัทธ์พร : แล้วจะรู้ได้ยังไงว่า บนอันไหนของจริง

อ.ศรีศักร : มันก็อยู่ที่คุณ คุณจะเชื่อไม่เชื่อ พวกนี้มันห้ามกันยาก

นิพัทธ์พร : บางที่เข้าไปแล้วพลังงานเยอะ เข้าไปแล้วแข็งแรงขึ้น

อ.ศรีศักร : ตอบไม่ได้อย่างนี้ เชื่อในสิ่งที่ผิดปกติ เวลามีอย่างนกร้องอะไรพวกนี้ใช่ไหม เป็นสิ่งที่เป็นสัญญาณแล้วแต่คนจะตีความ

นิพัทธ์พร : บางพื้นที่นะคะ เป็นที่มีพลังงานแบบพิเศษ เหมือนที่เขาไปกันไปเมกะหรือทางสายคริสตศาสนาต้องไปที่โบสถ์ที่อาราม

อ.ศรีศักร : พวกนี้มันสะสมนะคุณ คุณก็ไปไหว้ตอนนี้มันมีพระอยู่เนี่ย จริงๆจังหวะคนเข้าไป คุณใส่สรรพคุณให้กับเขา ผมไปบอกว่าพระธาตุพนมล้ม แล้วผมเป็นกรรมการ แล้ววันหนึ่ง ไอ้คนที่มันเป็นแรงงาน เอาหม้อใส่น้ำแข็งไปตั้งไว้ เปิดออกมาเป็นอิฐก้อนเบ้อเร่อ พวกนี้เอาเศษอิฐเศษปูนไปหล่อพระ รถคว่ำตาย พวกนี้ความเชื่อทั้งนั้น มันไม่

มีทิศทาง มันอยู่ที่ตัวคุณ อิฐก้อนหนึ่งก็กลายเป็นของขลังไป ในสังคมไทยเวลาเขาไหว้พระธาตุ เขาไม่ได้ไปเจาะเอาพระธาตุ เขาฝังไว้ใต้ดิน เป็นแกนกลางของจักรวาล ไม่ได้อยู่บนยอด เขามีตำรับตำราไว้

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

๒. สัมภาษณ์พระไพศาล วิสาโล

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ (รูปที่ ๒)

รูปที่ ๒ พระไพศาล วิสาโล

นิพัทธ์พร : ภาพเขียนสีผาแต้ม จับปลาบึกเอาน้ำมันปลา ที่ไปตรวจสอบดู กรณีของปลาบึก ทำไมน้ำมันปลาบึกถึงได้ศักดิ์สิทธิ์ มีพลังสูงมาก ก็ได้ความรู้ว่า ปลาบึกตกไข่ในจุดที่เป็นวังน้ำวน ซึ่งบริเวณนั้นเป็นรอยแตกของเปลือกโลก แล้วรอยแตกมันมีพลังงานสว่างจ้าขึ้นมาตลอดนะคะ ไข่ปลาบึกคลุกอยู่กับพลังงานสว่างจ้า เป็นเช่นนี้ตั้งแต่เป็นไข่ที่พลังงานสว่างจ้า ตอนเข้าไปดูภาพเขียนสีจับปลาบึกผาแต้ม กี้(จารุปภา)ถามว่า ปลามีพลังงานที่สว่างจ้าขนาดนั้นมีพลังงานขั้นสูงขนาดนั้น คือปลาที่เดินทางใช่ไหม เขาเข้ามารับพลังงานจากโลกตรงวังน้ำวน บริเวณรอยแตกของเปลือกโลกใช่ไหม

ได้หมุนเพนดูลัมถาม คำตอบคือใช่ พวกปลาเดินทางจะมีน้ำมันพลังงานสว่างจ้า อย่างตะวันตกก็ปลาแซลมอน ปลาเทร้าต์

พระไพศาล : ปลาไหลก็เดินทางไกลมากเลยนะ มีไหม

นิพัทธ์พร : ใช่ค่ะ ปลาไหลด้วย ปลาที่เดินทาง เนื่องจากผ่านจุดที่เป็นพลังงานของโลก มันไม่ได้เป็นด้วยตัวของมันเอง

นิพัทธ์พร : เราเดินทางไปดูสถานที่แต่ละที่แล้วก็ดูเรื่องพลังงานในสถานที่เหล่านั้น เพราะว่าตัวสถานที่มันมีความหมายมากกับการเดินทางทางจิตวิญญาณของคน คนถึงเลือกสถานที่ ที่ใช้ในการติดต่อกับพลังธรรมชาติขั้นสูง พลังของเทพ พลังที่ถูกนิยามว่าเป็นเทพ หรือถูกอธิบายว่าเป็นเทพ เพื่อจะไปขอในสิ่งที่ตัวเองต้องการ ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องยานะคะ เขาเข้าไปดูเรื่องปรุงยาเท่านั้น แต่ก็ไม่ทราบนะคะว่าเห็นเช่นนี้เพราะเอียดเองสื่อสารได้เฉพาะเรื่องยาด้วยหรือเปล่า เพราะเรื่องอื่นนั้นเอียดไม่ค่อยเห็นนะคะ แต่ถ้าเป็นเรื่องยานี่ อาจจะเห็นค่ะ

พระไพศาล : แต่มันก็เป็นช่วง คนไปใช้ที่นั่นเป็นช่วงก่อนประวัติศาสตร์ พอเข้ายุคประวัติศาสตร์ก็ไม่ไปทำกันเพราะอะไร

นิพัทธ์พร: มันน่าจะมีการสะสมความรู้จนไม่ได้จำเป็นที่จะต้องไปติดต่อกับเทพ ช่วงประวัติศาสตร์มีการจดบันทึก มีภาษาเขียน มีอะไรกันเยอะ ภูมิปัญญาสูงขึ้นมา สูงขึ้นมา แล้วของเก่ามันก็เลือน เหลือกลายเป็นยาผีบอก แต่การที่เข้าไปสื่อสารกับเทพในยุคนั้น คงต้องอาศัยเทพช่วยเยอะนะคะ โรคระบาดอะไรพวกนี้ อาศัยติดต่อเทพ ไม่งั้นมนุษย์มันดำรงเผ่าพันธุ์ต่อไปไม่ได้ แต่เขาก็มาร์คไว้ด้วยเขียนภาพก่อนประวัติศาสตร์เป็นภาพเขียนสีบอกไว้ว่าที่จุดตรงนี้ คือสถานที่พลังงานสูงจะเข้าไปติดต่อกับเทพพลังงานขั้นสูงได้ค่ะ เป็นอย่างนี้ ได้ไปมาหลายที่แล้วได้ข้อสรุปอันนี้

พระไพศาล : แล้วคราวนี้อยากจะทำอะไรกับความรู้ที่ว่า โครงการที่ว่านี้

นิพัทธ์พร: ทำวิจัยแล้วก็คงจะพัฒนาพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เหมือนพื้นที่อาบป่าให้คนไปชำระล้างความทุกข์ชำระล้างจิตใจในพื้นที่ที่เป็นป่าอยู่ ให้สื่อสารกับพลังปัญญาธรรมชาติได้ เริ่มต้นมันทำกันบนฐานของความคิดนี้ว่าจะเป็นไกด์ให้คนเข้าไปในแหล่งพลังงานเหล่านี้ เพื่อที่จะให้เขาช่วยเยียวยาตัวเองได้

พระไพศาล : วิจัยได้เยอะหรือยัง

นิพัทธ์พร: ไปมาหลายที่ อันนี้จะปิดคอร์สลงพื้นที่เก็บข้อมูลแล้ว สถานที่ซึ่งเราไปกันแห่งแรกนั้น สัมภาษณ์พี่เดชา ศิริภัทร แล้วก็ไปที่พุหางนาค อู่ทอง เพราะเอียดเคยตรวจตั้งแต่ก่อนทำวิจัยว่า ที่อู่ทอง สุพรรณบุรี มันมีพื้นที่พลังงานสว่างจ้าอยู่ แต่เอียดไม่รู้ว่าอยู่ตรงไหน เอียดเคยคุยกับพี่เดชาไว้ตั้งแต่ก่อนทำวิจัยแล้ว เราคุยกัน พี่เดชาก็ถามว่าอยู่ตรงไหน อยู่ตรงนั้นใช่ไหม ตรงนี้ใช่ไหม แต่หาไม่เจอ แล้วพอตอนหลัง เอียดไปดูหินตั้งของโคราช ก็เลยมาเล่าให้พี่เดชาฟัง พี่เดชาก็บอกว่า เออมันมีเหมือนหินตั้งอยู่ที่อู่ทองด้วย ก็เลยตรวจสอบพุหางนาค ไม่ได้เข้าไปในพื้นที่ แต่ว่าใช้ชื่อแล้วก็ภาพ ตรวจด้วยเพนดูลัม พบว่าพุหางนาคเป็นสถานที่พลังงานสว่างจ้า ทีมวิจัยของเรากับพี่เดชาเลยไปพุหางนาค สภาพสถานที่ ข้างล่างเป็นจุดท่องเที่ยวเป็นป่าหิน แต่ข้างบนสูงสุดมีเจดีย์เก่าอายุเวลาตั้งแต่สมัยทวารวดี ตรงนี้พลังงานสว่างจ้า แล้วหลังจากนั้นทีมวิจัยก็ไปปราจีนบุรี ศรีมโหสถ ปราสาทสด๊กก๊อกธม

พระไพศาล : ศรีเทพเคยไปหรือเปล่า

นิพัทธ์พร : ศรีเทพนี่เคยไปหลายครั้งแล้วค่ะ ก็เลยไม่ได้เข้าไป แต่เอียดพบอันหนึ่งที่เขาคลังใน ศรีเทพ ตรงนั้นพลังงานสว่างจ้าเลยค่ะ คือเมื่อพฤศจิกายน ปี ๒๕๖๖ ได้ไปเป็นวิทยากรฝึกอบรม การติดต่อพลังธรรมชาติที่นั่น ไปกับพี่เดชานี้แหละค่ะ แล้วก็ทีมของครูหนุ่ม มูลนิธิสยามกตัญญู และกับมูลนิธิ earth save ของคุณไก่ เชนทรัล พี่เดชาก็ไปทำพิธีเหมือนเปิดทวาร เปิดดวงจิตของคนเข้าฝึกอบรมประมาณ ๑๐ กว่าคน หลังจากนั้นเราได้เข้าไปที่เขาคลังใน เอียดก็เป็นคนพาเดินทางผ่านประตูมิติ ให้ทำภาวนา คือตอนแรกเอียดก็ไม่รู้ว่าจะพาเขาเข้ายังไงค่ะ สารภาพเลย เพราะว่าเอียดเคยไปฝึกกับอาจารย์โกวิทมา ฝึกกับคุณโดโรธีมา แล้วก็ไปฝึกกับครูแคร์มา สามคนก็คนละลักษณะ ของครูแคร์นั้นได้ข้อสรุปแล้วว่า ไปทำเองลำบาก ถ้าทำตามวิธีครูแคร์ แต่พอเข้าไปอยู่ในพื้นที่พลังงานสว่างจ้าตรงนั้นแล้ว เอียดรู้เลยนะคะว่า พอทำสมาธิภาวนา เมื่อได้รับการทำพิธี initiate อภิเษกพลัง เปิดประตูจิตจากพี่เดชาแล้ว ด้วยคาถาและไม่ศักดิ์สิทธิ์จากพี่เดชาแล้ว มันต้องเข้าตรงนี้ค่ะ ตรงอุณาโลมตรงตาที่ 3 ค่ะเพ่งเข้าไป-เพ่งเข้าไป-เพิ่งเข้าไป พอเห็นดวงแสงสว่างแล้วก็เหมือนกระโดดเข้าไปเลย แล้วคราวนี้มันจะสื่อสารได้ ซึ่งก็มีหลายคนในคราวนั้นที่ทำได้ เข้าประตุผ่านมิติได้ สื่อสารกับพลังงานได้ มีมาบอกยาด้วย ลูกศิษย์ของพี่เดชาซึ่งเป็นชาวนาผู้หญิงเลยนะคะ เป็นคนหนุ่มสาว หรือที่มีอายุประมาณ ๕๐ก ว่าแล้ว เป็นผู้หญิงชื่อน้องมุก เขาทำได้ และทำกันได้กันหลายคน เห็นดวงแสงตรงดวงตาที่ ๓ กันหลายคน พอมาตอนหลังนี้ เอียดได้ไปอ่านหนังสือของท่านโยคานันทะ คือเอียดเคยอ่านนานไปแล้ว แต่ลืมหมด เพราหลายปีมานี้สมองจำอะไรไม่ค่อยได้ ในหนังสือของท่านปรมหังสาโยคานันทะ ท่านบอกเลยว่า ถ้าจะติดต่อกับคนที่เรารักที่จากไป ให้กลับไปที่หัวใจของเรา แต่ถ้าจะติดต่อกับเทพ พลังของเทพนั้น ให้เข้าทางอุณาโลม ดวงตาที่ ๓ แล้ววันนั้นที่ไปสอนคน ความรู้เรื่องช่องทางติดต่อกับพลังเทพผุดขึ้นมาที่เขาคลังใน ขณะกำลังสอนอยู่ ลูกศิษย์ไปทำเขาก็เข้าได้จริง ผ่านมิติได้จริง เอียดก็เลยรู้ว่า อ๋อ....มันเป็นวิธีนี้เอง ที่พาคนผ่านมิติไปมาได้ แต่มันเป็นวิธีที่ไม่ใช่จะสอนกันทั่วไป เพราะว่า มันก็มีโทษด้วย ถ้าคนจิตใจไม่ดีมันจะทำให้เขาไปหาประโยชน์จากการผ่านมิติ เอาลูกศิษย์มาให้ตั้งตัวเองเป็นอาจารย์เป็นหมอศักดิ์สิทธิ์ เพราะฉะนั้นการที่จะสอนคนผ่านมิติในทีแรก ได้บอกพี่เดชาแล้วว่า มันต้องคัดเลือกคนที่จะมาเรียนด้วย ไม่ใช่รับทั่วไป ต้องคัดเลือกระดับจิตคน เอาระดับจิตสีเขียวค่อนน้ำเงินขึ้นไป ถึงจะสอนได้แต่ทีนี้ ปัญหาหนึ่งก็คือ ถ้าเราเข้าไปดูจิตเขา เราจะป่วย เพราะเขาก็มีกำแพงของเขา มีเทพประจำตัวเขา เทพไม่ได้อนุญาตให้เราเข้าไปดู

พระไพศาล : ถ้าเข้าไปแล้วป่วย เราก็ไม่เข้าไป เราก็อย่าเข้า

นิพัทธ์พร: ค่ะ ตอนหลังนี้ก็ไม่ได้หมุนเพนดูลัมดูระดับจิตคนแล้ว แต่ก็มีเสียงมาบอกบ้างนะคะ ว่าคนนี้ยุ่งได้ คนนี้ยุ่งไม่ได้

พระไพศาล : ที่ทำวิจัยเพื่อจะได้ระบุสถานที่ เพื่อจะได้จัดกิจกรรมไปเองตามที่ต่างๆ หรือ

อุษณีย์: จุดมุ่งหมายคือว่า อยากจะเผยแพร่เรื่องการท่องเที่ยวให้กับคนทั่ว ๆไป ได้เข้ามารับรู้เรื่องนี้ด้วย แล้วก็เหมือนกับ อยากจะขยับให้ททท.หรือว่าอสท.หรือคนที่ทำงาน การท่องเที่ยวไม่ได้มองแค่เรื่องของกายภาพด้าน

นอก หรือว่าเป็นความเพลิดเพลินใจ แต่ให้เข้าไปถึงเรื่องของจิตของใจจริงๆ อันนี้เป็นความตั้งใจว่า อยากจะเคลื่อนงานต่อ แล้วก็เหมือนอยากจะให้พื้นที่เหล่านี้ เหมือนกับบอกว่าเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์ ก็ให้เข้าไปด้วยใจที่นอบน้อม เข้าไปเรียนรู้ พัฒนาจิตใจยกระดับตัวเองขึ้นมา

ตอนแรกเราคุยกันเรื่องความคาดหวังอยากจะเยียวยาคนทุกข์ด้วย แต่ตอนนี้ไม่แน่ใจว่า ถ้าไม่มีคนที่พาเข้าไป หรือมีครูหรือคุรุที่จะช่วยได้ ไม่แน่ใจว่าจะถึงจุดนั้นไหม อันนี้ก็เป็นความคาดหวังในเบื้องต้นของ สสส. และก็อยากจะให้มันเชื่อมกับคำอธิบายต่างๆ ที่มีความหมายชัดเจนด้วย ในเชิงวิทยาศาสตร์และเข้าใจง่าย

พระไพศาล : คนที่ได้ประโยชน์จากสถานที่เหล่านี้น่าจะเป็นคนกลุ่มน้อยนะ คนกลุ่มน้อยที่ใจเขาเปิดรับใช่ไหม ถ้าเราทำแบบเอิกเกริกก็อาจจะไม่ได้ผล หรือว่าจะเกิดกระแสที่ตีโต้กลับมาว่า ไม่เข้าใจใช่ไหม มันต้องมีศรัทธาเป็นเบื้องต้น แล้วใจก็น้อมที่จะเปิดรับสิ่งเหล่านี้ สมัยนี้มันก็เป็นจำนวนน้อย เดี๋ยวนี้จิตใจคนมันไม่ค่อยละเอียดอ่อนเท่าไหร่ ยิ่งคิดเรื่องเหตุผลสารพัด ฉันไปก็ไป ไปไหนก็จิตก็ไม่ค่อยสงบ ไม่ค่อยว่าง มีมือถือมีอะไรก็ไป เพราะฉะนั้นมันก็คงจะได้เฉพาะคนกลุ่มเล็กๆใช่ไหม อันนี้จะทำให้เปิดกว้าง ก็จะได้ประโยชน์น้อย ถ้าถึงระดับททท.จะเข้าใจยากไหม

นิพัทธ์พร : ที่คุยกับกี้ไว้ในระดับเบื้องต้นแค่เหมือนกับว่า ให้พาเขาไปสัมผัสความสงบ เหมือนประมาณอาบป่าที่ทำกันทั่วๆไป เราเพียงแต่แนะบอกเขานิดหน่อยให้รู้ว่า มันสามารถเอาไปใช้ในการ purify หรือว่าพัฒนาทางจิตวิญญาณได้ แต่ในกระบวนการที่จะพาอบรมเพื่อเข้าสู่การข้ามมิตินี่-ไม่ทำ

พระไพศาล : แล้วถ้ามีการอบรม มีการแนะนำไหม แนะนำให้ทำใจสงบๆ ทำไหม

นิพัทธ์พร : ในระดับนั้นคิดว่าทำได้

พระไพศาล : และมีคนพร้อมแล้วที่จะแนะนำ มันก็จะเปิดกว้าง คนที่จะมีความสามารถ และก็มีเวลาที่จะแนะนำมันคงจะใช้เวลาพอสมควรนะ

นิพัทธ์พร : คนที่จะทำได้นี่คิดว่า ต้องเป็นคนที่จะเป็นไกด์ ที่จะแนะนำได้ ต้องเป็นคนที่รวมศรัทธาของคนได้ถ้าอย่างพี่เดชาเนี่ยได้

พระไพศาล : จะไม่ไหวนะ

นิพัทธ์พร : อย่างพระไพศาล

พระไพศาล : แล้วเอียดล่ะ ทำไหม เอียดก็หา สต๊าฟรุ่นๆ มาช่วย

นิพัทธ์พร : คือใจเอียดไปทางสันโดษแล้ว มันไม่ได้อยากยุ่งกับมนุษย์

พระไพศาล : กี้ได้ไหม หลินได้ไหม

นิพัทธ์พร : หลินได้แต่คงไม่เอา เขาอยากปลูกต้นไม้ที่จะทำยา

พระไพศาล : ก็นี่ไง หาตัวหาคนมาทำ คือมันต้องมีคนรุ่นใหม่มาทำเรื่องนี้ ไม่งั้นมันก็ไม่มีการสืบต่อ มันก็ เรียกว่าตัดขาดคนรุ่นนี้ไป ก็หมดเลย มันต้องถือว่าเป็นหน้าที่ หรือถือว่าต้องเป็นกิจกรรมนี้ ต้องพยายามสร้างคนรุ่นใหม่ขึ้นมา ที่มีความสามารถในเรื่องนี้ ไม่งั้นภูมิปัญญาแบบนี้มันก็สูญหายไปเลย

นิพัทธ์พร : คือตอนที่ไปทำกับทางพี่เดชาปีที่แล้ว ครูหนุ่มเขาเคยมาพบพระไพศาลไหมคะ ครูหนุ่มสยามกตัญญูที่เป็น staff กับพี่เดชา ครูหนุ่มเขาทำได้ แต่เขาเก็บตัว เขาไม่ทำ เขาก็อยากจะให้เอียดเป็นไกด์เป็นตัวหลักที่จะทำ แต่เอียดไม่ถนัดในการยุ่งกับมนุษย์

พระไพศาล : ก็ไม่เป็นไร ก็หาคนอื่น มันก็ต้องมีคนที่เขา get ทางนี้แล้ว ก็มีอยู่ แต่เราต้องหามา เพราะว่าไม่งั้นเกิดขึ้นไม่ได้ ต้องใช้เวลาสร้างคน หรือไม่ก็ identified หาคน

นิพัทธ์พร : เอียดก็คิดถึงพวกนี้ค่ะ น้องๆ ทีมวิจัยเรานี้ก็เป็นหมอกันด้วย กุ๋ยกับโบ้น่ะค่ะ หรือว่าเบนซ์ก็เป็นหมอยา เป็นเภสัชกร กุ๋ยกับโบ้นี่เขาเรียนหมอแผนไทยด้วย พี่ติ๋มเองก็เป็นไกด์อยู่แล้วด้วย พี่ติ๋มก็น่าจะทำได้ กี้น่ะทำได้แน่นอน

พระไพศาล : ต้องเทรนแบบตัวต่อตัว คนต่อคน เรื่องนี้มันละเอียดอ่อนกว่าเรื่องธรรมะที่เราเข้าใจกัน

นิพัทธ์พร : ในทางพุทธอธิบายความเชื่อเรื่องผี เรื่องเทพ เรื่องพลังธรรมชาติไว้อย่างไรคะ

พระไพศาล : เราก็เชื่อว่ามันก็มีจริง เพียงแต่ว่าทางพุทธก็มีหลักง่ายๆว่าอย่าไปถือเป็นสรณะ อย่าไปเชื่ออย่าไปหวังอำนาจ ดลบันดาลในสิ่งเหล่านี้ใช่ไหม มันต้องพึ่งความเพียรหรือว่ากรรมของตัวเอง ไม่ควรจะบนบานร้องขอใช่ไหม แต่ว่าใช้ประโยชน์จากมันได้ เพราะมันเป็นเทคโนโลยี ก็เหมือนกับเราใช้ประโยชน์จากโทรศัพท์มือถือ ใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ ใช้ประโยชน์จากรถ แต่ต้องไม่ให้มันเป็นนายเรา ต้องไม่ใช่ว่าเราพึ่งพามันตลอด ไอ้พวกนี้ก็เป็นเทคโนโลยีทางจิตใช่ไหม ซึ่งถ้าเรารู้ก็ดี แต่ว่า

หนึ่ง อย่าไปพึ่งพามันจนกระทั่งเรากลายเป็นพวกอ้อนวอนร้องขอ

สอง อย่าใช้สิ่งนั้นเนี่ยเพื่อมาส่งเสริมกิเลส

เพราะว่ามันเป็นเทคโนโลยี มันก็สามารถสนองกิเลสเราได้ใช่ไหม พวกเครื่องรางของขลังมันก็มีจริง แต่ถ้าเราใช้ไม่เป็นมันก็ส่งเสริมกิเลสของเราใช่ไหม เพราะฉะนั้นอย่าไปส่งเสริมกิเลส สองไม่ต้องพึ่งพามัน ใช้ประโยชน์จากมันแต่เป็นอิสระจากมันให้ได้ นี่คือจุดยืนหรือท่าทีของพุทธศาสนา ก็ไม่ปฏิเสธ แต่ว่ามีข้อจำกัดในการต้องระมัดระวังในการเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ เหมือนกับเราเกี่ยวข้องกับเงินทองเทคโนโลยี

นิพัทธ์พร : แล้วเรื่องเทพเรื่องผีล่ะคะ เรื่องของพลังธรรมชาติ สอดคล้องหรือขัดแย้งกับเรื่องของกรรมในทางพุทธอย่างไรคะ

พระไพศาล : ผีอยู่ภายใต้กฎแห่งกรรม ในทางพุทธศาสนา ถึงแม้ว่าเทพหรือผีจะมีอำนาจ แต่ว่าไม่มีอำนาจเท่ากับกรรมหรือการกระทำของเรา เทพอาจจะทำให้เจ็บป่วย แต่สิ่งสำคัญคือการกระทำของเรา เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด

นิพัทธ์พร : แล้วอุดมคติของชาวพุทธไทย แต่โบราณนี่คือการบรรลุนิพพาน การพบพระศรีอาริย์ เรื่องเทพ เรื่องพลังธรรมชาติ กับเรื่องผี เกื้อหนุนหรือขัดแย้งกับเรื่องของการบรรลุธรรมหรือไม่อย่างไรคะ

พระไพศาล : คือเกื้อหนุนได้นะ เพราะมันเห็นว่าเป็นเทคโนโลยีชนิดหนึ่งใช่ไหม พุทธศาสนาก็อาศัยพวกผีมาช่วยปกปักพระพุทธศาสนาใช่ไหม ตามวัดก็มีบันไดนาคพวกนี้นะ หรือแม้กระทั่ง การใช้พวกอิทธิฤทธิ์บางอย่างที่ทำให้ผีไม่มารบกวน การสวดบางอย่างที่ทำให้แคล้วคลาดจากอันตรายจากพวกผี เป็นมิจฉาทิฐิใช่ไหม เพราะฉะนั้นเอามาใช้ได้ในทางส่งเสริม เรียกว่า อายุ วรรณะ สุข พละ ถ้าสิ่งนี้ มีสิ่งที่ดีมันก็ปฏิบัติธรรมได้ก้าวหน้า หรือว่าถ้าหากว่าใช้อำนาจกับสิ่งนี้เพื่อปกป้องไม่ให้อันตรายจากสิ่งอื่นเข้ามารบกวน เพราะบางคนเขาก็มีความมีไสย์ดำมารบกวน แต่ถ้าเรามีสิ่งนี้มาช่วยปกป้อง มันก็ทำให้เราไม่ถูกทำร้ายด้วยอำนาจ ทำให้เราสามารถที่จะทำความดีต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง เพราะว่าการทำความดีของเราอาจจะมีคนที่ สูญเสียผลประโยชน์ ไม่ชอบ เขาก็ใช้อำนาจพิเศษลึกล้ำมาทำร้ายเรา แต่ถ้าเรามีสิ่งป้องกันตัว เขาทำร้ายเราไม่ได้ เราก็ยังสามารถทำงาน หรือทำหน้าที่ของเราต่อไปได้ มันก็มีประโยชน์ตรงนี้

นิพัทธ์พร : แต่ที่เห็นนะคะ พวกไสยศาสตร์พวกผีเนี่ย ไปสนองความโลภในโลกปัจจุบันของมนุษย์ซะมากนะคะ พระไพศาลมีความเห็นอย่างไรคะกับเรื่องนี้

พระไพศาล : ก็ใช่ไง เพราะว่ามันมีเสน่ห์ ก็เหมือนกับเงินนะ เหมือนกับโทรศัพท์มือถือ ทำไมคนใช้โทรศัพท์มือถือทุกวันนี้คนติดโทรศัพท์มือถือขาดไม่ได้ เพราะว่ามันตอบสนองกิเลสของเราหลายอย่าง ทีแรกมันให้ความสะดวกสบาย แต่ตอนหลังจะขาดมันไม่ได้เพราะติดในความสุขสบาย ความสนุกสนานที่มันให้ ไอ้พวกนี้มันไปเสริมอำนาจของเรา มันทำให้เรามีอำนาจมากขึ้น อำนาจมากกว่าคนปกติ แค่หูทิพย์ตาทิพย์ก็อันตรายแล้ว เพราะทำให้หลง คนเรามีโอกาสที่จะหลงติดได้ง่าย เอาแค่ให้สงบ ได้ฌานก็อันตรายแล้วถ้าไปติดมัน เพราะมันทำให้ไม่ก้าวหน้าแล้วบางทีทำให้เกิดอัตตาว่าเราบรรลุธรรมแล้ว พอบรรลุแล้วก็ทำชั่วได้ไม่รู้สึกผิดอะไร เอาเปรียบเบียดเบียนใครก็ได้ เพราะฉะนั้นพวกนี้มันมีคุณแต่มันก็มีโทษเหมือนกับ มันแบบดาบสองคมใช่ไหม เพราะฉะนั้นครูบาอาจารย์ บางท่านก็บอกว่าอย่าไปยุ่งกับมันเลย เพราะว่าเดี๋ยวติดใจ ขนาดหลวงพ่อเทียนท่านบอกเลยอย่าไปยึดติด อย่าไปติดความสงบเพราะมันเป็นความมืดสีขาว ใช่ไหมนี่ขนาดความสงบนะท่านยังให้ต้องระวัง แล้วประสาอะไรกับอำนาจพิเศษ

นิพัทธ์พร : การที่สายมูในปัจจุบันมาป๊อปปูล่ามากในช่วงหลายปีมานี้ มันแสดงถึงสภาพจิตของคนในสังคมไทยยุคนี้อย่างไรคะ ทำไมมันถึงมาป๊อปปูล่าในช่วงนี้มาก

พระไพศาล : คือตอนแรกคนกำลังมีความเสี่ยงและไม่มั่นใจว่า ความสามารถในสิ่งที่ตัวเองมี จะช่วยทำให้เกิดผลที่ต้องการได้ คนที่ตกอยู่ในความเสี่ยงสูง เขาทนไม่ได้ จะพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำการค้า เล่นการเมือง เล่นหุ้น พวกนี้ความผันผวนมันสูงมาก เพราะมันมีเหตุปัจจัยที่คุมไม่ได้ แล้วทุกวันนี้อะไรมันเร็วมาก เพราะฉะนั้น ความเปลี่ยนแปลงมันเกิดขึ้นได้รวดเร็ว สิ่งที่ช่วยทำให้เราปลอดภัยจากความเสี่ยง หรือช่วยลดความเสี่ยงน้อย ก็คือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ใช่ไหม เช่น ทำธุรกิจถ้าเรามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยคุ้มกัน ฝ่ายสนับสนุน โอกาสที่ขาดทุน โอกาสที่จะล้มละลายก็มีน้อยลง เรามีความเชื่อ พูดง่ายๆคือความผันผวนของโลก มันทำให้คนเกิดความวิตกกังวลสูง และในเมื่อคนพึ่งพาสิ่งอื่นไม่ได้ เพราะอะไรก็ไม่แน่นอน เราก็พึ่งพาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สอง สิ่งศักดิ์สิทธิ์สนองกิเลสในแง่ที่ว่า คุณไม่ต้องทำอะไร คนทุกวันนี้ก็หวังลาภลอย คอยโชค อำนาจพิเศษเหล่านี้ตอบสนองกิเลสพวกนี้ ลาภลอย คอยโชค ทางลัด คือรวยโดยไม่เหนื่อย ประสบความสำเร็จโดยไม่ต้องเสี่ยง สอบได้โดยไม่ต้องขยัน อันนี้มันเป็นผลิตผลของบริโภคนิยมหรือทุนนิยม ก็คือว่าคุณสามารถจะบรรลุอะไรก็ได้โดยไม่ต้องลงทุนมากหรือไม่ต้องเหนื่อยมาก สายมูส่วนใหญ่มันส่งเสริม มันเป็นที่เป็นที่นิยมเพราะว่าคนมีจิตที่คิดจะเอาเยอะ จิตที่คิดจะเอามากกว่าจิตที่คิดจะทำ เดิมเน้นเรื่องใฝ่ธรรมแต่สมัยปัจจุบันนี้มันได้เรื่องใฝ่เสพ คนมีจิตที่คิดจะเอา และไอ้สายมูเนี่ยมันไปสนองตรงนี้ ตรงจิตที่คิดจะเอารวย หรือชื่อเสียงประสบความสำเร็จ คือไม่ต้องทำอะไรคุณก็ประสบความสำเร็จได้ เออ อันนี้เหตุผล สองประการ หนึ่ง ความเสี่ยงที่มันสูง จนกระทั่งอยู่เหนือการควบคุมของตัวเอง หรือเชื่อตัวเองควบคุมไม่ได้ สอง สังคมที่มันเน้นเรื่อง หวังลาภลอย คอยโชค ยิ่งช่วงนี้ทางรัฐส่งเสริมให้มีจิตที่คิดจะเอา อยากได้ไวๆอยากได้ อยากได้ความสำเร็จเร็วๆไวๆโดยไม่ต้องเหนื่อย สายมูไปสนองความต้องการตรงนี้พอดี คือไม่ต้องทำเลยนะ แค่ว่าคุณไปซื้อพระเครื่อง หรือซื้อวัตถุมงคลที่ใช่ หรือว่าไปสวดมนต์อ้อนวอน หรือไปบูชา คุณก็ได้ความสำเร็จ คุณไม่ต้องเหนื่อย

นิพัทธ์พร : ทางออกของคนยุคนี้ ความเชื่อในภูตผีจะปรับสมดุลอย่างไรคะให้คนเอาไปใช้ โดยที่ไม่ไปลุ่มหลงกับมัน

พระไพศาล : พื้นฐานคือต้องมีศีล ไม่งั้นเนี่ยมันก็ใช้สิ่งเหล่านี้ไปในทางที่ผิด คือสนองกิเลสก็ได้ แต่ว่าอย่าผิดศีลก็แล้วกัน เห็นคุณ เห็นโทษของมัน ไอ้พวกนี้น่ะ มันเป็นบ่าวที่ดีแต่เป็นนายที่เลว ถ้าเราใช้มันน่ะโอเค แต่ถ้ามันใช้เรานี่เราแย่นะ และสาม ต้องพึ่งความเพียรของตัวเอง

นิพัทธ์พร : ขอถามเรื่องส่วนตัวหน่อยนึงนะคะว่า แล้วหลวงพี่เชื่อเรื่องผีแค่ไหนคะ เชื่อว่ามีไหมคะ

พระไพศาล : เชื่อว่ามี แต่ที่พูดกันส่วนใหญ่เนี่ย ปรุงเอาเอง

นิพัทธ์พร : หลวงพี่เคยมีประสบการณ์ไหมคะ

พระไพศาล : ไม่เคยมีประสบการณ์ แต่เชื่อว่ามี มันมีสัตว์ในหลายภพภูมิ ผีน่ะอาจจะเป็นเทวดาก็ได้ใช่ไหม ไม่ใช่เป็นพวกที่เป็นปีศาจ แม้กระทั่งมารก็เป็นเทวดา ถ้าเราเชื่อเรื่องภพภูมิ มันมีอมนุษย์ซึ่งตกอยู่ภายใต้กฎแห่งกรรมเหมือนกัน ทางพุทธศาสนามองว่าเป็นเพื่อนร่วมทุกข์

นิพัทธ์พร : แล้วแหล่งพลังงานของแต่ละที่ ที่มีความแตกต่างกัน อย่างที่เข้าไปในแหล่งพลังงานหลายแห่ งที่ไปตรวจสอบพลังงานนั่นน่ะค่ะ ในความเห็นของหลวงพี่ พลังงานในแต่ละแห่งมันมีความแตกต่างกันไหมคะ ที่หลวงพี่เคยเดินทางไปมาหลายแห่งหลายที่

พระไพศาล : คือตัวเองไม่ค่อยมี sense เรื่องนี้นะ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่ค่อยได้รับรู้ถึงความแตกต่างของสิ่งเหล่านี้ แต่ก็เชื่อว่ามันมี เวลาเราทำสมาธิ บางที่เนี่ยเวลาเราทำให้จิตสงบได้เลย รวมได้เร็ว แต่นั่นเพราะมีพลังบางอย่าง พลังมันมีหลายแบบใช่ไหม งั้นพลังบางอย่างเนี่ยพอเราไปสัมผัส จิตเราก็สงบ

นิพัทธ์พร : พลังงานในแต่ละแห่ง ตามวัด ตามโบราณสถานมันจะช่วยคนในทางจิตวิญญาณในลักษณะใดได้บ้างไหมคะ

พระไพศาล : คือถ้ามันเป็นพลังงานฝ่ายบวก ได้สัมผัส จิตใจก็สงบ หรือว่าเวลาเศร้าโศกเสียใจ ได้สัมผัสพลังงานบางอย่าง มีกำลังใจ พลังงานบางช่วงบางอย่างคนเรารู้สึกติดลบได้ สำหรับบางคนแล้วมันเกิดพลังงานฝ่ายบวก แต่ว่ามันก็มีพลังงานบางอย่างซึ่งเป็นพลังงานลบ ถ้าเราไม่ไวพอ เราก็จะถูกมันครอบงำ ซึ่งตรงนี้มันก็ต้องมีเซ้นส์พอสมควร หรือต้องมีสติ สติที่จะรู้สึกตัว ทำให้ใจไม่ถูกครอบงำด้วยพลังพวกนี้ เหมือนกับเวลาเราเจอความร้อน แต่ถ้าเราจะอยู่ท่ามกลางความร้อนอย่างมีสติ เราก็ไม่ทุกข์มาก

นิพัทธ์พร : ถ้าเราเจอพลังลบ แล้วเราอยู่ในนั้น เรามีสติเรารับรู้ เราควรจะอยู่กับมันต่อ หรือเราควรจะถอยออกมาคะหลวงพี่

พระไพศาล : มันขึ้นอยู่กับว่า เราจำเป็นต้องอยู่ไหม หรือว่า เรามีความสามารถที่จะเมินมันได้หรือเปล่า ถ้าเราไม่มีความสบายใจเลย หรือไม่จำเป็นต้องอยู่ตรงนั้น ก็ควรจะไปที่อื่น

นิพัทธ์พร : อย่างนี้การหนีเป็นเรื่องที่จำเป็นไหมคะ หรือเป็นความขี้ขลาด

พระไพศาล : มันจำเป็น ถ้าเราไม่รู้ว่าจะอยู่ไปทำไม โอเค ถ้าเราอยู่เพื่อสอนคนให้มีธรรมะช่วยเหลือผู้คน ช่วยชาวบ้าน เราจำเป็นต้องอยู่ แต่มันก็มีพลังบางอย่างที่มันไม่พอใจการมาอยู่ของเรา เราก็ต้องสู้ใช่ไหม ถ้าเราสู้ได้ ก็เหมือนหลายท่านนะ ก็รู้นะว่าในบางวัด สถานที่บางแห่งนี่มันมีผีรบกวน แต่ถ้าท่านอยู่แล้วเกิดประโยชน์กับญาติโยมท่านก็อยู่ ท่านก็สู้ แล้วก็ปราบปรามพวกพลังเหล่านี้ด้วยเมตตา แต่บางคนอยู่ไม่ไหวก็ถอย

นิพัทธ์พร : เงื่อนไขที่จะทำให้คนเข้าถึงแหล่งพลังงานศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น เงื่อนไขใดที่จะทำให้คนเข้าถึงแหล่งของพลังงานศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดนะคะ

พระไพศาล : คือใจต้องสงบเปิดรับ โดยเฉพาะถ้าเราอยากให้เขารับรู้ พลังฝ่ายบวกนะ การเปิดรับพลังฝ่ายบวกมันจะเข้ามาสู่ใจเราได้ต้องเปิดรับ เพราะฉะนั้นเนี่ยใจต้องว่าง ความสงบก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยทำให้ใจเราว่าง ตรงนี้

สำคัญเลย คือความพร้อมของใจ และมีความเชื่อด้วย มันต้องมีความเชื่อ ถ้าไม่มีความเชื่อใจมันก็ปิด แต่ถ้าใจมีศรัทธา ใจก็เปิดรับได้ง่าย เปิดรับง่าย มันก็โอกาสที่จะได้รับประโยชน์อานิสงส์ จากพลังที่เป็นกุศลก็มีมาก

นิพัทธ์พร : แล้วความเชื่อในระดับไหนคะ ถึงจะเรียกว่าศรัทธาคะหลวงพี่ เชื่อในระดับแค่ไหน

พระไพศาล : เชื่อว่ามันมีก็มีจริง เชื่อว่าสิ่งเหล่านี้มีคุณประโยชน์ คือไม่ใช่พวกแบบวิทยาศาสตร์จำอย่างนี้ หรือพวกที่ใจไม่ว่างพอที่จะรับรู้สิ่งเหล่านี้ แต่สิ่งสำคัญคือความเชื่อ ศรัทธา ว่ามีจริงและมีคุณ

นิพัทธ์พร : การเดินทางทางจิตในทางพุทธศาสนามีลักษณะอย่างไรคะ สำคัญยังไง

พระไพศาล : พุทธศาสนาเน้นเรื่องการพัฒนาตนให้กิเลสเบาบาง ให้ความหลงหรืออวิชาน้อยลง การเดินทางในที่นี้มันไม่ใช่ต้องเดินทางจากที่นี่ไปอีกที่หนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติเนี่ย บางทีการเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปอีกสถานที่หนึ่งก็จำเป็น การเดินทางในพุทธศาสนาสำคัญเพราะ มันเป็นช่วงเวลาของการขัดเกลาจิตใจบำเพ็ญบารมี จึงมีธรรมเนียมเรื่องการจาริก

การจาริกไปถึงจุดหมายนั้น จุดหมายไม่สำคัญเท่ากับตอนเดินทาง จุดหมายเป็นเพียงแค่ตัวชวนให้เราเดินทาง แต่ที่เป็นประโยชน์จริงๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงคน คือตอนเดินทาง-ไม่ใช่จุดหมาย ใช่ไหม ฉะนั้นการจาริกเนี่ยจึงเป็นธรรมเนียมสำคัญในพุทธศาสนาแต่โบราณจาริกแสวงบุญ คนมาคิดว่าจะประสบความสำเร็จต้องไปที่โน่นที่นี่ แต่จริงๆแล้วไอ้ตอนเดินทาง การเดินทางผ่านสถานที่ มันทำให้เกิดการเดินทางด้านใน ทำให้มีการพัฒนา ถ้าในแง่ของการพัฒนาเรื่องศีลสมาธิแล้วก็ปัญญา

นิพัทธ์พร: สำหรับคนรุ่นใหม่ การจาริกในโลกปัจจุบันนี้ของคนยุคนี้ เอาในเมืองไทย มันควรจะทำกันยังไงหรือควรจะไปที่ไหนคะ

พระไพศาล : ควรไปในที่สงบ ไปในที่จะได้อยู่กับตัวเอง ไปในสถานที่ที่ไม่สะดวกสบาย ซึ่งเป็นเรื่องยาก สำหรับคนสมัยนี้ เพราะมันไปที่ไหน มันไม่ไปอยู่กับตัวเองเลย มันอยู่กับโทรศัพท์ แล้วไปไหนต้องการความสะดวกสบาย ไม่สบายไม่ไป แต่ความไม่สะดวกสบายนี้แหละที่จะเป็นตัวขัดเกลา มันทำให้หลุดพ้นจากสิ่งที่หลอกลวงเช่น การกินดื่มเล่นหรือเรื่องมือถือ ถ้าคุณไปที่ที่ไม่สะดวกสบาย คุณจะพบว่า ความสุขที่แท้มันไม่ใช่การเสพ ไม่ใช่ความสบาย แต่ความสุขมันอยู่ข้างใน ที่ที่ลำบากอาจจะทำให้เราพบความสุขที่แท้ แต่ที่สบาย สบายคือสบายทางตา หู จมูก ลิ้น กายทำให้หลงมากขึ้น แล้วที่จะพาคนออกจากความสะดวกสบายสมัยนี้มันยาก เพราะมันติดสบายมาก สองจะพาคนให้มารู้จักอยู่กับตัวเอง มันยาก เพราะมันเอาโทรศัพท์มือถือไว้ตลอดเวลา แต่ว่าถ้าทำได้นะ มันจะเกิดความเปลี่ยนแปลงแก่คนรุ่นใหม่

นิพัทธ์พร : หลวงพี่มีประสบการณ์การเดินทางไปมามากนะคะ ทำให้เกิดการเรียนรู้และการเดินทางทางจิตวิญญาณอย่างไร หลวงพี่ก็ไปทั้งในและต่างประเทศ

พระไพศาล : แต่ก่อนน่ะมันเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม เกี่ยวโลกภายนอก เกี่ยวกับวัฒนธรรม แต่ว่าตอนหลังพอมาสนใจธรรมะ หันมาดูตัวเอง หันมามองตน มันทำให้เราเห็นประโยชน์จากการเดินทางอีกลักษณะหนึ่ง โดยเฉพาะเวลาไปจาริก ขึ้นเขาเจอความยากลำบาก รวมทั้งทำธรรมยาตรา พวกนี้มันกลายเป็นการเดินทางด้านในของเรา เพียงแต่การเดินทางภายนอกมันเป็นตัวหล่อหลอม หรือเป็นโอกาสทำให้เกิดการเดินทางภายใน แต่ก่อนก็เดินทางเพราะอยากรู้อยากเห็นโลกภายนอก วัฒนธรรม สังคม สิ่งแวดล้อม

นิพัทธ์พร: ตอนนั้นบวชหรือยังคะ

พระไพศาล : ยังไม่บวช บวชแล้วก็ยังเป็นอย่างนี้อยู่ใช่ไหม แต่ตอนหลังเราได้เรียนรู้ถึงการเดินทางอีกแบบหนึ่ง แต่ที่จริงแล้ว เราพบว่าไม่จำเป็นต้องเดินทางก็ได้ เพราะอยู่ที่วัดแล้วเราสู้กับตัวเอง โดยใช้สมาธิภาวนาใช้กรรมฐานแล้วก็เป็นการเดินทางเพื่อค้นพบตัวเอง การเดินทางถึงไหน เดี๋ยวสุดท้ายก็คือการพบตัวเอง เราเดินทางไกลเพื่อมาเห็น หรือมารู้จักใจตัวเอง ถึงที่สุดแล้วก็ประมาณนี้

นิพัทธ์พร: แล้วประสบการณ์ทางโลกียธรรม หรือทางโลกของคน เป็นปัจจัยสำคัญแค่ไหนคะในการเดินทางก้าวหน้าทางจิต สู่การบรรลุธรรม สู่ประสบการณ์ทางโลกุตรธรรม

พระไพศาล : ถ้ารู้จักมองนะ มันเปลี่ยนแปลงจิตใจได้ สุดท้ายเนี่ย มันเป็นการเคี่ยวกรำตัวเอง อย่างน้อยๆก็ทำให้เกิดการหันมามองตัวเองอยู่เสมอนะ มันสามารถจะทำให้สุขหรือทุกข์ อยู่ที่ใจตัวเอง แล้วมันเห็นเลยนะว่าไอ้ความทุกข์ความยากลำบาก มันไม่ใช่เป็นเหตุแห่งทุกข์ เหตุที่แท้มันอยู่ที่ใจ เราเจอสิ่งแย่ๆเนี่ย แต่ว่ามันกลายเป็นปุ๋ยบำรุงใจเราได้ ความยากจน โรคภัยไข้เจ็บ พ่อแม่ พ่อที่ไม่เอาไหน พวกนี้นะ มันสามารถทำให้เราเติบโตด้านในเพราะฉะนั้น ประสบการณ์ชีวิตที่แย่ๆ มันสามารถจะทำให้เรากลายเป็นคนใหม่ได้ เป็นคนที่ดีกว่าเดิมได้ ถ้าเรารู้จักสรุปบทเรียน แล้วเราเห็นเลยว่า จะดีหรือเลวมันอยู่ที่ใจเรา ถ้าใช้เป็นประสบการณ์แยกแยะความลำบากก็กลายเป็นของดี ตรงนี้มันทำให้เราได้เกิดปัญญา ยิ่งถ้าหากว่า รู้จักมองให้ลึกนะ อย่างนางปฏาจารานางเจอทุกข์มากใช่ไหม แต่นางกลายเป็นพระอรหันต์ได้ ถ้าไม่เจอทุกข์ก็ไม่เห็นธรรม เพราะฉะนั้นประสบการณ์ทุกอย่างของเรามันมีคุณทั้งในทางโลกและทางธรรม ในทางธรรมก็สามารถจะไปบรรลุธรรม เป็นพระอรหันต์ได้เลย บางคน คนรักตาย ไม่ใช่ลูกตาย พ่อตายบางทีแฟนตาย เศร้าโศกเสียใจ พอไปเจอทุกข์ใจ บรรลุธรรม เป็นพระอรหันต์ไปหมด

นิพัทธ์พร: คนเหล่านั้นก็มีพื้นฐานทางจิตพัฒนามาเพียงพอที่จะมีปัญญา ให้เข้าใจได้เร็วนะคะ แต่ถ้าคนที่แบบร้ายๆ ที่จิตไม่พัฒนามาเพียงพอล่ะคะ

พระไพศาล : ก็พูดยากนะ อย่างสันตติมหาอัมมาตย์นี่นะ พระเจ้าปเสนทิโกศลให้ครองราชย์ ๗ วันเพราะทำคดีความชอบ ตลอด ๗ วันแกก็เอาแต่ดื่ม แล้วก็ดูการฟ้อนรำ ๗ วัน ไม่ทำอะไรเลย กินดื่มแล้วก็ชมการฟ้อนรำจนวันที่ ๗ นางระบำที่ตัวเองโปรดปรานตาย หัวใจวายตาย แกตื่นเลย คือเคยเมานี่หายเลย เศร้า ไปหาพระพุทธเจ้าแต่คราวนี้เศร้ามาก กินเหล้ามาตลอด ๗ วันนะหายเมา แล้วสร่างเมา พระพุทธเจ้าพูดไม่กี่ประโยคเนี่ยแกบรรลุเป็น

พระอรหันต์เลย อันนี้ก็แสดงว่า ถ้าไม่ใช่เพราะกรรม บุญที่สะสมมาในชาติปางก่อนแล้ว วิทยาศาสตร์ไม่รู้จะอธิบายยังไง ก็อธิบายว่าพระพุทธเจ้าเนี่ยฉลาด แต่ว่าสันตติมหาอัมมาตย์ไม่ได้เป็นคนปฏิบัติธรรมอะไรเลย เอาแต่กินดื่มสนุกสนาน แต่พอเจอทุกข์เจอความสูญเสีย จิตมันสว่าง

นิพัทธ์พร: หลวงพี่จะให้แนวทางกับคนรุ่นใหม่ที่จะเดินทางสู่ความเข้าใจชีวิต ได้อย่างไรบ้างคะ แนวทางให้คนรุ่นใหม่กับการเดินทางอย่างไร

พระไพศาล : ต้องมีจุดมุ่งหมายในชีวิตเป็นเบื้องต้น เพราะสมัยนี้ไม่ค่อยมีจุดมุ่งหมาย หรือเป็นจุดมุ่งหมายที่ ถูกยัดเยียด ไม่ใช่ของตัวเอง คุณมีจุดมุ่งหมายอะไรก็ตาม แม้ใหม่ ๆ จะเป็นเรื่องทางโลกล้วน ๆ แต่ว่ากระบวนการที่พาตัวเองไปสู่จุดมุ่งหมาย มันคือการเรียนรู้ การเรียนรู้ทำให้เห็นจริงๆ แล้วว่า สิ่งที่แสวงหาเรามีอยู่แล้ว รูมีปราชญ์ชาวเปอร์เซีย (ค.ศ.๑๒๐๗ - ๑๒๗๓) บอกว่า คนจำนวนมากไปห้องโน้น ห้องนี้ แสวงหาสร้อยเพชรมณี ทั้งที่สร้อยเพชรมณีห้อยคออยู่แล้ว ไปแสวงหาทรัพย์สมบัติมากมาย โดยที่ไม่รู้ว่าตัวเองมีทรัพย์สมบัติอยู่แล้ว ถึงแม้คุณมีจุดมุ่งหมายว่าอยากรวย ทำความเพียร สุดท้ายคุณจะค่อย ๆ เรียนรู้ว่ารวยไม่ใช่คำตอบ คำตอบอยู่ในใจ จุดมุ่งหมายที่คุณแสวงหานั้น พอไปถึงแล้วคุณจะพบว่า คุณมีขุมทรัพย์อยู่แล้วในตัวเอง แต่ต้องเริ่มต้นจากการมีจุดมุ่งหมายและเดินทาง กระบวนการเดินทางจะทำให้คุณพบตัวเอง อาตมาชอบนิยายเรื่องขุมทรัพย์สุดขอบฟ้า ไปหาทรัพย์สมบัติ ที่เชื่อว่าอยู่ที่พีระมิด เป็นเวลาเป็นปีๆ สุดท้ายพบว่าทรัพย์สมบัติ ขุมทรัพย์เนี่ยมันอยู่ที่วัดใกล้บ้าน ต้องให้คนรุ่นใหม่รู้จักแสวงหา โดยเฉพาะสิ่งที่ตัวเองแสวงหา จริงๆมันมีอยู่แล้วนะที่ตัวเอง ต้องมีจุดหมายในชีวิตแล้วก็มีความเพียรพยายาม แล้วกระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้แหละ มันจะทำให้คนพบตัวเอง ถ้ารู้จักมองตนด้วย

นิพัทธ์พร : ขอถามส่วนตัวหน่อยนะคะ แล้วคนที่มันสื่อสารกับพลังได้ พวกที่เป็นแม่มดทั้งหลายค่ะ จะอยู่ยังไงให้สงบ และขัดแย้งกับคนรอบข้างให้น้อยที่สุด หรืออยู่ให้เบาที่สุดน่ะค่ะ เพราะมันจะมีแรงกดดันมากทั้งจากในตัวเองและจากคนรอบข้างอยู่ตลอด

พระไพศาล : ก็ต้องเห็น รู้ทันพลังลบที่มันอยู่ในใจ ต้องทัน ไวต่อพลังลบที่มันอยู่ในใจ แล้วอย่าไปหลงเชื่อมัน ถ้าเราไม่รู้ทันพลังลบในใจ เราก็ถูกมันครอบงำ แล้วมันก็จะทำให้เราก่นด่าคนทั้งโลก หรือว่ามีปัญหากับผู้คน เรามีความสามารถในการรับ จิตของเรามีความละเอียดอ่อนในการรับรู้พลัง ก็ต้องไม่ใช่แค่พลังที่เป็นคุณอย่างเดียว พลังที่เป็นลบเราก็ต้องรู้ทัน แล้วไม่ปล่อยให้มันครอบงำใจ เผอิญอาตมาถูกฝึกมาให้แค่ดูมันเฉยๆ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่ค่อยได้ไปยุ่งอะไรกับพวกนี้ อาจจะเป็นความอดทน ที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพลังต่างๆที่ดีได้ แต่อย่างน้อยพลังลบมันก็ทำอะไรเราไม่ได้ เราไม่engage กับมัน เหมือนกับโทรศัพท์มือถือไอ้facebook อะไรพวกนี้ ถ้าเราดูไปเรื่อยๆนะ ไม่engageใช่ไหม ไม่ share ไม่ไลท์ ไม่comment นะ ไอ้เรื่องโพสต์ โพสต์คล้ายกันแบบนี้มันก็จะไม่โผล่มาเรื่อยๆ แต่สังเกตไหม โพสต์ไหนที่เราไปengageกับมัน แชร์ไลฟ์ หรือดูนานๆ มันจะมาเรื่อยๆ พอเราไม่เห็นมันไม่ดู มันก็จะไม่ค่อยมา ไอ้อารมณ์พวกนี้ก็เหมือนกันถ้าเราไป engage กับมัน มันก็จะมาตอแยกับเราอยู่เรื่อยๆ

พระไพศาล : สรุปงานวิจัยเมื่อไหร่

นิพัทธ์พร : ใกล้แล้วค่ะ เอียดกับพี่ติ๋มเป็นคนเขียนหลัก พี่ติ๋มภูมิปัญญารอบโลก เพราะว่าเวลาเอียดเข้าไปดูเสร็จออกมาแล้ว บอกมาว่าเห็นอะไร พี่ติ๋มก็จะช่วยอธิบายโยงไปกับพื้นที่ต่างๆในโลก ว่าสิ่งเหล่านี้เขาทำเพื่ออะไร เหมือนอย่างตอนไป ศรีมโหสถ ปราจีนบุรี เอียดใช้สมาธิเข้าไปดูแล้วบอกว่าเห็นอะไรบ้าง จากนั้นพี่ติ๋มก็บอกใช่ มันมีการศึกษาอย่างนี้

สุภาพ : ที่พระพุทธบาทศรีมโหสถ มีจัตุรัสที่มีสี่เหลี่ยมตรงกลาง เป็น ๔ ช่องแล้วก็เป็นที่ตั้งเสาธรรมจักร ซึ่งตอนนี้มันไม่มีแล้ว มีแต่คนเดาไปต่างๆนานา แต่ว่าการที่พี่เอียดเห็นนะครับ มันเป็นข้อมูลหนึ่งที่นักวิชาการฝรั่งเศสได้บันทึกไว้ แต่เราไม่เชื่อว่าจะเป็นแบบนั้นนะครับ ส่วนที่สระมรกต สระแก้ว สระขวัญ แล้วก็ตัวของพระศรีมโหสถด้วยนะครับ พระศรีมโหสถคือพระศรีแห่งมหาโอสถ เคยเป็นนิคมโรคเรื้อนที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในปราจีนนะครับ แล้วในที่สุดฝรั่งต่างชาติทั้งอังกฤษ อเมริกัน ฝรั่งเศส มาตั้งโรงพยาบาลรักษาโรคเรื้อนแต่ใช้ถวายรัชกาลที่ ๙ แล้วก็เป็นนิคมโรคเรื้อน เพราะเขาไปสืบค้นและตรงนั้นเป็นที่ตั้งนิคมโรคเรื้อนมา ๘๐๐ กว่าปีที่แล้ว เขามีหลักฐานทางโบราณคดี ที่เขาศึกษาทางฝ่ายของเขา

นิพัทธ์พร : พอเอียดเข้าไปแล้วเห็นคนเป็นโรคเรื้อนเต็มไปหมดเลยนะคะ มาตั้งอยู่ รักษากันที่นั่น แล้วก็ใช้ยาจากที่นั่น ใช้ต้นกระเบารักษา ปรากฏว่าที่นั่นน่ะ ต้นกระเบาเยอะมากนะคะ เอียดเห็นคนกำลังเกา กำลังหาบน้ำอยู่ แล้วที่มาอยู่กันตรงนั้นเพราะมีต้นไม้ที่ใช้รักษาโรคเรื้อนอยู่

พระไพศาล : เคยไปอียิปต์หรือยัง ที่เขาสร้างพีระมิด น่าจะไปดูพีระมิด อยากรู้ว่าเขาสร้างกันยังไง

⌘ ⌘ ⌘ ⌘

<u>รวมงานเผยแพร่เพื่อการสื่อสารของโครงการ</u>

รวมโพสเฟซบุ๊คเพื่อเผยแพร่ผลงาน โดย นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว

1. วันที่ 26 มี.ค. 68 #ติดในห้องน้ำ -#สยอง!
   https://www.facebook.com/share/p/19on8wuip6/
2. วันที่ 26 มี.ค. 68 #พื้นที่แห่งพลัง (Power Spots) คือพื้นที่เช่นใด
   https://www.facebook.com/share/p/1ASvzduRon/
3. วันที่ 6 เม.ย. 68 #จาริกภาวนาท่องเที่ยวทางจิตวิญญาณ #สนทนาเรื่องซึมเศร้ากับอาจารย์เดชา ศิริภัทร
   https://www.facebook.com/share/p/1ZMxEJgjC5/
4. วันที่ 13 เม.ย. 68 #เรียนรู้จากพลังงานศักดิ์สิทธิ์ที่หอนางอุสา (ตอนที่ ๑)
   https://www.facebook.com/share/p/1Evrc9utKm/
5. วันที่ 15 เม.ย. 68 #เรียนรู้จากพลังงานศักดิ์สิทธิ์ที่หอนางอุสา (ตอนจบ)
   https://www.facebook.com/share/p/16arbaXz9h/
6. วันที่ 23 เม.ย. 68 #พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์พลังงานสูง (power spots)
   https://www.facebook.com/share/p/1LbE8LXXfR/
7. วันที่ 23 เม.ย. 68 #วิถีท่องเที่ยวทางจิตวิญญาณ #สนทนากับอาจารย์เดชา ศิริภัทร
   https://www.facebook.com/share/p/1C1jdX693h/
8. วันที่ 27 เม.ย. 68 #แปะมือ คือ ปิดทอง #ความรู้ลึกจากศาสตราจารย์พิเศษศรีศักร วัลลิโภดม
   https://www.facebook.com/share/p/1HEn83XH5r/
9. วันที่ 28 เม.ย. 68 #พุทธๆผีๆ #บทศึกษาจากศาสตราจารย์พิเศษศรีศักร วัลลิโภดม
   https://www.facebook.com/share/p/16Jf5M2K6S/
10. วันที่ 14 พ.ค. 68 #เรียนรู้จากพระไพศาลวิสาโล (ตอนที่ ๑)
    https://www.facebook.com/share/p/1YUy6rj4c9/
11. วันที่ 15 พ.ค. 68 #เรียนรู้จากพระไพศาลวิสาโล (ตอนที่ 2)
    https://www.facebook.com/share/p/1JCzSyKT8m/
12. วันที่ 16 พ.ค. 68 #เรียนรู้จากพระไพศาลวิสาโล (ตอนที่ 3)
    https://www.facebook.com/share/p/16WaFs4q52/

13. วันที่ 17 พ.ค. 68 #เรียนรู้จากพระไพศาลวิสาโล (ตอนที่ 4-ตอนจบ)
    https://www.facebook.com/share/p/15bxs1E4Xi/
14. วันที่ 22 พ.ค. 68#การเดินทางไปสู่ Power spots พื้นที่แห่งพลังสำคัญอย่างไร ?
    https://www.facebook.com/share/p/16m7HyDe7Q/

คลิปการบรรยายทางยูทูป โดย สุภาพ ดีรัตนา

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2568 ที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

https://www.youtube.com/watch?v=P3MWPw_NQA4&list=PL_Zt2vfkD5c_MS4ZMmdidi0DThfXgevVD&index=2

****